EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 14.7.2021.
COM(2021) 558 final

2021/0203 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par energoefektivitāti (pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2021) 558 final} - {SWD(2021) 623 final} - {SWD(2021) 624 final} -
{SWD(2021) 625 final} - {SWD(2021) 626 final} - {SWD(2021) 627 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Komisija, 2019. gada decembrī pieņemot Eiropas zaļo kursu[1], noteica: *"Tā ir jauna izaugsmes stratēģija, kas tiecas ES pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā siltumnīcefekta gāzu neto emisijas 2050. gadā samazinātos līdz nullei un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa. Tās mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt ES dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labbūtību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes."* Lai šos mērķus sasniegtu, *"[p]irmajā vietā jāizvirza energoefektivitāte"*.

Pieņemot Eiropas zaļo kursu, Komisija arī paziņoja, ka nāks klajā ar ietekmes ziņā novērtētu plānu, kā 2030. gadam nosprausto Savienības siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazinājuma mērķrādītāju atbildīgi palielināt vēl vairāk, un pauda apņēmību *"attiecīgos enerģētikas tiesību aktus izskatī[t] un vajadzības gadījumā ierosinā[t] pārskatīt līdz 2021. gada jūnijam"*[2].

Komisija 2020. gada martā iesniedza Eiropas Klimata akta priekšlikumu, lai līdz 2050. gadam panāktu Eiropas dekarbonizāciju. Savā klimata mērķrādītāja plānā (KMP)[3] Komisija ierosināja izvirzīt vērienīgāku Savienības klimata mērķrādītāju, paredzot līdz 2030. gadam samazināt SEG emisijas vismaz par 55 % zem 1990. gada līmeņiem, kas ir būtisks palielinājums, salīdzinot ar spēkā esošo 40 % mērķrādītāju. Klimata mērķrādītāja plānā arī tika izklāstīts, kādi pasākumi būtu jāveic visos ekonomikas sektoros, tostarp kā būtu jāpārskata galvenie likumdošanas instrumenti, lai šīs palielinātās vērienīgās ieceres realizētu un izpildītu apņemšanās, kas paustas paziņojumā par Eiropas zaļo kursu[4], ar mērķi ierosināt visaptverošu plānu, kā ES 2030. gadam nosprausto klimata mērķrādītāju atbildīgi palielināt, tiecoties uz 55 %. Klimata mērķrādītāja plāns ir saskaņā arī ar Parīzes nolīguma mērķi noturēt pasaules temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un censties ierobežot to līdz 1,5 °C. Eiropadome 2020. gada decembrī apstiprināja saistošu ES mērķrādītāju, kas paredz līdz 2030. gadam samazināt SEG emisijas par vismaz 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni[5]. Eiropadome secināja, ka ir jākāpina ieceru vēriens klimata jomā tā, lai stimulētu ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, radītu kvalitatīvas darbvietas, sniegtu Savienības iedzīvotājiem ar veselību saistītus un vidiskus ieguvumus un sekmētu Savienības ekonomikas ilgtermiņa konkurētspēju pasaules līmenī, veicinot inovāciju zaļajās tehnoloģijās. Eiropas Parlaments un Padome 2021. gada 22. aprīlī panāca pagaidu politisko vienošanos līdz 2030. gadam samazināt SEG emisijas par vismaz 55 %. Tādējādi ir izveidots rīcības satvars SEG emisiju samazināšanai nākamajās desmitgadēs, bet tas ir jāīsteno ar konkrētu tiesību aktu palīdzību, lai nodrošinātu, ka šie samazinājumi tiek sasniegti. Prognozes liecina, ka tad, ja pašreizējās rīcībpolitikas tiktu īstenotas pilnībā, SEG emisijas līdz

---

1 Eiropas zaļais kurss (COM(2019) 640 final).

2 Paziņojuma par Eiropas zaļo kursu pielikums, 2. lpp.

3 KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI "Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana. Investīcijas klimatneitrālā nākotnē cilvēku labā" (COM/2020/562 final).

4 KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI "Eiropas zaļais kurss" (COM/2019/640 final).

5 https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf.

2030. gadam varētu samazināt par aptuveni 45 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeņiem, ja neņem vērā zemes izmantošanā radušās emisijas un piesaistījumus, un par aptuveni 47 %, ja ņem vērā zemes izmantošanas sektoru. Tāpēc 2030. gada klimata mērķrādītāja plāns sniedz ieskatu tajā, kādu pasākumu kopums būtu jāīsteno visos ekonomikas sektoros un kā būtu jāpārskata galvenie likumdošanas instrumenti, lai šīs vērienīgās ieceres realizētu.

Lai īstenotu minēto mērķi, Eiropas Komisija savā darba programmā 2021. gadam[6] paziņoja par tiesību aktu kopumu (paketi) "Gatavi mērķrādītājam 55 %" SEG emisiju samazināšanai par vismaz 55 % līdz 2030. gadam un klimatneitralitātes sasniegšanai Eiropā līdz 2050. gadam. Šī pakete aptvers daudzas politikas jomas, tostarp energoefektivitāti, atjaunojamos energoresursus, zemes izmantošanu, enerģijas nodokļus, kopīgos centienus un emisiju tirdzniecību.

Energoefektivitāte ir būtiska darbības joma, bez kuras nevar panākt Savienības ekonomikas pilnīgu dekarbonizāciju[7]. Pašreizējā Savienības energoefektivitātes politika izriet no Energoefektivitātes direktīvas, un tās mērķis ir izmantot rentablas enerģijas ietaupījuma iespējas. 2018. gada decembrī Energoefektivitātes direktīvā tika veikti grozījumi paketes "Tīru enerģiju ikvienam Eiropā" ietvaros, jo īpaši nolūkā iekļaut jauno Savienības energoefektivitātes pamatmērķi 2030. gadam vismaz 32,5 % apmērā (salīdzinājumā ar prognozēto enerģijas patēriņu 2030. gadā) un paplašināt un nostiprināt energotaupības (energoekonomijas) pienākumu attiecībā uz periodu pēc 2020. gada.

Lai gan, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas izraisītos ārkārtas apstākļus, 2020. gadam izvirzītais energoefektivitātes mērķrādītājs varētu būt sasniegts, dalībvalstu nacionālajos enerģētikas un klimata plānos (NEKP) paziņoto nacionālo devumu summa nesasniedz Savienības vēriena līmeni, kas noteikts 2030. gadam, proti, 32,5 %. Šie devumi kopā nodrošinātu enerģijas galapatēriņa samazinājumu 29,4 % apmērā un primārās enerģijas patēriņa samazinājumu 29,7 % apmērā, salīdzinot ar prognozēm, kas minētas 2007. gada atsauces scenārijā 2030. gadam. Tādējādi kopīgais devums būtu par 2,8 procentpunktiem mazāks nekā noteiktais mērķrādītājs attiecībā uz primārās enerģijas patēriņu un par 3,1 procentpunktu mazāks nekā noteiktais mērķrādītājs attiecībā uz enerģijas galapatēriņu ES27. Šī neatbilstība ietekmē arī to, cik lieli centieni ir vajadzīgi vērienīgāku energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanai. KMP ietekmes novērtējumā ir secināts, ka ir maz ticams, ka nepieciešamo augstāku līmeņu energoefektivitāti varētu sasniegt, pateicoties tikai tirgus konjunktūrai, pašreizējai tirgus organizācijai un tehnoloģiju attīstībai; respektīvi, ir vajadzīgi papildu centieni. Saskaņā ar ietekmes novērtējumu[8], kas pievienots šai direktīvai, energoefektivitātes uzlabojumus vajadzēs būtiski palielināt, nosakot vērienīgākas ieceres salīdzinājumā ar pašreizējo mērķrādītāja līmeni 32,5 % apmērā.

Vērienīgākas ieceres arī nozīmē, ka būs aktīvāk jāveicina energoefektivitāte visās energosistēmas jomās, kur vien tas ir rentabli, kā arī visos attiecīgajos sektoros, kuros darbība ietekmē enerģijas pieprasījumu, piemēram, transporta, ūdensapgādes un lauksaimniecības sektorā. Īpaši svarīgi ir risināt ar ūdens un enerģijas saikni saistītos jautājumus, ņemot vērā

---

6 COM(2020) 690 final.

7 Paziņojums "Tīru planētu — visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku" (COM/2018/773 final), kurā ir izvērtēta energoefektivitātes kā obligāta nosacījuma nozīme visos dekarbonizācijas scenārijos.

8 SWD(2021) 623.

augošo pieprasījumu pēc ūdens un enerģijas un arvien lielāko spiedienu uz ūdens resursiem klimata pārmaiņu dēļ.

Energoefektivitātes direktīva ir svarīgs elements virzībā uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam, un saskaņā ar to energoefektivitāte pati par sevi ir uzskatāma par enerģijas avotu. Būtisko energoefektivitātes nozīmi apstiprina princips "energoefektivitāte pirmajā vietā". Tas ir atzīts par Savienības enerģētikas politikas galveno principu un būtu jāņem vērā ne tikai energosistēmas ietvaros, bet visos sektoros un līmeņos, tostarp finanšu sektorā. Pieņemot plānošanas un ieguldījumu lēmumus, nosakot jaunus noteikumus attiecībā uz piedāvājumu un citām politikas jomām, kā pirmā izvēle būtu jāapsver energoefektīvi risinājumi. Ir atzīts, ka šis princips ir Energosistēmas integrācijas stratēģijas pamatelements[9].

Enerģijas ietaupījumu potenciāls joprojām ir liels visos sektoros, tomēr īpašas problēmas ir saistītas ar transportu, jo tas rada 30 % no enerģijas galapatēriņa, un ēkām, jo 75 % no Savienības ēku fonda raksturo zema energoefektivitāte. Vēl viens būtisks sektors, kuram tiek pievērsta arvien lielāka uzmanība, ir informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) nozare, kas veido 5–9 % no pasaules kopējā elektroenerģijas patēriņa un rada vairāk nekā 2 % no visām emisijām. 2018. gadā datu centru enerģijas patēriņš Savienībā bija 76,8 TWh. Sagaidāms, ka līdz 2030. gadam tas pieaugs līdz 98,5 TWh, proti, par 28 %. Šo absolūtos skaitļos izteikto pieaugumu var atspoguļot arī relatīvā izteiksmē: ES datu centri 2018. gadā veidoja 2,7 % no elektroenerģijas pieprasījuma un līdz 2030. gadam sasniegs 3,21 %, ja attīstība turpināsies līdzšinējā virzienā[10]. Eiropas digitālajā stratēģijā[11] jau tika uzsvērts, ka ir vajadzīgi ļoti energoefektīvi un ilgtspējīgi datu centri, kā arī telesakaru operatoru vides pēdas nospieduma pārredzamības pasākumi.

Publiskais sektors pats par sevi ir būtisks ekonomikas dalībnieks un veido aptuveni 5–10 % no Savienības kopējā enerģijas galapatēriņa[12]. Kopumā uz centrālās valdības iestādēm attiecinātais Savienības publiskā iepirkuma līgumu īpatsvars saskaņā ar aplēsēm ir aptuveni 16 %. Dalībvalstu līmenī šis rādītājs ir robežās no 5 % līdz 86 %[13]. Tiek lēsts, ka publiskā sektora ēkas izmanto aptuveni 2 % no Savienības enerģijas galapatēriņa. Rentablas enerģijas taupīšanas iespējas joprojām pastāv visā publiskajā sektorā saistībā gan ar esošo ēku renovāciju un energovadību, gan turpmākajiem energoefektīvu ēku, ražojumu un pakalpojumu iepirkumiem.

Viens no sektoriem, kurā aizvadītajā desmitgadē ir panākti ievērojami energoefektivitātes uzlabojumi, ir rūpniecība. Tomēr joprojām pastāv rentablas enerģijas taupīšanas iespējas[14]. Siltumapgāde un aukstumapgāde veido pusi Savienības enerģijas galapatēriņa, tādējādi tas ir lielākais enerģijas tiešā patēriņa sektors. Tajā joprojām ir daudz iespēju samazināt enerģijas

---

9 COM(2020) 299 final.

10 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market.

11 Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas digitālās nākotnes veidošana" (COM(2020) 67 final).

12 SWD(2021) 623, 2.2.2. iedaļa.

13 Energoefektivitātes direktīvas (2012/27/ES) 6. un 7. panta novērtējums (SWD(2016)403 final; https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/3_en_autre_document_travail_service_part1_v3.pdf).

14 SWD(2021) 623, H pielikums.

patēriņu, turpinot nodrošināt vēlamās temperatūras[15]. Tāpēc siltumapgādei un aukstumapgādei ir būtiska nozīme Savienības vērienīgajā plānā līdz 2050. gadam īstenot pāreju uz tīru un oglekļneitrālu ekonomiku. Liels darbs ir jāiegulda, lai panāktu labāku ēku siltumizolāciju, bet ir arī iespējas efektīvāk nodrošināt nepieciešamo siltumapgādi un aukstumapgādi[16]. Enerģijas zudumi, kas rodas enerģijas pārveides, pārvades un sadales procesā, var būt būtiski[17]. Vienotas metodikas un ziņošanas neesamības dēļ ir grūti salīdzināt tīklus vai operatorus vai salīdzinoši novērtēt darbības rezultātus. Savienībā nav pieņemta vienota enerģijas zudumu definīcija, tāpēc datu kvalitāte nav apmierinoša. Šī problēma ir jārisina.

Mājsaimniecību sektors veido aptuveni vienu ceturto daļu no visa enerģijas galapatēriņa Savienībā. Patērētāju un iedzīvotāju uzvedība būtiski ietekmē šo enerģijas patēriņu, un Energoefektivitātes direktīvā ir paredzēti vairāki noteikumi, ar kuriem tiek atbalstīta iedzīvotāju un patērētāju iespēju nodrošināšana. Energoefektivitātes veicināšanas pasākumi neietver pārliecinošus patērētāju uzvedības un patērētāju iespēju nodrošināšanas aspektus, jo īpaši vietējā līmenī, un tādēļ patērētājiem nav pietiekamu stimulu īstenot energoefektivitātes uzlabojumus un risināt problēmas saistībā ar augstajām sākotnējām izmaksām un pretrunīgajām interesēm[18].

Lai gan Energoefektivitātes direktīvā jau ir paredzēti dalībvalstīm adresēti stimuli enerģētiskās nabadzības novēršanai, Covid-19 krīze ir izcēlusi to, ka šī problēma ir steidzami jārisina, lai saskaņā ar kopīgās Portu sociālās apņemšanās ietvaros panākto vienošanos[19] Savienība spētu izveidot sociālu Eiropu, kas gādā par visu savu iedzīvotāju vajadzībām, dodot viņiem iespēju aktīvi piedalīties zaļās pārkārtošanās procesā un vienlaikus mazinot negatīvo ietekmi un neatstājot nevienu novārtā. Jautājums par enerģētiskās nabadzības līmeņiem dalībvalstīs aktualizēsies, jo, iespējams, arvien vairāk būs to eiropiešu, kuriem ir grūtības atļauties pamata energopakalpojumus, jo īpaši pieaugot enerģijas izmaksām un bezdarbam. Arī mājsaimniecības ar vidējiem ienākumiem tuvākajā nākotnē varētu būt pakļautas arvien lielākam enerģētiskās nabadzības riskam, jo jau tagad lielākā daļa mājsaimniecību, kuras skar šī problēma, ir mājsaimniecības ar vidēji zemiem ienākumiem. Ir identificēts, ka energoefektivitāte ir iedarbīgākais risinājums, kas varētu mazināt enerģētisko nabadzību un zināmā mērā novērst iespējamu negatīvu ietekmi, ko varētu radīt enerģijas sadale cenu noteikšanas pasākumu kontekstā[20]. Saskaņā ar Eiropas zaļā kursa prasībām Energoefektivitātes direktīva kopā ar citām iniciatīvām, kas ietilpst paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %", jo īpaši Sociālo klimata fondu, risinās divkāršu izaicinājumu un gan klimata, gan sociālo vajadzību problēmu pārvērtīs par iespējām.

Šajā kontekstā grozījumi palīdzēs stiprināt Energoefektivitātes direktīvas spēju labāk novērst vēl pastāvošos tirgus šķēršļus un nepilnības, jo tiks ņemti vērā plašāki mērķi, kas paredzēti Eiropas zaļajā kursā, kura uzdevums ir gādāt, lai neviens netiktu atstāts novārtā, un nodrošināt ilgtspējīgu ekonomiku. Tādējādi priekšlikums stiprinās dažādus Energoefektivitātes direktīvas noteikumus nolūkā nodrošināt, ka tā sniedz optimālu ieguldījumu, lai tiktu sasniegts

---

15 SWD(2021) 623, 2.2.2. iedaļa.

16 ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija (COM/2016/051 final).

17 Sk., piem., "*2nd CEER Report on Power Losses*"; Eiropas energoregulatoru padome; 2020.

18 SWD(2021) 623, 2.2.2. iedaļa.

19 https://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/.

20 SWD(2021) 623, 2.2.2. iedaļa un L pielikums.

vērienīgāks klimata mērķrādītājs — vismaz 55 % SEG emisiju samazinājums līdz 2030. gadam, kā noteikts klimata mērķrādītāja plānā.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis priekšlikums ir daļa no plašāka politikas satvara, kuru veido energoefektivitātes rīcībpolitikas, kas vērstas uz energoefektivitātes iespējām konkrētās politikas jomās, tostarp attiecībā uz ēkām (Direktīva 2010/31/ES[21] (Direktīva par ēku energoefektivitāti),) ražojumiem (Direktīva 2009/125/EK, Regula (ES) 2017/1369 un Regula (ES) 2020/740[22]) un pārvaldību (Regula (ES) 2018/1999). Šīm rīcībpolitikām ir ļoti svarīga nozīme enerģijas ietaupījuma nodrošināšanā, aizstājot ražojumus vai būvējot/renovējot ēkas[23]. Priekšlikums ir saskanīgs ar priekšlikumu pārskatīt Atjaunojamo energoresursu direktīvu[24,25].

Šajā priekšlikumā Energoefektivitātes direktīvas pārstrādātajai versijai ir izklāstīts satvars citām energoefektivitātes rīcībpolitikām, paredzot energoefektivitātes mērķrādītājus un nosakot galvenos starpnozaru pasākumus, kā arī konkrētākas darbības. Šis priekšlikums ir vērsts uz enerģijas ietaupījumu publiskajā sektorā, tostarp paredzot pienākumu ik gadu renovēt publiskā sektora ēkas, kā arī preču, pakalpojumu, būvdarbu un ēku iepirkumos ņemt vērā energoefektivitātes aspektu. Īpašais uzsvars, kas šajā priekšlikumā likts uz publiskā sektora ēkām, papildina Direktīvu par ēku energoefektivitāti, kurā noteikti ar ēkām saistīti standarti un konkrētas tehniskās prasības. Publiskais sektors kalpo sabiedrībai kopumā, tostarp neaizsargātiem klientiem un personām, kas pakļautas enerģētiskās nabadzības riskam, tādējādi nodrošinot, ka saskaņā ar Eiropas zaļā kursa mērķiem neviens netiek atstāts novārtā. Īpašā uzmanība, kas Energoefektivitātes direktīvā veltīta publiskajam sektoram, ir būtiska, lai šī direktīva kalpotu kā piemērs energoefektivitātes veicināšanai. Komisija ir sākusi Direktīvas par ēku energoefektivitāti pārskatīšanu, lai 2021. gada beigās nāktu klajā ar priekšlikumu. Lai gan pašlaik nav iespējams paredzēt minētās pārskatīšanas iznākumu, šajā priekšlikumā ir ņemta vērā Direktīvas par ēku energoefektivitāti īpašā nozīme, paredzot izmaksu ziņā optimālas energoefektivitātes prasības, vienlaikus nostiprinot Energoefektivitātes direktīvā izklāstītos noteikumus, kas attiecas uz publiskajām struktūrām kā piemēra sniedzējām, jo īpaši attiecībā uz ēkām (5. un 6. pants) un publisko iepirkumu (7. pants), tādējādi nodrošinot nepieciešamo horizontālo rīcības satvaru.

Energoefektivitātes direktīvā ir paredzēti pamatprincipi attiecībā uz siltumapgādes un aukstumapgādes plānošanu, identificējot dalībvalstu iespējas, ko piedāvā energoefektivitāte un atjaunojamie energoresursi. Tajā arī ir noteiktas uzraudzības politikas nostādnes un

---

21 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti.

22 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem; Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarķējuma satvaru; Regula (ES) 2020/740 (2020. gada 25. maijs) par riepu marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti un citiem parametriem.

23 Turklāt ražojumu pārskatīšana saskaņā ar Ekodizaina darba plānu 2020.–2024. gadam un Renovācijas viļņa iniciatīvas rīcības plāna īstenošana, kā arī Direktīvas par ēku energoefektivitāti pārskatīšana sniegs būtisku ieguldījumu 2030. gada energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanā.

24 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu, PE/48/2018/REV/1 (OV L 328, 21.12.2018., 82.–209. lpp.).

25 SWD(2021) 623, M pielikums.

pasākumi minēto iespēju izmantošanai. Šīs politikas nostādnes un pasākumi tiešā veidā sekmē Atjaunojamo energoresursu direktīvas 24. pantā noteikto atjaunojamo energoresursu mērķrādītāju sasniegšanu siltumapgādes un aukstumapgādes sektorā. Piemēram, pārskatīta efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes definīcija (Energoefektivitātes direktīvas 2. panta 43. punkts) tieši veicinātu atjaunojamo energoresursu izmantošanu centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē. Un otrādi — šie apakšmērķi sekmētu Energoefektivitātes direktīvā noteikto energoefektivitātes mērķu īstenošanu.

Turklāt saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvu noteiktie plānošanas pasākumi attiecībā uz siltumapgādes un aukstumapgādes sektoru tiks sinhronizēti ar NEKP laika grafiku. Tas veicina labāku saskanību starp NEKP, visaptverošajiem izvērtējumiem, kā arī izvērtējumiem par to, kāds ir no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas un atlikumsiltuma un atlikumaukstuma izmantojuma potenciāls siltumapgādes un aukstumapgādes sektorā saskaņā ar Atjaunojamo energoresursu direktīvas 15. panta 7. punktu.

Konkrētas prasības par ziņošanu saistībā ar dažādiem Energoefektivitātes direktīvas noteikumiem ir paredzētas Pārvaldības regulā (Regula (ES) 2018/1999[26]). Šajā regulā ir noteikts, ka katrai dalībvalstij ir jāizstrādā integrētais nacionālais enerģētikas un klimata plāns (NEKP) desmit gadiem (2021–2030), kurā ir jāizklāsta, kā attiecīgā dalībvalsts citstarp plāno sekmēt 2030. gadam noteiktā energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanu. Pārvaldības regulā arī ir paredzētas konkrētas prasības attiecībā uz energoefektivitātes mērķrādītāju noteikšanu, ziņošanas pienākumiem, progresa pārraudzību un koriģējošām darbībām, kas ir jāveic nepietiekami vērienīgu plānu un nepietiekama progresa gadījumā. Būs jāanalizē šajā direktīvā veikto izmaiņu ietekme, un tā rezultātā var rasties vajadzība veikt turpmākus grozījumus Pārvaldības regulā nolūkā nodrošināt abu šo tiesību aktu saskanību. Jauni noteikumi, jo īpaši saistībā ar nacionālo indikatīvo devumu noteikšanu, neatbilstību novēršanas mehānismiem un ziņošanas pienākumiem, pēc Pārvaldības regulas pārskatīšanas būtu tajā jāiekļauj un jāsaskaņo ar tajā paredzētajām prasībām, lai novērstu prasību pārklāšanos. Daži Pārvaldības regulas noteikumi, iespējams, arī būs par jaunu jānovērtē, ņemot vērā šajā direktīvā ierosinātos grozījumus.

Energoefektivitātes direktīva mijiedarbojas ar pārējiem energoefektivitātes tiesību aktiem, t. i., ar Direktīvu par ēku energoefektivitāti, Ekodizaina direktīvu un Savienības energomarķējuma un riepu marķējuma regulām[27]. Šajos juridiskajos instrumentos ir noteikti minimālie veiktspējas standarti, bet nav paredzēta prasība paātrināt aizstāšanu vai stimulēt izvēles, kas nodrošina efektīvākus iznākumus, kuri pārsniedz minimālos standartus. Galvenie mehānismi, kas dalībvalstīm ir pieejami, lai tās varētu veicināt sava enerģijas ietaupījuma palielināšanos, pārsniedzot dabisko līmeni un tādējādi izpildot Energoefektivitātes direktīvā noteiktās prasības, ir energoneefektīvu ierīču aizstāšana un energoefektīvāku izvēļu stimulēšana. Katrs instruments ir vērsts uz atšķirīgiem energoefektivitātes aspektiem, bet tie visi galu galā sekmē viena un tā paša mērķa sasniegšanu, proti, energoefektivitātes uzlabošanu un Savienības vispārējā energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanu. Citās jomās, piemēram, saistībā ar pasākumiem publiskā iepirkuma, energotīklu un siltumapgādes un aukstumapgādes jomā, Energoefektivitātes direktīva papildina citus tiesību aktus nolūkā

[26] OV L 328, 21.12.2018., 1.–77. lpp.
[27] SWD(2021) 623, M pielikums.

piesaistīt lielāku uzmanību energoefektivitātei un tādējādi palielināt kopējo enerģijas ietaupījuma apjomu.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Izmaiņas Energoefektivitātes direktīvas politikas struktūrā mijiedarbojas ar spēkā esošajām un plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem, tostarp gan ar cenu noteikšanu saistītiem, gan nesaistītiem mehānismiem un pasākumiem. Energoefektivitātes direktīvu, kas attiecas uz pastāvošajiem tirgus šķēršļiem, kuri nelabvēlīgi ietekmē energoefektivitāti, papildina emisijas kvotu tirdzniecības ieviešana attiecībā uz ēkām izmantotajiem kurināmajiem, kas saīsinās energoefektivitātes ieguldījumu atmaksāšanās periodu un stiprinās energoefektivitātes pasākumu veikšanas ekonomisko pamatojumu visā Savienībā. Klimata mērķrādītāja plāns apliecināja, ka, lai nodrošinātu rentablāko ceļu uz SEG emisiju samazinājumu 55 % apmērā, regulatīva iejaukšanās ir jāapvieno ar oglekļa cenas noteikšanas politiku. Līdzsvara panākšanai starp oglekļa cenas noteikšanas un regulatīvo politiku ir būtiska nozīme, lai izmaksefektīvā veidā sasniegtu vērienīgāku klimata mērķrādītāju, vienlaikus nepieļaujot oglekļa izmaksu novirzīšanu, jo īpaši uz neaizsargātiem klientiem un tiešajiem lietotājiem. Tajā pašā laikā emisijas kvotu tirdzniecība kvotu izsolēs radīs papildu ienākumus, kurus var sadalīt starp dalībvalstīm un dalībvalstīs nolūkā atbalstīt neaizsargātos, enerģētiskās nabadzības skartos tiešos lietotājus, apmaksājot viņu rēķinus un veicot ēku renovāciju.

Pakete "Gatavi mērķrādītājam 55 %" apvieno atbilstošus politikas instrumentus, kuri var sekmēt SEG emisiju samazinājuma mērķrādītāja 55 % apmērā sasniegšanu un kuru uzdevums ir to panākt saskaņotā un samērīgā veidā, mijiedarbojoties ar citām attiecīgajām regulām un direktīvām. Iepriekš minētais jo īpaši attiecas uz Energoefektivitātes direktīvu, Atjaunojamo energoresursu direktīvu (AED II), ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu (ETS), Kopīgu centienu regulu (KCR), zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību (ZIZIMM), enerģijas nodokļiem un CO_2 emisiju standartiem attiecībā uz transportlīdzekļiem. Tika atzīts, ka paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %" iekļauto dažādo iniciatīvu saskanība ir būtiska, lai nodrošinātu, ka šīs paketes dažādie politikas instrumenti, tostarp Energoefektivitātes direktīva, sekmē vērienīgāka klimata mērķrādītāja 55 % apmērā sasniegšanu visrezultatīvākajā veidā. Šīs ES rīcībpolitikas veicina Energoefektivitātes direktīvas mērķu sasniegšanu, jo īpaši attiecībā uz energoefektivitātes mērķrādītāju. Energoefektivitātes direktīvā noteiktie mērķrādītāji un pasākumi nodrošinās iedarbīgākas savstarpējās saites un sinerģijas ar citām Savienības rīcībpolitikām[28].

Starp Energoefektivitātes direktīvu un Atjaunojamo energoresursu direktīvu pastāv būtiskas savstarpējās saites, īpaši attiecībā uz siltumapgādi un aukstumapgādi, jo abas šīs direktīvas veicina arī Energosistēmas integrācijas stratēģijas mērķu īstenošanu. Energoefektivitātes direktīva nodrošina nostiprinātu satvaru plānošanai, identificējot energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu potenciālu siltumapgādes un aukstumapgādes sektorā, un tajā ir paredzēts, ka dalībvalstīm ir jāīsteno rīcībpolitikas un pasākumi šā potenciāla izmantošanai. Šīs rīcībpolitikas un pasākumi tiešā veidā sekmē Atjaunojamo energoresursu direktīvas 23. pantā noteiktā atjaunojamo energoresursu mērķrādītāja sasniegšanu siltumapgādē un aukstumapgādē. Un otrādi — šie mērķrādītāji sekmē Energoefektivitātes direktīvas 23. pantā

[28] SWD(2021) 623, M pielikums.

noteikto energoefektivitātes mērķu sasniegšanu un Energoefektivitātes direktīvas īstenošanu kopumā.

ES ETS ir noteikta SEG emisiju maksimālā robežvērtība, kas laika gaitā tiek samazināta. KCR ir paredzēti saistoši SEG gada emisiju mērķi dalībvalstīm, uz kurām attiecas SEG emisijas sektoros, kurus neaptver ES ETS, tostarp ēku, transporta un lauksaimniecības sektorā. KCR veicina atbilstību Energoefektivitātes direktīvai, jo īpaši energotaupības pienākuma izpildi. Ar energotaupības pienākumu saistītā papildināmības prasība sniedz dalībvalstīm stimulus īstenot valsts rīcībpolitikas un pasākumus, kuru prasības pārsniedz Savienības līmenī noteiktos minimālos energoefektivitātes prasību līmeņus (piem., nosakot stingrākus valsts būvniecības noteikumus un programmas, kas veicina augstākas energoefektivitātes klases ierīču izmantošanu). Tādi cenu noteikšanas mehānismi kā ES ETS[29] un Enerģijas nodokļu direktīva[30] palielina energoefektivitātes jomā veikto ieguldījumu finansiālo pievilcību, bet nenovērš tirgus šķēršļus, kuru dēļ ieguldījumu līmenis nav optimāls. Tāpēc šie mehānismi papildina energoefektivitātes tiesiskos aktus, taču tos neaizstāj.

Pārejas periodā, pirms visi paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %" ierosinātie pasākumi un mērķrādītāji pilnībā stāsies spēkā un atbrīvos Eiropas iedzīvotājus no atkarības no fosilā kurināmā un pieaugošām enerģijas izmaksām, dažas darbības var radīt būtisku ietekmi uz izmaksu/ieguvumu sadali. Sagaidāms, ka ES ETS tvēruma paplašināšana, iekļaujot tajā ēku un transporta sektoru, izraisīs enerģijas cenu pieaugumu, jo kurināmā piegādātāji, domājams, novirzīs oglekļa izmaksas uz patērētājiem un tas, iespējams, ietekmēs neaizsargātus klientus un tiešos lietotājus, kuri izmanto fosilo kurināmo, vai enerģētiskās nabadzības riskam pakļautas personas. Mērķorientēti pasākumi pārejas atvieglošanai gan Eiropas, gan valsts līmenī. Paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %" ir ierosināti konkrēti pasākumi saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvu, kā arī jauns finansēšanas instruments, kura pamatā ir ieņēmumi no jaunās ETS un kura uzdevums ir mazināt augstāku izmaksu ietekmi uz patērētājiem, kas rodas tāpēc, ka autotransporta un ēku sektorā tiek ieviesta oglekļa cena. Ir būtiski nodrošināt, ka energoefektivitātes ieguldījumi tiek veikti, sniedzot labumu mūsu sabiedrības neaizsargātākajām personām. Iepriekš minēto negatīvo ietekmi var palīdzēt mazināt atbalsta pasākumi, kuru mērķis ir stiprināt energotaupības pienākumu un sniegt lielākas iespējas neaizsargātiem klientiem, enerģētiskās nabadzības skartām vai šādas nabadzības riskam pakļautām mājsaimniecībām un attiecīgā gadījumā cilvēkiem, kuri dzīvo sociālajos mājokļos, kā arī aizsargāt minētās mājsaimniecības un cilvēkus. Kopējā ietekme, ko radīs saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvu ierosinātie pasākumi un jaunais finansēšanas instruments, kura pamatā ir jaunajos sektoros īstenotajā emisijas kvotu tirdzniecībā gūtie ieņēmumi, palīdzēs iedarbīgi un, ievērojot solidaritātes principu, mazināt iespējamo negatīvo sociālo ietekmi. Ienākumi, kas gūti, īstenojot ES ETS, tostarp veicot emisiju tirdzniecību jaunajos sektoros, dalībvalstīm joprojām būs pieejami arī to pasākumu finansēšanai, kas paredzēti energoefektivitātes, centralizētās siltumapgādes sistēmu un izolācijas uzlabošanai, vai atbalsta sniegšanai mājsaimniecībām ar zemiem vai vidēji zemiem ienākumiem.

Lai risinātu problēmu saistībā ar sociālo ietekmi, ko rada emisiju tirdzniecība abos jaunajos sektoros "ēkas" un "ceļu transports", ir izveidots Sociālais klimata fonds (turpmāk tekstā

---

29 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK.

30 Padomes Direktīva 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (OV L 283, 31.10.2003., 51.–70. lpp.).

"Fonds"). Lai nodrošinātu, ka Savienības budžets var segt papildu izdevumus saistībā ar Fondu, Komisija paralēli šiem Fonda regulas priekšlikumiem ierosina veikt grozījumus gan Regulā par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam, gan Padomes Lēmumā (ES, *Euratom*) 2020/2053 (turpmāk tekstā "Lēmums par pašu resursiem"). Konkrētāk, daļa no ienākumiem, kas tiks gūti no emisiju tirdzniecības ceļu transporta un ēku sektorā, uzkrāsies Savienības budžetā. Fondam būtu jāpiešķir finansējums dalībvalstīm, lai atbalstītu to veiktos pasākumus un ieguldījumus nolūkā uzlabot ēku energoefektivitāti, īstenot energoefektivitātes uzlabojumus, renovēt ēkas, kā arī dekarbonizēt ēku siltumapgādi un aukstumapgādi, tostarp integrējot enerģijas ieguvi no atjaunojamajiem energoresursiem, kā arī finansēt bezemisiju un mazemisiju mobilitāti. Papildus ieguldījumiem, kas paātrina turpmākas strukturālās izmaiņas, dalībvalstis arī varētu apsvērt iespēju uz laiku sniegt tiešu atbalstu neaizsargātām mājsaimniecībām.

Turklāt saskaņā ar Renovācijas viļņa iniciatīvu vairākās jaunās un spēkā esošās daudzgadu finanšu shēmas un Eiropas Atveseļošanas instrumenta programmās ir pieejams Savienības finansējuma atbalsts ieguldījumu veikšanai energoefektivitātes un ēku renovācijas jomā, kas palīdzēs mazināt vai novērst enerģētisko nabadzību.

Vēl vienu būtisku finansējuma avotu energoefektivitātes ieguldījumiem nodrošina Atveseļošanas un noturības mehānisms (turpmāk tekstā "ANM"), kura ietvaros dalībvalstīm dotāciju un aizdevumu veidā tiks darīti pieejami kopā 672,5 miljardi EUR. Saskaņā ar vispārējo mērķi piešķirt ar klimatu saistītām darbībām 37 % no ANM līdzekļiem dalībvalstis plāno tērēt ievērojamas summas ieguldījumu veikšanai ēku renovācijā atbilstīgi Eiropas Komisijas sniegtajām norādēm, īpaši pievēršoties ēkām ar sliktākajiem energoefektivitātes rādītājiem un enerģētiskās nabadzības skartām mājsaimniecībām.

Kohēzijas politikas fondi — atbilstīgi vispārējam klimata mērķrādītājam 30 % apmērā un saskaņā ar tematisko koncentrēšanos uz 2. politikas mērķi — ievērojamu daļu ES budžeta līdzekļu joprojām piešķirs ieguldījumu veikšanai energoefektivitātes un ēku renovācijas jomā, savukārt ar programmas *InvestEU* palīdzību, izmantojot specializētus finanšu instrumentus un tehnisko atbalstu, jo īpaši instrumentu *ELENA*, dalībvalstīs vajadzīgā apmērā tiks mobilizēti privātie un publiskie ieguldījumi.

Taisnīgas pārkārtošanās fonda kopējais budžets ir 17,5 miljardi EUR, un tā mērķis būs mazināt sociālās un ekonomiskās izmaksas, kas izriet no pārejas uz klimatneitrālu ekonomiku, tostarp veicot ieguldījumus energoefektivitātē un ēku renovācijā, kas nodrošinās divkāršu ieguvumu, proti, radīs darbvietas vietējā līmenī un ilgtspējīgā veidā risinās enerģētiskās nabadzības problēmu.

Visbeidzot, tādu centralizēti pārvaldītu programmu kā *LIFE* vai "Apvārsnis Eiropa" finansēšanas prioritātes ietvers atbalsta sniegšanu taisnīgas un zaļas pārkārtošanās īstenošanai saskaņā ar konkrētiem programmu mērķiem un to būtību, t. i., ar mērķi izstrādāt tehnoloģiju un tirgus inovācijas un paraugprakses saistībā ar energoefektivitātes politikas īstenošanu. ES tiesiskais regulējums attiecībā uz autotransporta CO_2 emisijām nosaka, ka ražotājiem ir jāsamazina jaunā autoparka vidējās izpūtēja CO_2 emisijas attiecībā uz to transportlīdzekļu kopumu, kurus viņi pārdod. Ir pieņemti noteikumi par lielas noslodzes transportlīdzekļiem, pasažieru automobiļiem un vieglajiem komerciālajiem automobiļiem[31]. Šie noteikumi nozīmē,

[31] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/631 (2019. gada 17. aprīlis) par CO_2 emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem.

ka ražotājiem ir vai nu jāievieš tehnoloģija transportlīdzekļu energoefektivitātes uzlabošanai (piem., samazinot to aerodinamiku, rites pretestību vai spēka piedziņas bloka efektivitāti), vai jāizmanto enerģijas avots, kas rada mazāk CO_2 emisiju. Pāreja uz pilnīgi elektriskiem spēka piedziņas blokiem ļauj novērst iekšdedzes dzinēju enerģijas zudumus un ievērojami samazina enerģijas galapatēriņu uz kilometru. Enerģijas patēriņa samazinājums transporta sektorā, kas izriet no tiesiskā regulējuma attiecībā uz autotransporta CO_2 emisijām, ir atspoguļots kvantitatīvi izteiktajā vispārējā ES energoefektivitātes mērķrādītājā. Energoefektivitātes direktīva radīs sinerģijas ar pasākumiem Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģijas ietvaros. Dalībvalstīm joprojām būs nodrošināta pilnīga rīcības un izvēles brīvība attiecībā uz to, kādus pasākumus izvēlēties, lai samazinātu enerģijas patēriņu transporta sektorā, tomēr minētā direktīva stimulēs energoefektivitātes pasākumu īstenošanu šajā sektorā. Energoefektivitātes direktīvu papildina arī aprites ekonomikas rīcības plāns. Tādu ražojumu un infrastruktūru izstrāde, kuriem ir ilgāks ekspluatācijas laiks, vai izejvielu atkārtota izmantošana un pārstrāde samazina enerģijas patēriņu un SEG emisijas ražojumu un infrastruktūru aprites ciklā. Renovācijas viļņa iniciatīvā galvenā uzmanība ir vērsta uz to, lai nodrošinātu, ka Eiropas ēkas ir energoefektīvākas, visā to ekspluatācijas laikā rada mazāk oglekļa un ir ilgtspējīgākas. Aprites ekonomikas principi var palīdzēt samazināt piesārņojumu un ar materiāliem saistītās SEG emisijas, kas rodas ēku renovācijas gaitā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 194. panta 2. punkts, kas ir ar enerģētiku saistīto pasākumu juridiskais pamats. Ierosināto pasākumu mērķis ir uzlabot energoefektivitāti visos sektoros un visā enerģijas ķēdē, tādējādi tie ir vērsti uz to, lai sasniegtu vienu no 194. pantā minētajiem mērķiem, proti, veicināt energoefektivitāti un taupību atbilstīgi 194. panta 1. punkta c) apakšpunktam. Tā kā LESD ir iekļauts īpašs juridiskais pamats attiecībā uz enerģētiku, ir atbilstīgi to izmantot.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Šajā priekšlikumā ir ņemts vērā subsidiaritātes princips, jo Savienībai nav ekskluzīvas kompetences enerģētikas politikas jomā. Šā priekšlikuma pamatā ir tas, ka energoefektivitātei kā politiskai un ekonomiskai problēmai ir arvien lielāka nozīme, kā arī tās ciešā savstarpējā saikne ar tādām politikas jomām kā energoapgādes drošība, klimata pārmaiņas, iekšējais tirgus un ekonomiskā un sociālā attīstība.

Nepieciešamība pēc ES rīcības

Tādējādi saskaņā ar LESD 191. pantu ES rīcība ir pamatota no subsidiaritātes viedokļa, jo koordinācija Eiropas līmenī faktiski stiprina energoapgādes drošību un ieguvumus vides un klimata jomā. Pamatproblēmas, kas izraisa enerģijas ietaupījuma trūkumu (salīdzinājumā ar optimālo līmeni no sabiedrības viedokļa), visā ES ir vienādas un ir sastopamas visās dalībvalstīs[32].

Ir vajadzīga Savienības līmeņa rīcība, lai nodrošinātu dalībvalstu ieguldījumu saistošā ES līmeņa energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanā, kā arī to, lai šis mērķrādītājs tiktu

[32] SWD(2021) 623, 2. iedaļa.

sasniegts kopīgi un izmaksefektīvi. Dalībvalstīm ir jādefinē savu ieceru vēriens, tostarp attīstības virziens, kas atbilst apstākļiem un kontekstam attiecīgajā valstī. Šā juridiskā instrumenta raksturs un fakts, ka energoefektivitātes mērķrādītājs valsts līmenī nav saistošs, atbilst subsidiaritātes principam. Ņemot vērā valsts kontekstu un īpatnības, dalībvalstis saglabās nemainīgu elastības līmeni, izvēloties savu politikas pasākumu kopumu, sektorus un pieeju vajadzīgā enerģijas ietaupījuma sasniegšanai līdz 2030. gadam.

Ņemot vērā vērienīgāku klimata mērķrādītāju, Savienības līmeņa rīcība papildinās un pastiprinās valsts un vietējā līmeņa rīcību, lai palielinātu centienus energoefektivitātes jomā. Pārvaldības regulā jau ir noteikts, ka Komisijai ir pienākums rīkoties, ja dalībvalstīm trūkst ieinteresētības sasniegt Savienības mērķrādītājus, tādējādi *de facto* oficiāli atzīstot Savienības rīcības būtisko nozīmi šajā kontekstā, un tādējādi ES rīcība ir attaisnota, pamatojoties uz subsidiaritātes principu saskaņā ar LESD 191. pantu.

Pamatproblēmas, kas izraisa enerģijas ietaupījuma trūkumu (salīdzinājumā ar optimālo līmeni no sabiedrības viedokļa), visā Savienībā ir vienādas un ir sastopamas visās dalībvalstīs. Ņemot vērā enerģijas patēriņa ārējās izmaksas (piem., SEG emisijas, gaisa piesārņotāju emisijas, energoapgādes drošību), darbības energoefektivitātes palielināšanai un enerģijas patēriņa samazināšanai, domājams, radīs ieguvumus, kas pārsniedz valstu robežas. Maz ticams, ka pārrobežu problēmu gadījumā dalībvalsts rīcība nodrošinās optimālu iznākumu. Vērienīgāks klimata mērķrādītājs rada vajadzību pēc vērienīgāka energoefektivitātes mērķrādītāja, un šajā sakarā Savienības rīcībai ir jāpapildina un jāpastiprina valsts un vietējā līmeņa rīcība.

Turklāt šā juridiskā instrumenta raksturs un fakts, ka energoefektivitātes mērķrādītājs valsts līmenī nav saistošs, atbilst subsidiaritātes principam. Dalībvalstis saglabā nemainīgu elastības līmeni, izvēloties savu politikas pasākumu kopumu, sektorus un pieeju vajadzīgā enerģijas ietaupījuma sasniegšanai līdz 2030. gadam, ņemot vērā attiecīgās valsts kontekstu un īpatnības. Taču enerģētika ir politikas joma, kurā ir jāveic lieli ieguldījumi.

Savienības līmenī saskaņota pieeja var radīt uzticēšanos, drošību un nepārtrauktību, palielinot iespēju, ka dažādi dalībnieki veiks ieguldījumus un iesaistīsies. Savienības līmeņa rīcībpolitikas arī var nodrošināt atbilstīgu un taisnīgu pārkārtošanos valstīm un reģioniem, kuru ekonomikas varētu izjust būtisku ietekmi, ņemot vērā izmaiņas rūpniecības struktūrā vai nodarbinātībā, kuras varētu radīt enerģētikas pārkārtošana virzībā uz dekarbonizāciju.

Turklāt saskaņota rīcība Savienības līmenī ļauj labāk ņemt vērā dalībvalstu atšķirīgās spējas rīkoties. Ārējas izmaksas rodas, kad preces ražošana un pakalpojuma nodrošināšana vai to patērēšana rada izmaksas trešai personai (negatīva ietekme).

ES pievienotā vērtība

Energoefektivitātes rīcībpolitikas ir būtisks mehānisms SEG emisiju samazināšanai un sekmē vidiskos, ekonomiskos un sociālos ieguvumus, piemēram, labāku gaisa kvalitāti, mazākus rēķinus par enerģiju un labāku veselību. Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāji 2030. gadam ir kopīgi mērķrādītāji. Šajā ziņā ar saskaņotām Savienības rīcībpolitikām ir labākas izredzes līdz 2050. gadam pārveidot Savienību tā, lai Eiropā panāktu klimatneitralitāti. Kopīga pieeja ir iedarbīgākais veids, kā nodrošināt starptautisku saistību izpildi.

Dalībvalstu līmenī ir jāveic konkrētas darbības nolūkā samazināt enerģijas patēriņu. Tomēr Savienības līmenī šīm darbībām ir vajadzīgs faktisks satvars. Koordinēta un saskaņota pieeja Savienības līmenī ļaus īstenot un sekmēs dalībvalstu darbības, kā arī nodrošinās četras

pamatbrīvības. Vienota Savienības pieeja, piemēram, palīdzēs izveidot lielākus tirgus Eiropas piegādātājiem, darba ņēmējiem un precēm un nodrošinās vienādu prasību un noteikumu piemērošanu. Tādējādi tiks aizsargāta un stimulēta konkurence. Vienota pieeja Savienības līmenī ļaus patērētājiem izmantot vienādas pamattiesības un saņemt salīdzināmu un atpazīstamu informāciju visā Savienībā. Vienota Savienības pieeja energoefektivitātei ļaus risināt konkrētas kopīgas problēmas, piemēram, vajadzību mazināt enerģētisko nabadzību.

Energoefektivitātes direktīvas īstenošanā gūtā pieredze ir apliecinājusi, ka vienots Savienības satvars ir sociāli taisnīgs, samazina izmaksas, palielina ieguvumus no iekšējā tirgus un ļauj dalībvalstu politikas veidotājiem mācīties citam no cita. Energoefektivitātes direktīva faktiski papildina un pastiprina citus valsts un Savienības pasākumus. Savienības līmenī pieņemtās rīcībpolitikas atspoguļo ciešo savstarpējo saikni, kas pastāv starp tādām politikas jomām kā klimata pārmaiņas, ilgtspēja, vide, iekšējais tirgus, sociālā un ekonomiskā attīstība. Tāpēc, pieņemot lēmumus par rīcībpolitikām un pasākumiem, kā arī to īstenošanas gaitā var ņemt vērā ietekmi uz vienoto tirgu saistībā ar izaugsmi, ieguldījumiem un darbvietu radīšanu. To apstiprināja darba grupa, kas tika izveidota, lai izpētītu, kā mobilizēt dalībvalstu centienus, lai sasniegtu 2020. gada energoefektivitātes mērķrādītājus. Šī darba grupa aicināja izstrādāt spēcīgu, mērķtiecīgu un kopīgu energoefektivitātes politikas satvaru nolūkā piesaistīt vajadzīgos ieguldījumus un nodrošināt, ka enerģijas ietaupījums tiek panākts taisnīgā un godīgā veidā.

Turklāt Savienības vienotais tirgus darbojas kā spēcīgs stimuls SEG emisiju samazināšanai izmaksefektīvā veidā.

Kopīga Savienības rīcība nodrošinās to, ka rīcībpolitikas mērķi tiks sasniegti kopīgi, ar zemākajām iespējamajām izmaksām. Tāpēc vispārējo mērķu kopīgu sasniegšanu var veicināt saskaņota rīcība Savienības līmenī, ļaujot īstenot un sekmēt centienus valsts līmenī, nodrošinot saskaņotāku pieeju, palīdzot radīt plašus tirgus Eiropas piegādātājiem un garantējot, ka uz viņiem attiecas vienādas prasības un noteikumi.

Savienības līmeņa satvars arī nodrošinās lielāku noteiktību ieguldītājiem. Tas visā vienotajā tirgū sniegs vispārēju stimulu veikt ieguldījumus energoefektīvākos visa veida ražojumos. Savienības un dalībvalstu līmenī definēti mērķi sniedz skaidru norādi par to, cik lieli centieni būtu jāiegulda energoefektivitātes palielināšanā, un palīdz definēt energoefektīvo ražojumu un pakalpojumu tirgus lielumu. Tādējādi piegādātājiem un ražotājiem tiks sūtīts signāls šajā ziņā ieguldīt lielāku darbu ražojumu izstrādē.

Lai nodrošinātu ar energoefektivitāti saistīto mērķu sasniegšanu, vienlaikus stiprinot patērētāju iespējas, ir vajadzīga jēgpilna, precīza un saprotama informācija par enerģijas patēriņu un saistītajām izmaksām, kā arī viegla piekļuve konkurētspējīgam tirgum, kurā tiek piedāvāti ēku būvmateriāli (logi, izolācija utt.), siltumapgādes un aukstumapgādes risinājumi un citi ražojumi, kas palīdz uzlabot energoefektivitāti.

Ir jāīsteno pasākumi, kas vērsti uz konkrētiem sektoriem, piemēram, siltumapgādes un aukstumapgādes sektoru, lai garantētu pienācīgu uzmanību sektoriem, kuros ir jāpanāk lielākais SEG emisiju samazinājums. Saskaņota plānošana nodrošina to, ka valstu rīcībpolitiku un pasākumu kvalitāte ir līdzvērtīga. Tā arī nodrošina strukturētas informācijas pieejamību par sektoru mērķiem un plāniem dalībvalstīs, tādējādi palīdzot dalībvalstīm un tirgus dalībniekiem plānot savas darbības. Siltumapgādes un aukstumapgādes gadījumā saskaņota plānošana palīdz nodrošināt pietiekami lielu tirgu, kurā ir spēkā vienoti standarti augstas efektivitātes centralizētās siltumapgādes un koģenerācijas aprīkojuma piegādātājiem, tādējādi pazeminot izmaksas un motivējot šos tirgotājus īstenot inovācijas un uzlabot savu piedāvājumu.

Rīkojoties Savienības līmenī, var novērst vairākus šķēršļus publiskajiem un privātajiem ieguldījumiem, risinot problēmu saistībā ar koordinācijas trūkumu starp dažādām apstiprināšanas iestādēm valsts līmenī un veicinot administratīvās spējas īstenot pārrobežu projektus un atbalsta shēmas.

Energoefektivitātes direktīvā būtībā tiek noteikts vispārējais energoefektivitātes mērķis, bet lielākā daļa darbību, kas veicamas šā mērķa sasniegšanai, tiek atstāta dalībvalstu ziņā. Principa "energoefektivitāte pirmajā vietā" piemērošana nodrošina dalībvalstīm elastību. Energoefektivitātes direktīvā ir paredzēti saistoši energoefektivitātes mērķrādītāji Savienības līmenī, bet attiecībā uz 2020. un 2030. gadu tajā netiks noteikti saistoši mērķrādītāji valstu līmenī. Dalībvalstīm būtu jānosaka savs devums Savienības energoefektivitātes mērķrādītāja kopīgā sasniegšanā, ņemot vērā Energoefektivitātes direktīvā norādīto formulu. Pienākums katru gadu panākt enerģijas patēriņa samazinājumu publiskajā sektorā nodrošinās to, ka publiskais sektors pilda savu piemēra sniegšanas funkciju, un dalībvalstis saglabās pilnīgu rīcības brīvību attiecībā uz to, kādus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus izvēlēties, lai panāktu vajadzīgo enerģijas galapatēriņa samazinājumu. Turklāt Energoefektivitātes direktīvā joprojām būs noteikta izpildāmā ēku renovācijas gada norma, ņemot vērā ēku telpu platību. Šis pienākums tiek attiecināts arī uz ēkām, kas pieder visām publiskajām struktūrām dalībvalsts teritorijā. Šis pasākums nodrošina, ka dalībvalstis turpina kalpot par piemēru, uzlabojot savā sfērā esošo ēku energoefektivitāti, tajā pašā laikā saglabājot rīcības brīvību attiecībā uz veicamo pasākumu izvēli. Turklāt Energoefektivitātes direktīvā būs paredzēts nepieciešamais regulējums, lai nodrošinātu, ka publisko struktūru iepirktie ražojumi, pakalpojumi, būvdarbi un ēkas ir ar augstu energoefektivitāti, un lai attiecīgos gadījumos tiktu ņemti vērā plašāki ilgtspējas, sociālie, vides un aprites ekonomikas aspekti. Saskaņota pieeja, tostarp energoefektivitātes aspektu ņemšana vērā iepirkumos, nodrošinās konkurences saglabāšanu, ilgtermiņa un rentablu enerģijas ietaupījumu, kā arī to, ka joprojām pastāv plaši tirgi. Energoefektivitātes direktīva palielinās enerģijas ietaupījumu, paaugstinot ietaupījuma normu. Dalībvalstīm būtu jāturpina panākt jaunu ikgadējo enerģijas ietaupījumu, īstenojot politikas pasākumus visos sektoros. Tā kā energotaupības pienākums ir lietderīgs pasākums energoefektivitātes uzlabošanai dažādos sektoros, tas ir arī iedarbīgs rīks, kas palīdz dalībvalstīm mazināt enerģētisko nabadzību. Pildot šo pienākumu, dalībvalstīm būs jāīsteno individuāli aprēķināta kopējās enerģijas ietaupījumu summas daļa, kas ir jāpanāk attiecībā uz neaizsargātiem klientiem un tiešajiem lietotājiem, cilvēkiem, kurus ir skārusi enerģētiskā nabadzība, vai — attiecīgos gadījumos — cilvēkiem, kuri dzīvo sociālajos mājokļos. Saskaņota pieeja var sekmēt taisnīgu enerģētikas pārkārtošanu attiecībā uz visiem Eiropas iedzīvotājiem. Energotaupības pienākums dalībvalstīm saglabā pilnīgu rīcības brīvību attiecībā uz politikas pasākumu veidiem, to apmēru, tvērumu un saturu. Energoefektivitātes direktīva visiem Eiropas iedzīvotājiem nodrošinās vienādu līgumtiesību pamatlīmeni attiecībā uz siltumapgādi, aukstumapgādi un mājsaimniecības karsto ūdeni. Lai gan saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvu būs jāievieš noteiktas klientu pamata līgumtiesības, dalībvalstu pilnvaras nebūtu ierobežotas. Visā ES ir jānodrošina vienādi nosacījumi arī attiecībā uz patērētājiem informēšanu un izpratnes veidošanas darbībām. Dalībvalstīm ir jāveic atbilstoši pasākumi, lai gan šādu darbību konkrēta izstrāde paliek valstu kompetencē. Ekonomiskās un veselības krīzes ietekme Savienības mērogā apliecina, ka saskaņota pieeja ir vajadzīga arī tādēļ, lai stiprinātu neaizsargātu klientu un tiešo lietotāju, kā arī enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku iespējas un viņus aizsargātu.

Lai nodrošinātu vienādu aizsardzības un iespēju stiprināšanas līmeni, Energoefektivitātes direktīvā ir noteikts, ka energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi prioritāri ir jāīsteno un jāfinansē attiecībā uz iepriekš minētajiem iedzīvotājiem, un tas arī palīdzēs dalībvalstīm mazināt izmaksu/ieguvumu sadales ietekmi. Dalībvalstu pasākumus šajā sakarā palīdzēs īstenot ekspertu tīkls, kas būtu jāizveido visās dalībvalstīs. Lai gan lielos uzņēmumos būs

jāveic obligāti energoauditi, jo enerģijas ietaupījums var būt ievērojams, dalībvalstis saglabās rīcības brīvību programmu izstrādē ar mērķi mudināt MVU veikt energoauditus. Siltumapgādes un aukstumapgādes sektorā dalībvalstu kompetencē paliek visaptveroša izvērtējuma veikšana par augstas efektivitātes koģenerācijas un efektīvas centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes izmantošanas potenciālu, un tās var piešķirt atbrīvojumus saistībā ar atlikumsiltuma rekuperāciju, ko nodrošina augstas efektivitātes koģenerācija, vai nodrošinot centralizētas siltumapgādes vai aukstumapgādes tīklu. Ar Energoefektivitātes direktīvu dalībvalstīm tiks atļauts ieviest pasākumus un procedūras nolūkā atbalstīt koģenerācijas iekārtas. Lai sekmētu vienota tirgus izveidi, visām dalībvalstīm, valsts regulatīvajām iestādēm, kā arī pārvades un sadales sistēmu operatoriem būtu jāpiemēro princips "energoefektivitāte pirmajā vietā" un būtu jāatceļ visi regulatīvie, tehniskie un neregulatīvie pasākumi attiecībā uz energoefektivitātes uzlabojumiem energotīklu darbībā. Energopakalpojumu tirgus attīstīšana, lai nodrošinātu gan energopakalpojumu pieprasījuma, gan piegādes pieejamību, paliktu dalībvalstu ziņā. Saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvu dalībvalstis saglabātu rīcības brīvību veikt pasākumus ar mērķi identificēt un novērst regulatīvos un neregulatīvos šķēršļus energoefektivitātes uzlabojumu īstenošanai. Dalībvalstis un reģioni tiktu mudināti pilnībā izmantot strukturālos un investīciju fondus un citus finansēšanas mehānismus, lai veicinātu ieguldījumus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumos, mazinātu enerģētisko nabadzību un izmaksu/ieguvumu sadales ietekmi uz neaizsargātiem klientiem un tiešajiem lietotājiem, kā arī cilvēkiem, kurus ir skārusi enerģētiskā nabadzība un/vai kuri dzīvo sociālajos mājokļos.

Tāpēc priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitāte**

Pamatojoties uz pievienoto Ietekmes novērtējumu[33], kā arī saskaņā ar proporcionalitātes principu kopumā ir ierosinātas tikai tādas izmaiņas, kuras nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai izpildītu uzdevumus nolūkā sasniegt augstāku energoefektivitātes vērienu, ņemot vērā palielināto klimata mērķrādītāju 2030. gadam. Attiecībā uz energoefektivitātes mērķrādītājiem grozījumi ir proporcionāli paredzētajam Savienības mērķim saskaņā ar palielināto klimata mērķrādītāju, t. i., panākt vismaz 55 % SEG emisiju samazinājumu, kā noteikts klimata mērķrādītāja plānā. Ar vairākiem grozījumiem tiek noteikti īpaši mērķrādītāji un prasības valsts pārvaldes iestādēm nolūkā konkrētās jomās, t. i., publiskajā sektorā un saistībā ar enerģētiskās nabadzības novēršanu, panākt enerģijas ietaupījumu, kas būs kopumā samērīgs. Attiecībā uz energotaupības pienākumu publiskajā sektorā Direktīvā 2014/24/ES par publisko iepirkumu (līgumslēdzējas iestādes) ir sniegta publisko struktūru definīcija. Dalībvalstīm būtu jāizveido datubāze, kurā tiktu norādītas publiskās struktūras un to ikgadējais enerģijas patēriņš. Ierosinātā prasība samazināt enerģijas patēriņu atstāj dalībvalstīm ievērojamu rīcības brīvību attiecībā uz to, kur un kā varētu panākt enerģijas ietaupījumu. Ņemot vērā izmaksas un ieguvumus, kas izrietētu no ietaupījumu pasākumu īstenošanas, tiek uzskatīts, ka šie centieni ir iedarbīgi un nav pārmērīgi. Priekšlikuma mērķis ir arī novērst ar izmaksu/ieguvumu sadali saistīto ietekmi, kas izriet no ēku un transporta iekļaušanas emisiju tirdzniecības sistēmā. Definīciju un prasību noteikšana, jo īpaši saistībā ar siltumapgādi un aukstumapgādi, būtu proporcionāla papildu enerģijas ietaupījumam un sinerģijām ar citiem instrumentiem, kuras varētu panākt šajā sektorā. Papildu uzraudzības un

[33] SWD(2021) 623.

ziņošanas prasību proporcionalitāte ir atkarīga no līdzsvara starp palielinātām izmaksām un ietaupījumiem, kas panākti, pateicoties labākai izpratnei par attiecīgo pasākumu ietekmi.

Tādējādi piemēroto ierobežojumu līmenis ir proporcionāls mērķim.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Izvēlētais juridiskais instruments ir direktīva, kas ir jāīsteno dalībvalstīm. Direktīva ir atbilstošs juridiskais instruments, jo tajā ir skaidri definēts, kādi Savienības mērķi ir jāsasniedz, tajā pašā laikā atstājot dalībvalstīm pietiekamu rīcības brīvību īstenot direktīvu tādā veidā, kāds ir vispiemērotākais konkrētajiem apstākļiem attiecīgajā valstī.

Priekšlikums attiecas uz Energoefektivitātes direktīvas kodifikāciju un grozīšanu. Visas tautas Eiropas kontekstā Komisija piešķir lielu nozīmi Savienības tiesību aktu vienkāršošanai un precizēšanai, lai padarītu tos skaidrākus un pieejamākus iedzīvotājiem, tādējādi sniedzot viņiem jaunas iespējas un izdevību izmantot konkrētās tiesības, ko viņiem nodrošina šie tiesību akti. Priekšlikumā ir paredzēti būtiski grozījumi Energoefektivitātes direktīvā, kas ir grozīta vairākas reizes.

Lai saskaņotu abus minētos procesus, proti, pārskatīšanu un kodifikāciju, Komisija ierosina pieņemt Energoefektivitātes direktīvas pārstrādātu versiju. Šī pārstrādāšanas tehnika veicina Savienības tiesiskā regulējuma vienkāršošanu, jo ļauj pieņemt vienu tiesību aktu, ar ko vienlaikus izdara vēlamo grozījumu, kodificē šo grozījumu un tos grozījumus, kas iepriekš tika pieņemti ar citu tiesību aktu un tagad netiek mainīti, kā arī atceļ minēto tiesību aktu un iepriekšējos tiesību aktus, ar kuriem tika izdarīti grozījumi. Tāpēc pārstrādāta direktīva ir atbilstošs juridiskais instruments un atbilst saistībām, kuras Komisija ir uzņēmusies saskaņā ar 46. punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu[34]. Ar jauno tiesību aktu tiks aizstāts un atcelts iepriekšējais tiesību akts 2012/27/ES.

Ja pantiem ir piešķirti jauni numuri, atbilstību starp vecajiem un jaunajiem numuriem parāda tabulā, kas iekļauta pārstrādātās direktīvas XVI pielikumā.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Spēkā esošā tiesību akta *ex post* izvērtējums**[35]

Energoefektivitātes direktīva joprojām ir svarīgs instruments saistībā ar to, lai Savienībā tiktu palielināta energoefektivitāte un tiktu sasniegts vērienīgāks klimata mērķrādītājs — 55 %. Tā sniedz arī citus ieguvumus, piemēram, mazina atkarību no enerģijas importa un veicina inovāciju un konkurētspēju. Izvērtējums liecina, ka Energoefektivitātes direktīvai ir jānodrošina, ka dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus konkrētās enerģijas patēriņa jomās. Dažādi Komisijas veikti pētījumi un ieinteresēto personu sniegti pierādījumi[36] ļauj secināt, ka pat ar esošajām tehnoloģijām joprojām eksistē vērā ņemama darbības joma, kurā var veikt

[34] OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.
[35] SWD(2021) 623.
[36] Sk., piem., https://www.eiif.org/sites/default/files/2020-12/EiiF_White%20paper_2020_REV.15.pdf.

energoefektivitātes ieguldījumus un panākt rentablus ietaupījumus dalībvalstu ekonomikas sektoros un sabiedrībā kopumā.

Tomēr *status quo* situācijā un jo īpaši Covid-19 krīzes radītās negatīvās sociāli ekonomiskās ietekmes un ienākumu zaudējumu rezultātā liela daļa no šā energoefektivitātes un energotaupības potenciāla paliktu neizmantota, tostarp tirgus un regulatīvo nepilnību dēļ, kas kavē rentablu energoefektivitātes ieguldījumu un darbību veikšanu. Ņemot vērā ievērojamo enerģijas ietaupījuma potenciālu, ir jāturpina veicināt energoefektivitātes darbības un jānovērš pastāvošie šķēršļi energoefektīvai rīcībai, tostarp ieguldījumiem.

Saskaņā ar izvērtējumu rodas iespaids, ka publiskajā sektorā pastāv nevēlēšanās iepirkumos sistemātiski iekļaut energoefektivitātes prasības, galvenokārt iepirkuma cenas dēļ. Tādējādi ir iespējams stiprināt un pilnveidot Energoefektivitātes direktīvu, lai tā sekmētu vērienīgāka klimata mērķrādītāja sasniegšanu un Eiropas zaļā kursa mērķu īstenošanu. Turklāt Energoefektivitātes direktīva varētu labāk sekmēt sociāli ekonomisko problēmu risināšanu, piemēram, aizsargājot neaizsargātus klientus un tiešos lietotājus un stiprinot viņu iespējas, kā arī mazinot enerģētisko nabadzību. Saskaņā ar izvērtējumu saistībā ar rūpniecības nozarēm galvenais šķērslis, domājams, ir tas, ka vairumam uzņēmumu nav zināšanu par to, kādas tehniskās energotaupības iespējas ir pieejamas vai kādi varētu būt to sniegtie ekonomiskie ieguvumi uzņēmumam.

Efektivitātes ziņā Energoefektivitātes direktīva, pateicoties tās mērķrādītājiem (jo īpaši 3. un 5. pants) un saistošajiem pasākumiem (jo īpaši 7. pants par energotaupības (energoekonomijas) pienākumiem), ir nodrošinājusi energoefektivitātes uzlabojumus visā Savienībā, pat ja progress saistībā ar 2020. gadam noteikto Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanu nebija pietiekams. Vajadzīgā energoefektivitātes uzlabojumu līmeņa panākšana lielā mērā ir atkarīga no tā, cik vērienīgus mērķus nosaka dalībvalstis, kā arī no to centieniem, izstrādājot un īstenojot energoefektivitātes pasākumus valsts līmenī. Lai gan Energoefektivitātes direktīvā ir paredzēti enerģijas galapatēriņa un primārās enerģijas patēriņa ierobežojumi attiecībā uz Savienību kopumā un Pārvaldības regulā ir noteikti turpmāki Savienības pasākumi, kas īstenojami gadījumā, ja mērķrādītāji netiek sasniegti, minētā mērķrādītāja indikatīvais raksturs neveicina tā sasniegšanu. Direktīvas 7. pantā joprojām ir paredzēti iedarbīgi pasākumi, kas sekmē enerģijas ietaupījuma radīšanu galvenokārt ēku sektorā. Publiskā sektora pienākumi (5. un 6. pants) ir bijuši būtiski, nodrošinot, ka centrālās valdības, īstenojot ar renovāciju un publisko iepirkumu saistītus pasākumus, rāda piemēru energoefektivitātes veicināšanas jomā. Taču šie pasākumi tika īstenoti ierobežotā mērogā un vairāki šķēršļi liedz izmantot enerģijas ietaupījuma potenciālu publiskajā sektorā. Energoefektivitātes direktīva arī būtiski sekmēja energoauditu izmantošanu visā Savienībā (8. pants). Tomēr joprojām pastāv tādi būtiski ierobežojumi kā, piemēram, saistībā ar turpmākiem pasākumiem pēc energoauditu veikšanas, problēmas attiecībā uz MVU definīcijas piemērošanu, kā arī prasību un stimulu trūkums energovadības sistēmu ieviešanai. Direktīvas 14. pantā izklāstītās prasības attiecībā uz siltumapgādi un aukstumapgādi, jo īpaši prasība veikt visaptverošus novērtējumus, palīdzēja visās dalībvalstīs palielināt vispārējo siltumapgādes un aukstumapgādes nozīmi, kā arī uzlabot informētību par šo jautājumu. Tomēr analīze parādīja, ka kopējā ietekme drīzāk ir bijusi neliela, jo īpaši tāpēc, ka netika veikti turpmāki pasākumi, ņemot vērā konstatējumus, kas tika izdarīti saskaņā ar 14. pantu veiktajos visaptverošajos izvērtējumos, kā arī tāpēc, ka ir atļauts plaši izmantot atbrīvojumus. Energoefektivitātes direktīva lielā mērā palīdzēja attīstīt energopakalpojumu tirgu un energoefektivitātes līgumu slēgšanas jomu (18. pants). Tomēr joprojām ir jānovērš būtiski šķēršļi.

Efektivitātes ziņā Energoefektivitātes direktīva kopumā ir sekmējusi enerģijas ietaupījuma panākšanu izmaksefektīvā veidā. Vairākos noteikumos, paredzot nosacījumus, bija noteikta prasība rīkoties (piem., 5., 6., 9.–11. un 14. pantā), ja vien attiecīgā rīcība ir rentabla / ekonomiski un tehniski īstenojama. Tādējādi dalībvalstīm tika dota vērā ņemama rīcības brīvība attiecībā uz pasākumu izvēli. Tomēr dalībvalstis ne vienmēr parādīja, kā tika noteikta īstenojamība. Nekas neliecina, ka attiecībā uz lielāko daļu Energoefektivitātes direktīvas prasību izpildi dalībvalstu izmaksu lielums būtiski atšķirtos, izņemot 7. panta gadījumā (izmaksas ir atkarīgas no pasākuma veida un mēroga).

Saistībā ar saskaņotību ir jānorāda, ka Energoefektivitātes direktīva kopumā ir saskaņota ar plašākām enerģētikas un klimata rīcībpolitikām, tomēr, ņemot vērā aizvien pieaugošo savstarpējo saikni ar atjaunojamajiem energoresursiem un ES ETS, ir jāveic pienācīga pilnveidošana un padziļināti ir jāizskata iespēja samazināt administratīvo slogu. Energoefektivitātes direktīvas noteikumi ir jāpielāgo arī nolūkā sekmēt dekarbonizācijas un nulles piesārņojuma mērķu īstenošanu to iniciatīvu kontekstā, kas īstenotas saskaņā ar Eiropas zaļo kursu.

Attiecībā uz Savienības pievienoto vērtību Savienības intervencei bija būtiska nozīme energoefektivitātes uzlabojumu panākšanā visā Savienībā. Ir skaidrs, ka bez ES līmeņa mērķrādītājiem un saistošiem pasākumiem šie uzlabojumi nebūtu panākti novērotajā mērogā. Tomēr dažus noteikumus ir iespējams stiprināt un pilnveidot, lai garantētu, ka Energoefektivitātes direktīva palīdz nodrošināt vajadzīgos centienus, ņemot vērā vērienīgāko Savienības klimata mērķrādītāju 2030. gadam vismaz 55 % apmērā.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Izvērtējumā sagatavotie norādījumi / sākotnējais ietekmes novērtējums tika publicēts 2020. gada 3. augustā un bija pieejams līdz 2020. gada 21. septembrim.

Komisija saņēma 189 atbildes, un 99 ieinteresētās personas kopā ar savām atbildēm iesniedza papildu paziņojumus un informāciju. Visvairāk atbilžu tika saņemts no uzņēmumu apvienībām (80), daudz atbilžu iesniedza arī uzņēmumi (36) un NVO (26). 2020. gadā, laikposmā no septembra līdz oktobrim, tika organizētas arī deviņas īpašas ieinteresēto personu sanāksmes, kas bija veltītas konkrētām tēmām un kurās piedalījās ieinteresēto personu mērķa grupas, un 2020. gada 10. novembrī notika īpaša Energoefektivitātes direktīvas ekspertu grupas sanāksme. Komisija no 2020. gada 17. novembra līdz 2021. gada 9. februārim organizēja arī sabiedrisko apspriešanu internetā atbilstīgi Komisijas labāka regulējuma noteikumiem. Aptauja ietvēra jautājumus ar atbilžu variantiem un atvērtos jautājumus par virkni dažādu aspektu saistībā ar *ex post* novērtējumu un Energoefektivitātes direktīvas pārskatīšanas iespējām. Tika saņemtas 344 atbildes. Lielākā aptverto respondentu daļa bija uzņēmējdarbības apvienības (132 atbildes), atsevišķi uzņēmumi (92 atbildes), kā arī NVO (34 atbildes). Kā fiziska persona atbildes iesniedza 21 respondents. Atbildēja 24 valsts iestādes, tostarp valsts iestādes no 9 dalībvalstīm (Čehija, Francija, Igaunija, Kipra, Lietuva, Nīderlande, Somija, Spānija un Zviedrija).

Pārliecinošs ieinteresēto personu vairākums (86 % no respondentiem) pauda viedokli, ka energoefektivitātei vajadzētu būt būtiskam faktoram, atbalstot vērienīgākus klimata mērķrādītājus 2030. gadam un ņemot vērā Savienības mērķi panākt oglekļneitralitāti līdz 2050. gadam. Šajā sakarā ieinteresētās personas lielā mērā atbalstīja Energoefektivitātes direktīvas pastiprināšanu. Lielākā daļa ieinteresēto personu (53 %) atbalstīja saistošus energoefektivitātes mērķrādītājus, tostarp valsts līmenī (47 %). Ieinteresētās personas uzskatīja, ka papildu centieni energoefektivitātes nodrošināšanai ir vajadzīgi ēku (76 %) un transporta sektorā (62 %), kā arī rūpniecības (52 %) un IKT nozarē (40 %).

Sabiedriskajā apspriešanā un darbseminārā paustie ieinteresēto personu viedokļi ir ņemti vērā ietekmes novērtējumā, izstrādājot dažādus rīcībpolitikas variantus attiecīgajās politikas jomās.

Eiropas Komisija jūnijā organizēja uzklausīšanu par paketi "Gatavi mērķrādītājam 55 %", piedaloties Eiropas sociālajiem partneriem. Sociālajiem partneriem tika lūgts paust savu sākotnējo iespaidu par šo paketi, kā arī viedokli par to, kurus papildpasākumus un mehānismus varētu ieviest, lai nodrošinātu, ka neviens netiek atstāts novārtā. Tika norādīts, ka ir vajadzīga ciešāka mijiedarbība starp Eiropas sociālo tiesību pīlāru un Eiropas zaļo kursu, kā arī tika paskaidrots, ka abu šo dimensiju mērķiem vajadzētu būt vienas monētas divām pusēm.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Konsultāciju uzņēmuma *COWI* veiktais atbalsta pētījums bija vienīgais, līgums par kuru tika noslēgts nolūkā tieši atbalstīt ietekmes novērtējuma sagatavošanu. Noderīgu informāciju sniedza daudzi citi ziņojumi. Attiecībā uz energoaudita prasībām tika veikts īpašs novērtējums par problēmām, kas rodas, īstenojot Energoefektivitātes direktīvas 8. panta 4. punktā izmantoto definīciju.

- **Ietekmes novērtējumi**

Vispārējais energotaupības vēriens un energotaupības pienākumu līmenis izriet no pieejas, ka izmaksefektīvā veidā ir jāsasniedz kopējais SEG ietaupījuma mērķis 55 % apmērā. Ietekmes novērtējumā[37] aplūkotie pasākumi ir papildinoši elementi, kuru uzdevums ir atbalstīt un veicināt energotaupības pasākumus, kas sekmēs ieguldījumus energoefektivitātes uzlabošanā un tādējādi samazinās vispārējās izmaksas, kas rodas saistībā ar energotaupības un SEG samazinājuma mērķrādītāju sasniegšanu.

Tika izskatīti pasākumi desmit dažādās jomās, kas nav savstarpēji izslēdzošas. Šie pasākumi ir dažādi un ietver gan regulatīvus, gan neregulatīvus pasākumus. Tika aplūkoti dažādi atšķirīgas stingrības pakāpes regulatīvi pasākumi. Lai identificētu vēlamo risinājumu, ir jāpieņem lēmums par optimālo ietekmi attiecībā uz katru jomu, samērojot to ar reglamentējošo darbu un administratīvo slogu.

Pasākuma galvenā ietekme būs tāda, ka samazināsies enerģijas patēriņš Savienībā, neietekmējot vēlamo pakalpojumu sniegšanu. Papildus šim enerģijas patēriņa samazinājumam tiks nodrošināti arī citi ieguvumi, piemēram, labāka energoapgādes drošība un samazināta ietekme uz vidi. Mazāka ietekme uz vidi pamatā izriet no gaisa piesārņotāju emisiju samazinājuma par aptuveni 8 %, bet sagaidāms, ka vidiski ieguvumi radīsies, pateicoties arī tam, ka saruks pieprasījums pēc kurināmā, samazināsies ar infrastruktūru saistītās vajadzības un ūdenī nonāks mazāk emisiju (piem., emisijas, ko rada dūmgāzu attīrīšanas iekārtas). Pienācīgi mērķtiecīgs publiskā sektora atbalsts ēku renovācijai arī var radīt ievērojamus sociālos ieguvumus, pateicoties enerģētiskās nabadzības mazināšanai un samērīgiem iedzīvotāju veselības uzlabojumiem.

Visās jomās sagaidāms, ka enerģijas ietaupījumu galvenokārt nodrošinās ieguldījumi energotaupības pasākumos, kuru kapitāla izmaksas tiek atgūtas dažos gados. Informācija par prognozētajiem atmaksāšanās periodiem ir sniegta atbilstīgi sektoram un ieguldījuma veidam.

---

[37] SWD(2021) 623.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šī pārskatīšana ir direktīvas pārstrādāšana. Ietekmes novērtējumā[38] tika identificētas spēkā esošā tiesiskā regulējuma vienkāršošanas un regulatīvo izmaksu samazināšanas iespējas, par mērķi izvirzot ierosināto izmaiņu efektivitāti. Atteikšanās no alternatīvas pieejas publisko struktūru ēku renovācijai vienkāršos noteikumus, jo tajos uzmanība būtu pievērsta tikai renovācijai. Konkrēti tehniski aspekti saistībā ar publiskā sektora ēkām un atsevišķi atbrīvojumi ir dzēsti, jo tie ir reglamentēti Direktīvā par ēku energoefektivitāti. Izmaksu lietderības un tehniskās vai ekonomiskās īstenojamības nosacījumu dzēšana attiecībā uz energoefektivitātes prasībām publiskajos iepirkumos vienkāršos energoefektivitātes prasību īstenošanu, jo tās uz visām valsts iestādēm attieksies vienādi. Eiropas Komisijas Informācijas tehnoloģiju un kiberdrošības padomei iepriekš būs jāapstiprina IT izstrādes un iepirkumu izvēles.

Energoauditu kontekstā vairāk uzmanības pievēršot lielākiem enerģijas lietotājiem, tiks panākti proporcionāli lielāki enerģijas ietaupījumi, tādējādi ievērojami samazinot slogu uzņēmumiem, kuri patērē mazāk enerģijas, un vienkāršojot valsts pārvaldes iestādēm radīto slogu, jo tās varētu izmantot vienkāršāku kritēriju, lai izvērtētu vajadzību veikt energoauditus, kā arī samazinātos pārbaudāmo uzņēmumu skaits. Sagaidāms, ka palielinātās atbilstības nodrošināšanas izmaksas, kas radīsies tiem uzņēmumiem, uz kuriem joprojām attieksies minētais noteikums, atmaksāsies, pateicoties tam, ka plašāk tiks izmantoti rentabli uzlabojumu pasākumi.

Grozījumi nostiprinās spēkā esošās uzraudzības un ziņošanas prasības, jo īpaši attiecībā uz pasākumiem, kas vērsti uz enerģētiskās nabadzības samazināšanu saskaņā ar energotaupības pienākumu (8. pants) un publiskā sektora ēku renovāciju. Tādējādi tiktu nodrošināti rezultatīvāki iznākumi, taču tiktu radīts arī lielāks administratīvais slogs valsts iestādēm. Papildu uzraudzības un ziņošanas prasības attiecībā uz publisko iepirkumu un energoefektivitātes līgumu slēgšanu vēl vairāk uzlabotu šo noteikumu efektivitāti, bet zināmā mērā varētu palielināt administratīvo slogu uzņēmumiem un valsts iestādēm.

Papildu norāžu un atbalsta sniegšana saistībā ar dalībvalstu darbībām, piemēram, par informētības uzlabošanu, īstermiņā palielinās administratīvo slogu, jo dalībvalstīm būtu jāorganizē dažādas informācijas kampaņas, zināšanu apmaiņas vai atbalsta shēmas, tomēr sagaidāms, ka vidējā termiņā tas būtu rentabli, pateicoties lielākiem enerģijas ietaupījumiem.

Papildu ziņošanas un uzraudzības prasības neradīs jaunas ziņošanas sistēmas, bet uz tām attiektos spēkā esošais pārraudzības un ziņošanas satvars saskaņā ar Pārvaldības regulu ((ES) 2018/1999).

- **Pamattiesības**

Šis priekšlikums ir saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 37. pantu, kurā noteikts, ka augstam vides aizsardzības līmenim un vides kvalitātes uzlabošanai ir jābūt integrētai Savienības politikā un ir jābūt nodrošinātai saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principu.

---

[38] SWD(2021) 623.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Savienības budžetu. Grozījumi valsts iestādēm radītu mērenas administratīvās izmaksas.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Pēc tam, kad likumdevēji būs pieņēmuši šo pārstrādāto direktīvu, Komisija transponēšanas periodā veiks tālāk uzskaitītās darbības nolūkā atvieglot šo transponēšanu:

– izstrādās atbilstības tabulu, kas gan dalībvalstīm, gan Komisijai kalpos kā transponēšanas kontrolsaraksts;

– organizēs par dažādu direktīvas daļu transponēšanu atbildīgo dalībvalstu ekspertu tikšanās, lai pārrunātu, kā transponēt šīs direktīvas daļas, un noskaidrotu jautājumus, par kuriem radušās šaubas, — vai nu saskaņotas rīcības foruma kontekstā attiecībā uz Energoefektivitātes direktīvas īstenošanu (*CA-EED*), vai komitejas veidā;

– būs pieejama divpusējām sanāksmēm un zvaniem saziņai ar dalībvalstīm, ja tām radīsies konkrēti jautājumi par šīs direktīvas transponēšanu;

– pēc transponēšanas termiņa Komisija veiks visaptverošu izvērtējumu par to, vai dalībvalstis ir pilnīgi un pareizi transponējušas šo direktīvu.

Ar Regulu (ES) 2018/1999 par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību tika izveidots integrēts plānošanas, uzraudzības un ziņošanas satvars enerģētikas un klimata jomā ar mērķi pārraudzīt virzību uz klimata un enerģijas mērķrādītāju īstenošanu saskaņā ar Parīzes nolīgumā noteiktajām pārredzamības prasībām. Dalībvalstīm līdz 2019. gada beigām bija jāiesniedz Komisijai savi integrētie valsts enerģijas un klimata plāni, aptverot enerģētikas savienības piecas dimensijas attiecībā uz 2021.–2030. gadu. Dalībvalstīm reizi divos gados ir jāziņo par šo plānu īstenošanā panākto progresu un turklāt līdz 2023. gada 30. jūnijam ir jāiesniedz Komisijai savu plānu atjauninājumu projekti. Atjauninājumu galīgās versijas iesniegšanas termiņš ir 2024. gada 30. jūnijs. Šajā atjauninājumā būtu iekļauti visi jaunie mērķrādītāji, kas apstiprināti Energoefektivitātes direktīvas pārskatīšanā. Tiek uzskatīts, ka šī saskaņā ar Pārvaldības regulu izveidotā ziņošanas sistēma ir bijusi lietderīga, pārraugot dalībvalstu panākto progresu virzībā uz Savienības un nacionālā līmeņa devuma nodrošināšanu energoefektivitātes jomā.

Šajā priekšlikumā ir paredzēti jauni noteikumi, galvenokārt saistībā ar nacionālo devumu noteikšanu, neatbilstību novēršanas mehānismiem un ziņošanas pienākumiem. Šie priekšlikumi būtu jāiekļauj un jāsaskaņo ar Pārvaldības regulu (ES) 2018/1999 pēc pārskatīšanas, lai novērstu prasību pārklāšanos. Daži Pārvaldības regulas noteikumi, iespējams, arī būs par jaunu jānovērtē, ņemot vērā šajā direktīvā ierosinātos grozījumus.

Šīs pārstrādātās direktīvas 33. pantā ir ierosināts pārskatīt 4., 5., 6. un 8. pantā paredzēto mērķu līmeni.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Energoefektivitātes direktīvā ir iekļauts jauns pants (3. pants) par principu "energoefektivitāte pirmajā vietā", lai nodrošinātu tā piemērošanu atbilstošos gadījumos un pienācīgu pārraudzību visās jomās. Ņemot vērā šā principa plašo piemērošanas tvērumu, minētajā

direktīvā nav precizēts, kā tieši tas būtu jāpiemēro un jāpārrauga. Lai atvieglotu Energoefektivitātes direktīvas noteikumu īstenošanu, Eiropas Komisija izdos dalībvalstīm adresētus ieteikumus, tostarp norādes par to, kā minētais princips būtu jāinterpretē un jāpiemēro dažādos kontekstos. Šim norāžu dokumentam vajadzētu būt tādam, lai palīdzētu vairāk izmantot šo principu darbībā.

Saskaņā ar Eiropas Tiesas nolēmumu lietā Komisija/Beļģija (C-543/17) dalībvalstīm savi paziņojumi par valsts transponēšanas pasākumiem ir jāpapildina ar pietiekami skaidru un precīzu informāciju, norādot, kuri direktīvas noteikumi tiek transponēti ar konkrētajiem valsts tiesiskā regulējuma noteikumiem. Šī informācija ir jāsniedz par katru prasību, ne tikai "pantu līmenī".

- **Detalizēts skaidrojums par konkrētiem šā priekšlikuma noteikumiem**

Galvenie noteikumi, ar kuriem tiek būtiski grozīta Direktīva 2012/27/ES vai ar kuriem tajā tiek iekļauti jauni elementi, ir izklāstīti tālāk.

Direktīvas 1. un 4. pantā ir noteikts vērienīgāks saistošs Savienības energoefektivitātes mērķrādītājs attiecībā uz enerģijas galapatēriņu un primārās enerģijas patēriņu, indikatīvi nacionālie devumi energoefektivitātes jomā, kā arī formula dalībvalstīm to devumu aprēķināšanai. Savienības mērķrādītāji ir noteikti attiecībā uz 2030. gadā sasniedzamo enerģijas galapatēriņa un primārās enerģijas patēriņa līmeni, un mērķu vēriens ir noteikts, salīdzinot minētos līmeņos ar 2020. gada atsauces scenārijā norādītajām prognozēm 2030. gadam. Šādi noteiktais mērķu vēriens atspoguļo papildu centienus salīdzinājumā ar spēkā esošajiem centieniem vai centieniem, kas norādīti valsts enerģijas un klimata plānos. Apsvērumos ir saglabāti salīdzinājumi ar iepriekšējām atsauces vērtībām, proti, 2007. gada atsauces scenārijā norādītajām prognozēm 2030. gadam un vēsturiskajām vērtībām no 2005. gada.

Nacionālie devumi joprojām ir indikatīvi, ņemot vērā to, ka lielākā daļa dalībvalstu sabiedriskajā apspriešanā un citos forumos pauda stingrus iebildumus pret saistošiem valsts mērķrādītājiem. Tomēr ir ierosinātas atsauces vērtības un jauni mehānismi progresa nepietiekamības novēršanai, papildinot Pārvaldības regulā ierosinātos mehānismus.

Direktīvas 3. pantā ir iekļauts jauns noteikums par principu "energoefektivitāte pirmajā vietā", lai nodrošinātu juridisko pamatu šā principa piemērošanai, vienlaikus samazinot administratīvo slogu. Tas ietver prasību, ka, pieņemot lēmumus par politiku un ieguldījumiem energosistēmās un ar enerģiju nesaistītos sektoros, tostarp saistībā ar sociālajiem mājokļiem, ir jāņem vērā energoefektivitātes risinājumi.

Ar 5. pantu ir ieviesta prasība, ka publiskajam sektoram ir jāsamazina savs enerģijas patēriņš, ko rada sabiedrisko pakalpojumu sniegšana un publisko struktūru iekārtas. Šo samazinājumu var panākt jebkurā publiskā sektora apakšsektorā, tostarp transporta, publiskā sektora ēku, teritoriālās plānošanas, kā arī ūdens un atkritumu apsaimniekošanas jomā.

Ar 6. pantu ir paplašināts renovācijas pienākuma tvērums. Šis pienākums tagad attieksies uz visām publiskajām struktūrām visos pārvaldes līmeņos un visās publisko struktūru darbības jomās, tostarp saistībā ar veselības aprūpi, izglītību un valsts mājokļiem gadījumos, kad ēkas pieder publiskajām struktūrām. Tādējādi publiskā sektora ēku renovācijas sniegtie ieguvumi tiks pietuvināti visiem iedzīvotājiem visās dalībvalstīs un tas palielinās renovāciju skaitu publiskajā sektorā. Direktīvas 6. panta mērķis ir nodrošināt, lai renovācijas atbilstu gandrīz nulles enerģijas ēku (GNEĒ) standartam, kas ir uzlabotas rentabilitātes standarts attiecībā uz renovāciju. Renovācijas norma joprojām ir vismaz 3 % — tas ir zemākais kopsaucējs attiecībā uz minimālo renovācijas normu, bet vienlaikus ir atzīts, ka dažas dalībvalstis, reģioni un

pilsētas jau ir pieņēmušas augstākas prasības un standartus attiecībā uz renovāciju publiskajā sektorā. Visbeidzot, ir svītrotas alternatīvas pieejas, kas dalībvalstīm ļāva panākt līdzīgu enerģijas ietaupījumu, īstenojot citus pasākumus, nevis renovāciju. Šādus pasākumus joprojām var izmantot, lai izpildītu 8. pantā paredzētos energotaupības pienākumus un sekmētu tajā pašā pantā noteiktās prasības izpildi. Direktīvas 6. panta mērķis ir nodrošināt renovāciju atbilstību Renovācijas viļņa iniciatīvai.

Ar 7. pantu tiek nostiprināti publiskā iepirkuma noteikumi, paplašinot pienākumu ņemt vērā energoefektivitātes prasības visos valsts pārvaldes līmeņos un dzēšot nosacījumus attiecībā uz rentabilitāti un tehnisko un ekonomisko īstenojamību. Grozījumi ietvers noteikumu, ka dalībvalstis var paredzēt prasību, lai publiskās struktūras attiecīgā gadījumā publiskā iepirkuma praksē ņemtu vērā aprites ekonomikas aspektus un zaļā publiskā iepirkuma kritērijus. Dalībvalstīm būs jāatbalsta publiskās struktūras, nodrošinot vadlīnijas un metodikas dzīves cikla izmaksu novērtēšanai, izveidojot kompetenču atbalsta centrus un veicinot apvienotā iepirkuma un digitālā iepirkuma izmantošanu. Dalībvalstīm būtu jāpublicē informācija par publiskā iepirkuma procedūrās izvēlētajiem piedāvājumiem (saskaņā ar publiskā iepirkuma direktīvās noteiktajiem sliekšņiem).

Saistībā ar publiskajām struktūrām kā piemēra sniedzējām 7. pantā arī ir iekļauts noteikums, ka līgumslēdzējas iestādes var prasīt, lai piedāvājumu iesniedzēji piedāvājumos norādītu jaunu ēku globālās sasilšanas potenciālu (skaitlisks rādītājs, kas izteikts kā kg CO_2 emisiju uz m^2 (lietderīgās iekštelpu platības) attiecībā uz katru dzīves cikla posmu, nosakot 50 gadus ilga pētījuma pārskata perioda viena gada vidējo vērtību), jo īpaši attiecībā uz jaunām ēkām, kuru platība pārsniedz 2000 kvadrātmetrus. Šis noteikums ir saistīts ar prasību, kas attiecas uz informētības palielināšanu par aprites ekonomiku un visu oglekļa emisiju dzīves ciklu publiskā iepirkuma praksē.

Veicot grozījumus 8. pantā, visām dalībvalstīm (ieskaitot Kipru un Maltu) ir noteikts energotaupības pienākums, t. i., palielināt ikgadējos enerģijas ietaupījumus par 1,5 %, kā arī ir iekļautas konkrētas prasības enerģētiskās nabadzības mazināšanai. Tajā ir noteikta prasība prioritāri īstenot politikas pasākumus attiecībā uz neaizsargātiem klientiem un tiešajiem lietotājiem, cilvēkiem, kurus skārusi enerģētiskā nabadzība, vai — attiecīgos gadījumos — cilvēkiem, kuri dzīvo sociālajos mājokļos, kā arī pēc iespējas efektīvāk izmantot valsts finansējumu un vajadzības gadījumā apsvērt iespēju izmantot no ETS kvotām gūtos ieņēmumus. Direktīvas 8. pantā dalībvalstīm ir prasīts nodrošināt, lai valsts politikas pasākumu kopums neradītu negatīvu ietekmi neaizsargātiem klientiem un tiešajiem lietotājiem, cilvēkiem, kurus ir skārusi enerģētiskā nabadzība, vai — attiecīgos gadījumos — cilvēkiem, kuri dzīvo sociālajos mājokļos, un lai šīs politikas rezultatīvi mazinātu un ierobežotu enerģētisko nabadzību. Šajā pantā ir noteikts, ka dalībvalstīm daļa no vajadzīgā galapatēriņa enerģijas ietaupījuma kopējā apjoma būs jāpanāk attiecībā uz neaizsargātiem klientiem un tiešajiem lietotājiem, cilvēkiem, kurus ir skārusi enerģētiskā nabadzība, vai — attiecīgos gadījumos — cilvēkiem, kuri dzīvo sociālajos mājokļos. Direktīvas 8. pantā ir paredzēts mehānisms progresa nepietiekamības novēršanai attiecībā uz vajadzīgo enerģijas ietaupījuma apjomu, kas ir jāpanāk attiecīgajā saistību periodā. Energotaupības pienākumā nav paredzēta pielāgojumu piemērošana, lai alternatīvi aprēķinātu vajadzīgo enerģijas ietaupījuma apjomu no 2024. gada 1. janvāra (8. panta 6.–9. punkts). Direktīvas 9. pantā kā iespējamas atbildīgās puses ir iekļauti pārvades sistēmu operatori, un dalībvalstīm ir atļauts noteikt prasību, ka atbildīgajām pusēm ir jāpanāk noteikts enerģijas ietaupījuma apjoms attiecībā uz neaizsargātiem klientiem un tiešajiem lietotājiem, cilvēkiem, kurus ir skārusi enerģētiskā nabadzība, un — attiecīgos gadījumos — cilvēkiem, kuri dzīvo sociālajos mājokļos. Ar V pielikumu pārskatatbildība par energotaupību ir izslēgta no politikas pasākumiem attiecībā uz tiešu fosilā kurināmā sadedzināšanas tehnoloģiju izmantošanu un ir

precizēts, ka enerģijas patēriņa samazinājumu, kas panākts, izmantojot ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas direktīvā paredzētos pasākumus, nevar ņemt vērā energotaupības pienākuma izpildē. Šajā pielikumā arī ir nostiprināta papildināmības prasība attiecībā uz nodokļu pasākumiem.

Direktīvas 11. pantā kritērijs, ko piemēro attiecībā uz energoauditiem un energovadības sistēmām, ir pārorientēts no uzņēmumu veida uz enerģijas patēriņa līmeņiem, kā arī ir noteikts, ka uzņēmuma vadītājiem ir jāapstiprina energoaudita ieteikumi. Šajā pantā ir arī noteikts, ka uzņēmumiem, kuri ir lielākie enerģijas patērētāji, ir jāievieš energovadības sistēmas, kas, domājams, būs rezultatīvākas, nodrošinot lielākus ieguldījumus energotaupības pasākumos, kuri samazinās izmaksas, vienlaikus uzņēmumam, iespējams, radot mazāku vispārējo izmaksu slogu. Visbeidzot, ar šo pantu ir ieviesta prasība veikt datu centru energoefektivitātes pārraudzību nolūkā nodrošināt, lai datu centri noteiktu "datu centru ilgtspējas rādītāju" kopu.

Ar 20. pantu tiek nostiprināta patērētāju aizsardzība, ieviešot pamatlīmeņa līgumtiesības attiecībā uz centralizēto siltumapgādi un aukstumapgādi un mājsaimniecības karstā ūdens apgādi atbilstīgi tiesībām, kas attiecībā uz elektroenerģiju tika ieviestas ar Direktīvu (ES) 2019/944.

Ar 21. pantu ir nostiprināti pienākumi pret patērētājiem, jo īpaši attiecībā uz informācijas pieejamību un tās sniegšanu, informētības uzlabošanas pasākumiem, kā arī piedāvātajiem tehniskajiem un finansiālajiem ieteikumiem vai atbalstu. Ir paredzēta vienas pieturas aģentūru, vienoto kontaktpunktu un strīdu ārpustiesas izšķiršanas mehānismu izveide. Tās ir struktūras, kas ievērojami palīdzēs stiprināt klientu un tiešo lietotāju iespējas. Visbeidzot, šajā pantā ir ietvertas prasības identificēt un novērst šķēršļus attiecībā uz stimulu sadali starp īrniekiem un īpašniekiem vai starp īpašniekiem.

Direktīvas 22. pants attiecas uz neaizsargātu klientu jēdzienu, kas dalībvalstīm būtu jādefinē saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 28. un 29. pantu un Direktīvas 2009/73/EK 3. panta 3. punktu. Direktīvas 22. pantā dalībvalstīm ir noteikta prasība definēt šo jēdzienu, ņemot vērā arī tiešos lietotājus, kuriem nav tieša vai individuāla līguma ar energopiegādātājiem.

Ar 22. pantu ir ieviesta prasība dalībvalstīm prioritāri īstenot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus attiecībā uz neaizsargātiem klientiem, cilvēkiem, kurus skārusi enerģētiskā nabadzība, un — attiecīgos gadījumos — cilvēkiem, kuri dzīvo sociālajos mājokļos, lai tādējādi mazinātu enerģētisko nabadzību. Dalībvalstīm ir jāīsteno energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi nolūkā mazināt izmaksu/ieguvumu sadales ietekmi, kas izriet no citām rīcībpolitikām un pasākumiem, piemēram, no nodokļu pasākumiem, kas īstenoti atbilstīgi šīs direktīvas 9. pantam, vai no emisiju tirdzniecības piemērošanas saskaņā ar ES ETS direktīvu, kā arī nolūkā veicināt sekmējoša finansējuma un finanšu instrumentu ieviešanu. Ar 22. pantu tiek pastiprināta ekspertu tīklu nozīme.

Direktīvas 23. un 24. pantā ir paredzēta stingrāka plānošana un turpmāki pasākumi pēc visaptverošiem izvērtējumiem par siltumapgādi un aukstumapgādi, tostarp atbalsts pasākumiem vietējā un reģionālā līmenī. Šajos pantos ir ieviestas minimālās prasības attiecībā uz efektīvām centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām, plašāk piemērojamas prasības attiecībā uz izmaksām un ieguvumiem, kā arī pienākumi saistībā ar atlikumsiltuma atkārtotu izmantošanu. Minimālās prasības attiecībā uz efektīvu centralizēto siltumapgādi tiks pakāpeniski palielinātas, lai līdz 2050. gadam nodrošinātu pilnībā dekarbonizētu siltumapgādi vai aukstumapgādi, izmantojot efektīvas centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmas. Prasības attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerāciju papildinās kritērijs par koģenerācijas radītām tiešām CO_2 emisijām gadījumā, ja netiek izmantoti atjaunojamie energoresursi vai atkritumi.

Direktīvas 25. pantā ir precizēta un nostiprināta valsts regulatīvo iestāžu loma principa "energoefektivitāte pirmajā vietā" īstenošanā, plānojot energotīklus un nodrošinot to darbību. Tajā progresa pārraudzības kontekstā ir izmantotas arī *ENTSO-E, ENTSO-G* un ES SSO struktūras zināšanas. Tā kā ir ļoti daudz sistēmas operatoru, ir vēlama netieša pieeja.

Direktīvas 26. pantā ir precizēti un nostiprināti noteikumi par kvalifikācijas, akreditācijas un sertifikācijas shēmu pieejamību dažādiem energopakalpojumu sniedzējiem, energoauditu veicējiem, energopārvaldniekiem un uzstādītājiem. Saskaņā ar jaunajiem noteikumiem dalībvalstīm minētās shēmas būs jānovērtē reizi četros gados, sākot no 2024. gada decembra.

Ar 27. pantu ir ieviesta papildu prasība palielināt energoefektivitātes līgumu slēgšanas izplatību.

Ar 28. pantu ir ieviesta prasība dalībvalstīm ziņot par energoefektivitātes ieguldījumiem, tostarp par noslēgtajiem energoefektivitātes līgumiem (Pārvaldības regulas ietvaros). Dalībvalstīm valsts, reģionālā un vietējā līmenī būs jāizveido projektu izstrādes atbalsta mehānismi, lai veicinātu energoefektivitātes ieguldījumus nolūkā sasniegt augstākus energoefektivitātes mērķrādītājus.

↓ 2012/27/ES (pielāgots)

2021/0203 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par energoefektivitāti~~, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK~~ (pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[39],

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu[40],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

⇩ jauns

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES[41] ir vairākas reizes būtiski grozīta[42]. Tā kā ir jāizdara turpmāki grozījumi, skaidrības labad minētā direktīva būtu jāpārstrādā.

↓ 2012/27/ES 1. apsvērums (pielāgots)

~~Savienība saskaras ar vēl nebijušiem izaicinājumiem, kurus rada aizvien lielāka atkarība no enerģijas importa un energoresursu trūkums, kā arī nepieciešamība ierobežot klimata pārmaiņas un pārvarēt ekonomisko krīzi. Energoefektivitāte ir vērtīgs līdzeklis šo problēmu risināšanai. Tā uzlabo Savienības energoapgādes drošību, pazeminot primārās enerģijas patēriņu un samazinot enerģijas importu. Tā rentablā veidā palīdz samazināt siltumnīcefekta~~

[39] OV C [...], [...], [...]. lpp.

[40] OV C [...], [...], [...]. lpp.

[41] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).

[42] Sk. XV pielikuma A daļu.

~~gāzu emisiju un tādējādi mazina klimata pārmaiņas. Pārejai uz energoefektīvāku ekonomiku būtu jāpaātrina arī inovatīvu tehnoloģisko risinājumu izplatība un jāuzlabo rūpniecības konkurētspēja Savienībā, stiprinot ekonomikas izaugsmi un radot augstas kvalitātes darbvietas vairākās nozarēs, kas saistītas ar energoefektivitāti.~~

↓ 2012/27/ES 2. apsvērums (pielāgots)

~~Eiropadomes 2007. gada 8. un 9. marta sanāksmes secinājumos ir uzsvērta nepieciešamība Savienībā palielināt energoefektivitāti, lai līdz 2020. gadam sasniegtu mērķi ietaupīt 20 % Savienības primārās enerģijas patēriņa, salīdzinot ar prognozēto. Eiropadomes 2011. gada 4. februāra sanāksmes secinājumos uzsvērts, ka ir jāsasniedz mērķis līdz 2020. gadam par 20 % palielināt energoefektivitāti, par ko 2010. gada jūnijā vienojās Eiropadome, bet kas ir atstāts novārtā. 2007. gadā izteiktās prognozes liecina, ka primārās enerģijas patēriņš 2020. gadā būs 1842 Mtoe. Samazinājums par 20 % nozīmē, ka 2020. gadā tiks patērēti 1474 Mtoe, kas ir samazinājums par 368 Mtoe, salīdzinot ar prognozēto.~~

↓ 2012/27/ES 3. apsvērums (pielāgots)

~~Eiropadomes 2010. gada 17. jūnija sanāksmes secinājumos energoefektivitātes mērķi apstiprināja kā vienu no pamatmērķiem Savienības jaunajā nodarbinātības un gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes stratēģijā (stratēģija "Eiropa 2020"). Saskaņā ar šo procesu un lai šo mērķi īstenotu valsts līmenī, dalībvalstīm ciešā dialogā ar Komisiju ir jānosaka valstu mērķi un savās valsts reformu programmās ir jānorāda, kā tās paredzējušas tos sasniegt.~~

↓ 2012/27/ES 4. apsvērums (pielāgots)

~~Komisijas 2010. gada 10. novembra paziņojumā par stratēģiju "Enerģētika 2020" energoefektivitāte ir noteikta kā galvenais elements Savienības enerģētikas stratēģijā 2020. gadam, un paziņojumā ir uzsvērts, ja jāveido jauna energoefektivitātes stratēģija, kas visām dalībvalstīm ļaus nošķirt enerģijas izmantošanu no ekonomiskās izaugsmes.~~

↓ 2012/27/ES 5. apsvērums (pielāgots)

~~Eiropas Parlaments 2010. gada 15. decembra rezolūcijā par energoefektivitātes rīcības plāna pārskatīšanu aicināja Komisiju pārskatītajā Energoefektivitātes rīcības plānā iekļaut pasākumus, lai novērstu trūkumus, kas traucē 2020. gadā sasniegt vispārējo Savienības energoefektivitātes mērķi.~~

↓ 2012/27/ES 6. apsvērums (pielāgots)

~~Viena no stratēģijas "Eiropa 2020" iniciatīvām ir pamatinieciatīva "Resursu ziņā efektīva Eiropa", kuru Komisija pieņēma 2011. gada 26. janvārī. Tajā energoefektivitāte ir norādīta kā viens no galvenajiem faktoriem, lai nodrošinātu energoresursu izmantošanas ilgtspējību.~~

↓ 2012/27/ES 7. apsvērums (pielāgots)

~~Eiropadomes 2011. gada 4. februāra sanāksmes secinājumos ir atzīts, ka Savienības energoefektivitātes mērķis ir atstāts novārtā un ka ir nepieciešama apņēmīga rīcība, cenšoties pēc iespējas pilnīgāk izmantot ievērojamās iespējas vairāk taupīt enerģiju ēkās, transportā, ražojumos un procesos. Minētajos secinājumos ir arī paredzēts, ka līdz 2013. gadam pārskatīs Savienības energoefektivitātes mērķa īstenošanu un vajadzības gadījumā izvērtēs iespēju veikt papildu pasākumus.~~

↓ 2012/27/ES 8. apsvērums (pielāgots)

~~Komisija 2011. gada 8. martā pieņēma paziņojumu par 2011. gada energoefektivitātes plānu. Paziņojumā tika apstiprināts, ka šobrīd Savienība netuvojas energoefektivitātes mērķa sasniegšanai. Šāds stāvoklis ir izveidojies, neskatoties uz panākumiem valstu energoefektivitātes politikās, kas izklāstītas pirmajos valstu energoefektivitātes rīcības plānos, kurus dalībvalstis iesniedza, izpildot prasības, kas paredzētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/32/EK (2006. gada 5. aprīlis) par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem[43]. Otro rīcības plānu sākotnējā analīze apstiprina to, ka Savienība netuvojas mērķim. Lai to labotu, 2011. gada Energoefektivitātes plānā ir ietverta virkne energoefektivitātes politikas virzienu un pasākumu, kas ietver visu energoapgādes ķēdi, tostarp enerģijas ražošanu, pārvadi un sadali, publiskā sektora svarīgo lomu energoefektivitātes jomā, ēkas un ierīces, rūpniecību un nepieciešamību dot iespēju galalietotājiem pārvaldīt savu enerģijas patēriņu. Energoefektivitāte transporta nozarē paralēli tika aplūkota arī Baltajā grāmatā par transporta nozari, kas pieņemta 2011. gada 28. martā. Baltās grāmatas 26. iniciatīvā jo īpaši ir aicināts noteikt atbilstīgus visu veidu transportlīdzekļu CO_2 emisiju standartus, ko vajadzības gadījumā papildina ar prasībām par energoefektivitāti, kuras aptvertu visu veidu piedziņas sistēmas.~~

↓ 2012/27/ES 9. apsvērums (pielāgots)

~~Komisija 2011. gada 8. martā pieņēma arī "Ceļvedi virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā" norādot uz nepieciešamību vairāk koncentrēties uz energoefektivitāti no šīs perspektīvas.~~

↓ 2012/27/ES 10. apsvērums (pielāgots)

~~Šajā sakarā ir jāatjaunina Savienības energoefektivitātes tiesiskais regulējums, pieņemot direktīvu, kura paredzēta, lai sasniegtu vispārējo energoefektivitātes mērķi – līdz 2020. gadam ietaupīt 20 % Savienības primārās enerģijas patēriņa – un panāktu turpmākus energoefektivitātes uzlabojumus arī pēc 2020. gada. Minētajam nolūkam ar šo direktīvu būtu~~

43 ~~OV L 114, 27.4.2006., 64. lpp.~~

~~jāizveido kopēja sistēma, lai Savienībā veicinātu energoefektivitāti, un jāparedz konkrētas darbības, lai īstenotu dažus priekšlikumus, kas iekļauti 2011. gada energoefektivitātes plānā, un izmantotu būtiskus vēl neīstenotus enerģijas ietaupījuma potenciālus, kas plānā ir apzināti.~~

↓ 2012/27/ES 11. apsvērums (pielāgots)

~~Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 406/2009/EK (2009. gada 23. aprīlis) par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam[44], ir paredzēta prasība Komisijai līdz 2012. gadam veikt izvērtējumu un sagatavot ziņojumu par Savienības un tās dalībvalstu gūtajiem panākumiem, izpildot mērķi līdz 2020. gadam samazināt enerģijas patēriņu par 20 %, salīdzinot ar prognozēm. Tajā ir arī norādīts, ka, lai palīdzētu dalībvalstīm izpildīt Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas saistības, Komisijai līdz 2012. gada 31. decembrim būtu jāierosina pastiprināti vai jauni pasākumi, lai paātrinātu energoefektivitātes palielinājumu. Šī direktīva izpilda minēto prasību. Tā arī veicina to mērķu sasniegšanu, kas noteikti "Ceļvedī virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā.", jo īpaši samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas enerģētikas nozarē, un palīdz sasniegt mērķi līdz 2050. gadam panākt elektroenerģijas ražošanu bez emisijām.~~

↓ 2012/27/ES 12. apsvērums (pielāgots)

~~Ir jāizmanto integrēta pieeja, lai realizētu visu esošo enerģijas ietaupījuma potenciālu, ieskaitot ietaupījumus enerģijas piegādes un galapatēriņa nozarēs. Tajā pašā laikā būtu jāstiprina noteikumi, kas ietverti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/8/EK (2004. gada 11. februāris) par tādas koģenerācijas veicināšanu, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu iekšējā enerģijas tirgū[45], un Direktīvā 2006/32/EK.~~

⇩ jauns

(2) Ar Klimata mērķrādītāja plānu[46] Komisija ierosināja kāpināt Savienības ieceru vērienu, siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazinājuma mērķrādītāju periodam līdz 2030. gadam palielinot līdz vismaz 55 % (salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni). Tas ir būtisks kāpums salīdzinājumā ar līdzšinējo 40 % mērķrādītāju. Ar šo priekšlikumu tika īstenota apņemšanās, kas tika pausta Eiropas zaļā kursa paziņojumā[47], proti, nākt klajā ar visaptverošu plānu, kā 2030. gadam nosprausto Savienības mērķrādītāju atbildīgā veidā palielināt, lai tas sasniegtu 55 %. Šāda rīcība ir saskanīga arī ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata

44 ~~OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.~~

45 ~~OV L 52, 21.2.2004., 50. lpp.~~

46 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana Investīcijas klimatneitrālā nākotnē cilvēku labā", COM(2020) 562 final.

47 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas zaļais kurss", COM(2019) 640 final.

pārmaiņām Pušu konferences 21. sesijas (Parīzes nolīguma) mērķiem ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C.

(3) 2020. gada decembrī Eiropadome apstiprināja saistošu Savienības mērķrādītāju, proti, līdz 2030. gadam panākt neto iekšzemes samazinājumu siltumnīcefekta gāzu emisijām vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni[48]. Eiropadome secināja, ka klimatisko ieceru vēriens jākāpina tā, lai stimulētu ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, radītu darbvietas, sniegtu labumu ES iedzīvotājiem veselības un vides jomā un sekmētu ES ekonomikas globālo konkurētspēju ilgtermiņā, veicinot inovāciju zaļajās tehnoloģijās.

(4) Šo mērķu īstenošanai Eiropas Komisijas 2021. gada darba programmā[49] tika izziņota pakete "Gatavi mērķrādītājam 55 %", kas paredz līdz 2030. gadam SEG emisijas samazināt vismaz par 55 % un līdz 2050. gadam Eiropas Savienībā panākt klimatneitralitāti. Šī pakete aptver tādas rīcībpolitikas jomas kā energoefektivitāte, atjaunīgā enerģija, zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība, enerģijas nodokļi, kopīgie centieni un emisijas kvotu tirdzniecība.

(5) Prognozes rāda, ka tad, ja pašreizējās rīcībpolitikas tiktu īstenotas pilnā mērā, SEG emisijas līdz 2030. gadam samazinātos par aptuveni 45 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, neieskaitot zemes izmantošanas emisijas un piesaistījumus, bet, ja tos ieskaita, – par 47 %. Tāpēc 2030. gada klimata mērķrādītāja plāns šādu vērienīgāku ieceru īstenošanai paredz vairākas darbības, kas jāveic visos tautsaimniecības sektoros, un galveno likumdošanas instrumentu pārskatīšanu.

(6) Viena no galvenajām rīcības jomām ir energoefektivitāte, bez kuras nav iespējams panākt pilnīgu Savienības tautsaimniecības dekarbonizāciju[50]. Pašreizējā Savienības energoefektivitātes rīcībpolitika ir veidota, balstoties uz vajadzību izmantot izmakslietderīgu enerģijas ietaupījumu izdevības. 2018. gada decembrī ar paketi "Tīru enerģiju ikvienam Eiropā" 2030. gadam tika nosprausts jauns Savienības pamatmērķrādītājs energoefektivitāti uzlabot vismaz par 32,5 % (salīdzinājumā ar prognozēto enerģijas izmantojumu 2030. gadā).

(7) Klimata mērķrādītāja plānam pievienotajā ietekmes novērtējumā secināts, ka vērienīgākas klimatiskās ieceres varēs īstenot tikai tad, ja pašreizējo ieceru – uzlabot energoefektivitāti par 32,5 % – vēriens tiks būtiski palielināts.

(8) Dalībvalstu nacionālajos enerģētikas un klimata plānos ziņoto nacionālo devumu summa nav pietiekami vērienīga, lai sasniegtu Savienības līmenī nosprausto mērķrādītāju 32,5 %. Dalībvalstu devumi kolektīvi nodrošinātu enerģijas galapatēriņa samazinājumu par 29,4 % un primārās enerģijas patēriņa samazinājumu par 29,7 % salīdzinājumā ar 2007. gada atsauces scenārija prognozēm 2030. gadam. Tas nozīmētu, ka kolektīvi ES-27 līmenī neatbilstība ar primārās enerģijas patēriņa

---

48 https://www.consilium.europa.eu/media/47334/1011-12-20-euco-conclusions-lv.pdf.

49 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Komisijas darba programma 2021. gadam. Vitāla Savienība nestabilitātes pilnā pasaulē", COM(2020) 690 final.

50 Paziņojums "Tīru planētu – visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku" (COM(2018) 773 final), kurā energoefektivitāte visos dekarbonizācijas scenārijos vērtēta kā *sine qua non* nosacījums.

mērķrādītāju ir 2,8 procentpunkti, bet ar enerģijas galapatēriņa mērķrādītāju – 3,1 procentpunkts.

(9) Lai gan enerģijas ietaupījumu potenciāls visos sektoros joprojām ir ievērojams, īpaši sarežģīti to ir realizēt transporta sektorā, kas atbildīgs par vairāk nekā 30 % enerģijas galapatēriņa, un ēku sektorā, jo 75 % Savienības ēku ir vājš energosniegums. Arvien nozīmīgāks kļūst arī informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) sektors, kas atbildīgs par 5–9 % pasaules kopējā elektroenerģijas patēriņa un rada vairāk nekā 2 % visu emisiju. 2018. gadā datu centru elektroenerģijas pieprasījums veidoja 2,7 % no ES-28 pieprasījuma. Ziņojums par pētījumu "Energy-efficient Cloud Computing Technologies and Policies for an Eco-friendly Cloud Market". Šajā sakarā Savienības Digitālajā stratēģijā[51] tika uzsvērta vajadzība pēc ļoti energoefektīviem un ilgtspējīgiem datu centriem un telesakaru operatoriem domātiem pārredzamības pasākumiem attiecībā uz vidisko pēdu. Turklāt būtu jāņem vērā arī tas, ka dekarbonizācijas rezultātā varētu pieaugt industrijas enerģijas pieprasījums (jo īpaši energoietilpīgos procesos).

(10) Vērienīgākas ieceres nozīmē, ka ir vairāk jāpopularizē izmakslietderīgi energoefektivitātes pasākumi, un tas jādara visās energosistēmas jomās un visos relevantajos sektoros, kuru darbības ietekmē enerģijas pieprasījumu, piemēram, transporta, ūdenssaimniecības un lauksaimniecības sektorā. Energoefektivitātes uzlabojumi visā enerģijas ķēdē, ieskaitot enerģijas ražošanu, pārvadi, sadali un tiešo patēriņu, nāks par labu videi, uzlabos gaisa kvalitāti un sabiedrības veselību, samazinās SEG emisijas, uzlabos enerģētisko drošību, samazinās enerģijas izmaksas mājsaimniecībām un uzņēmumiem, palīdzēs mazināt enerģētisko nabadzību un vairos konkurētspēju, darbvietas un ekonomisko aktivitāti visā tautsaimniecībā, tādējādi uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Tas atbilst Savienības saistībām, ko tā uzņēmusies enerģētikas savienības un ar 2015. gada Parīzes nolīgumu izveidotās globālās klimatrīcības programmas satvarā.

↓ 2018/2002 1. apsvērums

~~Energopieprasījuma ierobežošana ir viens no Komisijas 2015. gada 25. februārī pieņemtās Enerģētikas savienības stratēģijas "Pamatstratēģija spēcīgai Enerģētikas savienībai ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku" pieciem darba virzieniem. Energoefektivitātes uzlabošana visā enerģijas ķēdē, tostarp tās ražošanā, pārvadē, sadalē un galapatēriņā, sniegs labumu videi, uzlabos gaisa kvalitāti un sabiedrības veselību, samazinās siltumnīcefekta gāzu emisijas, uzlabos enerģētisko drošību, samazinot atkarību no enerģijas importa no valstīm ārpus Savienības, samazinās enerģijas izmaksas mājsaimniecībām un uzņēmumiem, palīdzēs mazināt enerģētisko nabadzību un vairos konkurētspēju, darbavietas un saimniecisko darbību visā tautsaimniecībā, tādējādi uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Tas atbilst saistībām, ko Savienība uzņēmusies gan Enerģētikas savienības satvarā, gan globālās klimata pārmaiņu apkarošanas programmas kontekstā, kura ar 2015. gada Parīzes nolīgumu iedibināta pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 21. sesijas[52] ("Parīzes nolīgums"); ar šīm saistībām nosaka, ka globālās vidējās~~

---

[51] Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas digitālās nākotnes veidošana" (COM(2020) 67 final).

[52] ~~OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.~~

~~temperatūras pieaugums salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni būtu jānotur krietni zem 2 °C un ka būtu jācenšas ierobežot temperatūras pieaugumu līdz 1,5 °C.~~

↓ 2018/2002 2. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(11) ⌦ Šī direktīva ⌫ ~~Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES[53]~~ ir ~~viens no soļiem~~ ⇨ solis ⇦ ceļā uz ⇨ klimatneitralitāti 2050. gadā ⇦ ~~enerģētikas savienību~~, un tā paredz, ka pret energoefektivitāti jāattiecas kā pret pilnvērtīgu energoresursu. ~~Nosakot jaunus noteikumus attiecībā uz piegādes pusi un citām politikas jomām, vajadzētu ievērot principu~~ Princips "energoefektivitāte pirmajā vietā" ⇨ ir vispārējs princips, un to vajadzētu ievērot visos sektoros, neaprobežojoties tikai ar energosistēmu, un visos līmeņos, arī finanšu sektorā. Nosakot jaunus noteikumus attiecībā uz piegādes pusi un citām rīcībpolitikas jomām, energoefektivitātes risinājumi rīcībpolitikas, plānošanas un investīciju lēmumos, būtu jāapsver kā pirmais variants ⇦. ⇨ Lai gan princips "energoefektivitāte pirmajā vietā" būtu jāpiemēro, neskarot citus juridiskos pienākumus, mērķus un principus, tie tomēr nedrīkstētu apgrūtināt principa piemērošanu vai atbrīvot no tā piemērošanas. ⇦ Komisijai būtu jānodrošina, ka energoefektivitāte un pieprasījuma reakcija var konkurēt ar ražošanas jaudām ar vienlīdzīgiem nosacījumiem. ~~Kad tiek pieņemti lēmumi, kas skar energosistēmu plānošanu vai finansēšanu, jāņem vērā energoefektivitāte.~~ Energoefektivitātes uzlabojumi ir jāveic, ja tie ir ⌦ izmakslietderīgāki ⌫~~rentablāki~~ par līdzvērtīgiem piegādes puses pasākumiem. ⌦ Tam būtu jāpalīdz ⌫ ~~Tam vajadzētu palīdzēt~~ izmantot daudzskaitlīgos ieguvumus, ko energoefektivitāte sniedz Savienībai, īpaši iedzīvotājiem un uzņēmumiem. ⇨ Energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu īstenošanai vajadzētu būt prioritātei arī enerģētiskās nabadzības mazināšanā. ⇦

↓ 2018/2002 3. apsvērums
⇨ jauns

(12) Energoefektivitāte būtu jāuzskata par būtisku elementu un prioritāru apsvērumu turpmākajos lēmumos par investīcijām Savienības enerģētikas infrastruktūrā. ⇨ Princips "energoefektivitāte pirmajā vietā" būtu jāpiemēro, primāri ņemot vērā sistēmas efektivitātes pieeju un sabiedrības perspektīvu. Tādējādi tam vajadzētu palīdzēt kāpināt efektivitāti atsevišķos tiešā patēriņa sektoros un visā energosistēmā. Principa piemērošanai būtu arī jāatbalsta investīcijas energoefektīvos risinājumos, kas palīdz sasniegt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2020/852[54] minētos vides mērķus. ⇦

---

53 ~~Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).~~

54 OV L 198, 22.6.2020., 13.–43. lpp.

⇩ jauns

(13) Princips "energoefektivitāte pirmajā vietā" ir definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1999[55], un tas ir Energosistēmas integrācijas stratēģijas[56] pamatā. Lai gan principa pamatā ir izmaksu lietderība, tā piemērošanai ir plašāka ietekme, kas atkarībā no apstākļiem var būt atšķirīga. Komisija ir sagatavojusi īpašas vadlīnijas, kurās apskatīta principa darbība un piemērošana, aprakstot konkrētus rīkus un piemērošanas piemērus dažādos sektoros. Komisija ir arī izdevusi dalībvalstīm domātu ieteikumu, kura pamatā ir šīs direktīvas prasības, un tas attiecībā uz šā principa piemērošanu aicina veikt konkrētas darbības.

(14) Lai panāktu ietekmi, princips "energoefektivitāte pirmajā vietā" lēmumu pieņēmējiem ir konsekventi jāpiemēro visos tajos relevantajos rīcībpolitikas, plānošanas un nozīmīgu investīciju lēmumos (t. i., lēmumos par liela mēroga investīcijām, kur katra projekta vērtība pārsniedz 50 miljonus euro vai transporta infrastruktūras projektiem – 75 miljonus), kuri ietekmē energopatēriņu vai energoapgādi. Lai princips tiktu pareizi piemērots, ir jāizmanto pareiza izmaksu un ieguvumu analīzes metodika, jārada apstākļi, kas veicina energoefektīvus risinājumus, un jānodrošina pienācīga uzraudzība. Ievērojamu labumu patērētājiem un sabiedrībai kopumā var sniegt pieprasījuma puses elastība; tā var palielināt energosistēmas efektivitāti un samazināt enerģijas izmaksas, piemēram, samazinot sistēmas ekspluatācijas izmaksas, kā rezultātā visiem patērētājiem samazinās tarifi. Dalībvalstīm, piemērojot principu "energoefektivitāte pirmajā vietā", būtu jāņem vērā ieguvumi, ko varētu sniegt pieprasījuma puses elastība, un attiecīgā gadījumā, cenšoties palielināt integrētās energosistēmas efektivitāti, jāapsver pieprasījumreakcija, enerģijas uzkrāšana un viedie risinājumi.

(15) Princips "energoefektivitāte pirmajā vietā" vienmēr būtu jāpiemēro proporcionāli, un šīs direktīvas prasībām nevajadzētu novest pie dalībvalstu pienākumu pārklāšanās vai pretrunīguma, ja principa piemērošanu tieši nodrošina citi tiesību akti. Tas varētu attiekties uz kopīgu interešu projektiem, kas iekļauti Savienības sarakstā saskaņā ar [pārskatītās *TEN-E* regulas 3. pantu], ar ko ievieš prasības principu "energoefektivitāte pirmajā vietā" ņemt vērā šo projektu izstrādē un novērtēšanā.

(16) Taisnīga pārkārtošanās uz klimatneitrālu Savienību līdz 2050. gadam ir Eiropas zaļā kursa pamatu pamats. Tiesību aktu paketē "Tīru enerģiju ikvienam Eiropā", kuras mērķis ir sekmēt taisnīgu enerģētikas pārkārtošanu, ir nostiprināts svarīgs jēdziens "enerģētiskā nabadzība". Saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/944[57] Komisija sniedza indikatīvus norādījumus par piemērotiem enerģētiskās nabadzības mērīšanas rādītājiem un jēdziena "ievērojams

[55] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013, PE/55/2018/REV/1 (OV L 328, 21.12.2018., 1.–77. lpp.).

[56] ES Energosistēmas integrācijas stratēģija, COM(2020) 299 final.

[57] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.).

enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību skaits" definēšanu[58].Direktīva (ES) 2019/944 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK[59] prasa, lai dalībvalstis veiktu piemērotus enerģētiskās nabadzības novēršanas pasākumus, ja tāda ir konstatēta, tai skaitā pasākumus, ar ko nabadzību risina plašākā kontekstā.

(17) Labums no principa "energoefektivitāte pirmajā vietā" piemērošanas būtu jāgūst mājsaimniecībām ar zemiem un vidējiem ienākumiem, mazaizsargātajiem lietotājiem, arī galaizmantotājiem, enerģētiskās nabadzības skartajiem cilvēkiem vai enerģētiskās nabadzības riskam pakļautajiem cilvēkiem un sociālajos mājokļos dzīvojošajiem cilvēkiem. Energoefektivitātes pasākumi prioritāri būtu jāīsteno, lai uzlabotu šo indivīdu un mājsaimniecību situāciju vai mazinātu enerģētisko nabadzību. Holistiska pieeja rīcībpolitiku veidošanā un rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanā prasa, lai dalībvalstis nodrošinātu, ka šīs personas un mājsaimniecības nelabvēlīgi neietekmē citas rīcībpolitikas un pasākumi.

(18) Šī direktīva ir daļa no plašāka energoefektivitātes rīcībpolitikas satvara, kas pievēršas energoefektivitātes potenciālam konkrētās rīcībpolitikas jomās, aptverot ēkas (Direktīva 2010/31/EK[60]), ražojumus (Direktīva 2009/125/EK, Regula (ES) 2017/1369 un Regula (ES) 2020/740[61]) un pārvaldības mehānismu (Regula (ES) 2018/1999). Šīm rīcībpolitikām ir ļoti liela nozīme enerģijas ietaupījumu panākšanā, kad tiek nomainīti ražojumi vai būvētas vai renovētas ēkas[62].

↓ 2018/2002 4. apsvērums (pielāgots) ⇨ jauns

~~(19)~~ Lai sasniegtu vērienīgu energoefektivitātes ⌦ mērķrādītāju ⌫~~mērķi~~, ir jānovērš šķēršļi, nolūkā atvieglot investēšanu energoefektivitātes pasākumos. ⇨ Programmas *LIFE* apakšprogrammā "Pāreja uz tīru enerģiju" tiks atvēlēti līdzekļi, kuri tiks izmantoti, lai izstrādātu Eiropas paraugpraksi energoefektivitātes rīcībpolitikas īstenošanā, kas palīdzēs novērst biheiviorālos, tirgus un regulatīvos šķēršļus energoefektivitātei. ⇦ ~~Solis minētajā virzienā ir *Eurostat* 2017. gada 19. septembra precizējums par to, kā reģistrēt energoefektivitātes līgumus nacionālajos kontos, kas novērš neskaidrības un atvieglo šādu līgumu izmantošanu.~~

---

58 Komisijas Ieteikums par enerģētisko nabadzību, C(2020) 9600 final.

59 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.).

60 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti.

61 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem; Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarķējuma satvaru, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/740 (2020. gada 25. maijs) par riepu marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti un citiem parametriem.

62 Turklāt nozīmīgu devumu 2030. gada enerģijas ietaupījumu mērķrādītāja sasniegšanā dos ražojumu pārskatīšana ekodizaina darba plāna 2020.–2024. gadam satvarā un rīcības plāna "Renovācijas vilnis" īstenošana, kā arī ĒEED izskatīšana.

↓ 2018/2002 5. apsvērums (pielāgots)

(20) Eiropadome 2014. gada 23. un 24. oktobrī atbalstīja energoefektivitātes ⌦ mērķrādītāju ⌫~~mērķi~~ Savienības līmenī 2030. gadam – 27 %, kas līdz 2020. gadam vēl jāpārskata, orientējoties uz 30 % ⌦ mērķrādītāju ⌫~~mērķi~~ Savienības līmenī. Eiropas Parlaments 2015. gada 15. decembra rezolūcijā "Virzība uz Eiropas enerģētikas savienību" aicināja Komisiju izvērtēt arī to, cik reāli ir iespējams tādā pašā laika periodā sasniegt energoefektivitātes ⌦ mērķrādītāju ⌫~~mērķi~~ 40 % apmērā. ~~Tādēļ ir lietderīgi grozīt Direktīvu 2012/27/ES, lai to pielāgotu 2030. gada perspektīvai.~~

⇩ jauns

(21) Tiek prognozēts, ka 2030. gadam nospraustais Savienības energoefektivitātes mērķrādītājs 32,5 % un pārējie pašreizējā satvarā paredzētie rīcībpolitiskie instrumenti ļautu līdz 2030. gadam SEG emisijas samazināt par aptuveni 45 %[63].. 2030. gada klimata mērķrādītāja plāna ietekmes novērtējumā tika novērtēts, kāds centienu līmenis būtu vajadzīgs dažādajās rīcībpolitikas jomās, lai īstenotu vērienīgākas klimatiskās ieceres, proti, līdz 2030. gadam SEG emisijas samazināt par 55 %. Novērtējumā tika secināts, ka SEG emisiju mērķrādītāja sasniegšanai (attiecībā pret bāzlīniju) izmaksu ziņā optimālā veidā enerģijas galapatēriņš un primārās enerģijas patēriņš jāsamazina attiecīgi par 36–37 % un 39–41 %.

(22) Savienības energoefektivitātes mērķrādītājs sākotnēji tika noteikts un aprēķināts, par bāzlīniju izmantojot 2007. gada atsauces scenārija prognozes 2030. gadam. Taču izmaiņas *Eurostat* enerģijas bilances aprēķina metodikā un uzlabojumi turpmākajās modelēšanas prognozēs nozīmē, ka bāzlīnija ir jāmaina. Tādējādi mērķrādītāja definēšanai ir izmantota tā pati pieeja, proti, tas ir salīdzināts ar nākotnes bāzlīnijas prognozēm, bet Savienības 2030. gada energoefektivitātes mērķrādītāja vērienīgums ir noteikts salīdzinājumā ar 2020. gada atsauces scenārija prognozēm 2030. gadam, kas atspoguļo nacionālos devumus no NEKP. Šī atjauninātā bāzlīnija nozīmē, ka 2030. gadam nosprausto ar energoefektivitāti saistīto ieceru vēriens Savienībai ir vēl jāpalielina vismaz par 9 % salīdzinājumā ar centienu līmeni 2020. gada atsauces scenārijā. Jaunais veids, kā tiek izteikts Savienības mērķrādītāju vērienīgums, neietekmē faktiski vajadzīgo centienu līmeni un atbilst samazinājumam par 36 % enerģijas galapatēriņa izteiksmē un par 39 % primārās enerģijas izteiksmē salīdzinājumā ar 2007. gada atsauces scenārija prognozēm 2030. gadam.

(23) Enerģijas galapatēriņa un primārās enerģijas patēriņa aprēķināšanas metodika ir saskaņota ar jauno *Eurostat* metodiku, bet šīs direktīvas vajadzībām izmantotajiem rādītājiem ir atšķirīgs tvērums, t. i., tajos attiecībā uz enerģijas galapatēriņa mērķrādītāju izslēgts apkārtējās vides siltums un iekļauts starptautiskās aviācijas

[63] Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "Tīru planētu – visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku" (COM(2018)773 final).

energopatēriņš. Jaunu rādītāju izmantošana nozīmē arī to, ka jebkādas izmaiņas domnu energopatēriņā tagad tiek atspoguļotas tikai primārās enerģijas patēriņā.

↓ 2018/2002 6. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(24) ~~Ar vismaz 32,5 % mērķi 2030. gadam būtu skaidri jāparedz, ka~~ Savienībai ⇨ ir jāuzlabo energoefektivitāte, un šī vajadzība būtu jāizsaka ⇦ ~~tās līmenī ir jāsasniedz savi nospraustie energoefektivitātes mērķi, kas izteikti~~ kā primārās enerģijas patēriņš un ~~/vai~~ enerģijas galapatēriņš~~,. 2007. gadā veiktās projekcijas rādīja, ka 2030. gadā primārās enerģijas patēriņš būs 1887 Mtoe un enerģijas galapatēriņš – 1416 Mtoe. 32,5 % samazinājums ir attiecīgi 1273 Mtoe un 956 Mtoe 2030. gadā. Līdz 2023. gadam Komisijai minētais mērķis – kuram ir tāds pats raksturs kā mērķim, kuru Savienība noteikusi 2020. gadam, – būtu jāizvērtē, lai to koriģētu augšupēji būtisku izmaksu samazinājumu gadījumā vai tad, ja tas ir nepieciešams, lai izpildītu Savienības starptautiskās saistības dekarbonizācijas jomā.~~ ⇨ kas jāsasniedz 2030. gadā, norādot to papildu centienu līmeni, kuri vajadzīgi salīdzinājumā ar nacionālo enerģētikas un klimata plānu esošajiem vai plānotajiem pasākumiem. 2020. gada atsauces scenārijā prognozēts, ka 2030. gadā enerģijas galapatēriņam jāsasniedz 864 Mtoe un primārās enerģijas patēriņam – 1124 Mtoe (neskaitot apkārtējās vides siltumu un ieskaitot starptautisko aviāciju). Papildu samazinājums 9 % apmērā nozīmē, ka patēriņam 2030. gadā jābūt attiecīgi 787 Mtoe un 1023 Mtoe. Salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni tas nozīmē, ka enerģijas galapatēriņš Savienībā būtu jāsamazina aptuveni par 23 % un primārās enerģijas patēriņš – aptuveni par 32 %. ⇦ 2020. un 2030. gada perspektīvā nav saistošu ⌦ mērķrādītāju ⌫~~mērķu~~ dalībvalstu līmenī, un ⇨ dalībvalstīm, ņemot vērā šajā direktīvā norādīto formulu, būtu jānosaka savs devums Savienības energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanā. ⇦ ~~arī turpmāk nebūtu jāierobežo dalībvalstu~~ ⌦ Dalībvalstīm vajadzētu būt ⌫ rīcības brīvībai~~ – savu valsts devumu~~ noteikt ⇨ savus nacionālos mērķus ⇦, pamatojoties vai nu uz primārās enerģijas patēriņu vai enerģijas galapatēriņu, vai primārās enerģijas ietaupījumu vai enerģijas galaietaupījumu, vai arī pamatojoties uz energointensitāti. ⇨ Šajā direktīvā ir grozīts veids, kā dalībvalstīm būtu jāizsaka savs nacionālais devums Savienības mērķrādītāja sasniegšanā. Lai nodrošinātu konsekvenci un progresa uzraudzību, dalībvalstu devumi Savienības mērķrādītāja sasniegšanā būtu jāizsaka enerģijas galapatēriņa un primārās enerģijas patēriņa izteiksmē. ⇦ ~~Dalībvalstīm savu indikatīvo valsts energoefektivitātes devumu būtu jānosaka, ņemot vērā, ka 2030. gadā Savienības energopatēriņš nedrīkst pārsniegt 1273 Mtoe primārās enerģijas patēriņa un/vai 956 Mtoe enerģijas galapatēriņa. Tas nozīmē, ka Savienībā primārās enerģijas patēriņš būtu jāsamazina par 26 % un enerģijas galapatēriņš par 20 % salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni.~~ Ir nepieciešams regulāri novērtēt virzību uz Savienības 2030. gadam izvirzīto ⌦ mērķrādītāju ⌫~~mērķu~~ sasniegšanu, un attiecīga prasība ir paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1999.

↓ 2012/27/ES 13. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(25) Būtu vēlams ~~20 %~~ energoefektivitātes ⌦ mērķrādītāju ⌫~~mērķi~~ sasniegt, kopīgi īstenojot īpašus valstu un Eiropas pasākumus, kas veicina energoefektivitāti dažādās

jomās. Dalībvalstīm būtu jāprasa noteikt ~~indikatīvus~~ valsts energoefektivitātes ⇨ rīcībpolitikas un pasākumus ⇦ ~~mērķus, shēmas un programmas~~. ⇨ Šīs rīcībpolitikas un pasākumi ⇦ ~~Šie mērķi~~ un katras dalībvalsts individuālie centieni Komisijai būtu jā ⌦ iz ⌫~~no~~vērtē vienlaikus ar datiem par panākto, lai novērtētu iespējamību sasniegt vispārējo Savienības ⌦ mērķrādītāju ⌫~~mērķi~~ un apmēru, kādā individuālie centieni ir pietiekami, lai panāktu kopīgo mērķi. ~~Tādēļ Komisijai, izmantojot pārskatīto tiesisko pamatu un saskaņā ar stratēģijas "Eiropa 2020" procesu, būtu cieši jāuzrauga valstu energoefektivitātes programmu īstenošana. Nosakot indikatīvos valsts energoefektivitātes mērķus, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai ņemt vērā apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu konkrētajā valstī un kas var būt, piemēram, atlikušais rentablais enerģijas ietaupījuma potenciāls, izmaiņas enerģijas importā un eksportā, visu atjaunojamo energoresursu attīstība, kodolenerģija, oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana un iepriekš veiktās darbības. Veicot modelēšanu, Komisijai būtu laikus un pārredzami jāapspriež ar dalībvalstīm modelēšanas pieņēmumi un modelēšanas rezultātu projekti. Ir vajadzīga uzlabota modelēšana attiecībā uz energoefektivitātes pasākumu ietekmi, tehnoloģiju krājumu un efektivitāti.~~

⇩ 2012/27/ES 14. apsvērums (pielāgots)

~~Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu[64] ir norādīts, ka Kiprā un Maltā, ņemot vērā to izolētību un nomaļo atrašanās vietu, aviācija ir to iedzīvotājiem un ekonomikai neaizstājams transporta veids. Tādēļ Kiprā un Maltā bruto enerģijas galapatēriņš aviotransportā ir nesamērīgi augsts, proti, vairāk kā trīs reizes lielāks nekā vidējais Kopienā 2005. gadā, un tādēļ tās nesamērīgi skar pašreizējie tehnoloģiskie un regulatīvie ierobežojumi.~~

⇩ 2012/27/ES 15. apsvērums
⇨ jauns

(26) ~~Kopējais publiskā sektora izdevumu apjoms ir līdzvērtīgs 19 % Savienības iekšzemes kopprodukta.~~ ⇨ Publiskais sektors ir atbildīgs par aptuveni 5–10 % kopējā Savienības enerģijas galapatēriņa. Publiskās iestādes katru gadu tērē aptuveni 1,8 triljonus euro. Tas veido aptuveni 14 % Savienības iekšzemes kopprodukta. ⇦ Šā iemesla dēļ publiskais sektors ir svarīgs virzītājspēks, kas stimulē tirgus pāreju uz efektīvākiem ražojumiem, ēkām un pakalpojumiem, kā arī veicina iedzīvotāju un uzņēmumu enerģijas patēriņa paradumu maiņu. Turklāt enerģijas patēriņa samazināšana, izmantojot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, var atbrīvot publiskos resursus citiem mērķiem. Publiskajām struktūrām valsts, reģionālā un vietējā līmenī vajadzētu būt par paraugu energoefektivitātes ziņā.

---

64 ~~OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.~~

↓ 2012/27/ES 16. apsvērums (pielāgots)

~~Ņemot vērā to, ka Padomes 2011. gada 10. jūnija secinājumos par 2011. gada energoefektivitātes plānu ir uzsvērts, ka ēkas rada 40 % no enerģijas galapatēriņa Savienībā, un lai izmantotu izaugsmes un nodarbinātības iespējas amatniecības un būvniecības nozarēs, kā arī būvmateriālu ražošanā un tāda veida profesionālajā darbībā kā, piemēram, arhitektūrā, konsultāciju un inženiertehniskajos pakalpojumos, dalībvalstīm būtu jāizstrādā ilgtermiņa stratēģija laikposmam pēc 2020. gada ieguldījumu mobilizēšanai dzīvojamām ēkām un komerciālām platībām nolūkā uzlabot ēku fonda energoefektivitāti. Minētajā stratēģijā būtu jāiekļauj pilnīga renovācija, kas būtu rentabla un kuras rezultāts būtu modernizācija, kas salīdzinājumā ar stāvokli pirms renovācijas ievērojami samazinātu gan piegādātās enerģijas daudzumu, gan ēkas enerģijas galapatēriņu, panākot ļoti lielu energoefektivitāti. Vajadzētu būt iespējai šāda veida pilnīgu renovāciju īstenot pakāpeniski.~~

⇩ jauns

(27) Lai rādītu piemēru, publiskajam sektoram būtu jāizvirza savi dekarbonizācijas un energoefektivitātes mērķi. Energoefektivitātes uzlabojumiem publiskajā sektorā būtu jāatspoguļo Savienības līmenī vajadzīgie centieni. Lai sasniegtu enerģijas galapatēriņa mērķrādītāju, Savienībai līdz 2030. gadam enerģijas galapatēriņš būtu jāsamazina par 19 % salīdzinājumā ar vidējo enerģijas patēriņu 2017., 2018. un 2019. gadā. Pienākumam panākt ikgadēju enerģijas patēriņa samazinājumu publiskajā sektorā vismaz par 1,7 % būtu jānodrošina, ka publiskais sektors kalpo par paraugu. Dalībvalstis saglabā pilnīgu elastību attiecībā uz to, ar kādiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem tās panāks enerģijas galapatēriņa samazinājumu. Prasība ik gadu samazināt enerģijas galapatēriņu rada mazāku administratīvo slogu nekā enerģijas ietaupījuma mērīšanas metožu ieviešana.

(28) Lai izpildītu saistības, dalībvalstīm būtu jākoncentrējas uz visu sabiedrisko pakalpojumu un publisko struktūru iekārtu enerģijas galapatēriņu. Lai noteiktu adresātu tvērumu, dalībvalstīm būtu jāpiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/24/ES[65] sniegtā līgumslēdzēju iestāžu definīcija. Minēto pienākumu var izpildīt ar enerģijas galapatēriņa samazinājumu jebkurā publiskā sektora jomā, tai skaitā transporta sektorā, publiskā sektora ēku sektorā, veselības aprūpē, telpiskajā plānošanā, ūdens resursu apsaimniekošanā un notekūdeņu apstrādē, notekūdeņu un ūdens attīrīšanā, atkritumu apsaimniekošanā, centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē, enerģijas sadalē, piegādē un uzkrāšanā, publiskajā apgaismojumā un infrastruktūras plānošanā. Lai publiskajām struktūrām samazinātu administratīvo slogu, dalībvalstīm būtu jāizveido digitālas platformas vai rīki, ar kuru palīdzību no publiskām struktūrām vākt agregētus patēriņa datus, darīt tos publiski pieejamus un paziņot šos datus Komisijai.

(29) Dalībvalstīm būtu jārāda piemērs, nodrošinot, ka visi energoefektivitātes līgumi un energopārvaldības sistēmas publiskajā sektorā tiek īstenoti saskaņā ar Eiropas vai

[65] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

starptautiskajiem standartiem vai ka publiskā sektora energoietilpīgajās daļās tiek lielā mērā izmantoti energoauditi.

(30) Publiskās iestādes tiek mudinātas saņemt atbalstu no tādām struktūrām kā ilgtspējīgas enerģijas aģentūras, kas attiecīgā gadījumā izveidotas reģionālā vai vietējā līmenī. Tas, kā šīs aģentūras ir organizētas, parasti atspoguļo publisko iestāžu individuālās vajadzības konkrētā reģionā vai noteiktā publiskā sektora jomā. Centralizētas aģentūras var labāk apmierināt vajadzības un sekmīgāk darboties tādos gadījumos kā mazākās vai centralizētās dalībvalstīs vai sarežģītos vai starpreģionālos aspektos, piemēram, centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē. Ilgtspējīgas enerģijas aģentūras var darboties kā vienas pieturas aģentūras saskaņā ar 21. pantu. Minētās aģentūras bieži vien ir atbildīgas par vietējo vai reģionālo dekarbonizācijas plānu izstrādi, kuros var būt iekļauti arī citi dekarbonizācijas pasākumi, piemēram, fosilā kurināmā katlu nomaiņa, un tās sniedz atbalstu publiskā sektora iestādēm ar enerģētiku saistītu rīcībpolitiku īstenošanā. Ilgtspējīgas enerģijas aģentūrām vai citām struktūrām, kas palīdz reģionālajām un vietējām iestādēm, var būt skaidri noteikta kompetence, mērķi un resursi ilgtspējīgas enerģijas jomā. Ilgtspējīgas enerģijas aģentūras varētu mudināt apsvērt iniciatīvas, kas uzsāktas Pilsētas mēru pakta ietvaros, kurā apvienojušās pašvaldības, kas brīvprātīgi apņēmušās īstenot Savienības klimata un enerģētikas mērķus, kā arī citas šim nolūkam izveidotas iniciatīvas. Dekarbonizācijas plāni būtu jāsasaista ar teritoriālās attīstības plāniem, un tajos būtu jāņem vērā visaptverošais novērtējums, ko dalībvalstīm vajadzētu veikt.

(31) Dalībvalstīm būtu jāatbalsta publiskās struktūras energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu plānošanā un ieviešanā, arī reģionālā un vietējā līmenī, sniedzot vadlīnijas, veicinot kompetenču veidošanu un apmācības iespējas un mudinot publiskā sektora struktūras, arī aģentūras, savstarpēji sadarboties. Šajā nolūkā dalībvalstis varētu izveidot nacionālos kompetenču centrus, kuri vietējām vai reģionālām enerģētikas aģentūrām sniegtu konsultācijas tādos sarežģītos jautājumos kā centralizētā siltumapgāde vai aukstumapgāde.

↓ 2012/27/ES 17. apsvērums (pielāgots) ⇨ jauns

~~(32) Ir jāpaaugstina ēku renovācijas temps, jo pastāvošais ēku fonds ir lielākā potenciālā enerģijas ietaupījuma joma.~~ ⇨ Galvenie enerģijas lietotāji un emitētāji līdzās rūpniecībai ir ēkas un transports[66]. Ēkas ir atbildīgas par aptuveni 40 % Savienības kopējā enerģijas patēriņa un par 36 % tās ar enerģiju saistīto SEG emisiju[67]. Komisijas paziņojumā "Renovācijas vilnis"[68] apskatīts divkāršs uzdevums – ēku sektorā panākt

---

66 COM(2020) 562 final.

67 Sk. IRP, *Resource Efficiency and Climate Change* (2020) un *UN Environment Emissions Gap Report* (2019). Šie skaitļi attiecas uz ēku izmantošanu un ekspluatāciju un ietver arī netiešās emisijas elektroenerģijas un siltumenerģijas sektorā, bet tie neattiecas uz ēku pilnu dzīves ciklu. Tiek lēsts, ka būvniecības iemiesotais ogleklis veido aptuveni 10 % no gada kopējām siltumnīcefekta gāzu emisijām visā pasaulē, sk. Starptautiskā Resursu paneļa (*IRP*) ziņojumu "Resource Efficiency and Climate Change" (Resursefektivitāte un klimata pārmaiņas), 2020. gads, un ANO ziņojumu "Environment Emissions Gap Report 2019" (2019. gada ziņojums par vidisko emisiju neatbilstību).

68 COM(2020) 662 final.

energoefektivitāti un resursefektivitāti un pieejamību cenas ziņā –, un tā mērķis ir divkāršot renovācijas tempu. Tajā galvenā uzmanība pievērsta vāja snieguma ēkām, enerģētiskajai nabadzībai un publiskā sektora ēkām. ⇦ Turklāt ēkas ir ļoti būtiskas, lai ~~panāktu Savienības mērķi~~ līdz 2050. gadam ⇨ sasniegtu klimatneitralitāti ⇦~~siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt par 80–95 %, salīdzinot ar 1990. gadu~~. Publiskajām struktūrām piederošas ēkas veido ievērojamu daļu no pastāvošā ēku fonda, un tām ir augsta atpazīstamība sabiedrības dzīvē. Tādēļ ir lietderīgi noteikt dalībvalsts teritorijā ⇨ publiskajām struktūrām piederošo ⇦~~centrālajai valdībai piederošu un centrālās valdības izmantotu~~ ēku renovācijas gada normu, lai uzlabotu to energoefektivitāti. ⇨ Dalībvalstis tiek aicinātas noteikt augstāku renovācijas normu, ja tas ir izmakslietderīgi to ēku fonda renovācijas satvarā atbilstoši ilgtermiņa renovācijas stratēģijām vai nacionālajām renovācijas programmām. ⇦ Šai renovācijas normai nevajadzētu skart pienākumus saistībā ar gandrīz nulles enerģijas ēkām ⌦ (GNEĒ) ⌫, kuri noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/31/ES ~~(2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti~~[69]. ⇨ Nākamajā Direktīvas 2010/31/ES izskatīšanā Komisijai būtu jānovērtē, kā dalībvalstīm veicies ar publiskā sektora ēku renovāciju. Komisijai, ņemot vērā dalībvalstu panākto progresu, būtiskus ekonomiskus vai tehniskus pavērsienus vai vajadzības gadījumā Savienības saistības dekarbonizācijas un nulles piesārņojuma jomā, būtu jāapsver tiesību akta priekšlikums par renovācijas normas pārskatīšanu. ⇦ Šajā direktīvā noteiktais pienākums renovēt ⇨ publisko struktūru ⇦ ~~centrālās valdības~~ ēkas papildina minēto direktīvu, saskaņā ar kuru dalībvalstu pienākums ir nodrošināt to, ka gadījumos, kad esošajās ēkās veic nozīmīgu ⌦ renovāciju, šo ēku energosniegums ⌫ ~~atjaunošanu, šo ēku energoefektivitāte~~ tiek uzlabots~~a~~ tā, lai tās atbilstu ⇨ GNEĒ ⇦ ~~minimālajām energoefektivitātes~~ prasībām. ~~Dalībvalstīm būtu jāvar īstenot alternatīvus rentablus pasākumus, lai panāktu līdzvērtīgus energoefektivitātes uzlabojumus attiecīgās valsts centrālās valdības ēkās. Pienākums renovēt centrālās valdības ēku platību būtu jāpiemēro administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kompetence attiecas uz visu dalībvalsts teritoriju. Ja konkrētā dalībvalstī un konkrētajā kompetences jomā nav vienas attiecīgas administratīvās pārvaldes iestādes, kuras kompetence aptvertu visu teritoriju, šis pienākums būtu jāpiemēro tām administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kompetence kopā aptver visu teritoriju.~~

⇩ jauns

(33) Lai noteiktu renovācijas normu, dalībvalstīm ir vajadzīgs pārskats par ēkām, kas nesasniedz GNEĒ līmeni. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāpublicē un jāuztur publisko ēku saraksts, kas būtu kopējas energoefektivitātes sertifikātu datubāzes daļa. Minētajam sarakstam būtu jānoved pie tā, ka renovācijas risinājumus var ierosināt arī privātie aktori, piemēram, energopakalpojumu uzņēmumi, un tos varētu apkopot Savienības Ēku fonda observatorija.

---

69 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

↓ 2012/27/ES 18. apsvērums
⇨ jauns

(34) ⇨ 2020. gadā vairāk nekā puse pasaules iedzīvotāju dzīvoja urbānā teritorijā. Paredzams, ka 2050. gadā šis skaitlis sasniegs 68 %[70]. Turklāt līdz 2050. gadam vēl ir jāuzbūvē puse no urbānās infrastruktūras[71]. Pilsētas un metropoļu teritorijas ir saimnieciskās darbības, zināšanu radīšanas, inovācijas un jaunu tehnoloģiju centri. Pilsētas ietekmē tajās dzīvojošo vai strādājošo iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Dalībvalstīm būtu jāatbalsta pašvaldības gan tehniski, gan finansiāli. ⇦ Vairākas pašvaldības un citas publiskās struktūras dalībvalstīs jau ir ieviesušas integrētas pieejas enerģijas taupīšanai un enerģijas piegādei, piemēram, īstenojot ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānus, piemēram tos, kas izstrādāti saskaņā ar Pilsētas mēru pakta iniciatīvu, un integrētas pilsētplānošanas pieejas, kas ir plašākas par atsevišķiem pasākumiem saistībā ar ēkām un transporta veidiem.

↓ 2012/27/ES 19. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(35) Attiecībā uz noteiktu ražojumu un pakalpojumu iegādi, kā arī ēku iegādi un nomu, ⇨ līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem ⇦ ~~centrālām valdībām~~, kas slēdz publiskus ⌦ būv ⌫darbu, piegādes vai pakalpojumu līgumus, būtu jākalpo par piemēru un jāpieņem energoefektīvi pirkumu lēmumi ⇨ , un jāpiemēro princips "energoefektivitāte pirmajā vietā", arī attiecībā uz tiem publiskajiem līgumiem un koncesijām, kam IV pielikumā nav noteiktas īpašas prasības ⇦. Tas būtu jāpiemēro administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kompetence attiecas uz visu dalībvalsts teritoriju. Ja konkrētā dalībvalstī un konkrētajā kompetences jomā nav vienas attiecīgas administratīvās pārvaldes iestādes, kuras kompetence aptvertu visu teritoriju, šis pienākums būtu jāpiemēro tām administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kompetence kopā aptver visu teritoriju. Tomēr tam nevajadzētu ietekmēt Savienības publiskā iepirkuma direktīvu noteikumus. ⇨ Dalībvalstīm būtu jālikvidē šķēršļi kopīgam iepirkumam dalībvalstī vai pāri robežām, ja tas var samazināt izmaksas un palielināt iekšējā tirgus sniegtās priekšrocības, paverot uzņēmējdarbības iespējas piegādātājiem un energopakalpojumu sniedzējiem. ⇦

⇩ jauns

(36) Visiem publiskajiem subjektiem, kuri ar iepirkuma palīdzību investē publiskos līdzekļus, līgumu un koncesiju piešķiršanā būtu jārāda piemērs, izvēloties ražojumus, pakalpojumus, būvdarbus un ēkas ar visaugstākajiem energoefektivitātes rādītājiem, arī tajos iepirkumos, kam nav piemērojamas īpašas prasības saskaņā ar Direktīvu 2009/30/EK. Šajā kontekstā visās publiskā iepirkuma līgumu un koncesiju piešķiršanas procedūrās, kuru vērtība pārsniedz noteiktās robežvērtības un uz kurām

[70] https://www.unfpa.org/world-population-trends.
[71] https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf.

attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/23/ES[72] 6. un 7. pants, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES[73] 2. panta 1. punkts un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES 3. un 4. pants, ir jāņem vērā ražojumu, ēku un pakalpojumu energoefektivitātes rādītāji, kas noteikti Savienības vai valstu tiesību aktos, un iepirkuma procedūrās par prioritāti jāuzskata princips "energoefektivitāte pirmajā vietā".

(37) Tāpat ir svarīgi, lai dalībvalstis uzraudzītu, kā līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji, iepērkot ražojumus, ēkas, būvdarbus un pakalpojumus, ņem vērā energoefektivitātes prasības, proti, tiem jānodrošina, ka tad, ja uzvarējušajos piedāvājumos ir pārsniegtas iepirkuma direktīvās noteiktās robežvērtības, informācija par to ietekmi uz energoefektivitāti tiek darīta publiski pieejama. Tas ieinteresētajām personām un iedzīvotājiem ļaus pārredzamā veidā novērtēt, kā publiskais sektors publiskajā iepirkumā nodrošina principa "energoefektivitāte pirmajā vietā" piemērošanu.

(38) Eiropas zaļajā kursā ir atzīts, ka vispārējo Savienības dekarbonizācijas mērķu sasniegšanā svarīga loma ir aprites ekonomikai. Publiskais sektors šo mērķu sasniegšanu var veicināt, izmantojot savu pirktspēju, lai attiecīgā gadījumā ar zaļā publiskā iepirkuma instrumentu palīdzību izvēlētos videi draudzīgus ražojumus, ēkas, pakalpojumus un būvdarbus, tādējādi sniedzot būtisku ieguldījumu enerģijas patēriņa un ietekmes uz vidi samazināšanā.

(39) Ir svarīgi, lai dalībvalstis publiskajām struktūrām sniegtu nepieciešamo atbalstu energoefektivitātes prasību ieviešanā publiskajā iepirkumā un attiecīgā gadījumā zaļā publiskā iepirkuma izmantošanā, nodrošinot nepieciešamās vadlīnijas un metodiku aprites cikla izmaksu, kā arī vidiskās ietekmes un izmaksu novērtēšanai. Paredzams, ka labi izstrādāti rīki, jo īpaši digitālie rīki, atvieglos iepirkuma procedūras un samazinās administratīvās izmaksas, jo īpaši mazākās dalībvalstīs, kurām, iespējams, nav pietiekamas kapacitātes sagatavot konkursus. Šajā sakarā dalībvalstīm būtu aktīvi jāveicina digitālo rīku izmantošana un sadarbība starp līgumslēdzējām iestādēm, arī pāri robežām, lai apmainītos ar paraugpraksi.

(40) Ņemot vērā to, ka ēkas ir atbildīgas par siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas rodas pirms un pēc to ekspluatācijas laika, dalībvalstīm būtu jāņem vērā arī viss ēku oglekļa emisiju dzīves cikls. Tas notiek saistībā ar centieniem pievērst lielāku uzmanību sniegumam visā dzīves ciklā, aprites ekonomikas aspektiem un ietekmei uz vidi, kas ir daļa no publiskā sektora uzdevuma kalpot par paraugu. Tādējādi publiskais iepirkums var kalpot par izdevību pievērsties jautājumam par ēku iemiesoto oglekli visā to dzīves ciklā. Šajā sakarā līgumslēdzējas iestādes ir svarīgi aktori, kas savu rīcību var demonstrēt iepirkuma procedūru ietvaros, iegādājoties jaunas ēkas, kurās uzmanība pievērsta globālās sasilšanas potenciālam visā dzīves ciklā.

(41) Globālās sasilšanas potenciāls visā dzīves ciklā mēra ar ēku saistītās siltumnīcefekta gāzu emisijas dažādos tās dzīves cikla posmos. Tāpēc ar to mēra ēkas kopējo emisiju devumu, kas izraisa klimata pārmaiņas. Dažkārt to dēvē par oglekļa pēdas

---

[72] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp.).

[73] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

novērtējumu vai visa dzīves cikla oglekļa mērīšanu. Tajā tiek uzskaitītas gan būvmateriālos iemiesotās oglekļa emisijas, gan tiešās un netiešās oglekļa emisijas no izmantošanas posma. Ēkas ir nozīmīgas materiālu glabātājas, kurās daudzus gadu desmitus glabājas oglekļietilpīgi resursi, tāpēc ir svarīgi izpētīt projektus, kas veicina tālāku atkalizmantošanu un reciklēšanu pēc ekspluatācijas laika beigām.

(42) Globālās sasilšanas potenciālu izsaka kā skaitlisku rādītāju kgCO2e/m² (no iekšējās izmantojamās platības) katram dzīves cikla posmam, kas aprēķināts kā vidējā vērtība vienam gadam 50 gadu ilgā atsauces pētījuma periodā. Datu atlasi, scenāriju definēšanu un aprēķinus veic saskaņā ar standartu EN 15978. Būvelementu un tehniskā aprīkojuma tvērums ir noteikts Savienības kopīgās sistēmas *Level(s)* 1.2. rādītājā. Ja ir izveidots nacionāls aprēķinu rīks vai tas ir vajadzīgs informācijas atklāšanai vai būvatļauju saņemšanai, prasītās informācijas sniegšanai vajadzētu varēt izmantot šo nacionālo rīku. Vajadzētu būt iespējai izmantot citus aprēķina rīkus, ja tie atbilst minimālajiem kritērijiem, kas noteikti Savienības kopīgajā sistēmā *Level(s)*.

↓ 2012/27/ES 20. apsvērums (pielāgots)

~~Izvērtējums par iespēju Savienības līmenī ieviest "baltās apliecības" shēmu aplieciņāja, ka šā brīža situācijā šāda sistēma izraisītu pārmērīgas administratīvās izmaksas un ka pastāv risks, ka enerģijas ietaupījums koncentrētos dažās dalībvalstīs, nevis visā Savienībā. Šādas Savienības mēroga shēmas mērķi vismaz šajā posmā varētu labāk sasniegt, izmantojot valstu energoefektivitātes pienākuma shēmas energoapgādes uzņēmumiem vai citus alternatīvus politikas pasākumus, ar kuru palīdzību var ietaupīt tikpat daudz enerģijas. Šāda vēriena shēmas ir lietderīgi veidot kopējā sistēmā Savienības līmenī, vienlaikus nodrošinot dalībvalstīm būtiskas pielāgojumu iespējas, lai pilnībā ņemtu vērā valstu tirgus dalībnieku organizāciju, enerģētikas nozares īpašo kontekstu un galalietotāju ieradumus. Kopējai sistēmai būtu jādod energoapgādes uzņēmumiem iespēja sniegt energopakalpojumus visiem galalietotājiem, ne tikai tiem, kuriem viņi pārdod enerģiju. Tas palielina konkurenci enerģijas tirgū, jo energoapgādes uzņēmumi var dažādot savus produktus, nodrošinot papildu energopakalpojumus. Ar kopējo sistēmu dalībvalstīm būtu jāļauj savās valsts shēmās iekļaut prasības, kurām ir sociāli mērķi, jo īpaši, lai nodrošinātu to, ka neaizsargātiem klientiem ir piekļuve augstākas energoefektivitātes sniegtajiem ieguvumiem. Dalībvalstīm, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, būtu jānosaka, uz kuriem enerģijas sadales vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem būtu jāattiecina pienākums sasniegt enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķi, kas izklāstīts šajā direktīvā.~~

~~Jo īpaši būtu jāatļauj dalībvalstīm nepiemērot šo pienākumu maziem enerģijas sadales uzņēmumiem, maziem enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem un mazām enerģētikas nozarēm, lai izvairītos no nesamērīga administratīva sloga. Komisijas 2008. gada 25. jūnija paziņojumā ir noteikti principi, kas būtu jāievēro tām dalībvalstīm, kuras pieņem lēmumu neizmantot šo iespēju. Atbildīgās puses, uz kurām attiecas valsts energoefektivitātes pienākuma shēmas, kā līdzekli valsts iniciatīvu energoefektivitātes jomā atbalstam varētu pildīt savus pienākumus, katru gadu valsts energoefektivitātes fondā iemaksājot summu, kas ir līdzvērtīga ieguldījumiem, kuri nepieciešami saskaņā ar shēmu.~~

↓ 2012/27/ES 21. apsvērums (pielāgots)

~~Ņemot vērā visaptverošo prasību atjaunot publisko finanšu ilgtspēju un nodrošināt fiskālo konsolidāciju, īstenojot konkrētus pasākumus, kuri ir šīs direktīvas darbības jomā, pienācīga uzmanība būtu jāvelta tam, lai energoefektivitātes īstenošanas pasākumi dalībvalstu līmenī būtu rentabli un pamatoti ar atbilstoša līmeņa analīzi un novērtējumu.~~

↓ 2012/27/ES 22. apsvērums (pielāgots)

~~Prasība panākt ietaupījumu gada laikā galalietotājiem pārdotajā enerģijas apjomā, salīdzinot ar to, kas citādi tiktu pārdots, nav maksimālais apjoma ierobežojums attiecībā uz enerģijas tirdzniecību vai patēriņu. Dalībvalstīm būtu jāvar visu pārdoto enerģijas apjomu vai daļu no pārdotā enerģijas apjoma, kurš izmantots ražošanas darbībās, kas uzskaitītas I pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā[74], neiekļaut aprēķinos par galalietotājiem pārdoto enerģiju, jo ir atzīts, ka dažas nozares vai apakšnozares, kurās veic minētās darbības, var būt pakļautas ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam. Ir lietderīgi, ka dalībvalstis apzinās shēmu izmaksas, lai precīzi spētu izvērtēt pasākumu izmaksas.~~

↓ 2012/27/ES 23. apsvērums (pielāgots)

~~Neskarot 7. panta prasības un nolūkā mazināt administratīvo slogu, ikviena dalībvalsts visus 7. panta īstenošanai paredzētos atsevišķos politikas pasākumus var apvienot visaptverošā valsts energoefektivitātes programmā.~~

↓ 2018/2002 7. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(43) ⇨ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES[75] reglamentē iekārtas, kas palīdz ražot enerģiju vai izmanto enerģiju ražošanas vajadzībām, un informācija par iekārtā izmantoto vai saražoto enerģiju ir jāiekļauj integrēto atļauju pieteikumos (12. panta 1. punkta b) apakšpunkts). Turklāt minētajā direktīvā tās 11. pantā ir norādīts, ka enerģijas efektīvs izmantojums ir viens no vispārīgajiem principiem, kas reglamentē operatora pamatpienākumus, un viens no kritērijiem, pēc kuriem nosaka labākos pieejamos tehniskos paņēmienus saskaņā ar Direktīvas 2010/75/ES III pielikumu. ⇦ Energosistēmu darbības efektivitāti konkrētajā brīdī ietekmē spēja netraucēti un elastīgi piegādāt tīklā enerģiju, kas ražota no dažādiem avotiem – ar

74 ~~OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.~~

75 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

dažādas pakāpes inerci un darbības uzsākšanas laikiem. Uzlabojot minēto efektivitāti, varēs labāk izmantot ⌦ atjaunīgo ⌫ ~~atjaunojamo energoresursu~~ enerģiju.

⬇ 2018/2002 8. apsvērums

(44) Energoefektivitātes uzlabojumi var palīdzēt sasniegt augstāku ekonomikas produktivitāti. Dalībvalstīm un Savienībai būtu jātiecas enerģijas patēriņu samazināt neatkarīgi no ekonomiskās izaugsmes līmeņa.

⬇ 2018/2002 10. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns*

(45) ~~Ņemot vērā klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam,~~ ⌦ Šajā direktīvā ⌫ ~~Direktīvā 2012/27/ES~~ noteiktais~~ims~~ enerģijas ietaupījumu pienākums~~am~~ būtu ⇨ jāpalielina un ⇦ ⌦ būtu jāpiemēro ⌫ ~~jāsaglabājas~~ arī pēc ⇨ 2030 ⇦ ~~2020~~. gada. ⌦ Tas nodrošinās ⌫ ~~Minētā pagarināšana dotu~~ lielāku stabilitāti investoriem un tādējādi veicinās ilgtermiņa investīcijas un ilgtermiņa energoefektivitātes pasākumus, piemēram, ēku ⌦ dziļo ⌫~~pilnīgu~~ renovāciju, lai sasniegtu ilgtermiņa mērķi – veicināt esošo ēku ⌦ izmakslietderīgu ⌫~~rentablu~~ pārveidi par GNEĒ. Enerģijas ietaupījumu pienākumam ir svarīga loma, radot vietēju izaugsmi, ~~un~~ darbvietas, ⇨ konkurenci un mazinot enerģētisko nabadzību. ⇦ ⌦ Tam būtu jānodrošina ⌫~~un tas būtu jāsaglabā, lai nodrošinātu~~, ka Savienība var sasniegt savus enerģētikas un klimata mērķus, radot papildu iespējas, un ⌦ jālauž saikne ⌫ ~~lai lauztu saikni~~ starp energopatēriņu un izaugsmi. Sadarbība ar privāto sektoru ir svarīga, lai novērtētu, kādos apstākļos varētu izvērst privātas investīcijas energoefektivitātes projektos un attīstīt jaunus ieņēmumu modeļus inovācijai energoefektivitātes jomā.

⬇ 2018/2002 11. apsvērums (pielāgots)

(46) Energoefektivitātes uzlabojumu pasākumiem ir arī pozitīva ietekme uz gaisa kvalitāti, jo energoefektīvākas ēkas palīdz samazināt pieprasījumu pēc apkures kurināmā, tostarp pēc cietā kurināmā. Energoefektivitātes pasākumi tāpēc palīdz uzlabot gaisa kvalitāti telpās un ārā un palīdz ⌦ izmakslietderīgi ⌫~~rentabli~~ sasniegt Savienības gaisa kvalitātes ⌦ rīcīb ⌫politikas mērķus, jo īpaši tos, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/2284[76].

---

[76] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK (OV L 344, 17.12.2016., 1. lpp.).

↓ 2018/2002 12. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

~~(47)~~ Dalībvalstīm ir jāsasniedz visam ~~2021.–2030. gada~~ pienākuma laikposmam ⌦ līdz 2030. gadam ⌫ noteiktie kumulatīva enerģijas ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ ietaupījumi, kas līdzvērtīgi jauniem ikgadējiem ietaupījumiem vismaz 0,8 % apmērā no enerģijas galapatēriņa ⇨ līdz 2023. gada 31. decembrim un vismaz [xx] % apmērā līdz 2024. gada 1. janvārim ⇦. Minēto prasību varētu izpildīt vai nu ar jauniem ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumiem, kas tiek pieņemti ~~jaunajā~~ pienākuma laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, vai ar jaunām atsevišķām~~, enerģijas ietaupījumus rosinošām~~ darbībām, kas izriet no iepriekšējā periodā vai vēl pirms tam pieņemtiem ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumiem, ar noteikumu, ka enerģijas ietaupījumus rosinošās darbības tiek ieviestas ⌦ nākamajā ⌫ ~~jaunajā~~ laikposmā. Minētajā nolūkā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmantot energoefektivitātes pienākuma shēmu, alternatīvus ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumus vai arī abus no minētajiem. ~~Turklāt būtu jāpiedāvā vairāki risinājumi, tostarp iespēja transportam izmantoto enerģiju pamata aprēķinā iekļaut pilnībā vai daļēji, lai dotu dalībvalstīm elastīgumu tajā, kā tās aprēķina savu enerģijas ietaupījumu apjomu, vienlaikus nodrošinot, ka tiek sasniegts prasītais kumulatīva enerģijas galapatēriņa ietaupījums, kas līdzvērtīgs jaunajam ikgadējam ietaupījumam vismaz 0,8 % apmērā.~~

↓ 2018/2002 13. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(48) ~~Tomēr būtu nesamērīgi šādu prasību noteikt Kiprai un Maltai. Minēto mazo salu dalībvalstu enerģijas tirgum ir specifiskas iezīmes, kas būtiski ierobežo enerģijas ietaupījumu pienākuma izpildei piecjamo pasākumu klāstu, piemēram, tas, ka pastāv tikai viens elektrības sadales uzņēmums, nav dabasgāzes tīklu un centralizētas siltumapgādes un centralizētas aukstumapgādes sistēmas, kā arī naftas sadales uzņēmumi ir nelieli. Minētās specifiskās iezīmes papildina minēto dalībvalstu enerģijas tirgu mazais apjoms.~~ ⇨ Periodā no 2021. gada līdz 2023. gada 31. decembrim ⇦ ~~Tāpēc~~ Kiprai un Maltai būtu jāprasa panākt ~~tikai~~ tādu kumulatīvu enerģijas ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ ietaupījumu, kas līdzvērtīgs jaunam ietaupījumam 0,24 % apmērā no enerģijas galapatēriņa ⌦ tikai ⌫ 2021.–2030. gada laikposmā. ⇨ Minētā individuālā ietaupījumu likme būtu jābeidz piemērot no 2024. gada 1. janvāra. ⇦

↓ 2018/2002 14. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(49) ⌦ Ja dalībvalstis izmanto pienākuma shēmu, tām, ⌫ ~~Izmantojot pienākuma shēmu, dalībvalstīm,~~ pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, būtu jāizraugās atbildīgās puses no ⇨ pārvades sistēmu operatoriem, ⇦ enerģijas sadales uzņēmumiem, enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem un transportlīdzekļu degvielas izplatītājiem vai transportlīdzekļu degvielas mazumtirdzniecības

uzņēmumiem. ⌦ Dažu šādu izplatītāju vai mazumtirgotāju kategoriju izraudzīšanās vai atbrīvošana no izraudzīšanās ⌫ ~~Dažu kategoriju izraudzīšanās par šādiem izplatītājiem vai mazumtirdzniecības uzņēmumiem vai atbrīvojums no tā~~ nebūtu jāuztver kā tāda, kas ir pretrunā nediskriminēšanas principam. Tādēļ dalībvalstis var izvēlēties, vai par atbildīgajām pusēm tiek izraudzīti šādi ⇨ pārvades sistēmu operatori, ⇦ izplatītāji vai mazumtirdzniecības uzņēmumi, vai tikai dažas to kategorijas. ⇨ Lai iespēcinātu un aizsargātu mazaizsargātos lietotājus, enerģētiskās nabadzības skartos cilvēkus un sociālajos mājokļos dzīvojošos cilvēkus un lai rīcībpolitikas pasākumi prioritāri tiktu īstenoti šo cilvēku vidū, dalībvalstis var pieprasīt, lai atbildīgās puses panāk enerģijas ietaupījumu mazaizsargāto lietotāju, enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku un sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū. Šādam nolūkam dalībvalstis var arī ieviest enerģijas izmaksu samazināšanas mērķrādītājus. Atbildīgās puses šos mērķrādītājus varētu sasniegt, veicinot pasākumus, kas palīdz panākt enerģijas ietaupījumu un finansiālu ietaupījumu enerģijas rēķinos, piemēram, izolācijas un apsildes ierīkošanu. ⇦

⇩ jauns

(50) Izstrādājot rīcībpolitikas pasākumus, ar ko tiks izpildīts energoekonomijas pienākums, dalībvalstīm būtu jāievēro Savienības standarti un prioritātes klimata un vides jomā un princips "nenodari būtisku kaitējumu" Regulas (ES) 2020/852[77] nozīmē. Dalībvalstīm nevajadzētu veicināt darbības, kas ir vidiski ilgtnespējīgas, piemēram, cietā fosilā kurināmā izmantošanu. Energoekonomijas pienākuma mērķis ir stiprināt atbildes reakciju uz klimata pārmaiņām, stimulējot dalībvalstis īstenot ilgtspējīgas un tīras enerģijas rīcībpolitikas, kas ir noturīgas un mazina klimata pārmaiņas. Tāpēc enerģijas ietaupījumu no rīcībpolitikas pasākumiem, kas attiecas uz tiešas fosilā kurināmā sadedzināšanas izmantojumu, no šīs direktīvas transponēšanas dienas energoekonomijas pienākumā ieskaitīt nevarēs. Tas ļaus energoekonomijas pienākumu saskaņot ar Eiropas zaļā kursa, Klimata mērķrādītāja plāna un Renovācijas viļņa stratēģijas mērķiem un atspoguļos vajadzību rīkoties, uz ko savā neto nulles emisiju ziņojumā[78] norādījusi Starptautiskā Enerģētikas aģentūra (*IEA*). Šā ierobežojuma mērķis ir mudināt dalībvalstis publiskos līdzekļus veltīt tikai nākotnes prasībām atbilstošām un ilgtspējīgām tehnoloģijām. Ir svarīgi, lai dalībvalstis tirgus dalībniekiem nodrošinātu skaidru rīcībpolitisko satvaru un pārliecību par investīcijām. Ar aprēķina metodikas ieviešanu energoekonomijas pienākuma satvarā būtu jādod iespēja visiem tirgus dalībniekiem saprātīgā termiņā pielāgot savas tehnoloģijas. Ja dalībvalstis atbalsta efektīvu fosilā kurināmā tehnoloģiju apguvi vai šādu tehnoloģiju agrīnu nomaiņu, piemēram, ar subsīdiju shēmām vai energoefektivitātes pienākuma shēmām, enerģijas ietaupījums turpmāk var nebūt ieskaitāms energoekonomijas pienākumā. Tomēr, lai arī nevarēs ieskaitīt enerģijas ietaupījumu, kas panākts, piemēram, ar dabasgāzē balstītas koģenerācijas veicināšanu, ierobežojums nebūs piemērojams netiešai fosilā kurināmā izmantošanai, piemēram, elektroenerģijas

---

[77] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13.–43. lpp.).

[78] *IEA* (2021), Net Zero by 2050 A Roadmap for the Global Energy Sector, https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050.

ražošanai, kas ietver enerģijas ģenerēšanu no fosilā kurināma. Joprojām atbilstīgi būs uz paradumu maiņu orientēti rīcībpolitikas pasākumi, kuru mērķis ir samazināt fosilā kurināmā patēriņu, piemēram, ar informatīvām kampaņām un ekobraukšanas popularizēšanu. Enerģijas ietaupījums no rīcībpolitikas pasākumiem, kas orientēti uz ēku renovāciju, var ietvert tādus pasākumus kā fosilā kurināmā siltumapgādes sistēmu nomaiņa kopā ar ēkas norobežojošās konstrukcijas uzlabojumiem, un tiem būtu jāaprobežojas ar tādām tehnoloģijām, kas vajadzīgo enerģijas ietaupījumu ļauj sasniegt saskaņā ar dalībvalstī noteiktajiem būvnormatīviem. Tomēr dalībvalstīm siltumapgādes sistēmu modernizāciju būtu jāveicina dziļās renovācijas ietvaros saskaņā ar ilgtermiņa mērķi panākt oglekļneitralitāti, t. i., samazināt siltuma pieprasījumu un atlikušo siltuma pieprasījumu apmierināt ar enerģiju no bezoglekļa energoavotiem.

↓ 2018/2002 15. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(51) Dalībvalstu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus transporta jomā var ņemt vērā, lai sasniegtu savu enerģijas ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ ietaupījumu pienākumu. Šādi pasākumi ietver ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumus, ar kuriem cita starpā veicināt efektīvākus transportlīdzekļus, pāreju uz riteņbraukšanu, staigāšanu ar kājām un kolektīvo transportu vai tādu mobilitāti un pilsētvides plānošanu, ar ko samazina pieprasījumu pēc transporta. Turklāt iespējams izmantot arī shēmas, ar kurām paātrina jaunu un efektīvāku transportlīdzekļu izmantošanu, vai ⌦ rīcīb ⌫politikas, ar kurām veicina pāreju uz degvielām ⇨ ar samazinātu emisiju līmeni, izņemot rīcībpolitikas pasākumus, kuri attiecas uz tiešas fosilā kurināmā sadedzināšanas izmantojumu ⇦, ⌦ ja šādas shēmas un pasākumi ⌫ ~~kas sniedz labākus rezultātus un~~ samazina izmantoto enerģijas daudzumu uz kilometru, ar noteikumu, ka ir nodrošināta atbilstība šīs d~~D~~irektīvas ~~2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu,~~ V pielikumā izklāstītajiem būtiskuma un papildināmības noteikumiem. ⇨ Rīcībpolitikas pasākumi, kuri veicina jaunu fosilo degvielu transportlīdzekļu izmantošanu nebūtu kvalificējami par atbilstīgiem pasākumiem saskaņā ar energoekonomijas pienākumu. ⇦ ~~Šādiem pasākumiem attiecīgā gadījumā vajadzētu būt saskanīgiem ar dalībvalstu politikas regulējumiem, kas izveidoti, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/94/ES[79].~~

↓ 2018/2002 16. apsvērums (pielāgots)

(52) Par ⌦ izmakslietderīgu ⌫~~rentablu~~ veidu, kādā dalībvalstis var izpildīt savu enerģijas ietaupījuma pienākumu saskaņā ar ~~Direktīvu 2012/27/ES, kā tā grozīta ar~~ šo direktīvu, var uzskatīt pasākumus, kurus dalībvalstis veikušas, ievērojot Eiropas Parlamenta un

---

[79] ~~Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/94/ES (2014. gada 22. oktobris) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu (OV L 307, 28.10.2014., 1. lpp.).~~

Padomes Regulu (ES) 2018/842[80], un kuri izraisa ⌦ verificējamu ⌫~~pārbaudāmu~~ un izmērāmu vai aplēšamu energoefektivitātes uzlabojumu.

↓ 2018/2002 17. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(53) Kā alternatīvu prasībai atbildīgajām pusēm sasniegt kumulatīva enerģijas ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ ietaupījumu apjomu, kas prasīts šīs direktīvas 8~~7~~. panta 1. punktā ~~Direktīvā 2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu~~, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai savās pienākumu shēmās atļaut vai pieprasīt atbildīgajām pusēm ieguldīt valsts energoefektivitātes fondā⇨ , kuru varētu izmantot, lai rīcībpolitikas pasākumus prioritāri īstenotu mazaizsargāto lietotāju, enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku un sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū ⇦.

↓ 2018/2002 18. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(54) ~~Neskarot 7. panta 4. un 5. punktu, kas ieviesti ar šo direktīvu,~~ Dalībvalstīm un atbildīgajām pusēm būtu jāizmanto visi pieejamie līdzekļi un tehnoloģijas ⇨ , izņemot attiecībā uz tiešas fosilā kurināmā sadedzināšanas tehnoloģijām, ⇦ ar mērķi sasniegt prasītos kumulatīva enerģijas ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ ietaupījumus, tostarp veicinot ilgtspējīgas tehnoloģijas efektīvās centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmās, efektīvā siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūrā un energoauditos vai līdzvērtīgās pārvaldes sistēmās, ar noteikumu, ka deklarētie enerģijas ietaupījumi atbilst šīs d~~D~~irektīvas ~~2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu,~~ 8~~7~~. pantā un V pielikumā noteiktajām prasībām. Dalībvalstīm būtu jātiecas uz augstu elastīguma pakāpi alternatīvu ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumu izstrādē un īstenošanā. ⇨ Dalībvalstīm būtu jāmudina veikt darbības, kas sniedz enerģijas ietaupījumus ilgākā dzīves ciklā. ⇦

↓ 2018/2002 19. apsvērums (pielāgots)

(55) Ilgtermiņa energoefektivitātes pasākumi turpinās nodrošināt enerģijas ietaupījumus arī pēc 2020. gada, tomēr, lai palīdzētu sasniegt Savienības 2030. gadam izvirzīto energoefektivitātes ⌦ mērķrādītāju ⌫~~mērķi~~, ar minētajiem pasākumiem pēc 2020. gada būtu jāpanāk vēl jauni papildu ietaupījumi. No otras puses, pēc 2020. gada 31. decembra panāktos enerģijas ietaupījumus nebūtu jāieskaita kumulatīvajā enerģijas ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ ietaupījumā, kas jāpanāk periodā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.

---

[80] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

↓ 2018/2002 20. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(56) Jaunie ietaupījumi būtu jāpanāk papildus *status quo* scenārijam, lai enerģijas ietaupījumu prasību sasniegšanā nebūtu ieskaitīti ietaupījumi, kuri būtu radušies jebkurā gadījumā. Lai aprēķinātu ieviesto pasākumu ietekmi, rezultātos būtu jāieskaita tikai neto ietaupījumus, ko mēra kā energopatēriņa izmaiņas, kuru tiešais iemesls ir attiecīgais energoefektivitātes pasākums⇨ , kas īstenots šīs direktīvas 8. panta vajadzībām ⇦. Lai aprēķinātu neto ietaupījumus, dalībvalstīm būtu jāizstrādā pamata scenārijs, kas apraksta, kā situācija attīstītos bez attiecīgā pasākuma. Attiecīgo ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumu būtu jāizvērtē attiecībā pret minēto scenāriju. Dalībvalstīm ⇨ būtu jāņem vērā relevantajā Savienības līmeņa tiesiskajā regulējumā paredzētais prasību minimums un ⇦ būtu jāņem vērā tas, ka tajā pašā laikposmā varētu tikt veikti arī citi ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumi, kas arī var ietekmēt enerģijas ietaupījumu apjomu, tāpēc ne visas pēc konkrēta ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākuma ieviešanas novērotās pārmaiņas var attiecināt tikai uz minēto ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumu. Atbildīgo, iesaistīto vai pilnvaroto pušu darbībām būtu reāli jāsekmē to enerģijas ietaupījumu panākšana, kurus ieskaita rezultātos, lai nodrošinātu, ka ir izpildīta prasība, ka ietaupījumiem jābūt reāli saistītiem ar darbībām.

↓ 2018/2002 21. apsvērums
⇨ jauns

(57) Aprēķinot enerģijas ietaupījumus, ir svarīgi attiecīgos gadījumos ņemt vērā visus enerģijas ķēdes posmus, lai palielinātu enerģijas ietaupījumu potenciālu elektroenerģijas pārvadē un sadalē. ⇨ Veiktie pētījumi un apspriedes ar ieinteresētajām personām rāda, ka potenciāls ir ievērojams. Tomēr fiziskie un ekonomiskie apstākļi starp dalībvalstīm un bieži vien vairākās dalībvalstīs diezgan atšķiras, un ir liels skaits sistēmu operatoru. Šie apstākļi norāda, ka atbilstoši subsidiaritātes principam ir vajadzīga decentralizēta pieeja. Valstu regulatīvajām iestādēm ir zināšanas, juridiskā kompetence un administratīvā kapacitāte, kas nepieciešamas, lai veicinātu energoefektīva elektrotīkla izveidi. Noderīgu ieguldījumu var sniegt arī tādas struktūras kā elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls (*ENTSO-E*) un Eiropas sadales sistēmu operatoru struktūra (ES SSO struktūra), un tām būtu jāatbalsta savi locekļi energoefektivitātes pasākumu ieviešanā. ⇦

⇩ jauns

(58) Līdzīgi apsvērumi attiecas uz ļoti daudzajiem dabasgāzes sistēmu operatoriem. Dabasgāzes loma un apgādes un teritorijas aptvēruma līmenis dažādās dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgs. Šādos gadījumos vislabāk ir, ja sistēmas pārtapšanu energoefektīvākā sistēmā uzrauga un virza valstu regulatīvās iestādes, un noderīgu ieguldījumu var sniegt tādas struktūras kā gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls (*ENTSOG*), kam būtu jāatbalsta savi locekļi energoefektivitātes pasākumu ieviešanā.

↓ 2018/2002 22. apsvērums (pielāgots) ⇨ jauns

(59) Efektīva ūdensresursu apsaimniekošana var dot ievērojamu devumu enerģijas ietaupījumos. Ūdensapgādes un notekūdeņu nozares veido 3,5 % no visas elektroenerģijas pielietojuma Savienībā, un paredzams, ka minētais īpatsvars pieaugs. Tajā pašā laikā ūdens noplūdes veido 24 % no kopējā ūdens daudzuma, ko patērē Savienībā, un enerģētikas nozare ir lielākais ūdens patērētājs, veidojot 44 % no patērētā daudzuma. Būtu pilnībā jāizpēta enerģijas ietaupījumu potenciāls, kas rastos no viedo tehnoloģiju ⌦ un procesu ⌫ izmantošanas ⇨ , un tas būtu jāpiemēro ikreiz, kad vien tas ir izmaksu ziņā lietderīgi, un būtu jāapsver princips "energoefektivitāte pirmajā vietā". Savukārt lauksaimniecībā ūdens patēriņu un ūdens attīrīšanai un transportēšanai patērēto enerģiju būtiski samazināt varētu progresīvas apūdeņošanas tehnoloģijas ⇦.

↓ 2018/2002 apsvērums (pielāgots) ⇨ jauns

(60) Saskaņā ar Līguma ~~par Eiropas Savienības darbību~~ 9. pantu Savienības energoefektivitātes ⌦ rīcīb ⌫politikai jābūt iekļaujošai un tādējādi būtu jānodrošina ~~energoefektivitātes pasākumu pieejamība~~ ⌦ , ka visiem ⌫ enerģētiskās nabadzības skartiem patērētājiem ⇨ ir vienlīdzīga piekļuve energoefektivitātes pasākumiem ⇦. ~~Ēku~~ Eenergoefektivitātes uzlabojumi~~em~~ ⇨ prioritāri būtu jāīsteno mazaizsargātu lietotāju un galaizmantotāju ⇦ ~~jo īpaši būtu jānāk par labu mazaizsargātajām mājsaimniecībām~~, ⇨ enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku vidū ⇦ ~~arī tām, ko skar enerģētiskā nabadzība,~~ un – attiecīgā gadījumā – ⇨ vidēju ienākumu mājsaimniecību un ⇦ ~~personām, kas dzīvo~~ sociālajos mājokļos ⇨ dzīvojošo cilvēku, vecāka gadagājuma cilvēku un lauku un attālās teritorijās dzīvojošo cilvēku vidū. ⇦ ⇨ Šajā kontekstā īpaša uzmanība būtu jāpievērš konkrētām grupām, kuras pakļautas lielākam enerģētiskās nabadzības riskam vai kuras biežāk izjūt enerģētiskās nabadzības negatīvo ietekmi, piemēram, sievietes, cilvēki ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēki, bērni un cilvēki ar rasu vai etnisko piederību minoritātei. ⇦ Dalībvalstis ~~jau tagad~~ var prasīt, lai atbildīgās puses savos enerģijas taupības pasākumos iestrādā arī sociālus mērķus saistībā ar enerģētisko nabadzību, un ⌦ šī iespēja jau bija attiecināta ⌫ ~~šo iespēju būtu jāattiecina~~ arī uz alternatīviem ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumiem un ⌦ Eiropas ⌫ valstu energoefektivitātes fondiem. ~~un~~ ⌦ Tas ⌫ būtu jāpadara par pienākumu, ⇨ lai aizsargātu un iespēcinātu mazaizsargātos lietotājus un galaizmantotājus un lai mazinātu enerģētisko nabadzību, ⇦ vienlaikus ļaujot dalībvalstīm saglabāt pilnīgu rīcības brīvību tādos aspektos kā ⇨ rīcībpolitikas pasākuma veids, ⇦ to apjoms, tvērums un saturs. Ja energoefektivitātes pienākuma shēma neatļauj pasākumus attiecībā uz atsevišķiem enerģijas patērētājiem, dalībvalsts enerģētiskās nabadzības mazināšanai var pieņemt pasākumus vienīgi alternatīvu ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumu veidā. ⇨ Attiecībā uz rīcībpolitikām dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka mazaizsargātos lietotājus, galaizmantotājus, enerģētiskās nabadzības skartos cilvēkus un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošos cilvēkus negatīvi neietekmē citi rīcībpolitikas pasākumi. Dalībvalstīm būtu pēc iespējas labāk jāizmanto publiskā finansējuma investīcijas energoefektivitātes uzlabošanas pasākumos, arī Savienības līmenī pieejamais finansējums un finanšu mehānismi. ⇦

⇩ jauns

(61) Šajā direktīvā ir minēts jēdziens "mazaizsargātie lietotāji", kas dalībvalstīm ir jāizstrādā saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/944. Turklāt saskaņā ar Direktīvu 2012/27/ES jēdziens "galaizmantotāji" kopā ar jēdzienu "galalietotājs" norāda, ka tiesības uz rēķinu un patēriņa informāciju ir arī patērētājiem, kam nav noslēgts atsevišķs vai tiešs līgums ar enerģijas piegādātāju, kura piegādāto enerģiju izmanto vairākiemītnieku ēku kolektīvās siltumapgādes, aukstumapgādes vai mājsaimniecības karstā ūdens sagatavošanas sistēmās. Jēdziens "mazaizsargātie lietotāji" ne vienmēr nozīmē, ka ir aptverti galaizmantotāji. Tāpēc, lai nodrošinātu, ka šajā direktīvā izklāstītie pasākumi sasniedz visus mazaizsargātos indivīdus un mājsaimniecības, dalībvalstīm savā jēdziena "mazaizsargātais lietotājs" definīcijā būtu jāietver ne tikai lietotāji šaurā nozīmē, bet arī galaizmantotāji.

🡻 2018/2002 24. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(62) Aptuveni ⇨ 34 ⇦ ~~50~~ miljonu mājsaimniecību Savienībā ⇨ 2019. gadā nespēja uzturēt savu mājokli pienācīgi siltu[81] ⇦ ~~skar enerģētiskā nabadzība~~. ⇨ Eiropas zaļajā kursā pārkārtošanās sociālajai dimensijai ir piešķirta prioritāte, apņemoties ievērot principu "nevienu neatstāt novārtā". Zaļā pārkārtošanās, arī tīrā pārkārtošanās, sievietes un vīriešus ietekmē atšķirīgi, un dažas nelabvēlīgākā situācijā esošas grupas, arī cilvēkus ar invaliditāti, tā var ietekmēt īpaši jūtami. ⇦ Tādēļ energoefektivitātes pasākumiem ir jābūt svarīgākajam elementam ikvienā ⌦ izmakslietderīgā ⌫~~rentablā~~ stratēģijā, kas izstrādāta, lai novērstu enerģētisko nabadzību un patērētāju neaizsargātību, un tie papildina sociālā nodrošinājuma ⌦ rīcīb ⌫politiku dalībvalstu līmenī. Lai nodrošinātu, ka energoefektivitātes pasākumi samazina īrnieku enerģētisko nabadzību ilgtspējīgā veidā, būtu jāņem vērā šādu pasākumu ⌦ izmakslietderība ⌫ ~~rentabilitāte~~, kā arī īpašuma īpašnieku un īrnieku iespējas to atļauties, un atbilstīgs finansiālais ⇨ un tehniskais ⇦ atbalsts šādiem pasākumiem būtu jānodrošina dalībvalstu līmenī. ⇨ Dalībvalstīm būtu jāpalīdz apzināt un mazināt enerģētisko nabadzību vietējā un reģionālā līmenī. ⇦ Saskaņā ar Parīzes nolīguma mērķiem viss Savienības ēku fonds ilgtermiņā ir jāpārveido par "gandrīz nulles enerģijas ēkām". Pašreizējie ēku renovācijas rādītāji ir nepietiekami, un visgrūtāk ir sasniegt ēkas, kurās dzīvo iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem, kurus skar enerģētiskā nabadzība. Tāpēc īpaši svarīgi ir šajā direktīvā noteiktie pasākumi attiecībā uz enerģijas ietaupījumu pienākumu, energoefektivitātes pienākuma shēmām un alternatīviem ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumiem.

🡻 2012/27/ES 24. apsvērums
⇨ jauns

(63) Lai izmantotu enerģijas ietaupījuma potenciālu dažos tirgus segmentos, kuros energoauditu nepiedāvā komerciāli (piemēram, maziem un vidējiem uzņēmumiem

[81] Komisijas Ieteikums (2020. gada 14. oktobris) par enerģētisko nabadzību, C(2020) 9600 final.

(MVU)), dalībvalstīm būtu jāizstrādā programmas, lai mudinātu MVU veikt energoauditus. Lielos uzņēmumos energoauditiem vajadzētu būt obligātiem, un tie būtu jāveic regulāri, jo enerģijas ietaupījums var būt nozīmīgs. Energoauditos būtu jāņem vērā attiecīgie Eiropas vai starptautiskie standarti, piemēram, EN ISO 50001 (energopārvaldības sistēmas) vai EN 16247-1 (energoauditi), vai – ja ietver energoauditu – EN ISO 14000 (vides pārvaldības sistēmas) un tādējādi ievērojot arī šīs direktīvas VI pielikuma noteikumus, jo tie nepārsniedz šo attiecīgo standartu prasības. ⇨ Pašlaik tiek izstrādāts īpaši energoauditiem veltīts Eiropas standarts. Energoauditus var veikt atsevišķi vai tie var būt plašākas vidiskās pārvaldības sistēmas vai energoefektivitātes līguma daļa. Visos šādos gadījumos šīm sistēmām būtu jāatbilst VI pielikumā noteiktajām minimālajām prasībām. Turklāt par saderīgiem ar energoauditiem, arī energopārvaldības sistēmās, var uzskatīt specifiskus mehānismus un shēmas, kas izveidoti, piemēram, saskaņā ar ES tiesību aktiem (ES ETS), lai uzraudzītu dažu transporta operatoru emisijas un degvielas patēriņu, ar nosacījumu, ka tie atbilst VI pielikumā noteiktajām minimālajām prasībām. ⇦

⇩ jauns

(64) Lai palielinātu energopārvaldības sistēmu un energoauditu jutīgumu relevanto izmakslietderīgu enerģijas ietaupījumu izdevību identificēšanā, kritērijam, pēc kura nosaka šo mehānismu piemērošanu, vajadzētu būt uzņēmuma vidējam patēriņam. Uzņēmumi, kuru patēriņš ir mazāks par energopārvaldības sistēmām un energoauditiem noteiktajām patēriņa robežvērtībām, būtu jāmudina veikt energoauditus un īstenot šajos auditos sniegtos ieteikumus.

🡻 2012/27/ES 25. apsvērums

(65) Ja energoauditus veic uzņēmuma iekšējie speciālisti, nepieciešamās neatkarības nodrošināšanai būtu jānosaka, ka šie eksperti nedrīkst būt tieši iesaistīti auditējamajā darbībā.

⇩ jauns

(66) Vēl viens nozīmīgs sektors, kam tiek pievērsta arvien lielāka uzmanība, ir informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT). 2018. gadā datu centru enerģijas patēriņš ES bija 76,8 TWh. Sagaidāms, ka 2030. gadā tas sasniegs 98,5 TWh (28 % pieaugums). Pieaugums redzams ne tikai absolūtā izteiksmē, bet arī relatīvā izteiksmē: 2018. gadā Eiropas Savienībā datu centri veidoja 2,7 % elektroenerģijas pieprasījuma, un 2030. gadā tas sasniegs 3,21 %, ja attīstība turpināsies atbilstoši pašreizējai trajektorijai[82]. Vajadzība pēc ļoti energoefektīviem un ilgtspējīgiem datu centriem jau tika uzsvērta Eiropas Digitālajā stratēģijā, kurā arī prasīts ieviest pārredzamības pasākumus telesakaru operatoriem attiecībā uz viņu vidisko pēdu. Lai veicinātu ilgtspējīgu IKT sektora, īpaši datu centru, attīstību, dalībvalstīm būtu jāvāc un jāpublisko dati, kuri ir relevanti datu centru energosnieguma un ūdens izmantojuma

---

[82] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market.

pēdas ziņā. Dalībvalstīm būtu jāvāc un jāpublisko dati tikai par tiem datu centriem, kuru pēda ir būtiska, proti, tādiem, kuros ar piemērotiem konstrukcijas vai efektivitātes risinājumiem (attiecīgi jaunās vai esošās iekārtās) var panākt būtisku enerģijas un ūdens patēriņa samazinājumu vai atlikumsiltuma atkalizmantošanu tuvējos kompleksos vai siltumtīklos. Uz savākto datu pamata var izveidot datu centra ilgtspējas rādītāju.

(67) Datu centru ilgtspējas rādītājus var izmantot, lai mērītu četrus ilgtspējīga datu centra aspektus, proti, cik efektīvi tiek izmantota enerģija, cik daudz no šīs enerģijas nāk no atjaunīgiem energoresursiem, kā tiek atkalizmantots saražotais atlikumsiltums un kā tiek izmantots saldūdens. Datu centru ilgtspējas rādītājiem būtu jāuzlabo izpratne šādu personu vidū: datu centru īpašnieki un operatori, iekārtu ražotāji, programmatūras un pakalpojumu izstrādātāji, datu centru pakalpojumu lietotāji visos līmeņos, kā arī subjekti un organizācijas, kas ievieš, izmanto vai iepērk mākoņa un datu centru pakalpojumus. Rādītājiem arī būtu jādod pārliecība par faktiskajiem uzlabojumiem, kas panākti ar centieniem un pasākumiem ar mērķi palielināt jaunu vai esošu datu centru ilgtspēju. Visbeidzot, rādītājiem vajadzētu kalpot par pārredzamas un pierādījumos balstītas plānošanas un lēmumu pieņemšanas pamatu. Datu centru ilgtspējas rādītāju izmantošanai dalībvalstīs vajadzētu būt brīvprātīgai. Datu centru ilgtspējas rādītāja izmantošanai dalībvalstīs vajadzētu būt brīvprātīgai.

↓ 2018/2002 25. apsvērums

(68) Zemākus patērētāju izdevumus par enerģiju būtu jāpanāk, palīdzot patērētājiem samazināt enerģijas izmantošanu, samazinot enerģijas vajadzības ēkās un uzlabojot ierīču efektivitāti, kas būtu jākombinē ar tādu zema enerģijas līmeņa transporta veidu pieejamību, kuri ir integrēti ar sabiedrisko transportu un riteņbraukšanu. Dalībvalstīm būtu jāapsver arī savienojamības uzlabošana lauku un attālās teritorijās.

↓ 2018/2002 26. apsvērums (pielāgots)

(69) Ir svarīgi uzlabot visu Savienības iedzīvotāju informētību par ieguvumiem no energoefektivitātes uzlabošanas un sniegt viņiem precīzu informāciju par to, kā to panākt. Turklāt visu vecumu iedzīvotāji būtu jāiesaista enerģētikas pārkārtošanā, tam izmantojot Eiropas Klimata paktu un konferenci par Eiropas nākotni. Energoefektivitātes uzlabošana ir ļoti svarīga arī Savienības ⌦ enerģētiskajai ⌫ ~~energoapgādes~~ drošībai, jo tā samazina Savienības atkarību no degvielas importa no trešām valstīm.

↓ 2018/2002 27. apsvērums

(70) Izmaksām un ieguvumiem no visiem veiktajiem energoefektivitātes pasākumiem, tostarp atmaksāšanās periodiem, vajadzētu būt pilnībā pārredzamiem patērētājiem.

↓ 2018/2002 28. apsvērums (pielāgots)

(71) Īstenojot ~~Direktīvu 2012/27/ES, kā tā grozīta ar~~ šo direktīvu, un pieņemot citus pasākumus energoefektivitātes jomā, dalībvalstīm īpaša uzmanība būtu jāpievērš

sinerģijai starp energoefektivitātes pasākumiem un efektīvu dabas resursu izmantošanu atbilstīgi aprites ekonomikas principiem.

↓ 2018/2002 29. apsvērums

(72) Izmantojot jaunus uzņēmējdarbības modeļus un tehnoloģijas, dalībvalstīm būtu jācenšas veicināt un atvieglot energoefektivitātes pasākumu ieviešanu, tostarp izmantojot inovatīvus energopakalpojumus liela un maza apjoma lietotājiem.

↓ 2018/2002 30. apsvērums (pielāgots)

(73) ~~Enerģētikas savienības un Siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijas kontekstā ir jānostiprina patērētāju minimālās tiesības saņemt precīzu, tiešu, skaidru un savlaicīgu informāciju par savu energopatēriņu, un tas pieder arī pie pasākumiem, kas izklāstīti Komisijas 2015. gada 15. jūlija paziņojumā "Uz patērētājiem orientēts jaunais kurss". Būtu jāgroza Direktīvas 2012/27/ES 9.–11. pants un VII pielikums, lai nodrošinātu~~ ⌦ Ir nepieciešams nodrošināt ⌫ biežākas un pilnīgākas informācijas par energopatēriņu saņemšanu, ja tehniski iespējams un ⌦ izmaksefektīvi ⌫~~rentabli~~, ņemot vērā uzstādītās uzskaites ierīces. Šī direktīva precizē, ka tas, vai dalītā uzskaite ir vai nav ⌦ izmaksefektīva ⌫~~rentabla~~, ir atkarīgs no tā, vai izmaksas ir samērīgas ar potenciālo enerģijas ietaupījumu. Novērtējot, vai dalītā uzskaite ir ⌦ izmaksefektīva ⌫~~rentabla~~, varētu ņemt vērā citu konkrētu, plānotu pasākumu, tādu kā jebkāda gaidāma renovācija, ietekmi kādā konkrētā ēkā.

↓ 2018/2002 31. apsvērums (pielāgots)

(74) Šī direktīva arī precizē, ka tiesībām, kas saistītas ar rēķinu sagatavošanu un rēķinu vai patēriņa informāciju, būtu jāattiecas uz patērētājiem, kas saņem centralizētas siltumapgādes, aukstumapgādes vai mājsaimniecības karstā ūdens apgādes pakalpojumus, pat tad, ja tiem nav tiešas, individuālas līgumattiecības ar energopiegādātāju. ~~Termina "galalietotājs" definīciju iespējams saprast tā, ka tā attiecas tikai uz fiziskām vai juridiskām personām, kuras iepērk enerģiju uz tieša, individuāla līguma pamata ar energopiegādātāju. Tādēļ attiecīgo noteikumu nolūkā būtu jāievieš termins "galaizmantotājs", lai apzīmētu plašāku patērētāju grupu, un kam papildus galalietotājiem, kas siltumapgādi, aukstumapgādi vai mājsaimniecības karstā ūdens apgādi pērk personīgam galapatēriņam, būtu jāietver arī atsevišķu ēku vai daudzdzīvokļu vai daudzfunkcionālu ēku atsevišķu vienību iemītnieki, ja šādas vienības tiek apgādātas no centralizēta avota un ja iemītniekiem nav tieša vai individuāla līguma ar energopiegādātāju. Jēdzienam "dalītā uzskaite" vajadzētu attiekties uz patēriņa mērīšanu šādu ēku atsevišķajās vienībās.~~

↓ 2018/2002 32. apsvērums

(75) Lai panāktu uzskaites pārredzamību par siltumenerģijas individuālo patēriņu un tādējādi atvieglotu dalītās uzskaites ieviešanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka pastāv pārredzami un publiski pieejami valsts noteikumi par to, kā sadala izmaksas par siltumenerģijas, aukstumapgādes enerģijas un mājsaimniecības karstā ūdens patēriņu daudzdzīvokļu un daudzfunkcionālās ēkās. Papildus pārredzamībai dalībvalstis varētu

apsvērt arī iespēju veikt pasākumus, ar ko stiprināt konkurenci dalītās uzskaites pakalpojumu sniegšanā, tādējādi palīdzot nodrošināt, ka jebkādas izmaksas, kas jāsedz galaizmantotājiem, ir saprātīgas.

↓ 2018/2002 33. apsvērums (pielāgots)

(76) ~~Līdz 2020. gada 25.oktobrim~~ Jjaunuzstādītajiem siltumskaitītājiem un siltummaksas sadalītājiem vajadzētu būt nolasāmiem attālināti, lai nodrošinātu ⌦ izmakslietderīgu ⌫~~rentablu~~ un biežu patēriņa informācijas sniegšanu. ~~Ar šo direktīvu veiktos grozījumus Direktīvā 2012/27/ES~~ ⌦ Šīs direktīvas noteikumus ⌫ attiecībā uz siltumapgādes, aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens apgādes uzskaiti; siltumapgādes, aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens apgādes dalīto uzskaiti un izmaksu sadali; attālinātas nolasīšanas prasību; siltumapgādes, aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens apgādes rēķinu un patēriņa informāciju; maksu par piekļuvi siltumenerģijas, aukstumapgādes enerģijas un mājsaimniecības karstā ūdens uzskaites un rēķinu un patēriņa informācijai un minimālajām prasībām attiecībā uz rēķiniem un siltumapgādes, aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens patēriņa informāciju iecerēts piemērot tikai centralizētai siltumapgādei, aukstumapgādei un mājsaimniecības karstā ūdens apgādei. Dalībvalstis pašas var brīvi lemt, vai pa radioviļņiem nolasāmas (*walk-by* vai *drive-by*) tehnoloģijas ir jāuzskata par tādām, ko var nolasīt attālināti. Attālināti nolasāmām ierīcēm nav nepieciešama piekļuve atsevišķiem dzīvokļiem vai vienībām, lai veiktu nolasīšanu.

↓ 2018/2002 34. apsvērums

(77) Dalībvalstīm būtu jāņem vērā tas, ka veiksmīgai jaunu energopatēriņa mērīšanas tehnoloģiju ieviešanai ir vajadzīgas pastiprinātas investīcijas gan izmantotāju, gan piegādātāju izglītībā un prasmēs.

↓ 2018/2002 35. apsvērums

(78) Rēķinu informācija un gada kopsavilkumi ir svarīgi lietotāju informēšanas līdzekļi par viņu enerģijas patēriņu. Dati par patēriņu un izmaksām var sniegt arī citu informāciju, kas palīdz patērētājiem salīdzināt savu pašreizējo līgumu ar citiem piedāvājumiem, un izmantot sūdzību izskatīšanu un alternatīvus strīdu izšķiršanas mehānismus. Tomēr, ņemot vērā, ka strīdi par rēķiniem ir izplatīts patērētāju sūdzību cēlonis un faktors, kas veicina to, ka patērētāju apmierinātības un sadarbības ar saviem enerģijas pakalpojumu sniedzējiem līmenis pastāvīgi ir zems, rēķini ir jāpadara vienkāršāki, skaidrāki un saprotamāki, vienlaikus nodrošinot, ka atsevišķi instrumenti, piemēram, rēķina informācija, informācijas instrumenti un gada kopsavilkumi sniedz visu to informāciju, kas patērētājiem nepieciešama, lai regulētu savu enerģijas patēriņu, salīdzinātu piedāvājumus un mainītu piegādātājus.

↓ 2012/27/ES 26. apsvērums

~~Izstrādājot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, būtu jāņem vērā efektivitātes ieguvumi un ietaupījums no rentablu tehnoloģisku inovāciju, piemēram, viedo skaitītāju, plašas izmantošanas. Ja ir uzstādīti viedie skaitītāji, uzņēmumiem tos nevajadzētu izmantot~~

~~nepamatotai rēķinu sagatavošanai par iepriekš sniegtiem, bet vēl neapmaksātiem pakalpojumiem.~~

↓ 2012/27/ES 27. apsvērums (pielāgots)

~~Attiecībā uz elektroenerģiju un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu[83], ja viedo skaitītāju ieviešana tiek vērtēta pozitīvi, līdz 2020. gadam vismaz 80 % no patērētājiem būtu jānodrošina ar viedo mēraparātu sistēmām. Attiecībā uz gāzi un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu[84], ja viedo mēraparātu sistēmu ieviešana tiek vērtēta pozitīvi, dalībvalstīm vai to izraudzītai kompetentai iestādei būtu jāsagatavo viedo mēraparātu sistēmu ieviešanas grafiks.~~

↓ 2012/27/ES 28. apsvērums (pielāgots)

~~Individuālu skaitītāju vai siltummaksas sadalītāju izmantošana, lai uzskaitītu individuālo siltuma patēriņu daudzdzīvokļu ēkās, kurās ir centralizēta siltumapgāde vai kopīga centrālā siltumapgāde, ir lietderīga tajos gadījumos, kad galalietotāju rīcībā ir resursi, ar kuru palīdzību kontrolēt savu individuālo patēriņu. Tāpēc to izmantošana ir lietderīga tikai tajās ēkās, kurās radiatori ir aprīkoti ar termostatiskajiem vārstiem.~~

↓ 2012/27/ES 29. apsvērums (pielāgots)

~~Dažās daudzdzīvokļu ēkās, kurās ir centralizēta siltumapgāde vai kopīga centrālā siltumapgāde, precīzu individuālo siltuma skaitītāju izmantošana būtu tehniski sarežģīta un dārga, ņemot vērā to, ka siltumapgādē izmantotais karstais ūdens dzīvokļiem tiek piegādāts un no tiem tiek aizvadīts caur vairākiem punktiem. Var pieņemt, ka individuāla siltuma patēriņa uzskaite daudzdzīvokļu ēkās tehniski tomēr ir iespējama gadījumos, kad individuālu skaitītāju uzstādīšana neprasītu ēkā mainīt jau esošos siltumapgādē izmantotos karstā ūdens cauruļvadus. Šādās ēkās individuālo siltuma patēriņa uzskaiti var veikt, katram radiatoram uzstādot individuālo siltummaksas sadalītāju.~~

↓ 2012/27/ES 30. apsvērums (pielāgots)

~~Direktīvā 2006/32/EK ir noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina galalietotāji ar individuāliem skaitītājiem par konkurētspējīgu cenu, kas precīzi ataino viņu faktisko enerģijas patēriņu un kas sniedz informāciju par faktisko izmantošanas laiku. Lielākajā daļā gadījumu šī prasība ir piemērojama ar nosacījumu, ka tas ir tehniski iespējams, izmaksu ziņā lietderīgi un samērīgi attiecībā uz iespējamo enerģijas ietaupījumu. Tomēr, ja tiek veikts pieslēgums jaunai ēkai vai~~

---

83 ~~OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.~~

84 ~~OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.~~

~~ēkā tiek veikta nozīmīga atjaunošana, kā noteikts Direktīvā 2010/31/ES, šādi individuāli skaitītāji par konkurētspējīgu cenu būtu jānodrošina vienmēr. Direktīvā 2006/32/EK ir arī prasība, ka skaidri saprotamu rēķinu, pamatojoties uz faktisko patēriņu, būtu jāsagatavo pietiekami bieži, lai ļautu patērētājiem regulēt savu enerģijas izmantošanu.~~

↓ 2012/27/ES 31. apsvērums (pielāgots)

~~Direktīvās 2009/72/EK un 2009/73/EK ir noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina viedo mēraparātu sistēmu ieviešana, lai veicinātu patērētāju aktīvu līdzdalību elektrības un gāzes piegādes tirgū. Attiecībā uz elektrību, ja viedo skaitītāju ieviešana tiek atzīta par rentablu, vismaz 80 % patērētāju ir jānodrošina ar viedo mēraparātu sistēmām līdz 2020. gadam. Attiecībā uz dabasgāzi nav noteikts termiņš, bet tiek prasīts sagatavot grafiku. Minētajās direktīvās ir noteikts arī, ka galalietotāji pienācīgi un pietiekami bieži jāinformē par faktisko elektrības/gāzes patēriņu un maksu, lai dotu viņiem iespēju regulēt savu patēriņu.~~

↓ 2012/27/ES 32. apsvērums (pielāgots)

~~Direktīvu 2006/32/EK, 2009/72/EK un 2009/73/EK noteikumiem par uzskaiti un rēķiniem ir bijusi ierobežota ietekme uz enerģijas taupīšanu. Daudzviet Savienībā šie noteikumi nav palīdzējuši lietotājiem saņemt aktuālu informāciju par savu enerģijas patēriņu vai rēķinus, kas balstīti uz faktisko patēriņu, tik bieži, cik atbilstoši pētījumiem ir nepieciešams, lai patērētāji varētu regulēt savu enerģijas izmantošanu. Šo noteikumu nepietiekamās skaidrības dēļ ir arī saņemtas liels skaits iedzīvotāju sūdzību saistībā ar telpu apkuri un karsto ūdeni daudzdzīvokļu namos.~~

↓ 2012/27/ES 33. apsvērums (pielāgots)

~~Lai uzlabotu galalietotāju iespējas attiecībā uz pieeju informācijai par sava individuālā enerģijas patēriņa uzskaiti un rēķiniem, ņemot vērā iespējas, ko sniedz viedo mēraparātu sistēmu īstenošana un viedo skaitītāju ieviešana dalībvalstīs, ir svarīgi, ka Savienības tiesību aktu prasības šajā jomā ir skaidrākas. Tam būtu jāpalīdz samazināt izmaksas, kas saistītas ar tādu viedo mēraparātu sistēmu ieviešanu, kuras aprīkotas ar enerģijas taupību veicinošām funkcijām, un sekmēt energopakalpojumu un pieprasījuma pārvaldības tirgus attīstību. Viedo mēraparātu sistēmu ieviešana ļautu bieži sagatavot rēķinus, pamatojoties uz faktisko patēriņu. Tomēr ir arī nepieciešams precizēt prasības, kas attiecas uz piekļuvi informācijai un uz godīgu un precīzu rēķinu sagatavošanu, kuru pamatā ir faktiskais patēriņš, gadījumos, kad viedie skaitītāji nebūs pieejami līdz 2020. gadam, tostarp attiecībā uz uzskaiti un rēķiniem par apkures, dzesēšanas un karstā ūdens individuālo patēriņu daudzdzīvokļu ēkās, kurās šos pakalpojumus nodrošina centralizēta siltumapgāde/dzesēšana vai šādās ēkās uzstādīta sava kopēja apkures sistēma.~~

↓ 2012/27/ES 34. apsvērums (pielāgots)

(79) Izstrādājot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, dalībvalstīm būtu pienācīgi jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt pareizu iekšējā tirgus darbību un saskaņotu *acquis* īstenošanu saskaņā ar ⊠ LESD ⊠ ~~Līgumu par Eiropas Savienības darbību~~.

↓ 2012/27/ES 35. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(80) Augstas efektivitātes koģenerācijai un ⌦ efektīvai ⌫ centralizētajai siltumapgādei un ⌦ aukstumapgādei Savienībā ⌫ ~~dzesēšanai~~ ir ievērojams primārās enerģijas ietaupījuma potenciāls~~, kurš Savienībā nav pilnībā izmantots~~. Dalībvalstīm būtu jāveic visaptverošs ⌦ no ⌫~~iz~~vērtējums par augstas efektivitātes koģenerācijas un ⌦ efektīvas ⌫ centralizētas siltumapgādes un ⌦ aukstumapgādes ⌫~~dzesēšanas~~ potenciālu. ~~Pēc Komisijas pieprasījuma~~ Šiem ⌦ no ⌫~~iz~~vērtējumiem ⇨ vajadzētu būt saskanīgiem ar integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem un ilgtermiņa renovācijas stratēģijām ⇦ ~~būtu jāatjaunina, lai nodrošinātu ieguldītājiem informāciju par valsts attīstības plāniem un veicinātu stabilu un atbalstošu ieguldījumu vidi~~. Jaunās elektroenerģijas ražošanas iekārtas un pastāvošās iekārtas, kuras tiek būtiski ⌦ pārjaunotas ⌫~~modernizētas~~ vai kurām tiek atjaunināta atļauja vai licence, būtu, pamatojoties uz pozitīvu izmaksu un ieguvumu analīzi, jāaprīko ar augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtām, lai ⌦ atgūtu atlikumsiltumu ⌫~~rekuperētu siltuma pārpalikumu~~, kas rodas elektroenerģijas ražošanā. ⇨ Līdzīgi, ja izmaksu un ieguvumu analīze uzrāda pozitīvu izmaksu un ieguvumu pārsvaru, ar tehniskiem risinājumiem, kas ļauj apgūt kompleksa radīto atlikumsiltumu, būtu jāaprīko citi kompleksi ar būtisku gada vidējo enerģijas ielaidi. ⇦ ~~Pēc tam~~ ⌦ Šo atlikumsiltumu ar centralizētās siltumapgādes tīklu palīdzību varētu ⌫~~, izmantojot centralizētās siltumapgādes tīklus, šo siltuma pārpalikumu var~~ transportēt turp, kur tas vajadzīgs. Gadījumi, uz kuriem attiecas prasība par atļaujas kritēriju piemērošanu, parasti būs gadījumi, uz kuriem attiecas arī prasība par atļauju saņemšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES~~ (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām~~[85] un par atļauju saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/944~~Direktīvu 2009/72/EK~~.

↓ 2012/27/ES 36. apsvērums (pielāgots)

(81) Var būt lietderīgi, ka ~~kodolenerģijas iekārtas vai~~ elektroenerģijas ražošanas iekārtas, ar kurām plānots izmantot ģeoloģisko uzglabāšanu, kas atļauta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/31/EK ~~(2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu~~[86], atrastos vietās, kur nav ⌦ izmakslietderīgi atgūt atlikumsiltumu ⌫~~rentabli rekuperēt siltuma pārpalikumu~~ ar augstas efektivitātes koģenerācijas palīdzību vai nodrošinot centralizētās siltumapgādes vai ⌦ aukstumapgādes ⌫~~dzesēšanas~~ tīklu. Tāpēc dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai uz minētajām iekārtām neattiecināt pienākumu veikt izmaksu un ieguvumu analīzi, lai iekārtā izmantotu aprīkojumu, kas ļauj ⌦ atgūt atlikumsiltumu ⌫~~rekuperēt siltuma pārpalikumu~~ ar augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtas palīdzību. Vajadzētu arī

85 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

86 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu (OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.).

būt iespējai no prasības ražot arī siltumu atbrīvot tādas maksimālās slodzes un elektroenerģijas ražošanas rezerves iekārtas, kuras piecu gadu laikā plānots ekspluatēt vidēji ne vairāk kā 1500 darba stundas gadā.

↓ 2012/27/ES 37. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(82) Ir lietderīgi, ka dalībvalstis veicina pasākumu un procedūru ieviešanu, lai atbalstītu koģenerācijas iekārtas, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir mazāka par ⇨ 5 ⇦ ~~20~~ MW, lai sekmētu ⌦ kliedētu ⌫~~dalītu~~ enerģijas ražošanu.

⇩ jauns

(83) Lai ieviestu nacionālus visaptverošus novērtējumus, dalībvalstīm būtu jāmudina reģionālā un vietējā līmenī novērtēt augstas efektivitātes koģenerācijas un efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes potenciālu. Dalībvalstīm būtu jāveic pasākumi, lai veicinātu un atvieglotu noskaidrotā augstas efektivitātes koģenerācijas un efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes potenciāla realizāciju.

(84) Efektīvai centralizētajai siltumapgādei un aukstumapgādei piemērojamajām prasībām vajadzētu būt saskanīgām ar Savienības klimata rīcībpolitikas ilgtermiņa mērķiem, standartiem un prioritātēm klimata un vides jomā un principu "nenodari būtisku kaitējumu" Regulas (ES) 2020/85 nozīmē. Visām centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām būtu jātiecas uzlabot spēju mijiedarboties ar citām energosistēmas daļām, lai optimizētu enerģijas izmantošanu un novērstu enerģijas izšķērdēšanu, pilnībā izmantojot ēku potenciālu uzkrāt siltumu vai aukstumu, arī lieko siltumu no pakalpojumu kompleksiem un tuvumā esošiem datu centriem. Tādēļ efektīvai centralizētajai siltumapgādei un aukstumapgādei būtu jānodrošina primārās enerģijas efektivitātes pieaugums un pakāpeniska atjaunīgās enerģijas un atlikumsiltuma vai atlikumaukstuma integrēšana. Tāpēc šajā direktīvā noteiktās stingrākās siltumapgādei un aukstumapgādei piemērojamās prasības būtu jāievieš pakāpeniski, tās būtu jāpiemēro konkrētos laika periodos un tām būtu jākļūst pastāvīgi piemērojamām no 2050. gada 1. janvāra.

↓ 2012/27/ES 38. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(85) Augstas efektivitātes koģenerācija ⌦ ir definēta ar enerģijas ietaupījumu ⌫ ~~būtu jādefinē, izmantojot enerģijas ietaupījumu~~, ko iegūst, apvienojot, nevis nodalot siltuma un elektroenerģijas ražošanu. ⇨ Augstas efektivitātes koģenerācijai piemērojamajām prasībām vajadzētu būt saskanīgām ar klimata rīcībpolitikas ilgtermiņa mērķiem. ⇦ Savienības tiesību aktos izmantotajām koģenerācijas un augstas efektivitātes koģenerācijas definīcijām nevajadzētu skart atšķirīgu definīciju izmantošanu valstu tiesību aktos tādā nolūkā, kas atšķiras no attiecīgo Savienības tiesību aktu nolūka. Lai maksimāli palielinātu enerģijas ietaupījumu un nezaudētu iespējas ietaupīt enerģiju, īpaša uzmanība būtu jāpievērš koģenerācijas iekārtu darbības apstākļiem.

↓ 2012/27/ES 39. apsvērums (pielāgots)

(86) Lai ⊠ nodrošinātu ⊠ ~~palielinātu~~ pārredzamību ⊠ un ļautu galalietotājam ⊠ ~~tiktāl, ka galalietotājs varētu~~ izvēlēties starp koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju un elektroenerģiju, kas ražota ar citiem paņēmieniem, būtu jānodrošina, lai, pamatojoties uz saskaņotām efektivitātes atsauces vērtībām, ir iespējams apliecināt to, ka elektroenerģija saražota, izmantojot augstas efektivitātes koģenerāciju. Izcelsmes apliecināšanas shēmas pašas par sevi nenozīmē tiesības gūt labumu no valsts līmeņa atbalsta mehānismiem. Ir svarīgi, lai izcelsmes apliecinājumos varētu ietvert visus augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas veidus. Izcelsmes apliecinājumi būtu jānošķir no apmaiņai paredzētiem sertifikātiem.

↓ 2012/27/ES 40. apsvērums

(87) Būtu jāņem vērā koģenerācijas un centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas nozaru īpašā struktūra, kas ietver daudzus mazus un vidējus ražotājus, it īpaši pārskatot administratīvās procedūras, kas jāievēro, lai saņemtu atļauju koģenerācijas jaudas vai saistītu tīklu ierīkošanai, piemērojot principu "vispirms domāt par mazākajiem".

↓ 2012/27/ES 41. apsvērums

(88) Lielākā daļa Savienības uzņēmumu ir MVU. Tie pārstāv milzīgu enerģijas ietaupījuma potenciālu Savienībā. Lai palīdzētu tiem pieņemt energoefektivitātes pasākumus, dalībvalstīm būtu jāizveido labvēlīga sistēma, kas ļautu sniegt MVU tehnisko atbalstu un mērķtiecīgu informāciju.

↓ 2012/27/ES 42. apsvērums (pielāgots)

~~Direktīvā 2010/75/ES energoefektivitāte ir viens no kritērijiem, lai noteiktu labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kas būtu izmantojami par atsauci, paredzot atļaujas nosacījumus iekārtām, kas ietilpst tās darbības jomā, ieskaitot sadedzināšanas iekārtas, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir 50 MW vai lielāka. Tomēr minētajā direktīvā dalībvalstīm ir paredzēta iespēja nepiemērot energoefektivitātes prasības sadedzināšanas iekārtām vai citām iekārtām objektā, kuras emitē oglekļa dioksīdu, attiecībā uz darbībām, kas minētas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā. Dalībvalstis informāciju par energoefektivitātes līmeņiem varētu iekļaut ziņojumos, kas tām jāiesniedz saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES.~~

↓ 2012/27/ES 43. apsvērums (pielāgots)

(89) Dalībvalstīm, pamatojoties uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, būtu jāizveido noteikumi, kas reglamentē izmaksu uzņemšanos un sadali elektrotīkla pieslēguma un elektrotīkla jaudas palielinājuma gadījumā un veicot

tehniskos pielāgojumus, kas vajadzīgi, lai integrētu jaunus augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotas elektroenerģijas ražotājus, ņemot vērā ⌦ vadlīnijas ⌫~~pamatnostādnes~~ un kodeksus, kas izstrādāti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/943[87] ~~(EK) Nr. 714/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā~~[88] un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 715/2009 ~~(2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem~~[89]. Augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotas elektroenerģijas ražotājiem būtu jāļauj izsludināt konkursu par pieslēguma darbiem. Būtu jāatvieglo tādas elektroenerģijas piekļuve tīkla sistēmai, kas saražota augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, īpaši mazās un mikrokoģenerācijas iekārtās. Saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 ~~2009/72/EK~~ ~~93~~. panta 2. punktu un Direktīvas 2009/73/EK 3. panta 2. punktu dalībvalstis var uzņēmumiem, kas darbojas elektroenerģijas un gāzes nozarēs, piemērot sabiedrisko pakalpojumu saistības, tostarp attiecībā uz energoefektivitāti.

⇩ jauns

(90) Lai stiprinātu patērētāju aizsardzību un ļautu galalietotājiem saņemt biežāku, skaidrāku un aktuālāku informāciju par siltumapgādi, aukstumapgādi vai mājsaimniecības karstā ūdens patēriņu un regulēt enerģijas patēriņu, ir nepieciešams noteikt noteikumus attiecībā uz rēķinu sagatavošanu, vienoto kontaktpunktu, strīdu izšķiršanu ārpustiesas kārtībā, enerģētisko nabadzību un līgumiskajām pamattiesībām ar mērķi tos vajadzības gadījumā saskaņot ar relevantajiem noteikumiem par elektroenerģiju saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/944.

(91) Lielāka patērētāju aizsardzība būtu jāgarantē, nodrošinot, ka visiem patērētājiem ir pieejami iedarbīgi un neatkarīgi strīdu ārpustiesas izšķiršanas mehānismi, piemēram, enerģētikas ombuds, patērētāju struktūra vai regulatīva iestāde. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāievieš ātras un iedarbīgas sūdzību izskatīšanas procedūras.

⇩ jauns

(92) Būtu jāatzīst ieguldījums, ko Eiropas zaļā kursa un 2030. gada klimata mērķrādītāja plāna mērķu sasniegšanā dod atjaunīgās enerģijas kopienas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001[90] un iedzīvotāju energokopienas saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/944. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāapsver un jāpopularizē atjaunīgās enerģijas kopienu un iedzīvotāju energokopienu loma. Minētās kopienas ar energoefektivitātes uzlabojumiem vietējā vai mājsaimniecību līmenī var dalībvalstīm palīdzēt sasniegt šīs direktīvas mērķus. Tās var iespēcināt un iesaistīt patērētājus un

87 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/943 (2019. gada 5. jūnijs) par elektroenerģijas iekšējo tirgu (OV L 158, 14.6.2019., 54. lpp.).

88 ~~OV L 211, 14.8.2009., 15. lpp.~~

89 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem (OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.).

90 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

atsevišķām mājsaimniecības lietotāju grupām, arī lauku un attālās teritorijās, dot iespēju piedalīties energoefektivitātes projektos un pasākumos. Energokopienas var palīdzēt apkarot enerģētisko nabadzību, jo tās var sekmēt energoefektivitātes projektus, samazināt energopatēriņu un panākt zemākus piegādes tarifus.

(93) Būtu jāatzīst ieguldījums, ko dod vienas pieturas aģentūras vai līdzīgas struktūras, kuras darbojas kā mehānismi, kas vairākām mērķgrupām, tai skaitā iedzīvotājiem, MVU un publiskajām iestādēm, var dot iespējas izstrādāt un īstenot projektus un pasākumus, kas saistīti ar pāreju uz tīru enerģiju. Minētais ieguldījums var ietvert tehnisku, administratīvu un finansiālu konsultāciju un palīdzības sniegšanu, nepieciešamo administratīvo procedūru vai piekļuves finanšu tirgiem atvieglošanu vai norādījumu sniegšanu par nacionālo un Eiropas tiesisko regulējumu, arī publiskā iepirkuma noteikumiem un kritērijiem, un ES taksonomiju.

(94) Komisijai būtu jāizskata, kāda ir ietekme tās pasākumiem, ar kuriem atbalsta platformu un forumu izveidi, iesaistot *inter alia* Eiropas sociālā dialoga struktūras energoefektivitātes apmācību programmu veicināšanā, un vajadzības gadījumā tai būtu jāierosina turpmāki pasākumi. Komisijai būtu arī jāmudina Eiropas sociālie partneri diskutēt par energoefektivitāti, jo īpaši attiecībā uz mazaizsargātiem lietotājiem un galaizmantotājiem, arī enerģētiskās nabadzības skartajiem.

(95) Taisnīga pārkārtošanās uz klimatneitrālu Savienību līdz 2050. gadam ir Eiropas zaļā kursa pamatu pamats. Eiropas sociālo tiesību pīlārā, ko 2017. gada 17. novembrī kopīgi proklamēja Eiropas Parlaments, Padome un Komisija, enerģija ir iekļauta to pamatpakalpojumu vidū, uz kuriem tiesības ir ikvienam. Atbalsts piekļuvei šādiem pakalpojumiem ir jāsaņem ikvienam, kam tas ir vajadzīgs[91].

(96) Ir jānodrošina, ka enerģētiskās nabadzības skartie cilvēki, mazaizsargātie lietotāji un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošie cilvēki, tiek aizsargāti, un šajā nolūkā tie ir jāiespēcina aktīvi piedalīties dalībvalstu īstenotajās energoefektivitātes uzlabošanas intervences darbībās, pasākumos un saistītajos patērētāju aizsardzības vai informēšanas pasākumos.

(97) Publiskais finansējums, kas pieejams nacionālā un Savienības līmenī, būtu stratēģiski jāinvestē energoefektivitātes uzlabošanas pasākumos, no kuriem labumu it sevišķi gūst mazaizsargātie lietotāji, enerģētiskās nabadzības skartie cilvēki un sociālajos mājokļos dzīvojošie cilvēki. Dalībvalstīm būtu jāizmanto jebkurš finansiālais ieguldījums, ko tās varētu saņemt no Sociālā klimata fonda [Sociālā klimata fonda regula], un ieņēmumi no ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā pārdotajām kvotām. Šie ieņēmumi palīdzēs dalībvalstīm izpildīt pienākumu energoefektivitātes pasākumus un rīcībpolitikas pasākumus, ko paredz energoekonomijas pienākums, prioritāri īstenot mazaizsargāto lietotāju un enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku vidū, kur var ietilpt arī lauku un attālos reģionos dzīvojošie.

(98) Nacionālās finansējuma shēmas būtu jāpapildina ar piemērotām shēmām, ar kurām nodrošina labāku informāciju, tehnisko un administratīvo palīdzību un vieglāku piekļuvi finansējumam, kas ļaus pēc iespējas labāk izmantot pieejamos līdzekļus, jo

---

[91] Eiropas sociālo tiesību pīlāra 20. princips "Piekļuve pamatpakalpojumiem", https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_lv.

īpaši enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku, mazaizsargāto lietotāju un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū.

(99) Dalībvalstīm visi cilvēki būtu jāiespēcina un jāaizsargā vienlīdzīgi neatkarīgi no viņu dzimuma, dzimtes, vecuma, invaliditātes, rases vai etniskās izcelsmes, seksuālās orientācijas, reliģijas vai ticības, un ir jānodrošina, ka tiek pienācīgi aizsargāti tie cilvēki, kurus enerģētiskā nabadzība skar visvairāk vai kuri ir pakļauti lielākam enerģētiskās nabadzības riskam, vai kuri ir visvairāk pakļauti enerģētiskās nabadzības nelabvēlīgajai ietekmei. Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka energoefektivitātes pasākumi nepalielina jebkādu pastāvošo nevienlīdzību, jo īpaši attiecībā uz enerģētisko nabadzību.

🡻 2012/27/ES 44. apsvērums (pielāgots)

~~Pieprasījuma reakcija ir svarīgs instruments energoefektivitātes uzlabošanai, jo tā būtiski palielina patērētāju vai to izvēlētu trešo personu iespējas rīkoties saistībā ar patēriņa un rēķinu informāciju, un tādējādi nodrošina mehānismu, ar ko samazina vai pielāgo patēriņu, kā rezultātā ietaupa enerģiju gan enerģijas galapatēriņa posmā, gan — labāk izmantojot tīklus un ražošanas līdzekļus — enerģijas ražošanas, pārvades un sadales posmos.~~

🡻 2012/27/ES 45. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(100) ~~Pieprasījuma reakcija var būt balstīta uz galalietotāju reakciju uz cenas signāliem vai uz ēku automatizāciju. Būtu jāuzlabo pieprasījuma reakcijas nosacījumi un piekļuve tai, tostarp maziem galapatērētājiem. Tāpēc un ņemot vērā viedo tīklu pastāvīgo paplašināšanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai valsts energoregulatori būtu spējīgi garantēt, ka tīkla tarifi un noteikumi sekmē uzlabojumus energoefektivitātes jomā un atbalsta dinamisku cenu piemērošanu, lai nodrošinātu galalietotāju pieprasījuma reakciju. Līdztekus elektroenerģijas ražošanai būtu jācenšas panākt tirgus integrāciju un vienlīdzīgas tirgus piekļuves iespējas pieprasījuma puses resursiem (piedāvājuma un patērētāju slodze). Turklāt~~ Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai valstu energoregulatoru pieeja būtu integrēta un ietvertu enerģijas ietaupījuma potenciālu enerģijas piegādes un ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ nozarēs. ⇨ Neskarot piegādes drošību, tirgu integrāciju un apsteidzošas investīcijas atkrastes elektrotīklos, kas vajadzīgas plašākai atkrastes atjaunīgās enerģijas apguvei, valstu energoregulatoriem būtu jānodrošina, ka plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesos tiek piemērots princips "energoefektivitāte pirmajā vietā" un ka tīkla tarifi un noteikumi stimulē energoefektivitātes uzlabojumus. Dalībvalstīm arī būtu jānodrošina, ka principu "energoefektivitāte pirmajā vietā" ņem vērā pārvades un sadales sistēmu operatori. Tas sadales un pārvades sistēmu operatoriem palīdzētu labāk apsvērt energoefektivitātes risinājumus un papildizmaksas, ko rada pieprasījuma puses resursu iepirkums, kā arī vidisko un sociālekonomisko ietekmi, ko rada dažādas investīcijas tīklos un darbības plāni. Šāda pieeja nozīmē, ka šaura ekonomiskās efektivitātes skatījuma vietā ir jātiecas pēc maksimālas sociālās labklājības. Principa "energoefektivitāte pirmajā vietā" piemērošana ir sevišķi svarīga, veidojot energoinfrastruktūras paplašināšanas scenārijus, kuros kā dzīvotspējīgas alternatīvas varētu apsvērt pieprasījumā balstītus risinājumus, kas ir pienācīgi jānovērtē, un šim

principam jākļūst par neatņemamu tīkla plānošanas projektu novērtējuma daļu. Principa piemērošana valstu regulatīvajām iestādēm būtu rūpīgi jāuzrauga. ⇦

↓ 2012/27/ES 46. apsvērums
⇨ jauns

(101) Vajadzētu būt pieejamam pietiekamam skaitam uzticamu profesionāļu, kuri ir lietpratīgi energoefektivitātes jomā, lai nodrošinātu šīs direktīvas efektīvu un savlaicīgu īstenošanu, piemēram, attiecībā uz atbilstību prasībām par energoauditiem un energoefektivitātes pienākuma shēmu īstenošanu. Tādēļ dalībvalstīm ⇨ ciešā sadarbībā ar sociālajiem partneriem, apmācību nodrošinātājiem un citām relevantām ieinteresētajām personām ⇦ būtu jāievieš sertifikācijas ⇨ un/vai ekvivalentas kvalifikācijas un piemērotas apmācības ⇦ shēmas energopakalpojumu sniedzējiem, energoauditu veicējiem un citu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu īstenotājiem. ⇨ Shēmas no 2024. gada decembra reizi četros gados būtu jānovērtē un vajadzības gadījumā jāatjaunina, lai nodrošinātu, ka energopakalpojumu sniedzējiem, energoauditoriem, energopārvaldniekiem un būvelementu uzstādītājiem ir vajadzīgā kompetence. ⇦

↓ 2012/27/ES 47. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(102) Ir jāturpina attīstīt energopakalpojumu tirgu, lai nodrošinātu gan energopakalpojumu pieprasījuma, gan piegādes pieejamību. ~~To var veicināt~~ Pp~~p~~ārredzamība, piemēram, izmantojot ⇨ sertificētu ⇦ energopakalpojumu sniedzēju sarakstus ⇨ , un pieejami ⇦ . ~~Pieprasījumu var palīdzēt veicināt arī~~ līgumu paraugi, paraugprakses piemēru apmaiņa un ⇨ vadlīnijas var būtiski sekmēt energopakalpojumu un ⇦ ~~pamatnostādnes, jo īpaši~~ energoefektivitātes līgumu slēgšanas~~ai~~ ⇨plašāku izmantošanu un var arī palīdzēt stimulēt pieprasījumu un vairot uzticību energopakalpojumu sniedzējiem ⇦. ~~Tāpat kā cita veida trešo personu finansēšanas pasākumos,~~ E~~e~~nergoefektivitātes līgumā energopakalpojuma saņēmējs izvairās no ⌦ investīciju ⌫~~ieguldījumu~~ izmaksām, daļu no enerģijas ietaupījuma finanšu vērtības izmantojot, lai apmaksātu ⌦ investīciju ⌫~~ieguldījumu~~, ko pilnībā vai daļēji veikusi trešā persona. ⇨ Tas var palīdzēt piesaistīt privāto kapitālu, kas ir ļoti svarīgs, lai palielinātu ēku renovācijas tempu Savienībā, panākt, ka speciālās zināšanas nonāk līdz tirgum, un radīt inovatīvus uzņēmējdarbības modeļus. Tāpēc nedzīvojamām ēkām, kuru lietderīgā platība pārsniedz 1000 m2, būtu jānosaka prasība izvērtēt iespēju renovācijai izmantot energoefektivitātes līgumus. Tas ir solis ceļā uz to, lai palielinātu uzticību energopakalpojumu uzņēmumiem un vairotu šādus projektus nākotnē. ⇦

⇩ jauns

(103) Ņemot vērā vērienīgos renovācijas mērķus, kas Komisijas paziņojuma “Renovācijas vilnis” ietvaros izvirzīti nākamajai desmitgadei, lai stimulētu tirgus attīstību pieprasījuma un piedāvājuma pusē un lai veicinātu energoefektivitātes līgumu slēgšanu privāto un publisko ēku renovācijai, ir jāpalielina loma, ko ieņem neatkarīgi tirgus starpnieki, arī vienas pieturas aģentūras vai līdzīgi atbalsta mehānismi. Šajā ziņā svarīgu lomu varētu spēlēt vietējās enerģētikas aģentūras, kuras varētu apzināt un atbalstīt potenciālo veicinātāju jeb vienas pieturas aģentūru izveidi.

(104) Vairākās dalībvalstīs joprojām ir apgrūtināta energoefektivitātes līgumu slēgšana, proti, nav novērsti regulatīvie un neregulatīvie šķēršļi. Tāpēc ir svarīgi risināt neskaidrības nacionālajā tiesiskajā regulējumā, speciālo zināšanu trūkumu, jo īpaši attiecībā uz iepirkuma konkursu procedūrām, un konkurējošu aizdevumu un dotāciju jautājumu.

(105) Dalībvalstīm būtu jāturpina atbalstīt publisko sektoru energoefektivitātes līgumu slēgšanā, nodrošinot līgumu paraugus, kuros ņemti vērā pieejamie Eiropas vai starptautiskie standarti, iepirkuma konkursu vadlīnijas un 2018. gada maijā *Eurostat* un Eiropas Investīciju bankas publicētā Energoefektivitātes līgumu statistiskās apstrādes rokasgrāmata[92] par to, kā energoefektivitātes līgumi uzskaitāmi valdības kontos; tie ir pavēruši izdevību dalībvalstīs novērst atlikušos regulatīvos šķēršļus šādu līgumu izmantošanai.

🡻 2012/27/ES 48. apsvērums (pielāgots) ⇨ jauns

~~(106)~~ ⇨ Dalībvalstis ir veikušas pasākumus, lai apzinātu un novērstu regulatīvos un neregulatīvos šķēršļus. Tomēr ⇦ i~~I~~r ~~jāapzina un~~ ⇨ aktīvāk ⇦jānovērš regulatīvie un neregulatīvie šķēršļi energoefektivitātes līgumu un ⌦ tādu ⌫~~citu enerģijas ietaupījumu~~ trešo personu finansēšanas pasākumu izmantošanai ⇨ , kuri palīdz panākt enerģijas ietaupījumus ⇦. Šie šķēršļi ietver grāmatvedības noteikumus un prakses, kas neļauj rēķinos visa ⌦ investīciju ⌫~~ieguldījuma~~ cikla garumā atbilstīgi atspoguļot kapitālieguldījumus un ikgadējus finanšu ietaupījumus, kuri rodas energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu rezultātā. ~~Valsts līmenī būtu jārisina arī ar esošā ēku fonda atjaunošanu saistītie šķēršļi, kuru pamatā ir atšķirīgie pamudinājumi dažādiem attiecīgajiem dalībniekiem.~~

⇩ jauns

(107) Lai ziņotu par to, kā veicies ar regulatīvo un neregulatīvo šķēršļu novēršanu energoefektivitātes jomā attiecībā uz ēku vai ēku vienību īpašnieku un īrnieku vai nomnieku pretrunīgajām interesēm vai interešu atšķirībām starp vairākiem īpašniekiem, dalībvalstis izmantoja 2014. un 2017. gada nacionālos energoefektivitātes rīcības plānus (NERP). Tomēr, ņemot vērā *Eurostat* 2016. gada statistiku, ko reprezentē fakts, ka vairāk nekā četri no desmit Eiropas iedzīvotājiem dzīvo dzīvokļos un vairāk nekā trīs no desmit Eiropas iedzīvotājiem ir īrnieki, dalībvalstīm būtu jāturpina strādāt šajā virzienā un jāatraisa energoefektivitātes potenciāls.

---

[92] https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8885635/guide_to_statistical_treatment_of_epcs_en.pdf/f74b474b-8778-41a9-9978-8f4fe8548ab1.

↓ 2012/27/ES 49. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(108) Dalībvalstis un reģioni būtu jāmudina pilnībā izmantot ⇨ Eiropas finansējumu, kas pieejams daudzgadu finanšu shēmas un *NextGenerationEU* satvarā, tostarp Atveseļošanas un noturības mehānismu, kohēzijas politikas fondus, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Taisnīgas pārkārtošanās fondu, kā arī *InvestEU* satvarā pieejamos finanšu instrumentus un tehnisko palīdzību ⇦ ~~struktūrfondus un Kohēzijas fondu~~, lai veicinātu ⇨ privātas un publiskas ⇦ ⌦ investīcijas ⌫~~ieguldījumus~~ energoefektivitātes uzlabošanas pasākumos. ⌦ Investīcijām ⌫~~Ieguldījumiem~~ energoefektivitātē ir potenciāls veicināt ekonomikas izaugsmi, nodarbinātību, inovācijas un enerģētiskās nabadzības samazinājumu mājsaimniecībās, un tādēļ tie pozitīvi ietekmē ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un ⇨ zaļo atveseļošanu ⇦. Potenciālās finansēšanas jomas ietver energoefektivitātes pasākumus ⌦ publiskā sektora ⌫~~sabiedriskās~~ ēkās un dzīvojamās mājās un jaunu prasmju nodrošināšanu, lai veicinātu nodarbinātību energoefektivitātes nozarē. ⇨ Komisija nodrošinās sinerģiju starp dažādajiem finansēšanas instrumentiem, it sevišķi dalītas pārvaldības un tiešas pārvaldības fondiem (piemēram, centralizēti pārvaldītajām programmām "Apvārsnis Eiropa" vai *LIFE*), kā arī starp dotācijām, aizdevumiem un tehnisko palīdzību, tādējādi maksimalizējot to sviras efektu privātā finansējuma piesaistē un ietekmi uz energoefektivitātes rīcībpolitikas mērķu sasniegšanu. ⇦

↓ 2012/27/ES 50. apsvērums (pielāgots)

(109) Dalībvalstīm būtu jāveicina finansēšanas mehānismu izmantošana, lai sekmētu šīs direktīvas mērķu sasniegšanu. Šādi finansēšanas mehānismi varētu ietvert finanšu ieguldījumus un naudassodus, kas saistīti ar konkrētu šīs direktīvas noteikumu neievērošanu; līdzekļus, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK[93] 10. panta 3. punktu atvēlēti energoefektivitātei; līdzekļus, kas energoefektivitātei atvēlēti ⌦ Eiropas fondos un programmās ⌫ ~~daudzgadu finanšu shēmā, jo īpaši Kohēzijas fondā, struktūrfondos un lauku attīstības fondos,~~ un šim mērķim īpaši paredzētos Eiropas finanšu instrumentos, piemēram, Eiropas Energoefektivitātes fondā.

↓ 2012/27/ES 51. apsvērums (pielāgots)

(110) Finansēšanas mehānismi attiecīgos gadījumos varētu būt balstīti uz līdzekļiem, kas energoefektivitātei atvēlēti no Savienības projektu obligācijām, līdzekļiem, ko energoefektivitātei atvēlējusi Eiropas Investīciju banka un citas Eiropas finanšu

[93] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

iestādes, jo īpaši Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka un Eiropas Padomes Attīstības banka, līdzekļiem, kas piesaistīti finanšu iestādēs, valstu līdzekļiem, tostarp veidojot regulatīvas un fiskālas sistēmas, ar ko veicina energoefektivitātes iniciatīvu un programmu īstenošanu, ⌦ ieņēmumiem no ikgadējiem emisiju iedales apjomiem ⌫~~ienākumiem, kas gūti no ikgadējās emisijas sadales~~ saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 406/2009/EK[94].

↓ 2012/27/ES 52. apsvērums (pielāgots)

(111) Finansēšanas mehānismi jo īpaši varētu izmantot minētos ieguldījumus, līdzekļus un ienākumus, lai veidotu iespējas piesaistīt privāto kapitālu un sekmētu tā piesaisti, jo īpaši institucionālo ⌦ investoru ⌫~~ieguldītāju~~ kapitālu, vienlaikus izmantojot kritērijus, lai nodrošinātu vides un sociālo mērķu sasniegšanu finansējuma piešķiršanai; izmantot inovatīvus finansēšanas mehānismus (piemēram, aizdevuma garantijas privātkapitālam, aizdevuma garantijas, lai veicinātu energoefektivitātes līgumu slēgšanu, dotācijas, subsidētus aizdevumus, īpašas kredītlīnijas un trešo personu finansēšanas sistēmas), kas samazina energoefektivitātes projektu riskus un ļauj veikt ⌦ izmakslietderīgu ⌫~~rentablu~~ renovāciju pat mājsaimniecībās ar maziem un vidējiem ieņēmumiem; būt saistītiem ar programmām vai aģentūrām, kuras apkopos energotaupības projektus un izvērtēs to kvalitāti, sniegs tehnisko atbalstu, veicinās energopakalpojumu tirgu un palīdzēs veicināt patērētāju pieprasījumu pēc energopakalpojumiem.

↓ 2012/27/ES 53. apsvērums

(112) Finansēšanas mehānismi varētu arī nodrošināt vajadzīgos līdzekļus, ar ko atbalstīt apmācību un sertifikācijas programmas, kuras uzlabo energoefektivitātes prasmes un garantē to kvalitāti; nodrošināt līdzekļus, lai pētītu un demonstrētu maza mēroga un mikrotehnoloģijas enerģijas ražošanas jomā un paātrinātu to izplatības tempu un lai optimizētu minēto ģeneratoru pieslēgšanu elektrotīkliem; būt saistīti ar programmām visu mājokļu energoefektivitātes veicināšanas darbību veikšanai, lai novērstu energoresursu trūkumu un mudinātu īres namu īpašniekus padarīt savu īpašumu pēc iespējas energoefektīvāku; nodrošināt pienācīgus līdzekļus, lai atbalstītu sociālo dialogu un standartu noteikšanu ar mērķi uzlabot energoefektivitāti un nodrošināt labus darba apstākļus un veselības aizsardzību un drošību darbā.

↓ 2012/27/ES 54. apsvērums
⇨ jauns

(113) Būtu jāizmanto pieejamās~~ie~~ Savienības ⇨ finansējuma programmas, ⇦ finanšu instrumenti un inovatīvi finansēšanas mehānismi, lai praktiski realizētu mērķi, saskaņā ar kuru paredzēts uzlabot publisko struktūru ēku energoefektivitāti. Šajā sakarā

---

[94] Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 406/2009/EK (2009. gada 23. aprīlis) par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam (OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.).

dalībvalstis – uz brīvprātības pamata un ņemot vērā valsts budžeta noteikumus – šādu mehānismu attīstīšanai var izmantot savus ieņēmumus, kas gūti no Lēmumā Nr. 406/2009/EK minētajiem ikgadējiem emisiju ie~~sa~~dales apjomiem.

↓ 2012/27/ES 55. apsvērums (pielāgots)

(114) Īstenojot ~~20 %~~ energoefektivitātes ⊠ mērķrādītāju ⊠~~mērķi~~, Komisijai ⊠ būtu ⊠ ~~būs~~ jāpārrauga ⊠relevanto ⊠ ~~jauno~~ pasākumu ietekme uz Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka Savienības sistēmu emisijas kvotu tirdzniecībai (ETS), lai saglabātu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas stimulus, ar kuriem atalgo ⊠ investīcijas mazoglekļa ⊠~~ieguldījumus zemu oglekļa dioksīda emisiju~~ tehnoloģijās un sagatavo ETS nozares inovācijām, kas būs vajadzīgas nākotnē. Tai būs jāpārrauga ietekme uz tām rūpniecības nozarēm, kas ir pakļautas ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam, kā tas ir noteikts Komisijas Lēmumā 2014/746/ES[95] ~~2010/2/ES (2009. gada 24. decembris), ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/87/EK nosaka sarakstu ar nozarēm vai apakšnozarēm, kurās pastāv būtisks oglekļa dioksīda emisiju pārvirzes risks~~[96], lai nodrošinātu, ka šī direktīva veicina un nekavē šo nozaru attīstību.

↓ 2012/27/ES 56. apsvērums (pielāgots)

~~Direktīvā 2006/32/EK dalībvalstīm ir noteikta prasība pieņemt un līdz 2016. gadam ceturtdaļā sasniegt vispārējo valsts enerģijas ietaupījuma indikatīvo mērķi 9 % apmērā, kas sasniedzams, piemērojot energopakalpojumus un citus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus. Minētajā direktīvā ir norādīts, ka otrajam dalībvalstu pieņemtajam Energoefektivitātes plānam atbilstīgā un vajadzības gadījumā sekos Komisijas priekšlikumi par papildu pasākumiem, tostarp par mērķu piemērošanas laikposma pagarināšanu. Ja ziņojumā secina, ka nav sasniegti pietiekami rezultāti minētajā direktīvā noteikto valsts indikatīvo mērķu sasniegšanā, šiem priekšlikumiem ir jāattiecas uz mērķu līmeni un būtību. Ietekmes izvērtējumā, kas pievienots šai direktīvai, ir secināts, ka dalībvalstis varētu sasniegt 9 % mērķi, kas ir daudz pietiekāks nekā vēlāk pieņemtais 20 % enerģijas ietaupījuma mērķis 2020. gadam, tādēļ nav nekādas vajadzības pievērsties mērķu līmenim.~~

↓ 2012/27/ES 57. apsvērums (pielāgots)

~~Programmai "Saprātīga enerģija Eiropai", kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1639/2006/EK (2006. gada 24. oktobris), ar ko izveido konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammu (2007. līdz 2013. gads)[97], ir bijusi būtiska nozīme tādas vides~~

---

95 Komisijas Lēmums (2014. gada 27. oktobris) 2014/746/ES, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/87/EK 2015.–2019. gada periodam nosaka sarakstu ar nozarēm un apakšnozarēm, kurās pastāv būtisks oglekļa dioksīda emisiju pārvirzes risks (OV L 308, 29.10.2014., 114. lpp.).

96 ~~OV L 1, 5.1.2010., 10. lpp.~~

97 ~~OV L 310, 9.11.2006., 15. lpp.~~

~~izveidē, kas veicina pienācīgu Savienības ilgtspējīgas enerģijas politikas īstenošanu, ateceļot tādus tirgus šķēršļus kā, piemēram, tirgus dalībnieku un iestāžu nepietiekama informētība un spēja, valsts līmeņa tehniskie vai administratīvie šķēršļi, kas traucē iekšējā enerģijas tirgus pienācīgai darbībai, vai nepietiekami attīstīts darba tirgus, kas būtu atbilstošs uzdevumam izveidot ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni. Daudzi no minētajiem šķēršļiem joprojām ir aktuāli.~~

↓ 2012/27/ES 58. apsvērums (pielāgots)

~~Lai izmantotu ar energopatēriņu saistīto ražojumu ievērojamās iespējas taupīt enerģiju, būtu straujāk un plašāk jāīsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem[98], un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/30/ES (2010. gada 19. maijs) par enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu ražojumiem, kas saistīti ar energopatēriņu, izmantojot etiķetes un standarta informāciju par precēm[99]. Prioritāte būtu jānosaka ražojumiem ar lielāko enerģijas ietaupījuma potenciālu, kā noteikts ekodizaina darba plānā, un vajadzības gadījumā – pašreizējo pasākumu pārskatīšanai.~~

↓ 2012/27/ES 59. apsvērums (pielāgots)

~~Lai precizētu nosacījumus, ar kādiem dalībvalstis var noteikt energoefektivitātes prasības saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES, vienlaikus ievērojot Direktīvu 2009/125/EK un tās īstenošanas pasākumus, būtu attiecīgi jāgroza Direktīva 2009/125/EK.~~

↓ 2018/2002 36. apsvērums (pielāgots) ⇨ jauns

(115) Dalībvalstu pasākumi būtu jāatbalsta ar labi izstrādātiem un efektīviem Savienības finanšu instrumentiem ⌦ programmas *InvestEU* satvarā ⌫ ~~, piemēram, ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem, Eiropas Stratēģisko investīciju fondu~~ un ar Eiropas Investīciju bankas (EIB) un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) finansējumu, kam būtu jāatbalsta investīcijas energoefektivitātē visos enerģijas ķēdes posmos un jāpiemēro visaptveroša izmaksu un ieguvumu analīze ar diferencētu diskonta likmju modeli. Finanšu atbalstā galvenā uzmanība būtu jāpievērš ⌦ izmakslietderīgām ⌫~~rentablām~~ energoefektivitātes palielināšanas metodēm, kas nodrošinātu enerģijas patēriņa samazināšanu. EIB un ERAB kopā ar valstu attīstību veicinošām bankām būtu jāizstrādā, jāsagatavo un jāfinansē programmas un projekti energoefektivitātes nozarē, tostarp arī enerģētiskās nabadzības skartām mājsaimniecībām.

---

98 ~~OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.~~

99 ~~OV L 153, 18.6.2010., 1. lpp.~~

⇩ jauns

(116) Starpnozaru tiesību akti nodrošina spēcīgu pamatu patērētāju aizsargāšanai attiecībā uz plašu pašreiz pieejamo energopakalpojumu klāstu, un tie, visticamāk, attīstīsies. Tomēr dažas lietotāju līgumiskās pamattiesības būtu jānosaka skaidri. Patērētājiem būtu jādara pieejama vienkārša un nepārprotama informācija par viņu tiesībām attiecībā uz enerģētiku.

(117) Lielāka patērētāju aizsardzība tiek garantēta, nodrošinot, ka visiem patērētājiem ir pieejami iedarbīgi un neatkarīgi strīdu ārpustiesas izšķiršanas mehānismi, piemēram, enerģētikas ombuds, patērētāju struktūra vai regulatīva iestāde. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāievieš ātras un iedarbīgas sūdzību izskatīšanas procedūras.

🡻 2018/2002 38. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(118) Lai būtu iespējams izvērtēt ⌦ šīs direktīvas iedarbīgumu ⌫~~Direktīvas 2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu, efektivitāti~~, būtu ⌦ jānosaka ⌫ ~~jāievieš~~ prasība veikt ⌦ šīs ⌫ ~~minētās~~ direktīvas vispārēju izvērtēšanu un iesniegt ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei līdz ⇨ 2027 ⇦ ~~2024~~. gada 28. februārim. Minētais izvērtējums būtu ~~jāveic pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām globālās izsvēršanas 2023. gadā, lai~~ ⌦ jāizmanto, lai veiktu vajadzīgos pielāgojumus ⌫~~ļautu pielāgoties šim procesam~~, ņemot vērā arī ekonomikas un inovācijas attīstību.

🡻 2018/2002 39. apsvērums (pielāgots)

(119) Vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāpiešķir vadoša loma ⌦ šajā direktīvā ⌫ ~~Direktīvā 2012/27/ES~~ noteikto pasākumu izstrādē un plānošanā, izpildē un novērtēšanā, lai tās spētu pienācīgi ņemt vērā savas klimata, kultūras un sabiedrības īpatnības.

🡻 2018/2002 40. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(120) Ņemot vērā tehnikas progresu un aizvien augošo ⌦ atjaunīgo ⌫ ~~atjaunojamo~~ energoresursu īpatsvaru elektroenerģijas ražošanas sektorā, vajadzētu pārskatīt ⌦ standartkoeficientu ⌫~~iepriekš noteiktu koeficientu~~ attiecībā uz ietaupītajām elektroenerģijas kWh, lai atspoguļotu elektroenerģijas ⇨ un citu enerģijas nesēju ⇦ primārās enerģijas faktora (PEF) izmaiņas. To aprēķinu pamatā, ar kuriem atspoguļo PEF energoresursu struktūru, ir gada vidējās vērtības. Kodolelektroenerģijas un kodolsiltumenerģijas uzskaitē izmanto "fiziskās enerģijas satura" metodi, savukārt elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanā no fosilā kurināmā un biomasas izmanto "tehniskās pārveidošanas lietderības" metodi. No nededzināmiem ⌦ atjaunīgajiem ⌫ ~~atjaunojamiem~~ energoresursiem iegūtas enerģijas uzskaitē izmanto tiešās ekvivalences metodi, kuras pamatā ir "kopējās primārās enerģijas" pieeja. Lai aprēķinātu primārās enerģijas īpatsvaru koģenerācijā saražotā

elektroenerģijā, izmanto ⌦ šīs direktīvas ⌫ ~~Direktīvas 2012/27/ES~~ II pielikumā izklāstīto metodi. Tiek izmantota vidējā tirgus pozīcija, nevis marginālā pozīcija. Tiek pieņemts, ka nededzināmu ⌦ atjaunīgo ⌫ ~~atjaunojamo~~ energoresursu pārveidošanas lietderība ir 100 %, ģeotermālo spēkstaciju pārveidošanas lietderība ir 10 %, bet kodolspēkstaciju pārveidošanas lietderība ir 33 %. Koģenerācijas kopējās efektivitātes aprēķina pamatā ir jaunākie *Eurostat* dati. Kas attiecas uz sistēmas robežām, visu energoavotu PEF ir 1. PEF vērtība attiecas uz 2018. gadu un tās pamatā ir dati, kas interpolēti no *PRIMES* atsauces scenārija jaunākās versijas 2015. un 2020. gadam, kas saskaņoti ar *Eurostat* datiem līdz 2016. gadam. Analīze aptver dalībvalstis un Norvēģiju. Datu kopa attiecībā uz Norvēģiju ir balstīta uz ⌦ *ENTSO-E* ⌫ ~~elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkla~~ datiem.

↓ 2018/2002 41. apsvērums (pielāgots)

(121) Enerģijas ietaupījumus, kas izriet no Savienības tiesību aktu īstenošanas, nebūtu jāieskaita rezultātos, izņemot gadījumus, kad tie izriet no pasākuma, kas neaprobežojas ar attiecīgā Savienības tiesību akta prasību minimumu izpildi vien, proti, ja ar to tiek noteiktas stingrākas energoefektivitātes prasības dalībvalsts līmenī vai pasākums tiek piemērots plašāk, nekā prasīts. Ēkām ir būtisks potenciāls vēl vairāk palielināt energoefektivitāti, un ēku renovācija ir būtisks un ilgtermiņa faktors ar apjomradītiem ietaupījumiem, kas palielina enerģijas ietaupījumus. Tāpēc ir jāprecizē, ka visus tos enerģijas ietaupījumus, kas izriet no pasākumiem, kuru mērķis ir veicināt esošo ēku renovāciju, ir iespējams ieskaitīt rezultātos ar noteikumu, ka tie pārsniedz ietaupījumu, kas būtu noticis arī tad, ja ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākuma nebūtu, un ar noteikumu, ka dalībvalsts pierāda, ka atbildīgā, iesaistītā vai pilnvarotā puse ir faktiski sekmējusi šādu enerģijas ietaupījumu panākšanu.

↓ 2018/2002 42. apsvērums (pielāgots)

(122) Saskaņā ar Enerģētikas savienības stratēģiju un labāka regulējuma principiem, lielāka nozīme būtu jāpiešķir monitoringa un verifikācijas noteikumiem energoefektivitātes pienākuma shēmu un alternatīvu ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumu īstenošanā, tostarp prasībai pārbaudīt statistiski reprezentatīvu pasākumu izlasi. ⌦ Šajā direktīvā ⌫ ~~Direktīvā 2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu,~~ statistiski nozīmīga un reprezentatīva izlase no energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem būtu jāsaprot kā prasība izveidot attiecīgo enerģijas taupības pasākumu statistiskā kopuma apakškopu tā, lai tā precīzi atspoguļotu visu enerģijas taupības pasākumu visu attiecīgo kopumu un tādējādi ļautu izdarīt pamatoti uzticamus secinājumus par visa pasākumu kopuma uzticamību.

↓ 2018/2002 43. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(123) Enerģija, kas uz ēkām vai ēkās saražota, izmantojot ⌦ atjaunīgo ⌫ ~~atjaunojamo~~ energoresursu tehnoloģijas, samazina no fosilā kurināmā piegādātās enerģijas apjomu. Energopatēriņa samazināšana un ⌦ atjaunīgās ⌫ ~~atjaunojamo~~ ~~energoresursu~~ enerģijas izmantošana ēku sektorā ir svarīgi pasākumi, ar kuriem samazināt Savienības

energoatkarību un siltumnīcefekta gāzu emisijas, jo īpaši, ņemot vērā 2030. gadam izvirzītos vērienīgos klimata un enerģētikas mērķus, kā arī vispārējās saistības, kuras Savienība uzņēmusies saistībā ar Parīzes nolīgumu. Sava kumulatīvā enerģijas ietaupījuma pienākuma nolūkā dalībvalstis savu enerģijas ietaupījumu prasību izpildē ⇨ saskaņā ar šajā direktīvā sniegto aprēķina metodiku ⇦ ~~attiecīgā gadījumā~~ var ņemt vērā enerģijas ietaupījumus no ⇨ rīcībpolitikas pasākumiem, ar kuriem veicina ⇦ ~~ēkās vai uz tām pašpatēriņam saražotās~~ ⌦ atjaunīgās ⌫ ~~atjaunojamo energoresursu~~ enerģijas ⇨ tehnoloģijas ⇦. ⇨ Enerģijas ietaupījumus no rīcībpolitikas pasākumiem, kas attiecas uz tiešu fosilā kurināmā sadedzināšanu, vērā ņemt nevajadzētu. ⇦

⇩ jauns

(124) Dažas izmaiņas, kas ieviestas ar šo direktīvu, varētu nozīmēt, ka tālāk ir jāizdara grozījumi Regulā (ES) 2018/1999, lai nodrošinātu abu tiesību aktu saskaņotību. Jaunie noteikumi, kas galvenokārt saistīti ar nacionālo devumu noteikšanu, neatbilstības novēršanas mehānismiem un ziņošanas pienākumiem, būtu jāracionalizē un jāpārvieto uz minēto regulu, kad tā tiks grozīta. Turklāt, ņemot vērā šajā direktīvā ierosinātās izmaiņas, daži Regulas (ES) 2018/1999 noteikumi varētu būt jānovērtē atkārtoti. Papildu ziņošanas un monitoringa prasībām nevajadzētu radīt jaunas paralēlas ziņošanas sistēmas, un uz tām būtu jāattiecina esošais monitoringa un ziņošanas satvars saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999.

(125) Lai sekmētu šīs direktīvas praktisku īstenošanu nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī, Komisijai ar tiešsaistes platformas palīdzību būtu jāturpina atbalstīt pieredzes apmaiņu par praktisko īstenošanu, salīdzinošo novērtēšanu, tīklošanās darbības, kā arī inovatīvu praksi.

🡻 2012/27/ES 60. apsvērums (pielāgots)

~~Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, līdz 2020. gadam sasniegt Savienības noteikto 20 % energoefektivitātes mērķi un likt pamatus turpmākai energoefektivitātes uzlabošanai pēc 2020. gada, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, neīstenojot papildu energoefektivitātes pasākumus, un to, ka minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.~~

🡻 2018/2002 45. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(126) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, ~~līdz 2020. gadam~~ sasniegt Savienības ~~noteiktos~~ energoefektivitātes ⌦ mērķrādītāju ⌫ ~~mērķus 20 % apmērā un līdz 2030. gadam — vismaz 32,5 % apmērā,~~ un likt pamatus turpmākai energoefektivitātes uzlabošanai ⇨ un klimatneitralitātes sasniegšanai ⇦ ~~pēc minētajiem gadiem~~, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un ietekmes dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

↓ 2012/27/ES 61. apsvērums (pielāgots)

(127) Lai varētu pielāgoties tehnikas attīstībai un energoresursu sadales izmaiņām, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar ⌦ LESD ⌫ ~~Līguma par Eiropas Savienības darbību~~ 290. pantu attiecībā uz saskaņoto efektivitātes atsauces vērtību pārskatīšanu, kuras noteiktas, pamatojoties uz ⌦ šo direktīvu ⌫ ~~Direktīvu 2004/8/EK~~, un attiecībā uz vērtībām, aprēķina metodēm, standarta primārās enerģijas koeficientu un prasībām, kas noteiktas šīs direktīvas pielikumos. ~~Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.~~

↓ 2018/2002 37. apsvērums (pielāgots)

(128) ~~Lai būtu iespējams atjaunināt Direktīvas 2012/27/ES pielikumus un saskaņotās efektivitātes atsauces vērtības, ir jāpagarina Komisijai piešķirtās deleģētās pilnvaras.~~ Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu[100]. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

↓ 2012/27/ES 62. apsvērums

(129) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs direktīvas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ~~(2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu~~[101].

↓ 2012/27/ES 63. apsvērums (pielāgots)

~~Būtu jāatceļ visi Direktīvas 2004/8/EK un Direktīvas 2006/32/EK būtiskie noteikumi, izņemot Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. līdz 4. punktu un I, III un IV pielikumu. Pēdējos minētos noteikumus būtu jāturpina piemērot līdz 9 % mērķa sasniegšanas termiņa beigām.~~

100 OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

101 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

~~Būtu jāsvītro Direktīvas 2010/30/ES 9. panta 1. un 2. punkts, kuros dalībvalstīm ir paredzēts pienākums censties iepirkt tikai ražojumus ar augstāko energoefektivitātes klasi.~~

↓ 2012/27/ES 64. apsvērums (pielāgots)

~~Pienākumu transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina tikai uz tiem noteikumiem, kuros ir būtiskas izmaiņas, salīdzinot ar Direktīvām 2004/8/EK un 2006/32/EK. Pienākums transponēt noteikumus, kuri palikuši nemainīgi, izriet no minētajām direktīvām.~~

⇩ jauns

(130) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina vienīgi uz tiem noteikumiem, kuri, salīdzinot ar iepriekšējo direktīvu, ir grozījumi pēc būtības. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav mainīti, izriet no minētās iepriekšējās direktīvas.

↓ 2012/27/ES 65. apsvērums (pielāgots)
⇨ jauns

(131) ⇨ Šī direktīva neietekmē ⇦ ~~Šai direktīvai nevajadzētu skart~~ dalībvalstu saistības attiecībā uz termiņu ⌦ XV pielikuma B daļā norādīto direktīvu ⌫ ~~Direktīvu 2004/8/EK un 2006/32/EK~~ transponēšanai valstu tiesību aktos, ~~un minēto direktīvu piemērošanu.~~

↓ 2012/27/ES 66. apsvērums (pielāgots)

~~Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko paziņojumu par skaidrojošiem dokumentiem dalībvalstis ir apņēmušās pamatotos gadījumos paziņojumam par saviem transponēšanas pasākumiem pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros ir paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un attiecīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota,~~

↓ 2012/27/ES (pielāgots)

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA, DEFINĪCIJAS UN ENERGOEFEKTIVITĀTES ⌦ MĒRĶRĀDĪTĀJI ⌫~~MĒRĶI~~

1. pants

Priekšmets un darbības joma

↓ 2018/2002 1. panta 1. punkts (pielāgots)
⇨ jauns

1. Ar šo direktīvu izveido kopēju pasākumu sistēmu energoefektivitātes veicināšanai Savienībā, lai nodrošinātu Savienības ~~2020. gadam izvirzīto 20 % energoefektivitātes pamatmērķu un 2030. gadam izvirzīto energoefektivitātes pamatmērķu – vismaz 32,5 % –~~ ⌦ mērķrādītāja ⌫ sasniegšanu, un ⌦ nodrošina iespējas ⌫~~liktu pamatus~~ turpmākiem energoefektivitātes uzlabojumiem ~~pēc minētajiem termiņiem~~.

Ar šo direktīvu paredz noteikumus, kas izstrādāti, lai ⇨ energoefektivitāti visos sektoros padarītu par prioritāti, ⇦ novērstu šķēršļus enerģijas tirgū un pārvarētu tirgus nepilnības, kas kavē enerģijas piegādes un patēriņa efektivitāti.~~,~~ ~~un tajā~~ ⌦ Tajā arī ⌫ paredzēta indikatīvo ⌦ nacionālo ⌫~~valsts~~ energoefektivitātes ~~mērķu un~~ devumu noteikšana ~~2020. gadam un~~ 2030. gadam.

Ar šo direktīvu palīdz īstenot principu "energoefektivitāte pirmajā vietā"⇨ , tādējādi palīdzot panākt, ka Savienību veido iekļaujīga, taisnīga un pārticīga sabiedrība ar modernu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku ⇦.

↓ 2012/27/ES (pielāgots)

2. Šajā direktīvā paredzētās prasības ir minimālās prasības, un tās neliedz jebkurai dalībvalstij uzturēt spēkā vai ieviest stingrākus pasākumus. Šādi pasākumi ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem. Ja valsts tiesību aktos ir paredzēti stingrāki pasākumi, dalībvalstis šādus tiesību aktus dara zināmus Komisijai.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

1) "enerģija" ir visa veida energoprodukti, kurināmais, siltumenerģija, ⌦ atjaunīgā ⌫ ~~atjaunojamā~~ enerģija, elektroenerģija vai jebkāds cits enerģijas veids, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1099/2008 ~~(2008. gada 22. oktobris) par enerģētikas statistiku~~[102] 2. panta d) punktā;

⇩ jauns

2) "energoefektivitāte pirmajā vietā" ir "energoefektivitāte pirmajā vietā", kā definēts Regulas (ES) 2018/1999 2. panta 18) punktā;

3) "energosistēma" ir sistēma, kas primāri projektēta ar mērķi sniegt energopakalpojumus, lai apmierinātu tiešā patēriņa sektoru pieprasījumu pēc enerģijas siltuma, kurināmā/degvielas un elektroenerģijas formā;

[102] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1099/2008 (2008. gada 22. oktobris) par enerģētikas statistiku (OV L 304, 14.11.2008., 1. lpp.).

↓ 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

42) "primārās enerģijas patēriņš" ir bruto ⇨ pieejamā enerģija ⇦ ~~iekšzemes patēriņš~~, izņemot ⇨ starptautiskās kuģniecības bunkurus, neenerģētisko galapatēriņu ⇦ ~~ar enerģētiku nesaistītu izmantošanu~~ ⇨ un apkārtējās vides siltumu ⇦;

53) "enerģijas galapatēriņš" ir visa enerģija, kas piegādāta rūpniecībai, transportam ⇨ (ieskaitot starptautiskās aviācijas energopatēriņu) ⇦, mājsaimniecībām, ⇨ publiskā un privātā sektora sniegto ⇦ pakalpojumu nozarei, ~~un~~ lauksaimniecībai ⇨ , mežsaimniecībai un zivsaimniecībai un citiem tiešajiem izmantotājiem (enerģijas galapatērētājiem). Te neieskaita energopatēriņu starptautiskās kuģniecības bunkuros, apkārtējās vides siltumu un piegādes transformācijas sektoram, enerģētikas sektoru un pārvadē un sadalē radušos zudumus (piemērojamas Regulas (EK) Nr. 1099/2008 A pielikuma definīcijas) ⇦ ~~Tajā nav ietverta enerģijas piegāde enerģijas pārveidošanas nozarei un pašai enerģētikas nozarei~~;

64) "energoefektivitāte" ir attiecība starp iegūto jaudu, pakalpojumu, precēm vai enerģiju un ieguldīto enerģiju;

75) "enerģijas ietaupījums" ir ietaupītās enerģijas apjoms, ko nosaka, izmērot un/vai aplēšot patēriņu pirms un pēc energoefektivitātes uzlabošanas pasākuma īstenošanas, vienlaikus nodrošinot, ka tiek standartizēti ārējie apstākļi, kas ietekmē enerģijas patēriņu;

86) "energoefektivitātes uzlabošana" ir energoefektivitātes pieaugums, kas panākts tehnoloģisku pārmaiņu, paradumu maiņas un/vai ekonomisku pārmaiņu rezultātā;

97) "energopakalpojums" ir fizisks labums, lietderīgums vai ieguvums, kas gūts no enerģijas un energoefektīvas tehnoloģijas vai tāda pasākuma apvienojuma, kurā var būt iekļautas pakalpojuma sniegšanai vajadzīgās ekspluatācijas, uzturēšanas un kontroles darbības un ko sniedz, pamatojoties uz līgumu, un attiecībā uz kuru parastos apstākļos ir pierādīts, ka tas izraisa pārbaudāmu un izmērāmu vai aplēšamu energoefektivitātes uzlabojumu vai primārās enerģijas ietaupījumu;

108) "publiskas struktūras" ir "līgumslēdzējas iestādes", kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/24/ES~~2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru~~[103][104];

~~9) "centrālā valdība" ir visas administratīvās pārvaldes iestādes, kuru kompetence aptver visu dalībvalsts teritoriju;~~

1110) "kopējā izmantojamā platība" ir ēkas vai ēkas daļas platība, kur enerģiju izmanto iekštelpu mikroklimata regulēšanai;

---

103 ~~OV L 134, 30.4.2004., 114. lpp.~~

104 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

⇩ jauns

12) “līgumslēdzējas iestādes” ir līgumslēdzējas iestādes, kas definētas Direktīvas 2014/23/ES, Direktīvas 2014/24/ES un Direktīvas 2014/25/ES attiecīgi 6. panta 1. punktā, 2. panta 1. punktā un 3. panta 1. punktā;

13) “līgumslēdzēji” ir līgumslēdzēji, kas definēti attiecīgi Direktīvā 2014/23/ES, Direktīvā 2014/24/ES un Direktīvā 2014/25/ES;

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

14~~11~~) “⌦ energopārvaldības ⌫~~energovadības~~ sistēma” ir saistītu vai mijiedarbojošos elementu kopums plānā, ar ko nosaka energoefektivitātes mērķi un stratēģiju, kā sasniegt minēto mērķi⇨ , un te ietilpst arī faktiskā energopatēriņa monitorings, energoefektivitātes uzlabošanai veiktās darbības un progresa mērīšana ⇦;

15~~12~~) “Eiropas standarts” ir standarts, ko pieņēmusi Eiropas Standartizācijas komiteja, Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja vai Eiropas Telekomunikāciju standartu institūts un kas ir darīts publiski pieejams;

16~~13~~) “starptautisks standarts” ir standarts, ko pieņēmusi Starptautiskā Standartizācijas organizācija un kas ir darīts publiski pieejams;

17~~14~~) “atbildīgā puse” ir enerģijas sadales vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmums ⇨ , vai pārvades sistēmas operators ⇦, kuram ir saistošas valsts energoefektivitātes pienākuma shēmas, kas minētas 8~~7~~. pantā;

18~~15~~) “pilnvarotā puse” ir juridiska persona, kurai valdība vai cita publiska struktūra ir deleģējusi pilnvaras valdības vai citas publiskas struktūras vārdā izstrādāt, pārvaldīt vai uzturēt ⌦ finansēšanas ⌫~~finanšu~~ shēmu;

19~~16~~) “iesaistītā puse” ir uzņēmums vai publiska struktūra, kura~~kas~~, balstoties uz brīvprātīgu vienošanos, ir apņēmusies sasniegt konkrētus mērķus vai uz kuru attiecas valsts regulatīvs ⌦ rīcīb ⌫politikas instruments;

(20~~17~~) “īstenojošā publiskā iestāde” ir publisko tiesību subjekts, kura atbildībā ir veikt vai pārraudzīt aplikšanu ar enerģijas vai oglekļa ~~dioksīda~~ nodokli, finanšu shēmas un instrumentus, ⌦ fiskālos ⌫~~finanšu~~ stimulus, standartus un normas, ⌦ energomarķējuma ⌫ ~~enerģijas patēriņa marķējuma~~ shēmas un apmācības vai izglītības pasākumus;

21~~18~~) “⌦ rīcīb ⌫politikas pasākums” ir regulatīvs, finanšu, fiskāls, brīvprātīgs vai informācijas sniegšanas instruments, kas dalībvalstī ir oficiāli izveidots un tiek īstenots, lai tirgus dalībniekiem radītu atbalsta sistēmu, prasību vai stimulu nodrošināt un pirkt energopakalpojumus un īstenot citus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus;

22~~19~~) “atsevišķa darbība” ir darbība, kuras rezultātā ir panākti pārbaudāmi un izmērāmi vai aplēšami energoefektivitātes uzlabojumi un kuras īstenošana izriet no ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākuma;

23~~20~~) “enerģijas sadales uzņēmums” ir fiziska vai juridiska persona, tostarp sadales sistēmas operators, kas ir atbildīga par enerģijas transportēšanu, lai to piegādātu galalietotājiem vai sadales stacijām, kuras pārdod enerģiju galalietotājiem;

24~~21~~) “sadales sistēmas operators” ir “sadales sistēmas operators”, kā definēts attiecīgi Direktīvas~~ā~~ (ES) 2019/944~~2009/72/EK~~ ⌦ 2. panta 29) punktā ⌫ ⇨ attiecībā uz elektroenerģiju ⇦ un Direktīvas~~ā~~ 2009/73/EK ⌦ 2. panta 6) punktā ⌫ ⇨ attiecībā uz gāzi ⇦;

25~~22~~) “enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmums” ir fiziska vai juridiska persona, kas pārdod enerģiju galalietotājiem;

26~~23~~) “galalietotājs” ir fiziska vai juridiska persona, kas iepērk enerģiju savai tiešajai lietošanai;

27~~24~~) “energopakalpojumu sniedzējs” ir fiziska vai juridiska persona, kas sniedz energopakalpojumus vai ~~citus~~ energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus galalietotāja iekārtās vai telpās;

28~~25~~) “energoaudits” ir sistemātiska procedūra ar mērķi iegūt piemērotu informāciju par ēkas vai ēku grupas, rūpnieciskās vai komerciālās darbības vai iekārtas vai privāto vai publisko pakalpojumu ~~faktisko~~ enerģijas patēriņa profilu, ⌦ apzināt un kvantificēt izmakslietderīga ⌫ ~~skaitliskā izteiksmē noteikt rentabla~~ enerģijas ietaupījuma iespējas ⇨ , apzināt izmakslietderīga atjaunīgās enerģijas izmantojuma vai ražošanas potenciālu ⇦ un konstatējumus apkopot ziņojumā;

~~26)~~ ~~“mazie vai vidējie uzņēmumi” vai “MVU” ir uzņēmumi, kas definēti Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju[105] pievienotā pielikuma I sadaļā; mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu kategorijā ietilpst uzņēmumi, kas nodarbina mazāk nekā 250 darbinieku un kuru gada apgrozījums nepārsniedz EUR 50 miljonus un/vai gada bilance kopā nepārsniedz EUR 43 miljonus;~~

(29~~27~~) “energoefektivitātes līgums” ir tāda līgumiska vienošanās starp energoefektivitātes ⌦ uzlabošanas ⌫~~palielināšanas~~ pasākuma saņēmēju un sniedzēju, ko pārbauda un pārrauga visā līguma darbības laikā, ja ~~ieguldījumus~~ ~~(~~darbu, piegādi vai pakalpojumu~~)~~ minētajā pasākumā apmaksā attiecībā uz līgumā atrunātu energoefektivitātes ⌦ uzlabojuma ⌫~~palielinājuma~~ līmeni vai citu ⌦ energosnieguma ⌫ ~~energoefektivitātes~~ kritēriju, piemēram, finanšu ietaupījumu, par kuru ir panākta vienošanās;

30~~28~~) “⌦ viedā uzskaites ⌫~~viedo mēraparātu~~ sistēma” ir ~~elektroniska sistēma, ar ko var mērīt enerģijas patēriņu, sniedzot vairāk informācijas nekā ar parasto skaitītāju, un ar ko var pārraidīt un saņemt datus, izmantojot kādu elektroniskās saziņas veidu~~ ⇨ “viedā uzskaites sistēma”, kas definēta Direktīvā (ES) 2019/944 ⇦;

31~~29~~) “pārvades sistēmas operators” ir “pārvades sistēmas operators”, kā ⇨ attiecībā uz elektroenerģiju un gāzi ⇦ definēts attiecīgi Direktīvas~~ā~~ (ES) 2019/944~~2009/72/EK~~ ⌦ 2. panta 35) punktā ⌫ un Direktīvā 2009/73/EK;

32~~30~~) “koģenerācija” ir siltumenerģijas un elektroenerģijas vai mehāniskās enerģijas vienlaicīga ražošana vienā procesā;

---

105 ~~OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.~~

33~~31~~) “ekonomiski pamatots pieprasījums” ir pieprasījums, kas nepārsniedz siltumapgādes vai aukstumapgādes vajadzības un ko pretējā gadījumā atbilstīgi tirgus nosacījumiem apmierinātu, izmantojot enerģijas ražošanas metodes, kas nav koģenerācija;

34~~32~~) “lietderīgais siltums” ir siltums, kas saražots koģenerācijas procesā, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu siltumapgādes vai aukstumapgādes pieprasījumu;

35~~33~~) “koģenerācijas režīmā saražotā elektroenerģija” ir elektroenerģija, kas saražota procesā, kurš ir saistīts ar lietderīgā siltuma ražošanu un kura aprēķini veikti saskaņā ar II~~I~~ pielikumā noteikto metodoloģiju;

36~~34~~) “augstas efektivitātes koģenerācija” ir koģenerācija, kas atbilst III~~H~~ pielikumā izklāstītajiem kritērijiem;

37~~35~~) “kopējā efektivitāte” ir gadā saražotās elektroenerģijas, mehāniskās enerģijas un lietderīgā siltuma summa attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots siltuma ražošanai koģenerācijas procesā un bruto elektroenerģijas un mehāniskās enerģijas ražošanai;

38~~36~~) “attiecība starp elektroenerģiju un siltumu” ir attiecība starp koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju un lietderīgo siltumu, ko, izmantojot attiecīgās iekārtas darbības datus, aprēķina laikā, kad iekārta pilnībā darbojas koģenerācijas režīmā;

39~~37~~) “koģenerācijas iekārta” ir iekārta, kas spēj darboties koģenerācijas režīmā;

40~~38~~) “maza apjoma koģenerācijas iekārta” ir koģenerācijas iekārta ar uzstādīto jaudu, kas nesasniedz 1 MW_e;

41~~39~~) “mikrokoģenerācijas iekārta” ir koģenerācijas iekārta, kuras maksimālā jauda nesasniedz 50 kW_e;

~~40) “apbūves intensitāte” ir attiecība starp būves platību un zemesgabala platību noteiktā teritorijā;~~

42~~41~~) “efektīva centralizētā siltumapgāde un aukstumapgāde” ir centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēma, ⇨ kura atbilst 24. pantā noteiktajiem kritērijiem ⇦~~kuras darbībā izmanto vismaz 50 % atjaunojamās enerģijas, 50 % siltuma pārpalikuma, 75 % koģenerācijas režīmā saražota siltuma vai šādu enerģijas un siltuma veidu kombināciju 50 % apmērā~~;

43~~42~~) “efektīva siltumapgāde un aukstumapgāde” ir siltumapgādes un aukstumapgādes risinājums, kas salīdzinājumā ar pamata scenāriju, kurā ņemtas vērā ierastās metodes, rentablā veidā – kā tas novērtēts šajā direktīvā minētajā izmaksu un ieguvumu analīzē – ⌦ izmērāmi samazina primārās enerģijas daudzumu ⌫~~ievērojami samazina primārās enerģijas patēriņu~~, kas nepieciešams vienas piegādātās enerģijas vienības piegādei attiecīgās sistēmas robežās, ņemot vērā ieguvei, pārveidei, transportēšanai un sadalei nepieciešamo enerģiju;

44~~43~~) “efektīva individuālā siltumapgāde un aukstumapgāde” ir individuālās siltumapgādes un aukstumapgādes risinājums, kurš – salīdzinājumā ar efektīvu centralizēto siltumapgādi un aukstumapgādi – ⌦ izmērāmi samazina neatjaunīgas primārās enerģijas daudzumu ⌫ ~~ievērojami samazina no neatjaunojamiem energoresursiem iegūtas primārās enerģijas patēriņu~~, kas nepieciešams vienas piegādātās enerģijas vienības piegādei attiecīgās sistēmas robežās, vai kuram nepieciešams tāds pats ⌦ neatjaunīgas primārās enerģijas daudzums ⌫ ~~no neatjaunojamiem energoresursiem iegūtas primārās enerģijas patēriņa apjoms~~, bet par zemākām

izmaksām, ņemot vērā ieguvei, pārveidei, transportēšanai un sadalei nepieciešamo enerģiju;

⇩ jauns

45) "datu centrs" ir struktūra vai struktūru grupa ar mērķi centralizēti uzņemt, starpsavienot un ekspluatēt informācijas tehnoloģiju un telesakaru tīkla iekārtas, un tā nodrošina datu glabāšanas, apstrādes un transportēšanas pakalpojumus kopā ar visiem kompleksiem un infrastruktūrām, kas vajadzīgas elektroenerģijas sadalei un vides kontrolei, un nepieciešamos noturības un drošības līmeņus, kas vajadzīgi vēlamās pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai;

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

4644) "būtiska ⌦ pārjaunošana ⌫~~modernizācija~~" ir ⌦ pārjaunošana ⌫~~modernizācija~~, kuras izmaksas pārsniedz 50 % no ⌦ investīciju ⌫~~ieguldījuma~~ izmaksām par līdzvērtīgu jaunu iekārtu;

4745) "agregators" ir ⇨ jāsaprot termina "neatkarīgs agregators", kas definēts Direktīvas (ES) 2019/944 2. panta 19) punktā, nozīmē; ⇦ ~~pieprasījuma pakalpojumu sniedzējs, kurš apkopo vairākas īstermiņa patērētāju slodzes ar mērķi tās pārdot vai izsolīt organizētos enerģijas tirgos.~~

⇩ jauns

49) "enerģētiskā nabadzība" ir mājsaimniecības nespēja piekļūt pamata energopakalpojumiem, kuri nodrošina pienācīgus sadzīves un sanitāros apstākļus, tai skaitā pienācīgu siltumu, aukstumapgādi, apgaismi un enerģiju iekārtu darbināšanai, relevantajā nacionālajā kontekstā un esošajā sociālajā rīcībpolitikā un citās relevantās rīcībpolitikās;

50) "galaizmantotājs" ir fiziska vai juridiska persona, kas iepērk siltumapgādi, aukstumapgādi vai mājsaimniecības karsto ūdeni pašu tiešajam patēriņam, vai fiziska vai juridiska persona, kas apdzīvo atsevišķu ēku vai vienību daudzdzīvokļu vai daudzfunkcionālā ēkā, kurā siltumapgādi, aukstumapgādi vai mājsaimniecības karsto ūdeni nodrošina no centrāla avota, bet kam nav tieša vai individuāla līguma ar energopiegādātāju;

52) "pretrunīgas intereses" nozīmē, ka ar energoefektivitātes investīcijām saistītie finansiālie pienākumi un atlīdzinājums nav taisnīgi un saprātīgi sadalīti starp iesaistītajiem aktoriem, piemēram, starp ēkas vienību īpašniekiem un īrniekiem/nomniekiem vai dažādiem īpašniekiem vai starp daudzdzīvokļu vai daudzfunkcionālu ēku īpašniekiem un īrniekiem/nomniekiem vai dažādiem īpašniekiem.

3. pants

Princips "energoefektivitāte pirmajā vietā"

1. Saskaņā ar principu "energoefektivitāte pirmajā vietā" dalībvalstis nodrošina, ka energoefektivitātes risinājumi tiek ņemti vērā plānošanas, rīcībpolitikas un nozīmīgu investīciju lēmumos, kas attiecas uz šādiem sektoriem:

a) energosistēmas un

b) neenerģētiskie sektori, ja šiem sektoriem ir ietekme uz enerģijas patēriņu un energoefektivitāti.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja uz rīcībpolitikas, plānošanas un investīciju lēmumiem attiecas prasības par apstiprināšanu un uzraudzību, principa "energoefektivitāte pirmajā vietā" piemērošanu verificē relevantie subjekti.

3. Piemērojot principu "energoefektivitāte pirmajā vietā", dalībvalstis

a) veicina un, ja tiek prasīta izmaksu un ieguvumu analīze, nodrošina, ka tiek izmantotas izmaksu un ieguvumu metodikas, kas ļauj pienācīgi novērtēt energoefektivitātes risinājumu sniegtos plašākos ieguvumus no sabiedrības perspektīvas;

b) nosaka subjektu, kura atbildībā ir uzraudzīt principa "energoefektivitāte pirmajā vietā" piemērošanu un plānošanas, rīcībpolitikas un investīciju lēmumu ietekmi uz energopatēriņu un energoefektivitāti;

c) savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 17. pantu ziņo Komisijai par to, kā šis princips ņemts vērā nacionālajos un reģionālajos plānošanas, rīcībpolitikas un nozīmīgu investīciju lēmumos, kas attiecas uz nacionālajām un reģionālajām energosistēmām.

↓ 2012/27/ES (pielāgots)

~~13~~ pants

Energoefektivitātes ⌦ mērķrādītāji ⌫~~mērķi~~

⇩ jauns

1. Dalībvalstis kolektīvi nodrošina, ka energopatēriņš 2030. gadā ir vismaz par 9 % mazāks salīdzinājumā ar prognozēm 2020. gada atsauces scenārijā tā, lai 2030. gadā Savienības enerģijas galapatēriņš nepārsniegtu 787 Mtoe un Savienības primārās enerģijas patēriņš 2030. gadā nepārsniegtu 1023 Mtoe[106].

---

[106] Savienības energoefektivitātes mērķrādītājs sākotnēji tika noteikts un aprēķināts, par bāzlīniju izmantojot 2007. gada atsauces scenārija prognozes 2030. gadam. Taču izmaiņas *Eurostat* enerģijas bilances aprēķina metodikā un uzlabojumi turpmākajās modelēšanas prognozēs nozīmē, ka bāzlīnija ir jāmaina. Tādējādi mērķrādītāja definēšanai ir izmantota tā pati pieeja, proti, tas ir salīdzināts ar nākotnes bāzlīnijas prognozēm, bet Savienības 2030. gada energoefektivitātes mērķrādītāja vērienīgums ir noteikts salīdzinājumā ar 2020. gada atsauces scenārija prognozēm 2030. gadam, kas atspoguļo nacionālos devumus no NEKP. Šī atjauninātā bāzlīnija nozīmē, ka Savienībai 2030. gadam nosprausto ar energoefektivitāti saistīto ieceru vēriens vēl jāpalielina vismaz par 9 % salīdzinājumā ar centienu līmeni 2020. gada atsauces scenārijā. Jaunais veids, kā izteikts Savienības mērķrādītāju vērienīgums, neietekmē faktiski vajadzīgo centienu līmeni.

↓ 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

2~~1~~. Katra dalībvalsts nosaka ~~indikatīvu valsts energoefektivitātes mērķi~~, ⇨ nacionālos energoefektivitātes devumus attiecībā uz ⇦ ~~pamatojoties vai nu uz primārās enerģijas patēriņu, vai~~ enerģijas galapatēriņu~~,~~ ⌦ un ⌫ primārās enerģijas ⇨ patēriņu, lai kolektīvi sasniegtu saistošo Savienības mērķrādītāju, kas noteikts 1. punktā ⇦ ~~ietaupījumu vai enerģijas galaietaupījumu, vai energointensitāti~~. Dalībvalstis ⇨ minētos devumus kopā ar šo devumu indikatīvo trajektoriju ⇦ paziņo ~~minētos mērķus~~ Komisijai ~~saskaņā ar šīs direktīvas 24. panta 1. punktu un XIV pielikuma 1. daļu~~ ⇨ savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjauninājumos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu un savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kā minēts un saskaņā ar procedūru Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā un 7.–12. pantā ⇦. To darot, dalībvalstis ⇨ izmanto šīs direktīvas I pielikumā noteikto formulu ⇦ ~~minētos mērķus izsaka arī kā absolūtu primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa līmeni 2020. gadā~~ un paskaidro, kā un uz kādu datu pamata šie ⇨ devumi ir aprēķināti ⇦~~aprēķini ir veikti~~.

⇩ jauns

Dalībvalstis nacionālajos energoefektivitātes devumos arī norāda Regulā (EK) Nr. 1099/2008 par enerģētikas statistiku definēto enerģijas tiešā patēriņa sektoru (tai skaitā rūpniecības, dzīvojamā, pakalpojumu un transporta sektora) energopatēriņa īpatsvaru. Tās norāda arī prognozes par energopatēriņu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) sektorā.

↓ 2012/27/ES
⇨ jauns

Nosakot minētos ⇨ devumus ⇦~~mērķus~~, dalībvalstis ņem vērā:

↓ 2013/12/ES 1. pants un pielikuma a) apakšpunkts
⇨ jauns

a) to, ka enerģijas patēriņš Savienībā ⇨ 2030 ⇦~~2020~~. gadā ⇨ nedrīkst pārsniegt 787 Mtoe enerģijas galapatēriņa izteiksmē vai 1023 Mtoe primārās enerģijas patēriņa izteiksmē⇦ ~~nevar būt lielāks kā 1483 Mtoe primārās enerģijas vai 1086 Mtoe galapatēriņa enerģijas~~;

↓ 2012/27/ES (pielāgots)

b) pasākumus, kas paredzēti šajā direktīvā;

~~c)~~ ~~pasākumus, kas pieņemti, lai sasniegtu valsts enerģijas ietaupījuma mērķus, kuri pieņemti saskaņā ar Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. punktu; un~~

c~~d~~) citus pasākumus, lai veicinātu energoefektivitāti dalībvalstīs un Savienības līmenī;~~.~~

~~Nosakot minētos energoefektivitātes mērķus, dalībvalstis var arī ņemt vērā apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu konkrētajā valstī, piemēram:~~

⇩ jauns

d) jebkādus relevantus faktorus, kas ietekmē centienus energoefektivitātes jomā, piemēram:

i) kolektīvais vērienīguma līmenis, kas vajadzīgs klimata mērķu sasniegšanai,

ii) centienu taisnīgs sadalījums visā Savienībā,

iii) ekonomikas energointensitāte,

🡻 2012/27/ES (pielāgots)

iv~~a~~) atlikušais ⌦ izmakslietderīgais ⌫~~rentablais~~ enerģijas ietaupījuma potenciāls;

⇩ jauns

e) citus nacionālus apstākļus, kas ietekmē energopatēriņu, proti:

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

i~~b~~) IKP attīstība un prognozes,~~;~~

ii~~c~~) enerģijas importa un eksporta izmaiņas ⇨ , izmaiņas energoresursu struktūrā un jaunu ilgtspējīgu kurināmo/degvielu plaša apguve ⇦,~~;~~

iii~~d~~) visu ⌦ atjaunīgo ⌫ ~~atjaunojamo~~ energoresursu attīstība, kodolenerģija, oglekļa ~~dioksīda~~ uztveršana un uzglabāšana~~;~~ un

⇨ iv) energoietilpīgo nozaru dekarbonizācija. ⇦

~~e) iepriekš veiktās darbības.~~

🡻 2013/12/ES 1. pants un pielikuma b) apakšpunkts (pielāgots)

~~2. Komisija līdz 2014. gada 30. jūnijam izvērtē gūtos panākumus un to, vai Savienība varēs sasniegt enerģijas patēriņa mērķi – ne vairāk kā 1483 Mtoe primārās enerģijas un/vai 1086 Mtoe galapatēriņa enerģijas 2020. gadā.~~

🡻 2012/27/ES (pielāgots)

~~3. Veicot 2. punktā minēto pārskatīšanu, Komisija:~~

~~a) summē indikatīvos valstu energoefektivitātes mērķus, par kuriem dalībvalstis ir paziņojušas;~~

~~b) izvērtē, vai minēto mērķu summa var tikt uzskatīta par uzticamu orientieri attiecībā uz to, vai Savienība kopumā gūst pietiekamu progresu, ņemot vērā pirmā gada ziņojuma novērtējumu, kas jāveic saskaņā ar 24. panta 1. punktu, un valstu energoefektivitātes rīcības plānu novērtējumu, kas jāveic saskaņā ar 24. panta 2. punktu;~~

~~c) ņem vērā papildu analīzi, kuras pamatā ir:~~

~~i) izvērtējums par progresu attiecībā uz enerģijas patēriņu un enerģijas patēriņu saistībā ar saimnieciesko darbību Savienības līmenī, tostarp progresu attiecībā uz enerģijas piegādes efektivitāti dalībvalstīs, kuras savus valsts indikatīvos mērķus ir balstījušas uz enerģijas galapatēriņu vai enerģijas galaietaupījumu, tostarp progresu, kas panākts, dalībvalstīm izpildot šīs direktīvas III nodaļas noteikumus;~~

~~ii) modelēšanas rezultāti saistībā ar turpmākajām enerģijas patēriņa tendencēm Savienības līmenī;~~

↓ 2013/12/ES 1. pants un pielikuma c) apakšpunkts (pielāgots)

~~d) salīdzina saskaņā ar a) līdz c) apakšpunktu iegūtos rezultātus ar enerģijas patēriņa apjomu, kas būtu vajadzīgs, lai 2020. gadā sasniegtu enerģijas patēriņa līmeni ne vairāk kā 1483 Mtoe primārās enerģijas un/vai 1086 Mtoe galapatēriņa enerģijas.~~

↓ 2019/504 1. pants

~~5. Katra dalībvalsts nosaka indikatīvu nacionālo energoefektivitātes devumu šīs direktīvas 1. panta 1. punktā minēto 2030. gadam izvirzīto Savienības mērķrādītāju sasniegšanā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999[107] 4. un 6. pantu. Nosakot minēto devumu, dalībvalstis ņem vērā, ka 2030. gadā Savienības energopatēriņš nedrīkst pārsniegt 1128 Mtoe primārās enerģijas izteiksmē un/vai 846 Mtoe enerģijas galapatēriņa izteiksmē. Dalībvalstis par minētajiem devumiem paziņo Komisijai savu integrēto nacionālo enerģijas un klimata plānu ietvaros, kā minēts Regulas (ES) 2018/1999 3. un 7. līdz 12. pantā un saskaņā ar minētajos pantos noteikto procedūru.~~

⇩ jauns

3. Ja Komisija, balstoties uz savu novērtējumu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 29. panta 1. un 3. punktu, secina, ka progress virzībā uz energoefektivitātes devumu sasniegšanu nav bijis pietiekams, dalībvalstis, kurās šā panta 2. punktā minētā indikatīvā trajektorija ir pārsniegta, nodrošina, ka viena gada laikā pēc Komisijas novērtējuma saņemšanas tiek īstenoti papildu pasākumi, ar kuriem nodrošina, ka dalībvalsts atkal virzās uz energoefektivitātes devuma sasniegšanu. Minētie papildu pasākumi ietver (bet ne tikai) šādus pasākumus:

---

[107] ~~Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).~~

a) veikt nacionālus pasākumus, kas nodrošina papildu enerģijas ietaupījumu, arī sniegt spēcīgāku projektu izstrādes palīdzību energoefektivitātes investīciju pasākumu īstenošanai,

b) palielināt 8. pantā noteikto energoekonomijas pienākumu,

c) koriģēt publiskajam sektoram uzlikto pienākumu,

d) veikt brīvprātīgu finanšu iemaksu 25. pantā minētajā valsts energoefektivitātes fondā vai citā energoefektivitātei veltītā finansēšanas instrumentā, nodrošinot, ka ikgadējās finanšu iemaksas ir līdzvērtīgas investīcijām, kas vajadzīgas indikatīvās trajektorijas sasniegšanai.

Ja dalībvalstī šā panta 2. punktā minētā indikatīvā trajektorija ir pārsniegta, tā savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata progresa ziņojumā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 17. pantu iekļauj skaidrojumu par to, kā tā šo neatbilstību novērsīs, lai nodrošinātu nacionālā energoefektivitātes devuma sasniegšanu.

Komisija novērtē, vai šajā punktā minētie nacionālie pasākumi ir pietiekami, lai sasniegtu Savienības energoefektivitātes mērķrādītājus. Ja nacionālie pasākumi tiek atzīti par nepietiekamiem, Komisija pēc vajadzības ierosina pasākumus un papildus minētajiem ieteikumiem īsteno savas pilnvaras Savienības līmenī, lai nodrošinātu 2030. gadam nosprausto Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanu.

4. Komisija līdz 2026. gada 31. decembrim novērtē visas metodoloģiskās izmaiņas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1099/2008 par enerģētikas statistiku ziņotajos datos, enerģijas bilances aprēķināšanas metodikā un Eiropas enerģijas izmantojuma enerģētiskajos modeļos un vajadzības gadījumā ierosina tehniskas korekcijas Savienības 2030. gada mērķrādītāju aprēķināšanā, lai saglabātu šā panta 1. punktā izvirzīto ieceru vērienu.

↓ 2018/2002 1. panta 2. punkts

~~6. Komisija izvērtē 1. panta 1. punktā noteiktos Savienības energoefektivitātes pamatmērķus 2030. gadam, lai līdz 2023. gadam iesniegtu tiesību akta priekšlikumu, ar kuru minētos mērķus augšupēji koriģētu tādu būtisku izmaksu samazinājumu gadījumā, kuru iemesls ir ekonomiskas un tehnoloģiskas norises, vai tad, ja tas ir nepieciešams, lai izpildītu Savienības starptautiskās saistības dekarbonizācijas jomā.~~

↓ 2012/27/ES (pielāgots)

II NODAĻA

⌦ *PUBLISKAIS SEKTORS KĀ PARAUGS* ⌫ ~~*ENERĢIJAS IZMANTOJUMA EFEKTIVITĀTE*~~

⇩ jauns

5. pants

Publiskā sektora līderība energoefektivitātes jomā

1. Dalībvalstis nodrošina, ka katru gadu visu publisko struktūru kopējais enerģijas galapatēriņš tiek samazināts vismaz par 1,7 % salīdzinājumā ar X-2 gadu (kur X ir šīs direktīvas spēkā stāšanās gads).

Aprēķinot publisko struktūru enerģijas galapatēriņu, dalībvalstis var ņemt vērā klimatiskās variācijas dalībvalstī.

2. Dalībvalstis savos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un to atjauninājumos saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999 iekļauj to publisko struktūru sarakstu, kuras piedalās šā panta 1. punktā noteiktā pienākuma izpildē, energopatēriņa samazinājuma apjomu, kas katrai no tām jāsasniedz, un pasākumus, ar ko tās šo samazinājumu plāno sasniegt. Dalībvalstis par gadā panākto enerģijas galapatēriņa samazinājumu ziņo Komisijai savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata ziņojumos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 17. pantu.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un sabiedrību, tai skaitā konkrētajām grupām, kuras pakļautas enerģētiskās nabadzības riskam vai kuras ir neaizsargātākas pret tās sekām, piemēram, sievietes, personas ar invaliditāti, gados vecāki cilvēki, bērni un personas ar rasu vai etnisko piederību minoritātei, reģionālās un vietējās iestādes savos dekarbonizācijas plānos nosaka konkrētus energoefektivitātes pasākumus.

4. Dalībvalstis atbalsta publiskās struktūras energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu ieviešanā, arī reģionālā un vietējā līmenī, sniedzot vadlīnijas, veicinot kompetenču veidošanu un apmācības iespējas un mudinot publiskā sektora struktūras sadarboties.

5. Dalībvalstis mudina publiskās struktūras ņemt vērā aprites cikla oglekļa emisijas no publisko struktūru investīciju un rīcībpolitikas darbībām.

↓ 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

65. pants

Publisko struktūru ēkas kā ⌦ paraugs ⌫piemērs

1. Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/31/ES[108] 7. pantu, katra dalībvalsts nodrošina, lai, sākot ar 2014. gada 1. janvāri, katru gadu tiktu renovēti ⇨ vismaz ⇦ 3 % kopējās platības ⇨ publisko struktūru ⇦ tās centrālās valdības īpašumā esošajās un izmantotajās ēkās, kuras apsilda un/vai dzesē, lai ⇨ tās tiktu pārveidotas vismaz par gandrīz nulles enerģijas ēkām ⇦ izpildītu vismaz minimālās energoefektivitātes prasības, kuras tā ir noteikusi, piemērojot ⌦ saskaņā ar ⌫ Direktīvas 2010/31/ES ⇨ 9 ⇦ 4. pantu

⇨ Ja publiskās struktūras apdzīvo ēku, kura nav to īpašumā, tās pēc iespējas izmanto savas līgumiskās tiesības un mudina ēkas īpašnieku ēku renovēt tā, lai tā kļūtu par gandrīz nulles enerģijas ēku saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 9. pantu. ⇦ ⇨ Slēdzot jaunu līgumu par tādas ēkas apdzīvošanu, kura nav to īpašumā, publiskās struktūras cenšas, lai šī ēka iekļautos energoefektivitātes sertifikāta divās augstākajās energoefektivitātes klasēs. ⇦

3 % normu aprēķina, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts centrālās valdības īpašumā esošo un izmantoto ēku, kuru kopējā izmantojamā platība ir lielāka par 500 m^2, kopējo platību, kas katra gada 1. janvārī neatbilst valsts minimālajām energoefektivitātes prasībām, kuras noteiktas, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu. Sākot ar 2015. gada 9. jūliju minēto robežvērtību samazina līdz 250 m^2.

Ja dalībvalsts ir paredzējusi, ka pienākums ik gadu renovēt 3 % no kopējās platības attiecas uz ēku platībām, kas atrodas tādu administratīvās pārvaldes iestāžu īpašumā un lietošanā, kuras pārstāv par centrālo valdību zemāku līmeni, 3 % normu ⇨ Normu vismaz 3 % ⇦aprēķina, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts ⇨ publisko struktūru ⇦centrālās valdības un to administratīvās pārvaldes iestāžu īpašumā esošo un izmantoto ēku, kuru kopējā izmantojamā platība ir lielāka par 500 m^2 un, sākot ar 2015. gada 9. jūliju – lielāka par 250 m^2 ⌦ un kuras ⌫ ⇨ 2024. gada 1. janvārī nav gandrīz nulles enerģijas ēkas ⇦, kopējo platību, kas katra gada 1. janvārī neatbilst valsts minimālajām energoefektivitātes prasībām, kuras noteiktas, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu.

Īstenojot centrālās valdības ēku visaptverošas renovācijas pasākumus saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, dalībvalstis var izvēlēties tos attiecināt uz visu ēku, tostarp ēkas ārējo struktūru, iekārtojumu, izmantošanu un uzturēšanu.

Dalībvalsts nosaka, ka energoefektivitātes pasākumos prioritāte ir tām centrālās valdības ēkām, kurām ir viszemākā energoefektivitāte, ja minēto pasākumu īstenošana ir rentabla un tehniski iespējama.

2. Dalībvalstis var pieņemt lēmumu nenoteikt vai nepiemērot 1. punktā minētās prasības šādām ēku kategorijām:

108 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

~~a) ēkām, ko oficiāli aizsargā kā daļu no klasificētas vides vai to īpašās arhitektūras un vēsturiskās vērtības dēļ, tiktāl, ciktāl konkrētu minimālo energoefektivitātes prasību izpilde nepieņemami izmainītu to raksturu vai izskatu;~~

~~b) ēkām, kuras ir bruņoto spēku vai centrālās valdības īpašumā un kalpo valsts aizsardzības mērķiem, izņemot bruņoto spēku un citu valsts aizsardzības iestāžu personālam paredzētas atsevišķas dzīvojamās telpas vai biroja ēkas;~~

~~c) ēkām, kas kalpo par kulta vietām un ko izmanto reliģiskām darbībām.~~

~~3. Ja dalībvalsts attiecīgajā gadā renovē vairāk nekā 3 % centrālās valdības ēku kopējās platības, tā papildus renovēto platību var ieskaitīt jebkurā no trim iepriekšējo vai nākamo gadu ikgadējā renovācijas normā.~~

2~~4~~. ⇨ Izņēmuma gadījumos ⇦ d~~D~~alībvalstis var ~~centrālās valdības~~ ēku ikgadējā renovācijas normā ieskaitīt jaunas ēkas, ~~ko tās izmanto un~~ kas ir to īpašumā, aizstājot ⇨ publisko struktūru ⇦ ~~centrālās valdības~~ konkrētas ēkas, kuras ir nojauktas divu iepriekšējo gadu laikā~~,~~ ~~vai ēkas, kas divu iepriekšējo gadu laikā ir pārdotas, nojauktas vai izņemtas no ekspluatācijas citu ēku intensīvāka izmantojuma dēļ~~.~~** ⇨ Šādi izņēmuma gadījumi ir pieļaujami tikai tad, ja tas ir izmakslietderīgāk un ilgtspējīgāk panākto enerģijas ietaupījumu un dzīvescikla CO_2 emisiju samazinājumu ziņā salīdzinājumā ar šādu ēku renovāciju. ⇦ ⇨ Katra dalībvalsts skaidri nosaka un publicē vispārīgos kritērijus, metodiku un procedūras, ko izmanto, lai noteiktu šādus izņēmuma gadījumus. ⇦

3~~5~~. ⇨ Šā panta vajadzībām ⇦ ~~Piemērojot 1. punktu,~~ dalībvalstis ~~līdz 2013. gada 31. decembrim sagatavo un~~ publisko to ⇨ publisko struktūru ⇦ ~~centrālās valdības~~ apsildāmo un/vai dzesējamo ēku sarakstu, kuru kopējā izmantojamā platība ~~ir lielāka par 500 m^2, un, sākot ar 2015. gada 9. jūliju – to ēku sarakstu, kuru kopējā izmantojamā platība~~ ir lielāka par 250 m^2 ~~, izņemot ēkas, uz kurām attiecas 2. punktā minētais atbrīvojums~~. ⇨ Šo sarakstu vismaz reizi gadā atjaunina. ⇦ Sarakstā norāda ⇨ vismaz ⇦ šādus datus:

a) platību m^2, ~~un~~

b) katras ēkas energoefektivitāte~~s~~~~i~~ ⇨ sertifikātu, kas izdots saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 12. pantu ⇦ ~~vai atbilstīgos datus par enerģijas patēriņu~~.

~~6. Neskarot Direktīvas 2010/31/ES 7. pantu, dalībvalstis var izvēlēties alternatīvu pieeju šā panta 1. līdz 5. punktam, īstenojot citus rentablus pasākumus, tostarp pilnīgu renovāciju, kā arī pasākumus nolūkā mainīt ēku izmantotāju paradumus, lai līdz 2020. gadam savas centrālās valdības īpašumā esošajās un izmantotajās ēkās, panāktu tādu enerģijas ietaupījuma apjomu, kas ir vismaz līdzvērtīgs 1. punktā noteiktajam apjomam, un kas tiek ziņots ik gadu.~~

~~Piemērojot šādu alternatīvu pieeju, dalībvalstis var aplēst enerģijas ietaupījumu, ko nodrošinātu 1. līdz 4. punkta īstenošana, izmantojot atbilstīgas standartvērtības saistībā ar centrālās valdības atsauces ēku enerģijas patēriņu pirms un pēc renovācijas, kā arī ņemot vērā aplēses par to ēku fonda platību. Centrālās valdības atsauces ēku kategorijām ir jāatbilst šādu ēku fondam.~~

~~Dalībvalstis, kas izvēlas alternatīvo iespēju, līdz 2013. gada 31. decembrim paziņo Komisijai alternatīvos pasākumus, ko tās plāno pieņemt, norādot, kā ar šiem pasākumiem tiks panākti līdzvērtīgi energoefektivitātes uzlabojumi centrālajai valdībai piederošajās ēkās.~~

~~7. Dalībvalstis, pienācīgi ņemot vērā publisko struktūru attiecīgo kompetenci un administratīvo organizāciju, mudina publiskās struktūras, tostarp reģionāla un vietēja līmeņa struktūras, un sociālo mājokļu struktūras, kas ir publisko tiesību subjekti:~~

~~a) pieņemt energoefektivitātes plānu, atsevišķu vai kā daļu no plašāka klimata vai vides plāna, kurā iekļauti konkrēti enerģijas taupīšanas un energoefektivitātes mērķi un darbības, nolūkā sekot centrālās valdības ēku piemēram, kas izklāstīts 1., 5. un 6. punktā;~~

~~b) ieviest energovadības sistēmu, tostarp energoauditus, kā daļu no sava plāna īstenošanas;~~

~~c) vajadzības gadījumā izmantot energopakalpojumu uzņēmumus un energoefektivitātes līgumu slēgšanu, lai finansētu renovācijas un īstenotu plānus energoefektivitātes uzturēšanai un uzlabošanai ilgtermiņā.~~

7~~6~~. pants

⌦ Publiskais iepirkums ⌫ ~~Pirkumi, ko veic publiskās struktūras~~

1. Dalībvalstis nodrošina, ⇨ ka līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji, slēdzot publiskos līgumus un koncesijas līgumus par vērtību, kas vienāda ar vai lielāka par robežvērtībām, kuras noteiktas Direktīvas 2014/23/ES 8. pantā, Direktīvas 2014/24/ES 4. pantā un Direktīvas 2014/25/ES 15. pantā, ⇦ ~~lai centrālās valdības~~ iegādājas~~tos~~ tikai tādus ražojumus, pakalpojumus ⇨ , ēkas un būvdarbus ⇦~~un ēkas~~, kuriem ir augsts energoefektivitātes līmenis~~, ciktāl tas atbilst rentabilitātei, ekonomiskajai īstenojamībai, lielākai ilgtspējai, tehniskajai piemērotībai, kā arī pietiekamai konkurencei, kā minēts III~~ ⌦ saskaņā ar prasībām, kas minētas šīs direktīvas IV ⌫ pielikumā.

~~Pirmajā daļā noteiktais pienākums attiecas uz līgumiem par ražojumu, pakalpojumu un ēku iegādi, ko veic publiskās struktūras, tiktāl, ciktāl šādu līgumu vērtība ir vienāda ar Direktīvas 2004/18/EK 4. pantā noteiktajām robežvērtībām vai lielāka par tām.~~

⇩ jauns

Dalībvalstis arī nodrošina, ka, slēgdamas publiskos līgumus un koncesijas līgumus par vērtību, kas vienāda ar vai lielāka par pirmajā daļā minētajām robežvērtībām, līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji piemēro šīs direktīvas 3. pantā minēto principu "energoefektivitāte pirmajā vietā", tai skaitā attiecībā uz publiskajiem līgumiem un koncesijas līgumiem, kuriem IV pielikumā nav noteiktas nekādas īpašas prasības.

⇩ 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

2. Šā panta 1. punktā minēto pienākumu bruņoto spēku līgumiem piemēro tikai tiktāl, ciktāl tā piemērošana nav pretrunā bruņoto spēku pasākumu būtībai un galvenajam mērķim. Pienākumu nepiemēro militārā ekipējuma piegādes līgumiem, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/81/EK~~ (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības~~[109].

---

109 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības

3. ~~Dalībvalstis, pienācīgi ņemot vērā publisko struktūru attiecīgo kompetenci un administratīvo organizāciju, mudina publiskās struktūras, tostarp reģionāla un vietēja līmeņa struktūras, sekot to centrālo valdību piemēram un iegādāties tikai tādus ražojumus, pakalpojumus un ēkas, kurām ir augsts energoefektivitātes līmenis.~~ ⇨ Neatkarīgi no šīs direktīvas 24. panta 4. punkta ⇦ dDalībvalstis ⇨ nodrošina, ka līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji, rīkojot iepirkuma konkursus par pakalpojuma līgumiem ⇦ ~~mudina publiskās struktūras, izsludinot pakalpojumu konkursus~~, kuros enerģija ir svarīga sastāvdaļa, izvērtēt ⇨ iespējamību ⇦ ~~iespēju~~ noslēgt ilgtermiņa energoefektivitātes līgumus, kas nodrošina enerģijas ietaupījumu ilgtermiņā.

4. Neskarot 1. punktu, dalībvalstis, iegādājoties ražojumu kopumu, ⌦ kuru pilnībā aptver ⌫ ~~uz kuru visu attiecas~~ saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369[110] ~~Direktīvu 2010/30/ES~~ pieņemts deleģētais akts, var prasīt, lai ražojumu kopējā energoefektivitāte būtu svarīgāka nekā katra kopumā iekļautā ražojuma energoefektivitāte atsevišķi, iegādājoties ražojumu kopumu, kas atbilst kritērijam par piederību augstākajai energoefektivitātes klasei.

⇩ jauns

5. Nolūkā sasniegt Savienības dekarbonizācijas un nulles piesārņojuma mērķus dalībvalstis var prasīt, lai līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji iepirkuma praksē attiecīgā gadījumā ņem vērā plašākus ilgtspējas, sociālos, vidiskos un aprites ekonomikas aspektus. Attiecīgā gadījumā un saskaņā ar IV pielikumā noteiktajām prasībām dalībvalstis pieprasa, lai līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji ņem vērā Savienības zaļā publiskā iepirkuma kritērijus.

Lai iepirkuma procesā nodrošinātu energoefektivitātes prasību piemērošanas pārredzamību, dalībvalstis dara publiski pieejamu informāciju par to līgumu ietekmi uz energoefektivitāti, kuru vērtība ir vienāda ar vai lielāka par 1. punktā minētajām robežvērtībām. Līgumslēdzējas iestādes var nolemt pieprasīt, lai pretendenti atklāj informāciju par jaunas ēkas globālās sasilšanas potenciālu visā dzīves ciklā, un var šo informāciju par līgumiem darīt publiski pieejamu, it sevišķi gadījumos, ja līgumi aptver jaunas ēkas, kuru platība ir lielāka par 2000 kvadrātmetriem.

Dalībvalstis atbalsta līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzējus energoefektivitātes prasību ieviešanā, arī reģionālā un vietējā līmenī, nodrošinot skaidrus noteikumus un vadlīnijas, tai skaitā aprites cikla izmaksu un vidiskās ietekmes un izmaksu novērtēšanas metodiku, izveidojot kompetences atbalsta centrus un mudinot līgumslēdzējas iestādes sadarboties, arī pāri robežām, un, ja iespējams, izmantojot apvienoto iepirkumu un digitālo iepirkumu.

6. Dalībvalstis izstrādā normatīvos aktus un administratīvo praksi attiecībā uz publisko iepirkumu un ikgadējo budžeta veidošanu un grāmatvedību, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka atsevišķas publiskās struktūras netiek atturētas veikt investīcijas energoefektivitātes uzlabošanā un izmantot energoefektivitātes līgumus un trešo personu finansējuma mehānismus, kas balstīti uz ilgtermiņa līgumiskām saistībām.

---

jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības (OV L 216, 20.8.2009., 7. lpp.).

110 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarķējuma satvaru un atceļ Direktīvu 2010/30/ES (OV L 198, 28.7.2017., 1. lpp.).

↓ 2012/27/ES (pielāgots) ⇨ jauns

7.~~b)~~ ⇨ Dalībvalstis novērš jebkādus regulatīvus vai neregulatīvus šķēršļus energoefektivitātei, jo īpaši ⇦ normatīvajos aktos un administratīvajā praksē ~~normatīvi akti un administratīvā prakse~~ attiecībā uz publisko iepirkumu un ikgadējo budžeta veidošanu un grāmatvedību, lai nodrošinātu to, ka atsevišķas publiskās struktūras netiek atturētas veikt ⌦ investīcijas ⌫~~ieguldījumus~~ energoefektivitātes uzlabošanā~~ un paredzamo dzīves cikla izmaksu samazināšanā~~, kā arī izmantot energoefektivitātes līgumus un ⌦ trešo personu finansējuma mehānismus, kas balstīti uz ilgtermiņa līgumiskām saistībām ⌫~~citus trešo personu finansēšanas pasākumus uz ilgtermiņa līguma pamata~~.

⇩ jauns

Dalībvalstis par pasākumiem, kas veikti, lai novērstu šķēršļus energoefektivitātes uzlabojumu ieviešanai, Komisijai ziņo savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 17. pantu.

↓ 2018/2002 1. panta 3. punkts (pielāgots) ⇨ jauns

III NODAĻA

⌦ *ENERĢIJAS IZMANTOJUMA EFEKTIVITĀTE* ⌫

~~8~~. pants

Energoekonomijas pienākums

1. Dalībvalstis sasniedz vismaz šādu kumulatīvu enerģijas ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ ietaupījumu:

a) no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim – katru gadu jaunu ietaupījumu 1,5 % apmērā no ikgadējā enerģijas pārdošanas apjoma galalietotājiem, aprēķinot to kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2013. gada 1. janvāra. Minētajā aprēķinā var daļēji vai pilnībā neiekļaut pārdotās enerģijas apjomu, ko izmanto transportam;

b) no 2021. gada 1. janvāra līdz ⇨ 2023 ⇦~~2030~~. gada 31. decembrim – katru gadu jaunu ietaupījumu 0,8 % apmērā no ikgadējā enerģijas galapatēriņa, aprēķinot to kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2019. gada 1. janvāra. Atkāpjoties no šīs prasības, Kipra un Malta no 2021. gada 1. janvāra līdz ⇨ 2023 ⇦ ~~2030~~. gada 31. decembrim katru gadu sasniedz jaunu ietaupījumu, kas līdzvērtīgs 0,24 % no ikgadējā enerģijas galapatēriņa, aprēķinot to kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2019. gada 1. janvāra;~~.~~

⇩ jauns

c) no 2024. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim – katru gadu jaunu ietaupījumu 1,5 % apmērā no ikgadējā enerģijas galapatēriņa, aprēķinot to kā vidējo rādītāju trīs gadu periodā pirms 2020. gada 1. janvāra.

🡻 2018/2002 1. panta 3. punkts (pielāgots)
⇨ jauns

Dalībvalstis izlemj, kā jauno ietaupījumu aprēķināto apjomu sadalīt katrā pirmās daļas a), ~~un~~ b) ⇨ un c) ⇦ apakšpunktā minētajā periodā, ar noteikumu, ka katra pienākuma laikposma beigās ir panākti prasītie kopējie kumulatīvie enerģijas ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ ietaupījumi.

Dalībvalstis turpina panākt jaunus ikgadējus ietaupījumus saskaņā ar pirmās daļas ⇨ c) apakšpunktā paredzēto ietaupījuma likmi ⇦ ~~b) apakšpunktu~~ desmit gadu periodos pēc 2030. gada~~, ja vien pārskatīšanā, ko Komisija veic līdz 2028. gadam un pēc tam reizi 10 gados, netiek secināts, ka tas nav vajadzīgs, lai sasniegtu Savienības 2050. gadam izvirzītos enerģētikas un klimata ilgtermiņa mērķus~~.

2. Dalībvalstis šā panta 1. punktā prasīto enerģijas ietaupījumu apjomu panāk, vai nu izveidojot 9.~~7.a~~ pantā minēto energoefektivitātes pienākuma shēmu, vai pieņemot 10.~~7.b~~ pantā minētos alternatīvos ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumus. Dalībvalstis energoefektivitātes pienākuma shēmu var kombinēt ar alternatīviem ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumiem. Dalībvalstis nodrošina, ka ⌦ enerģijas ⌫ ietaupījumus, kas izriet no 9.~~7.a~~ pantā, 10.~~7.b~~ pantā un 28. panta 11. punktā~~20. panta 6. punktā~~ minētajiem ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumiem, aprēķina saskaņā ar V pielikumu.

⇩ jauns

3. Dalībvalstis energoefektivitātes pienākuma shēmas, alternatīvus rīcībpolitikas pasākumus vai abu kombināciju vai programmas vai pasākumus, ko finansē no valsts energoefektivitātes fonda, prioritāri īsteno enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku, mazaizsargāto lietotāju un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū. Dalībvalstis nodrošina, ka rīcībpolitikas pasākumiem, ko īsteno saskaņā ar šo pantu, nav nelabvēlīgas ietekmes uz šīm personām. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis pēc iespējas labāk izmanto finansējumu, arī publisko finansējumu, Savienības līmenī izveidotos finansēšanas mehānismus un ieņēmumus no kvotām saskaņā ar 22. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ar mērķi novērst negatīvu ietekmi un nodrošināt taisnīgu un iekļaujīgu enerģētikas pārkārtošanu.

Izstrādājot šādus rīcībpolitikas pasākumus, dalībvalstis apsver un veicina atjaunīgās enerģijas kopienu un iedzīvotāju energokopienu lomu tajā, kā palīdzēt īstenot šos rīcībpolitikas pasākumus.

Dalībvalstis daļu no vajadzīgā kumulatīvā enerģijas tiešā patēriņa ietaupījuma panāk enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku, mazaizsargāto lietotāju un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū. Šī daļa ir vismaz vienāda ar enerģētiskās nabadzības skarto mājsaimniecību īpatsvaru, ko novērtē dalībvalsts nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, kurš izveidots saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 (Pārvaldības regulas) 3. panta 3. punkta d) apakšpunktu. Ja dalībvalsts nav paziņojusi enerģētiskās nabadzības skarto mājsaimniecību īpatsvaru, ko novērtē nacionālajā enerģētikas un klimata plānā,

vajadzīgā kumulatīvā enerģijas tiešā patēriņa ietaupījuma apjoma daļa enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku, mazaizsargāto lietotāju un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū ir vismaz vienāda ar tālāk uzskaitīto rādītāju 2019. gada vērtību – vai, ja kādam rādītājam vērtība par 2019. gadu nav pieejama, izmanto rādītāja vērtības lineāru ekstrapolāciju par pēdējiem trim gadiem, par kuriem vērtības ir pieejamas, – vidējo aritmētisko daļu:

a) nespēja uzturēt mājokli pietiekami siltu (*Eurostat, SILC* [ilc_mdes01]),

b) kavēti maksājumi par komunālo pakalpojumu rēķiniem (*Eurostat, SILC* [ilc_mdes07]) un

c) patēriņa izdevumu struktūra sadalījumā pa ienākumu kvintilēm un *COICOP* patēriņa mērķiem (*Eurostat, HBS,* [hbs_str_t223], dati par [CP045] Elektroenerģija, gāze un citu veidu degviela).

4. Dalībvalstis informāciju par izmantotajiem rādītājiem, vidējo aritmētisko daļu un saskaņā ar šā panta 3. punktu izstrādāto rīcībpolitikas pasākumu iznākumu iekļauj savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjauninājumos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu, savos turpmākajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. pantu un 7.–12. pantu un attiecīgajos progresa ziņojumos saskaņā ar minētās regulas 17. pantu.

🡻 2018/2002 1. panta 3. punkts (pielāgots)
⇨ jauns

5. Dalībvalstis var ieskaitīt enerģijas ietaupījumus, kas izriet no ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumiem neatkarīgi no tā, vai tie ieviesti līdz 2020. gada 31. decembrim vai pēc tam, ar noteikumu, ka minētie pasākumi noveduši pie jaunām atsevišķām darbībām, kas tiek veiktas pēc 2020. gada 31. decembra. ⇨ Enerģijas ietaupījumi, kas panākti kādā pienākuma periodā, netiek ieskaitīti vajadzīgo enerģijas ietaupījumu apjomā iepriekšējos pienākuma periodos, kas noteikti 1. punktā. ⇦

62. Ar noteikumu, ka dalībvalstis sasniedz vismaz savu kumulatīva enerģijas ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ ietaupījuma pienākumu, kas minēts 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, tās prasīto enerģijas ietaupījumu apjomu ⇨ , kas minēts 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, ⇦ var aprēķināt vienā vai vairākos šādos veidos:

a) enerģijas pārdošanas apjomam galalietotājiem vai enerģijas galapatēriņam, ko aprēķina kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2019. gada 1. janvāra, piemērojot ikgadēju ietaupījumu likmi;

b) pilnībā vai daļēji no pamata scenārija aprēķina izslēdzot enerģiju, ko izmanto transportam;

c) izmantojot jebkuru no 4. punktā izklāstītajiem risinājumiem.

73. Ja dalībvalstis ⇨ attiecībā uz vajadzīgo enerģijas ietaupījumu, kas minēts 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, ⇦ izmanto ⌦ kādu no 6. punktā paredzētajām iespējām ⌫ ~~2. punkta a), b) vai c) apakšpunktā paredzētās iespējas~~, tās nosaka:

a) savu ikgadēju ietaupījumu likmi, kura tiks piemērota viņu kumulatīvā enerģijas ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ ietaupījuma aprēķināšanā un kura nodrošina, ka viņu neto enerģijas ietaupījuma galīgais apjoms nav zemāks par 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā prasīto; ~~un~~

b) savu aprēķina pamata scenāriju, no kura daļēji vai pilnībā var tikt izslēgta transportam izmantotā enerģija.

8~~4~~. Katra dalībvalsts, ievērojot 9. punktu, var:

a) izdarīt 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā prasīto aprēķinu, izmantojot šādas vērtības: 1 % 2014. un 2015. gadā; 1,25 % 2016. un 2017. gadā; un 1,5 % 2018., 2019. un 2020. gadā;

b) aprēķinā neiekļaut visu to pārdotās enerģijas apjomu vai daļu no tā, kas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitīto rūpniecisko darbību nolūkos izmantots 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajā pienākuma laikposmā, vai visu to enerģijas galapatēriņa apjomu vai daļu no tā, kas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitīto rūpniecisko darbību nolūkos patērēts minētās daļas b) apakšpunktā minētajā pienākuma laikposmā;

c) ⇨ 1. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā ⇦ prasītajā enerģijas ietaupījumā ieskaitīt enerģijas ietaupījumu, kas, īstenojot 23. panta 4. punkta b) apakšpunktā, 24~~14~~. panta 4. punktā un 25~~1~~. panta 1.–10. punktā paredzētās prasības, ir iegūts enerģijas pārveides, sadales un pārvades nozarēs, tostarp efektīvā centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūrā. Dalībvalstis informē Komisiju par ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumiem, ko tās paredzējušas veikt saskaņā ar šo punktu laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, savos integrētajos valsts enerģētikas un klimata plānos. Minēto pasākumu ietekmi aprēķina saskaņā ar V pielikumu un iekļauj minētajos plānos;

d) prasītajā enerģijas ietaupījumā ieskaitīt izmērāmu un verificējamu enerģijas ietaupījumu, kas gūts ar atsevišķām darbībām, kuras īsteno kopš 2008. gada 31. decembra un kuru ietekme joprojām būs manāma 2020. gadā attiecībā uz 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minēto pienākuma laikposmu un pēc tam attiecībā uz 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minēto periodu;

e) prasītajā enerģijas ietaupījumā ieskaitīt enerģijas ietaupījumu, kas izriet no ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumiem, ar noteikumu, ka var pierādīt, ka minētie pasākumi noveduši pie atsevišķām darbībām, kas ~~tiek~~ veiktas no 2018. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim un dod ietaupījumus pēc 2020. gada 31. decembra;

f) ⇨ saskaņā ar 1. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktu ⇦ prasītā enerģijas ietaupījuma aprēķinā neiekļaut 30 % no verificējamā tās enerģijas daudzuma, kas ēkās vai uz ēkām pašpatēriņam saražota tādu ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumu rezultātā, ar kuriem veicina ⌦ atjaunīgo ⌫ ~~atjaunojamo~~ energoresursu tehnoloģiju jaunuzstādīšanu;

g) ⇨ saskaņā ar 1. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktu ⇦ prasītajā enerģijas ietaupījumā ieskaitīt enerģijas ietaupījumu, kas pārsniedz to enerģijas ietaupījumu, kas jāpanāk pienākuma laikposmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim, ar noteikumu, ka minētais ietaupījums gūts no atsevišķām darbībām, kuras veiktas saskaņā ar 9.~~7.a~~ un 10.~~7.b~~ punktā minētajiem ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumiem, par kuriem dalībvalstis paziņojušas savos valsts energoefektivitātes rīcības plānos un ziņojušas savos progresa ziņojumos saskaņā ar 24. pantu.

9~~5~~. Dalībvalstis piemēro saskaņā ar 8~~4~~. punktu izvēlētos variantus un to ietekmi aprēķina katram 1. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētajam laikposmam atsevišķi:

a) lai aprēķinātu 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajā pienākuma laikposmā panākamo enerģijas ietaupījumu, dalībvalstis var izmantot 8~~4~~. punkta a)–d) apakšpunktu. Visi saskaņā ar 4. punktu izvēlētie varianti kopā nepārsniedz 25 % no 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētā enerģijas ietaupījuma apjoma;

b) lai aprēķinātu 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajā pienākuma laikposmā panākamo enerģijas ietaupījumu, dalībvalstis var izmantot 8~~4~~. punkta b) līdz g) apakšpunktu ar noteikumu, ka 4. punkta d) apakšpunktā minētajām atsevišķajām darbībām būs verificējama un izmērāma ietekme arī pēc 2020. gada 31. decembra. Visi saskaņā ar 8~~4~~. punktu izvēlētie varianti kopā neizraisa saskaņā ar 6~~2~~. un 7~~3~~. punktu aprēķinātā enerģijas ietaupījuma apjoma samazināšanos par vairāk nekā 35 %.

Neatkarīgi no tā, vai dalībvalstis no sava aprēķina pamata scenārija pilnībā vai daļēji izslēdz enerģiju, ko izmanto transportam, vai izmanto kādu no 8~~4~~. punktā uzskaitītajiem risinājumiem, tās nodrošina, ka aprēķinātais jauno ietaupījumu neto apjoms, kas sasniedzams enerģijas galapatēriņā ⇨ 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajā ⇦ pienākuma laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz ⇨ 2023 ⇦~~2030~~. gada 31. decembrim, nav zemāks par apjomu, ko iegūst, piemērojot 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minēto ikgadējo ietaupījumu likmi.

10~~6~~. Dalībvalstis ⇨ savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjauninājumos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu, ⇦ savos ⇨ turpmākajos ⇦ integrētajos nacionālajos~~valsts~~ enerģētikas un klimata plānos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 ⇨ 3. pantu un 7.–12. pantu ⇦ un III pielikumu ⇨ un attiecīgajos progresa ziņojumos ⇦ apraksta, kā tiek aprēķināts enerģijas ietaupījuma apjoms, kas sasniedzams laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, kurš minēts šā panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, un – attiecīgā gadījumā – paskaidro, kā tika noteikta ikgadējā ietaupījumu likme un aprēķina pamata scenārijs un kā un kādā mērā tika piemērotas šā panta 8~~4~~. punktā minētās iespējas.

⇩ jauns

11. Dalībvalstis prasīto enerģijas ietaupījuma apjomu, kas minēts šā panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā un 3. punktā, un aprakstu par rīcībpolitikas pasākumiem, kas īstenojami, lai sasniegtu prasīto kumulatīvā enerģijas tiešā patēriņa ietaupījuma kopējo apjomu, un to aprēķināšanas metodiku saskaņā ar šīs direktīvas V pielikumu Komisijai paziņo savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjauninājumos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu un savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kā minēts un saskaņā ar procedūru Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā un 7.–12. pantā. Dalībvalstis izmanto ziņošanas veidni, ko dalībvalstīm nodrošina Komisija.

12. Ja, pamatojoties uz integrēto nacionālo enerģētikas un klimata progresa ziņojumu novērtējumu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 29. pantu vai uz jaunāka paziņotā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna atjauninājuma projekta vai atjauninājuma galīgās redakcijas novērtējumu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu, vai uz turpmāko integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projekta un galīgās redakcijas novērtējumu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. pantu, Komisija secina, ka rīcībpolitikas pasākumi nenodrošina prasītā kumulatīvā enerģijas tiešā patēriņa ietaupījuma apjoma sasniegšanu līdz pienākuma perioda beigām, Komisija dalībvalstīm, kuru rīcībpolitikas pasākumus tā uzskata par nepietiekamiem, lai tiktu nodrošināta to energoekonomijas pienākuma izpilde, var sniegt ieteikumus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 34. pantu.

🡻 2018/2002 1. panta 3. punkts

~~7. Pēc 2020. gada 31. decembra panāktos enerģijas ietaupījumus neieskaita prasītajā enerģijas ietaupījuma apjomā laikposmam no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.~~

⇩ jauns

13. Ja kāda dalībvalsts līdz katra šā panta 1. punktā noteiktā pienākuma perioda beigām nav panākusi prasīto kumulatīvo enerģijas tiešā patēriņa ietaupījumu, atlikušo enerģijas ietaupījumu tā panāk papildus kumulatīvajam enerģijas galapatēriņa ietaupījumam, kas jāpanāk līdz nākamā pienākuma perioda beigām.

🡻 2018/2002 1. panta 3. punkts (pielāgots)
⇨ jauns

~~8. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, tās dalībvalstis, kuras atbildīgajām pusēm ļauj izmantot 7.a panta 6. punkta b) apakšpunktā minēto iespēju, var šā panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta piemērošanas nolūkā ieskaitīt enerģijas ietaupījumus, kas panākti jebkurā konkrētā gadā pēc 2010. gada un pirms šā panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētā pienākuma laikposma, tā, it kā minētie enerģijas ietaupījumi būtu panākti pēc 2013. gada 31. decembra un pirms 2021. gada 1. janvāra, ar noteikumu, ka ir ievēroti visi šādi apstākļi:~~

~~a) energoefektivitātes pienākuma shēma bija spēkā kādā laikā no 2009. gada 31. decembra līdz 2014. gada 31. decembrim, un tā bija iekļauta dalībvalsts pirmajā valsts energoefektivitātes rīcības plānā, kas iesniegts saskaņā ar 24. panta 2. punktu;~~

~~b) ietaupījumi tika radīti pienākuma shēmas satvarā;~~

~~c) ietaupījumi tika aprēķināti saskaņā ar V pielikumu;~~

~~d) valstu energoefektivitātes rīcības plānos saskaņā ar 24. panta 2. punktu ir ziņots par gadiem, par kuriem ietaupījumi tiek ieskaitīti kā panākti.~~

~~9. Dalībvalstis nodrošina, ka ietaupījumus, kas izriet no 7.a pantā, 87.b pantā un 20. panta 6. punktā minētajiem politikas pasākumiem, aprēķina saskaņā ar V pielikumu.~~

~~10. Dalībvalstis šā panta 1. punktā prasīto enerģijas ietaupījumu apjomu panāk, vai nu izveidojot 7.a pantā minēto energoefektivitātes pienākuma shēmu, vai pieņemot 87.b pantā minētos alternatīvos politikas pasākumus. Dalībvalstis energoefektivitātes pienākuma shēmu var kombinēt ar alternatīviem politikas pasākumiem.~~

~~11. Izstrādājot politikas pasākumus, kas paredzēti, lai izpildītu savus pienākumus panākt enerģijas ietaupījumus, dalībvalstis ņem vērā nepieciešamību mazināt enerģētisko nabadzību saskaņā ar to noteiktajiem kritērijiem, ņemot vērā savu piecjamo praksi šajā jomā, atbilstīgā apmērā nosakot, ka daļu no energoefektivitātes pasākumiem saskaņā ar viņu valsts energoefektivitātes pienākuma shēmām, alternatīviem politikas pasākumiem vai programmām vai pasākumiem, ko finansē no valsts energoefektivitātes fonda, prioritārā kārtā īsteno neaizsargāto mājsaimniecību vidū, tostarp tajās, ko ietekmē enerģētiskā nabadzība, un – attiecīgā gadījumā – sociālajos mājokļos.~~

~~Šīs direktīvas kontekstā par to pasākumu iznākumu, kuru mērķis ir mazināt enerģētisko nabadzību, dalībvalstis iekļauj informāciju integrētajos valsts enerģijas un klimata progresa ziņojumos saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999.~~

14~~12~~. ⇨ Nacionālo enerģijas un klimata plānu atjauninājumos un attiecīgajos progresa ziņojumos un turpmākajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, ko paziņo saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999, ⇦ d~~D~~alībvalstis pierāda, ⇨ attiecīgā gadījumā ietverot pierādījumus un aprēķinus, ⇦

a) ka gadījumos, kad ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumu vai atsevišķu darbību ietekme pārklājas, nenotiek enerģijas ietaupījuma dubulta uzskaite;~~.~~

⇩ jauns

b) kā enerģijas ietaupījums, kas panākts saskaņā ar 1. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktu, palīdz sasniegt nacionālo devumu saskaņā ar 4. pantu;

c) ka energoekonomijas pienākuma izpildei ir noteikti rīcībpolitikas pasākumi, kuri izstrādāti atbilstoši šā panta prasībām, un ka minētie rīcībpolitikas pasākumi ir atbilstīgi un piemēroti, lai nodrošinātu, ka līdz katra pienākuma perioda beigām tiek sasniegts prasītais kumulatīvā enerģijas tiešā patēriņa ietaupījuma apjoms.

🡻 2018/2002 1. panta 4. punkts (pielāgots)
⇨ jauns

9.~~7.a~~ pants

Energoefektivitātes pienākuma shēmas

1. Ja dalībvalstis nolemj izmantot energoefektivitātes pienākuma shēmu, lai izpildītu savas saistības panākt 8~~7~~. panta 1. punktā noteikto ietaupījumu apjomu, tās nodrošina, ka šā panta 2. punktā minētās atbildīgās puses, kas darbojas katras dalībvalsts teritorijā, neskarot 8~~7~~. panta 9~~4~~. un 10~~5~~. punktu, izpilda prasības par savu kumulatīvu enerģijas ⌦ tiešā patēriņa ⌫ ~~galapatēriņa~~ ietaupījumu, kā izklāstīts 8~~7~~. panta 1. punktā.

Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var nolemt, ka atbildīgās puses panāk minētos ietaupījumus – pilnībā vai daļēji – kā ieguldījumu valsts energoefektivitātes fondā saskaņā ar 28. panta 11. punktu~~20. panta 6. punktu~~.

2. Dalībvalstis, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, izraugās atbildīgās puses no ⇨ pārvades sistēmu operatoriem ⇦ enerģijas sadales uzņēmumiem, enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem un transportlīdzekļu degvielas izplatītājiem vai transportlīdzekļu degvielas mazumtirdzniecības uzņēmumiem, kas darbojas to teritorijā. Pienākuma izpildei nepieciešamo enerģijas ietaupījumu apjomu dalībvalsts izraudzītās atbildīgās puses galalietotāju vidū panāk neatkarīgi no saskaņā ar 8~~7~~. panta 1. punktu veiktā aprēķina, vai, ja dalībvalsts tā nolēmusi, ar sertificētiem ietaupījumiem, ko panākušas citas personas, kā izklāstīts šā panta 10~~6~~. punkta a) apakšpunktā.

3. Ja enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi ir izraudzīti kā atbildīgās puses saskaņā ar 2. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka, pildot savu pienākumu, enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi nerada šķēršļus, kas traucē lietotājiem pāriet no viena piegādātāja pie otra.

⇩ jauns

4. Dalībvalstis var prasīt, lai atbildīgās puses kādu enerģijas ietaupījuma pienākumu daļu sasniedz enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku, mazaizsargāto lietotāju un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū. Dalībvalstis var arī prasīt, lai atbildīgās puses sasniedz enerģijas izmaksu samazināšanas mērķrādītājus un panāk enerģijas ietaupījumus, veicinot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, arī finansiālā atbalsta pasākumus, kas mazina oglekļa cenas ietekmi uz MVU un mikrouzņēmumiem.

5. Dalībvalstis var prasīt, lai atbildīgās puses sadarbojas ar vietējām iestādēm vai pašvaldībām ar mērķi veicināt energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku, mazaizsargāto lietotāju un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū. Tas nozīmē arī apzināt un risināt tādu konkrētu grupu īpašās vajadzības, kuras pakļautas enerģētiskās nabadzības riskam vai kuras ir neaizsargātākas pret tās sekām. Lai aizsargātu enerģētiskās nabadzības skartos cilvēkus, mazaizsargātos lietotājus un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošos cilvēkus, dalībvalstis mudina atbildīgās puses veikt tādas darbības kā ēku, arī sociālo mājokļu, renovācija, ierīču nomaiņa, finansiāla atbalsta un stimulu nodrošināšana energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem saskaņā ar nacionālajām finansēšanas un atbalsta shēmām vai energoauditēšana.

6. Dalībvalstis prasa, lai atbildīgās puses katru gadu ziņo par enerģijas ietaupījumiem, ko tās panākušas ar darbībām enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku, mazaizsargāto lietotāju un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū, un prasa agregētu statistikas informāciju par to galalietotājiem (kurā identificētas izmaiņas enerģijas ietaupījumā salīdzinājumā ar iepriekš sniegto informāciju) un par sniegto tehnisko un finansiālo atbalstu.

🡻 2018/2002 1. panta 4. punkts (pielāgots)
⇨ jauns

74. No katras atbildīgās puses prasīto enerģijas ietaupījumu apjomu dalībvalstis izsaka vai nu kā enerģijas galapatēriņu, vai kā primārās enerģijas patēriņu. Prasītā enerģijas ietaupījumu apjoma izteikšanai izvēlēto metodi izmanto arī, lai aprēķinātu atbildīgo pušu deklarētos ietaupījumus. ⇨ Pārrēķinot enerģijas ietaupījumu apjomu, ⇦ pPiemēro ⇨ zemāko siltumspēju, kas noteikta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066[111] VI pielikumā, un primārās enerģijas faktoru saskaņā ar 29. pantu ⇦ ~~IV pielikumā noteiktos pārrēķina koeficientus~~ ⇨ , ja vien nav pamata izmanot citus pārrēķina koeficientus ⇦.

85. Dalībvalstis ⌦ izveido ⌫ ~~ievieš~~ mērīšanas, kontroles un verifikācijas sistēmas, ⌦ ar kuru palīdzību ⌫ ~~saskaņā ar kurām~~ tiek veikta dokumentēta verifikācija attiecībā uz vismaz statistiski nozīmīgu un reprezentatīvu izlasi no atbildīgo pušu īstenotajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem. Mērīšanu, kontroli un verifikāciju veic neatkarīgi no atbildīgajām pusēm. ⇨ Ja kāds subjekts ir atbildīgā puse valsts energoefektivitātes pienākuma shēmā saskaņā ar 9. pantu un ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā ēku un autotransporta sektorā [atsauce uz priekšlikumu], monitoringa un verifikācijas sistēma nodrošina, ka aprēķinā un

[111] Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2066 (2018. gada 19. decembris) par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012 (OV L 334, 31.12.2018., 1.–93. lpp.).

ziņojumos par subjekta enerģijas ietaupījumu pasākumos panākto enerģijas ietaupījumu tiek ņemta vērā oglekļa cena, kas tiek nodota tālāk, laižot kurināmo/degvielu patēriņam [saskaņā ar Direktīvas XX XX pantu]. ⇦

⇩ jauns

9. Dalībvalstis par ieviestajām mērīšanas, kontroles un verifikācijas sistēmām, tostarp, bet ne tikai, par izmantotajām metodēm, apzinātajām problēmām un to, kā tās risinātas, informē Komisiju savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 17. pantu.

🡻 2018/2002 1. panta 4. punkts (pielāgots)
⇨ jauns

10~~6~~. Energoefektivitātes pienākuma shēmas ietvaros dalībvalstis var ⌦ atļaut atbildīgajām pusēm ⌫ veikt ~~vienu vai abas~~ šādas darbības:

a) ~~atļaut atbildīgajām pusēm~~ pienākumu izpildē ieskaitīt sertificētus enerģijas ietaupījumus, ko panākuši energopakalpojumu sniedzēji vai citas trešās puses, tostarp arī tad, ja atbildīgās puses pasākumus veicina ar citu valsts apstiprinātu struktūru vai publisko iestāžu starpniecību, un tas var notikt oficiālu partnerību ietvaros un var būt kombinācijā ar citiem finansējuma avotiem. Ja dalībvalstis to atļauj, tad tās nodrošina, ka enerģijas ietaupījumu sertificēšana notiek saskaņā ar dalībvalstīs ieviestu apstiprināšanas procesu, kurš ir skaidrs, pārredzams un visiem tirgus dalībniekiem pieejams un kura mērķis ir sertifikācijas izmaksu samazināšana;

b) ~~atļaut atbildīgajām pusēm~~ ieskaitīt konkrētā gadā panāktus ietaupījumus tā, it kā tie būtu panākti vai nu kādā no iepriekšējiem četriem gadiem, vai kādā no nākamajiem trim gadiem, ja netiek pārsniegts 8~~7~~. panta 1. punktā minētā ietaupījumu laikposma beigu termiņš.

Dalībvalstis novērtē un attiecīgā gadījumā veic pasākumus, lai mazinātu ietekmi, ko energoefektivitātes pienākuma shēmu radītās tiešās un netiešās izmaksas atstāj uz starptautiskai konkurencei pakļautu energoietilpīgu nozaru konkurētspēju.

11~~7~~. Reizi gadā dalībvalstis publicē katras atbildīgās puses vai atbildīgo pušu apakškategorijas panāktos enerģijas ietaupījumus, kā arī kopējos shēmā panāktos ietaupījumus.

10.~~7.b~~ pants

Alternatīvi ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumi

1. Ja dalībvalstis nolemj izmantot alternatīvus ⌦ rīcīb ⌫politikas pasākumus, lai izpildītu savas saistības panākt 8~~7~~. panta 1. punktā noteikto ietaupījumu apjomu, neskarot 8~~7~~. panta 9~~4~~. un 10~~5~~. punktu, tās nodrošina, ka saskaņā ar 8~~7~~. panta 1. punktu prasītos enerģijas ietaupījumus sasniedz pie galalietotājiem.

2. Attiecībā uz visiem pasākumiem, kas nav nodokļu pasākumi, dalībvalstis ievieš mērīšanas, kontroles un verifikācijas sistēmas, saskaņā ar kurām dokumentēta verifikācija tiek veikta vismaz statistiski nozīmīgai un reprezentatīvai izlasei no iesaistīto vai pilnvaroto pušu īstenotajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem. Mērīšanu, kontroli un verifikāciju veic neatkarīgi no iesaistītajām vai pilnvarotajām pusēm.

⇩ jauns

3. Dalībvalstis par ieviestajām mērīšanas, kontroles un verifikācijas sistēmām, tostarp, bet ne tikai, par izmantotajām metodēm, apzinātajām problēmām un to, kā tās risinātas, informē Komisiju savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 17. pantu.

4. Ziņojot par nodokļu pasākumu, dalībvalstis pierāda, kā nodokļu pasākuma izstrādē ir nodrošināts cenas signāla iedarbīgums, piemēram, nodokļa likme un redzamība laika gaitā. Ja nodokļa likme ir tikusi samazināta, dalībvalstis pamato, kā nodokļu pasākumi joprojām rada jaunus enerģijas ietaupījumus.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)

11~~8~~. pants

⌦ Energopārvaldības sistēmas un ⌫ e~~E~~nergoauditi ~~un energovadības sistēmas~~

⇩ jauns

1. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumi, kuru vidējais gada energopatēriņš iepriekšējos trīs gados, ņemot vērā visus enerģijas nesējus, pārsniedz 100 TJ, ievieš energopārvaldības sistēmu. Energopārvaldības sistēmu sertificē neatkarīga struktūra saskaņā ar relevantajiem Eiropas vai starptautiskajiem standartiem.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumiem, kuru vidējais gada energopatēriņš iepriekšējos trīs gados, ņemot vērā visus enerģijas nesējus, pārsniedz 10 TJ un kuri nav ieviesuši energopārvaldības sistēmu, ir piemērojama prasība par energoauditu. Energoauditus neatkarīgi un izmakslietderīgi veic kvalificēti vai akreditēti eksperti saskaņā ar 26. pantā noteiktajām prasībām vai īsteno un uzrauga neatkarīgas iestādes saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Energoauditus veic vismaz reizi četros gados, sākot no iepriekšējā energoaudita datuma.

Energoauditu rezultāti, arī šajos auditos sniegtie ieteikumi, jānosūta uzņēmuma vadībai. Dalībvalstis nodrošina, ka rezultāti un īstenotie ieteikumi attiecīgā gadījumā tiek publicēti uzņēmuma gada pārskatā.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

3~~1~~. Dalībvalstis veicina to, lai visiem galalietotājiem būtu pieejami kvalitatīvi un ⌦ izmakslietderīgi ⌫ ~~rentabli~~ energoauditi, kurus:

a) neatkarīgi veic saskaņā ar kvalifikācijas kritērijiem kvalificēti un/vai akreditēti eksperti; vai

b) īsteno un uzrauga valsts tiesību aktos paredzētas neatkarīgas iestādes.

Pirmajā daļā minētos energoauditus var veikt uzņēmuma iekšējie speciālisti vai energoauditori ar noteikumu, ka attiecīgā dalībvalsts ir ieviesusi sistēmu, ar ko nodrošina un pārbauda to kvalitāti, tostarp vajadzības gadījumā nejaušas izlases veidā pārbaudot vismaz statistiski būtisku daļu no visiem energoauditiem, kurus tie veikuši gada laikā.

Lai garantētu kvalitatīvus energoauditus un ⌦ energopārvaldības ⌫ ~~energovadības~~ sistēmas, dalībvalstis, pamatojoties uz VI pielikumu, ievieš pārredzamus un nediskriminējošus minimālos energoauditu kritērijus. ⇨ Dalībvalstis nodrošina, ka tiek veiktas kvalitātes pārbaudes, ar kurām nodrošina energoauditu derīgumu un pareizību. ⇦

Energoauditos neietver klauzulas, ar kurām audita rezultātus liedz nodot jebkuram kvalificētam/akreditētam energopakalpojumu sniedzējam, ar nosacījumu, ka klients neiebilst pret rezultātu tālāknodošanu.

4~~2~~. Dalībvalstis izstrādā programmas, lai mudinātu MVU ⇨ , kuriem 1. vai 2. punkts nav piemērojams, ⇦ veikt energoauditus un pēc tam īstenot šo auditu rezultātā sniegtos ieteikumus.

Pamatojoties uz pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem un neskarot Savienības tiesību aktus valsts atbalsta jomā, dalībvalstis var izveidot MVU atbalsta shēmas, tostarp, ja tās ir noslēgušas brīvprātīgas vienošanās, lai segtu izdevumus, kas saistīti ar energoaudita veikšanu un energoauditu ⌦ izmakslietderīgāko ⌫ ~~rentablāko~~ ieteikumu īstenošanu, ja ierosinātie pasākumi tiek īstenoti.

Dalībvalstis informē MVU ⌦ , tostarp izmantojot attiecīgos uzņēmumus pārstāvošas starpniekorganizācijas, ⌫ par konkrētiem piemēriem, kā ⌦ energopārvaldības ⌫ ~~energovadības~~ sistēmas varētu palīdzēt to uzņēmējdarbībā~~, tostarp izmantojot attiecīgos uzņēmumus pārstāvošas starpniekorganizāeijas~~. Komisija palīdz dalībvalstīm, atbalstot paraugprakses apmaiņu šajā jomā.

~~3. Dalībvalstis arī izstrādā programmas, lai, sniedzot piemērotus konsultāciju pakalpojumus, uzlabotu mājsaimniecību informētību par šādu auditu priekšrocībām.~~

~~Dalībvalstis sekmē apmācības programmas energoauditoru kvalificēšanai, lai veicinātu ekspertu pietiekamu piecjamību.~~

~~4. Dalībvalstis nodrošina, lai uzņēmumos, kas nav MVU, energoauditi tiktu veikti līdz 2015. gada 5. decembrim un lai tos neatkarīgā un rentablā veidā veiktu kvalificēti un/vai akreditēti eksperti vai ieviestu un uzraudzītu neatkarīgas iestādes saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un lai pēc tam tos veiktu vismaz ik pēc četriem gadiem pēc dienas, kad veikts iepriekšējais energoaudits.~~

⇩ jauns

5. Dalībvalstis izstrādā programmas, lai mudinātu uzņēmumus, kuri nav MVU un kuriem 1. vai 2. punkts nav piemērojams, veikt energoauditus un pēc tam īstenot šo auditu rezultātā sniegtos ieteikumus.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

6~~5~~. Par ⇨ 2 ⇦~~4~~. punktā noteiktajām prasībām atbilstošiem energoauditiem uzskata tādus energoauditus, kas veikti neatkarīgā veidā, pamatojoties uz minimālajiem kritērijiem, kuri balstīti uz VI pielikumu un veikti saskaņā ar brīvprātīgu vienošanos starp ieinteresēto personu organizācijām un izraudzītu iestādi, un ko uzrauga attiecīgā dalībvalsts vai citas struktūras, kurām kompetentās iestādes ir deleģējušas attiecīgo atbildību, vai Komisija.

To tirgus dalībnieku ⌦ piekļuves ⌫ ~~piecjamības~~ pamatā, kuri sniedz energopakalpojumus, ir pārredzami un nediskriminējoši kritēriji.

⇩ jauns

7. Uzņēmumus, kas īsteno energoefektivitātes līgumu, no 1. un 2. punkta prasībām atbrīvo ar nosacījumu, ka energoefektivitātes līgums atbilst XIV pielikumā noteiktajām prasībām.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

8~~6~~. Šā panta ⇨ 1. un 2. ⇦~~4~~. punktā noteiktās prasības nepiemēro uzņēmumiem, ~~kuri nav MVU un~~ kuri īsteno ~~energovadības vai~~ vides vadības sistēmu, ko atbilstīgi attiecīgiem Eiropas vai starptautiskiem standartiem ir sertificējusi neatkarīga struktūra, ar noteikumu, ka ~~dalībvalstis nodrošina, ka~~ attiecīgajā ⌦ vides ⌫ vadības sistēmā ietilpst energoaudita veikšana, pamatojoties uz minimālajiem kritērijiem, kuri balstīti uz VI pielikumu.

9~~7~~. Energoauditus var veikt atsevišķi vai kā daļu no plašāka vides audita. Dalībvalstis var prasīt, lai energoauditā ietilptu tehniskās un ekonomiskās īstenojamības ⌦ no ⌫~~iz~~vērtējums par pieslēgumu esošam vai plānotam centralizētas siltumapgādes vai aukstumapgādes tīklam.

Neskarot Savienības tiesību aktus valsts atbalsta jomā, dalībvalstis var ieviest stimulu un atbalsta sistēmas, lai īstenotu energoauditu un līdzīgu pasākumu rezultātā izstrādātus ieteikumus.

⇩ jauns

10. Neskarot 1. līdz 9. punktu, dalībvalstis prasa, lai ikkatra tāda to teritorijā izvietota datu centra īpašnieki un operatori, kuram ir būtisks energopatēriņš, līdz 2024. gada 15. martam un pēc tam katru gadu dara publiski pieejamu VI pielikuma 2. punktā minēto informāciju, ko dalībvalstis pēc tam ziņo Komisijai.

🡻 2012/27/ES

1~~2~~9. pants

🡻 2019/944 70. panta 1. punkta a) apakšpunkts

Dabasgāzes uzskaite

🡻 2019/944 70. panta 1. punkta b) apakšpunkts

1. Dalībvalstis nodrošina, lai dabasgāzes galalietotājiem, ciktāl tas ir tehniski iespējams, finansiāli pamatoti un samērīgi attiecībā pret~~saistībā ar~~ potenciālo enerģijas ietaupījumu, par konkurētspējīgu cenu tiktu nodrošināti individuāli skaitītāji, kas precīzi atspoguļo galalietotāja faktisko enerģijas patēriņu un sniedz informāciju par faktisko izmantošanas laiku.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)

Šādu individuālu skaitītāju par konkurētspējīgu samaksu nodrošina vienmēr, ja

a) tiek aizstāts lietošanā esošs skaitītājs, ja vien tas tehniski nav iespējams vai nav ⌦ izmakslietderīgi ⌫~~rentabli~~ attiecībā pret paredzamo potenciālo enerģijas ietaupījumu ilgtermiņā;

b) jaunā ēkā tiek veikts jauns pieslēgums vai ēkā notiek nozīmīgi ⌦ renovācijas ⌫~~atjaunošanas~~ darbi, kā izklāstīts Direktīvā 2010/31/ES.

↓ 2019/944 70. panta 1. punkta c) apakšpunkts

2. Ja un tādā mērā, kādā dalībvalstis īsteno viedās uzskaites sistēmas un ievieš viedos skaitītājus dabasgāzes patēriņa mērīšanai saskaņā ar Direktīvu 2009/73/EK:

↓ 2012/27/ES

a) tās nodrošina, ka galalietotāji no skaitītāju sistēmām var iegūt informāciju par faktisko izmantošanas laiku un ka, nosakot minimālās skaitītāju funkcijas un tirgus dalībniekiem noteiktos pienākumus, tiek pilnībā ņemti vērā energoefektivitātes mērķi un galalietotāju ieguvumi;

b) atbilstīgi attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem datu aizsardzības un privātuma jomā tās nodrošina viedo skaitītāju un datu paziņošanas drošīb~~um~~u, kā arī galalietotāju privātumu;

c~~e~~) tās pieprasa, lai viedo skaitītāju uzstādīšanas laikā klientiem tiktu sniegti atbilstīgi padomi un informācija, jo īpaši par visām iespējām attiecībā uz skaitītāja rādījumu pārvaldību un enerģijas patēriņa pārraudzību.

↓ 2018/2002 1. panta 6. punkts (pielāgots)
⇨ jauns

13.~~9.a~~ pants

Siltumapgādes, aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens apgādes uzskaite

1. Dalībvalstis nodrošina, lai centralizētās siltumapgādes, centralizētās aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens apgādes galalietotājiem par konkurētspējīgu cenu tiktu nodrošināti skaitītāji, kas precīzi atspoguļo viņu faktisko enerģijas patēriņu.

2. Ja ēkas siltumapgāde, aukstumapgāde vai mājsaimniecības karstā ūdens apgāde tiek nodrošināta no centrāla avota, kas apkalpo vairākas ēkas, vai no centralizētas siltumapgādes vai centralizētas aukstumapgādes sistēmas, tad skaitītāju uzstāda pie siltummaiņa vai piegādes punkta.

14.~~9.b~~ pants

Siltumapgādes, aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens apgādes dalītā uzskaite un izmaksu sadale

1. Daudzdzīvokļu ēkās un daudzfunkcionālās ēkās, kuru siltumapgāde vai aukstumapgāde tiek nodrošināta no centrāla avota vai no centralizētas siltumapgādes vai centralizētas aukstumapgādes sistēmas, uzstāda individuālos skaitītājus, kas mēra siltumenerģijas vai

aukstumapgādes enerģijas vai mājsaimniecības karstā ūdens patēriņu katrā ēkas vienībā, ja tas ir tehniski iespējami un ⌦ izmakslietderīgi ⌫ ~~rentabli~~ tādā nozīmē, ka tas ir samērīgi attiecībā pret~~uz~~ potenciālo enerģijas ietaupījumu.

Ja individuālu skaitītāju izmantošana ⌦ katrā ēkas vienībā ⌫ nav tehniski iespējama vai nav ⌦ izmaksefektīva ⌫ ~~rentabla~~, ~~katrā ēkas vienībā~~ siltumenerģijas patēriņa mērīšanai izmanto individuālus siltummaksas sadalītājus, ar kuriem mēra siltumenerģijas patēriņu katrā radiatorā, ja vien attiecīgā dalībvalsts nav pierādījusi, ka šādu siltummaksas sadalītāju uzstādīšana nebūtu ⌦ izmaksefektīva ⌫ ~~rentabla~~. Tādos gadījumos var apsvērt alternatīvas ⌦ izmaksefektīvas ⌫ ~~rentablas~~ metodes siltumenerģijas patēriņa uzskaitei. Katra dalībvalsts skaidri nosaka un publicē vispārējos kritērijus, metodes un/vai procedūras, lai noteiktu, pie kādiem to uzskata par tehniski neiespējamu vai ⌦ izmaksnelietderīgu ⌫ ~~nerentablu~~.

2. Jaunās daudzdzīvokļu ēkās un jaunu daudzfunkcionālu ēku dzīvojamajā daļās, kuras ir aprīkotas ar centrālu mājsaimniecības karstā ūdens uzsildīšanas avotu vai kuru ~~siltuma~~pgāde tiek nodrošināta no centralizētām siltumapgādes sistēmām, neatkarīgi no 1. punkta pirmās daļas uzstāda individuālos skaitītājus mājsaimniecības karstajam ūdenim.

3. Ja siltumapgāde un aukstumapgāde daudzdzīvokļu vai daudzfunkcionālās ēkās tiek nodrošināta, izmantojot centralizētu siltumapgādi vai centralizētu aukstumapgādi, vai ja šādas ēkas galvenokārt izmanto savas koplietošanas ⌦ siltumapgādes ⌫ ~~apkures~~ vai aukstumapgādes sistēmas, dalībvalstis nodrošina, ka tajās ir ieviesti pārredzami, publiski pieejami valsts noteikumi par to, kā sadala izmaksas par siltumenerģijas, aukstumapgādes enerģijas vai mājsaimniecības karstā ūdens patēriņu šādās ēkās, lai nodrošinātu, ka ⌦ individuālais patēriņš tiek uzskaitīts pārredzami un precīzi ⌫ ~~pārredzami un precīzi tiek uzskaitīts individuālais patēriņš~~. Attiecīgos gadījumos šādos noteikumos iekļauj ⌦ vadlīnijas ⌫ ~~pamatnostādnes~~ par to, kā sadalīt maksu par enerģiju, ko izmanto šādi:

a) mājsaimniecības karstā ūdens apgādei;

b) siltuma starojumam no ēkas konstrukcijām un koplietošanas telpu apsildei, ja kāpņutelpas un gaiteņi ir aprīkoti ar radiatoriem;

c) dzīvokļu siltumapgādei vai aukstumapgādei.

15.~~9.c~~ pants

Attālinātas nolasīšanas prasība

1. Direktīvas 13.~~9.a~~ un 14.~~9.b~~ panta nolūkā ⌦ jaunuzstādīti ⌫ skaitītāji un siltummaksas sadalītāji~~, kas uzstādīti pēc 2020. gada 25. oktobra,~~ ir attālināti nolasāmas ierīces. ~~Turpina~~ P~~p~~iemēro~~t~~ tehniskās iespējamības un rentabilitātes nosacījumus, kas izklāstīti 14.~~9.b~~ panta 1. punktā.

2. ⇨ Līdz 2027. gada 1. janvārim ⇦ ~~No 2027. gada 1. janvāra~~ skaitītājus un siltummaksas sadalītājus, kas nav attālināti nolasāmi, bet ir jau uzstādīti, dara attālināti nolasāmus vai aizstāj ar attālināti nolasāmām ierīcēm, izņemot gadījumus, ja attiecīgā dalībvalsts ir pierādījusi, ka tas nav ⌦ izmaksefektīvi ⌫ ~~rentabli~~.

↓ 2012/27/ES

16~~10~~. pants

↓ 2019/944 70. panta 2. punkta a) apakšpunkts

Rēķinu informācija par dabasgāzi

↓ 2019/944 70. panta 2. punkta b) apakšpunkts (pielāgots)

1. Ja galalietotājiem nav Direktīvā 2009/73/EK minēto viedo skaitītāju, dalībvalstis ~~līdz 2014. gada 31. decembrim~~ nodrošina, lai rēķinu informācija par dabasgāzi būtu uzticama, precīza un balstīta uz faktisko patēriņu saskaņā ar VII pielikuma 1.1. punktu, ja tas ir tehniski iespējams un ekonomiski pamatoti.

↓ 2012/27/ES

Šo pienākumu var izpildīt, izmantojot sistēmu, saskaņā ar kuru galalietotāji paši pastāvīgi nolasa skaitītāja rādījumus un paziņo tos enerģijas piegādātājam. Tikai tad, ja galalietotājs nav iesniedzis skaitītāja rādījumu par konkrētu apmaksas laikposmu, rēķinu izraksta, balstoties uz patēriņa aplēsi vai fiksētu likmi.

↓ 2019/944 70. panta 2. punkta c) apakšpunkts (pielāgots)

2. Saskaņā ar Direktīvu 2009/73/EK uzstādītie skaitītāji ļauj sniegt precīzu rēķinu informāciju, kas balstīta uz faktisko patēriņu. Dalībvalstis nodrošina, ka galalietotājiem ir iespējams viegli piekļūt papildinformācijai par ⌦ vēsturisko ⌫ ~~agrāko~~ patēriņu detalizētu pašpārbaužu veikšanai.

↓ 2012/27/ES (pielāgots)

Papildu informācijā par patēriņa vēsturi ietilpst:

a) kumulatīvi dati par patēriņu vismaz trīs iepriekšējos gados vai laikā kopš piegādes līguma sākuma, ja tas ir īsāks. Dati atbilst laikposmam, par kuru ir sagatavota parasta rēķina informācija; ~~un~~

b) detalizēti dati atbilstoši lietošanas laikam jebkurā dienā, nedēļā, mēnesī un gadā. Šie dati tiek darīti pieejami galalietotājam, izmantojot internetu vai skaitītāja saskarni, ⌦ vismaz par iepriekšējiem 24 mēnešiem vai par laiku ⌫~~vismaz iepriekšējos 24 mēnešos vai laikā~~ kopš piegādes līguma sākuma, ja tas ir īsāks.

3. Neatkarīgi no tā, vai viedie skaitītāji ir uzstādīti vai nav, dalībvalstis:

a) paredz, ka tādā apjomā, kādā galalietotājiem ir pieejama informācija par enerģijas rēķiniem un patēriņa vēsturi, pēc galalietotāja pieprasījuma to dara pieejamu galalietotāja izraudzītam energopakalpojumu sniedzējam;

b) nodrošina, lai galalietotājiem tiktu piedāvāta iespēja rēķinu informāciju un rēķinus saņemt elektroniskā formātā un lai viņi pēc pieprasījuma saņemtu skaidru un viegli saprotamu skaidrojumu par to, kā ir sagatavots viņu rēķins, it īpaši, ja rēķinu pamatā nav faktiskais patēriņš;

c) nodrošina, ka līdz ar rēķinu ir pieejama visa attiecīgā informācija, lai saskaņā ar VII pielikumu galalietotājiem nodrošinātu izsmeļošu atskaiti par aktuālajām enerģijas izmaksām;

d) var paredzēt, ka pēc galalietotāja pieprasījuma šajos rēķinos iekļauto informāciju neuzskata par maksājuma pieprasījumu. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, lai energoresursu piegādātāji piedāvātu elastīgu kārtību faktisko maksājumu veikšanai;

e) pieprasa, lai informācija un enerģijas izmaksu aplēses pēc patērētāju pieprasījuma tiktu nodrošinātas laikus un viegli saprotamā formātā, kuru patērētāji var izmantot, lai salīdzinātu piedāvājumus pēc līdzvērtīgām pazīmēm.

↓ 2018/2002 1. panta 8. punkts (pielāgots)

17.~~10.a~~ pants

Siltumapgādes, aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens apgādes rēķinu un patēriņa informācija

1. Ja skaitītāji vai siltummaksas sadalītāji ir uzstādīti, dalībvalstis nodrošina, ka ⌦ visiem galaizmantotājiem tiek sniegta ⌫ uzticama, precīza un uz faktisko patēriņu vai siltummaksas sadalītāja rādījumiem balstīta rēķinu un patēriņa informācija saskaņā ar VIII~~V~~IIa pielikuma 1. un 2. punktu ~~tiek sniegta visiem galaizmantotājiem, proti, fiziskām vai juridiskām personām, kuras pērk siltumapgādi, aukstumapgādi vai mājsaimniecības karstā ūdens apgādi savam gala patēriņam, vai fiziskām vai juridiskām personām, kuras izmanto atsevišķu ēku vai daudzdzīvokļu vai daudzfunkcionālas ēkas vienību, kam siltumapgādi, aukstumapagādi vai mājsaimniecības karsto ūdeni nodrošina no centrāla avota, un kurām nav tieša vai individuāla līguma ar energopiegādātāju~~.

Šo pienākumu var izpildīt – ja to ir paredzējusi dalībvalsts, izņemot gadījumus, kad patēriņa uzskaite ir dalīta saskaņā ar 14.~~9.b~~ pantu, pamatojoties uz siltummaksas sadalītājiem, – izmantojot sistēmu, saskaņā ar kuru galalietotāji vai galaizmantotāji paši regulāri nolasa un paziņo skaitītāja rādījumus. Tikai tad, ja galalietotājs vai galaizmantotājs nav iesniedzis skaitītāja rādījumu par konkrētu apmaksas periodu, rēķinu izraksta, balstoties uz patēriņa aplēsi vai fiksētu likmi.

2. Dalībvalstis:

a) paredz, ka, ja ir pieejama informācija par galaizmantotājiem izrakstītajiem enerģijas rēķiniem un ⌦ vēsturisko ⌫~~agrāko~~ patēriņu vai siltummaksas sadalītāja rādījumiem, to pēc galaizmantotāja pieprasījuma dara pieejamu galaizmantotāja izraudzītam energopakalpojumu sniedzējam;

b) nodrošina, lai galalietotājiem tiktu piedāvāta iespēja rēķinu informāciju un rēķinus saņemt elektroniskā formātā;

c) nodrošina, lai visiem galaizmantotājiem saskaņā ar VIII~~V~~IIa pielikuma 3. punktu līdz ar rēķinu, tiktu sniegta skaidra un saprotama informācija; ~~un~~

d) veicina kiberdrošību un nodrošina galaizmantotāju privātuma un datu aizsardzību saskaņā ar piemērojamajām Savienības tiesībām;

Dalībvalstis var paredzēt, ka pēc galalietotāja pieprasījuma rēķina informācijas sniegšana nav uzskatāma par maksājuma pieprasījumu. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, ka tiek piedāvāta elastīga kārtība faktisko maksājumu veikšanai.

3. Dalībvalstis izlemj, kam jābūt atbildīgam par 1. un 2. punktā minētās informācijas sniegšanu galaizmantotājiem bez tieša vai individuāla līguma ar energopiegādātāju.

↓ 2018/2002 1. panta 9. punkts

18~~11~~. pants

↓ 2019/944 70. panta 3. punkts

Maksa par piekļuvi dabasgāzes uzskaites un rēķinu informācijai

---

↓ 2018/2002 1. panta 9. punkts

Dalībvalstis nodrošina, lai rēķinus un rēķinu informāciju par enerģijas patēriņu galalietotāji saņemtu bez maksas un lai galalietotāji pienācīgā veidā un bez maksas varētu piekļūt saviem patēriņa datiem.

↓ 2018/2002 1. panta 10. punkts

19.~~11.a~~ pants

Maksa par piekļuvi siltumenerģijas, aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens uzskaites un rēķinu un patēriņa informācijai

1. Dalībvalstis nodrošina, lai rēķinus un rēķinu informāciju par enerģijas patēriņu galaizmantotāji saņemtu bez maksas un lai galaizmantotāji pienācīgā veidā un bez maksas varētu piekļūt saviem patēriņa datiem.

2. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta izmaksas, kas rodas, sagatavojot rēķinu informāciju par individuālo siltumenerģijas, aukstumapgādes enerģijas un mājsaimniecības karstā ūdens patēriņu daudzdzīvokļu un daudzfunkcionālās ēkās saskaņā ar 14.~~9.b~~ pantu, sadala, ievērojot bezpeļņas principu. Izmaksas, kas rodas, ja minēto uzdevumu uztic trešai personai, piemēram, pakalpojuma sniedzējam vai vietējam enerģijas piegādātājam, un kas ietver faktiskā individuālā patēriņa mērīšanas, sadales un uzskaites izmaksas šādās ēkās, var prasīt segt galaizmantotājiem, ciktāl šādas izmaksas ir pamatotas.

3. Lai nodrošinātu, ka izmaksas par 2. punktā minētajiem dalītās uzskaites pakalpojumiem ir saprātīgas, dalībvalstis var stimulēt konkurenci minētajā pakalpojumu sektorā, veicot piemērotus pasākumus, piemēram, iesakot vai kā citādi veicinot konkursu izmantošanu un/vai tādu savietojamu ierīču un sistēmu izmantošanu, kas atvieglo pāreju starp pakalpojumu sniedzējiem.

⇩ jauns

IV NODAĻA

PATĒRĒTĀJU INFORMĒŠANA UN IESPĒCINĀŠANA

20. pants

Siltumapgādes, aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens apgādes līgumiskās pamattiesības

1. Neskarot Savienības noteikumus par patērētāju aizsardzību, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/83/ES[112] un Padomes Direktīvu 93/13/EEK[113], dalībvalstis nodrošina, ka galalietotājiem un – ja tas ir skaidri minēts – galaizmantotājiem ir piešķirtas šā panta 2.–8. punktā paredzētās tiesības.

2. Galalietotāji ir tiesīgi ar savu piegādātāju slēgt līgumu, kurā norādīta šāda informācija:

a) piegādātāja identitāte un adrese,

b) sniegtie pakalpojumi un piedāvātie pakalpojumu kvalitātes līmeņi,

c) piedāvāto uzturēšanas pakalpojumu veidi,

d) līdzekļi, ar kādiem var iegūt jaunāko informāciju par visiem piemērojamiem tarifiem, uzturēšanas maksu un produktu vai pakalpojumu komplektiem,

e) līguma darbības ilgums, nosacījumi, ar kādiem var atjaunot vai izbeigt līgumu un pakalpojumus, ieskaitot produktus vai pakalpojumus, kas nāk komplektā ar minētajiem pakalpojumiem, un norāde par to, vai ir atļauts līgumu izbeigt bez maksas,

f) kompensācijas un atlīdzināšanas kārtība, ko piemēro, ja netiek nodrošināti līgumā noteiktie pakalpojumu kvalitātes līmeņi; te ietilpst arī nepareizi vai kavēti rēķini,

g) tas, kā tiek uzsākta strīdu ārpustiesas izšķiršanas procedūra saskaņā ar 21. pantu,

h) informācija par patērētāju tiesībām, arī informācija par sūdzību izskatīšanu un visa šajā punktā minētā informācija, kas ir skaidri norādīta rēķinā vai uzņēmuma tīmekļvietnē.

Nosacījumi ir taisnīgi un zināmi iepriekš. Jebkurā gadījumā šo informāciju sniedz pirms līguma noslēgšanas vai apstiprināšanas. Ja līgumus slēdz ar starpnieku palīdzību, arī tad pirms līguma noslēgšanas sniedz informāciju par šajā punktā izklāstītajiem jautājumiem.

Galapatērētājiem un galaizmantotājiem kopsavilkumu par galvenajiem līguma nosacījumiem sniedz saprotami un kodolīgā un vienkāršā valodā.

3. Galalietotāji par jebkuru nodomu izmainīt līguma nosacījumus tiek pienācīgi informēti. Piegādātāji pārredzami un saprotami tiešā veidā informē savus galalietotājus par piegādes

[112] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV L 304, 22.11.2012., 64. lpp.).

[113] Padomes Direktīva 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV L 95, 21.4.1993., 29. lpp.).

cenas korekcijām, kā arī par korekcijas iemesliem un priekšnosacījumiem un par tās apmēru, un dara to savlaicīgi, proti, ne vēlāk kā divas nedēļas un – mājsaimniecības lietotāju gadījumā – ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms korekcijas stāšanās spēkā.

4. Piegādātāji galalietotājiem piedāvā plašu apmaksas metožu izvēli. Minētās apmaksas metodes nerada lietotāju nepamatotu diskrimināciju. Ar maksājumu metodēm vai priekšapmaksas sistēmām saistīto maksu atšķirības ir objektīvas, nediskriminējošas un samērīgas un nepārsniedz tiešās izmaksas, kas rodas maksājuma saņēmējam par konkrētās maksājumu metodes vai priekšapmaksas sistēmas izmantošanu, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/2366[114] 62. pantu.

5. Saskaņā ar 6. punktu mājsaimniecības lietotāji, kuriem ir piekļuve priekšapmaksas sistēmām, šādu priekšapmaksas sistēmu dēļ netiek nostādīti neizdevīgā stāvoklī.

6. Piegādātāji galalietotājiem un galaizmantotājiem piedāvā taisnīgus un pārredzamus vispārīgos noteikumus, ko sniedz vienkāršā un nepārprotamā valodā, un tie neietver ārpuslīgumiskus šķēršļus lietotāja tiesību izmantošanai, piemēram, pārmērīgu līgumisko dokumentāciju. Lietotāji ir aizsargāti pret negodīgām vai maldinošām pārdošanas metodēm. Galaizmantotājiem piekļuvi šiem vispārīgajiem noteikumiem nodrošina pēc pieprasījuma. Galalietotāji un galaizmantotāji ir aizsargāti pret negodīgām vai maldinošām pārdošanas metodēm. Galalietotājiem ar invaliditāti visa relevantā informācija par līgumu ar piegādātāju būtu jāsniedz pieejamā formātā.

7. Galalietotājiem un galaizmantotājiem ir tiesības uz augsta līmeņa pakalpojumiem un to, ka viņu piegādātāji izskata sūdzības. Piegādātāji sūdzības izskata vienkāršā, taisnīgā un ātrā kārtībā.

↓ 2012/27/ES (pielāgots)

21~~12~~. pants

~~Patērētāju~~ Iinformēšanas un ⊠ izpratnes veicināšana ⊠ ~~iespēju nodrošināšanas programma~~

⇩ jauns

1. Dalībvalstis nodrošina, ka informācija par pieejamajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, atsevišķām darbībām un finansiālo un juridisko satvaru ir pārredzama un tiek plaši izplatīta visiem relevantajiem tirgus dalībniekiem, piemēram, galalietotājiem, galaizmantotājiem, patērētāju organizācijām, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, atjaunīgās enerģijas kopienām, iedzīvotāju energokopienām, vietējām un reģionālām iestādēm, enerģētikas aģentūrām, sociālo pakalpojumu sniedzējiem, būvniekiem, arhitektiem, inženieriem, vidisko auditu un energoauditu veicējiem un Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 9. punktā definēto būvelementu uzstādītājiem.

---

[114] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35.–127. lpp.).

↓ 2012/27/ES (pielāgots) ⇨ jauns

2~~1~~. Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai sekmētu un atvieglotu efektīvu enerģijas izmantošanu ⇨ galalietotāju un galaizmantotāju ⇦ ~~mazu klientu, tostarp mājsaimniecību,~~ vidū. Šos pasākumus ⇨ ietver ⇦ ~~var ietvert~~ valsts stratēģijā ⇨ , piemēram, integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999 vai ilgtermiņa renovācijas stratēģijā, kas definēta Direktīvā 2010/31/ES ⇦.

2~~.~~ ⇨ Šā panta vajadzībām ⇦ ~~Šā panta 1. punktā paredzētajiem nolūkiem~~ šajos pasākumos ietver~~ vienu vai vairākus no a) vai b) apakšpunktā uzskaitītajiem elementiem~~:

~~a)~~ uz uzvedības maiņas veicināšanu vērsta instrumentu un ⌦ rīcībpolitiku ⌫ ~~politikas darbību~~ virkne ⌦ , piemēram ⌫ ~~, kurā var ietvert~~:

i) fiskāli~~os~~ stimuli~~, us;~~

ii) piekļuv~~i~~ finansējumam, ⇨ vaučeri, ⇦ dotācijas~~ām~~ vai subsīdijas~~, ām;~~

iii) informācijas sniegšana~~u;~~ ⇨ formā, kas pieejama cilvēkiem ar invaliditāti, ⇦

iv) paraugprojekti~~, us;~~

v) darbības darba vietās~~, ;~~

⇩ jauns

vi) apmācības darbības,

vii) digitālie rīki.

↓ 2012/27/ES ⇨ jauns

⇨ Šā panta vajadzībām minētajos pasākumos ietilpst arī (bet ne tikai) šādi ⇦ paņēmieni un līdzekļi, ar ko ~~patērētājus un patērētāju organizācijas~~ iesaista ⇨ tādus tirgus dalībniekus kā 1. punktā minētie: ⇦ ~~iespējamā viedo skaitītāju ieviešanā,~~

⇩ jauns

i) izveidot vienas pieturas aģentūras vai līdzīgus mehānismus, lai galalietotājiem un galaizmantotājiem, jo īpaši mazajiem, kas nav mājsaimniecības, un mājsaimniecībām, sniegtu tehniskas, administratīvas un finansiālas konsultācijas un palīdzību energoefektivitātes jautājumos, arī jautājumos par ēku energorenovāciju un atjaunīgās enerģijas apguvi ēkās;

↓ 2012/27/ES (pielāgots) ⇨ jauns

ii) darī~~o~~t tiem zināmas~~:~~

~~i)~~ ⌦ izmakslietderīgas ⌫~~rentablas~~ un viegli īstenojamas izmaiņas enerģijas izmantošanā;

iiiii) ⇨ izplatīt ⇦ informāciju par energoefektivitātes pasākumiem ⇨ un finansēšanas instrumentiem ⇦;

⇩ jauns

iv) izveidot vienotus kontaktpunktus, lai sniegtu galalietotājiem un galaizmantotājiem visu nepieciešamo informāciju par viņu tiesībām, piemērojamiem tiesību aktiem un strīdu izšķiršanas mehānismiem, kas tiem pieejami strīda gadījumā. Šādi vienoti kontaktpunkti var būt vispārīgas patērētāju informācijas sniegšanas punktu daļa.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

32. Dalībvalstis rada tirgus dalībniekiem piemērotus apstākļus, lai tie nodrošinātu ~~enerģijas~~ ⌦ gala ⌫patērētājiem ⇨ , arī mazaizsargātajiem lietotājiem, enerģētiskās nabadzības skartajiem cilvēkiem un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošajiem cilvēkiem, ⇦ ⌦ pienācīgu ⌫ ~~atbilstošu~~ un mērķtiecīgu informāciju un padomus energoefektivitātes jomā.

⇩ jauns

4. Dalībvalstis nodrošina, ka galalietotājiem, galaizmantotājiem, mazaizsargātajiem lietotājiem, enerģētiskās nabadzības skartajiem cilvēkiem un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošajiem cilvēkiem ar neatkarīga mehānisma, piemēram, enerģētikas ombuda vai patērētāju struktūras, starpniecību vai ar regulatīvās iestādes starpniecību ir pieejami vienkārši, taisnīgi, pārredzami, neatkarīgi, iedarbīgi un efektīvi ārpustiesas mehānismi strīdu izšķiršanai attiecībā uz šajā direktīvā noteiktajām tiesībām un pienākumiem. Ja galalietotājs ir patērētājs, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/11/ES[115] 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, šādi strīdu ārpustiesas izšķiršanas mehānismi atbilst tajā izklāstītajām prasībām.

Vajadzības gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka strīdu alternatīvas izšķiršanas vienības sadarbojas, lai nodrošinātu vienkāršus, taisnīgus, pārredzamus, neatkarīgus, iedarbīgus un efektīvus strīdu ārpustiesas izšķiršanas mehānismus jebkādiem strīdiem, kuri rodas tādu produktu vai pakalpojumu sakarā, kas saistīti ar kādu produktu vai pakalpojumu, kurš ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, vai nāk komplektā ar šādu produktu vai pakalpojumu.

Uzņēmumu dalība mājsaimniecības lietotājiem paredzētos strīdu ārpustiesas izšķiršanas mehānismos ir obligāta, ja vien dalībvalsts Komisijai nepierāda, ka citi mehānismi ir tikpat iedarbīgi.

[115] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/11/ES (2013. gada 21. maijs) par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK (Direktīva par patērētāju SAI) (OV L 165, 18.6.2013., 63. lpp.).

↓ 2012/27/ES (pielāgots) ⇨ jauns

~~*19. pants*~~

~~Citi pasākumi energoefektivitātes veicināšanai~~

5~~1~~. ⇨ Neskarot dalībvalstu īpašuma un īres tiesību pamatprincipus, ⇦ d~~D~~alībvalstis ⇨ veic pasākumus, kas vajadzīgi ⇦ ~~izvērtē un vajadzības gadījumā īsteno atbilstīgus pasākumus~~, lai novērstu ⌦ regulatīvus un neregulatīvus ⌫~~reglamentējošus un nereglamentējošus~~ šķēršļus energoefektivitātei ⌦ attiecībā uz ⌫~~, neskarot dalībvalstu īpašuma un īres tiesību pamatprincipus, jo īpaši saistībā ar šādiem jautājumiem:~~

~~a)~~ ⌦ ēkas vai ēkas vienības īpašnieku un īrnieku vai nomnieku vai vairāku īpašnieku pretrunīgajām interesēm, ⌫~~atšķirības stimulos ēkas īpašniekam un īrniekam vai nomniekam vai arī vairākiem īpašniekiem~~ – lai nodrošinātu, ka šīs personas netiek atturētas veikt ⌦ investīcijas ⌫~~ieguldījumus~~ energoefektivitātes uzlabošanā, kurus tās citādi būtu veikušas, tādēļ, ka viņi paši nesaņems visus ieguvumus, vai ka nav noteikumu par to, kā starp viņiem sadalīt izmaksas un ieguvumus~~, tostarp valsts noteikumu un pasākumu, kas regulē lēmumu pieņemšanas procesus attiecībā uz īpašumu, kas pieder vairākiem īpašniekiem~~;

~~Šādi~~ P~~p~~asākumi ⌦ šādu ⌫ šķēršļu novēršanai var ietvert stimulu nodrošināšanu, normatīvo noteikumu atcelšanu vai grozīšanu, ⌦ vadlīniju ⌫~~pamatnostādņu~~ pieņemšanu un skaidrojošus paziņojumus vai administratīvo procedūru vienkāršošanu, ⇨ arī nacionālus noteikumus un pasākumus, ar kuriem regulē lēmumu pieņemšanas procesus vairākīpašnieku īpašumos ⇦. Pasākumus var kombinēt ar izglītības, apmācību, specifiskas informācijas un tehniskas palīdzības nodrošināšanu energoefektivitātes jautājumos ⌦ tādiem tirgus dalībniekiem kā 1. punktā minētie ⌫.

~~2. Par 1. punktā minēto šķēršļu un pasākumu novērtējumu ziņo Komisijai pirmajā valsts energoefektivitātes rīcības plānā, kas minēts 24. panta 2. punktā. Komisija veicina valstu paraugprakses apmaiņu šajā jomā.~~

⇩ jauns

Dalībvalstis veic piemērotus pasākumus, ar ko atbalsta daudzpusēju dialogu, kurā piedalās relevantie publiskie un sociālie partneri, piemēram, īpašnieku un īrnieku vai nomnieku organizācijas, patērētāju organizācijas, atjaunīgās enerģijas kopienas, iedzīvotāju energokopienas, vietējās un reģionālās iestādes, relevantās publiskās iestādes un aģentūras, un kura mērķis ir nākt klajā ar priekšlikumiem par kopīgi akceptētiem pasākumiem, stimuliem un vadlīnijām, kas attiecas uz ēkas vai ēkas vienības īpašnieku un īrnieku vai nomnieku vai vairāku īpašnieku pretrunīgām interesēm.

Katra dalībvalsts par šādiem šķēršļiem un veiktajiem pasākumiem ziņo savā ilgtermiņa renovācijas stratēģijā saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantu un Regulu (ES) 2018/1999.

↓ 2012/27/ES ⇨ jauns

6~~5~~. Komisija veicina informācijas par ⇨ labu praksi ⇦ ~~paraugpraksi~~ energoefektivitātes jomā ⇨ un pretrunīgu interešu mazināšanas metodikām ⇦ apmaiņu un plašu izplatīšanu dalībvalstīs.

⇩ jauns

22. pants

Mazaizsargāto lietotāju iespēcināšana un aizsargāšana un enerģētiskās nabadzības mazināšana

1. Dalībvalstis veic piemērotus pasākumus, ar ko iespēcina un aizsargā enerģētiskās nabadzības skartos cilvēkus, mazaizsargātos lietotājus un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošos cilvēkus.

Definējot jēdzienu "mazaizsargātais lietotājs" saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 28. panta 1. punktu un 29. pantu un Direktīvas 2009/73/EK 3. panta 3. punktu, dalībvalstis ņem vērā galaizmantotājus.

2. Lai mazinātu enerģētisko nabadzību, dalībvalstis energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus un saistītos patērētāju aizsardzības vai informēšanas pasākumus, jo īpaši tos, kas noteikti 21. pantā un 8. panta 3. punktā, prioritāri īsteno enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku, mazaizsargāto lietotāju un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū.

3. Lai atbalstītu mazaizsargātos lietotājus, enerģētiskās nabadzības skartos cilvēkus un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošos cilvēkus, dalībvalstis:

a) īsteno energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus ar mērķi mazināt distributīvo ietekmi, ko rada citas rīcībpolitikas un pasākumi, piemēram, nodokļu pasākumi, kurus īsteno saskaņā ar šīs direktīvas 9. pantu, vai emisijas kvotu tirdzniecības piemērošana ēku un transporta sektorā saskaņā ar ETS direktīvu [atsauce uz priekšlikumu];

b) pēc iespējas labāk izmanto valsts un Savienības līmenī pieejamo publisko finansējumu, tostarp attiecīgā gadījumā finansiālo devumu, ko dalībvalsts saņēmusi no Sociālā klimata fonda saskaņā ar [Sociālā klimata fonda regulas 9. un 14. pantu], un ieņēmumus no emisijas kvotu izsolēm emisijas kvotu tirdzniecības ietvaros saskaņā ar ES ETS, investīcijām energoefektivitātes uzlabošanas pasākumos kā prioritārām darbībām;

c) attiecīgā gadījumā veic agrīnas, uz nākotni vērstas investīcijas energoefektivitātes uzlabošanas pasākumos, pirms parādās distributīvā ietekme no citām rīcībpolitikām un pasākumiem;

d) veicina tehnisko palīdzību un tādu veicinošu finansējuma un finanšu rīku ieviešanu kā rēķinos balstītas shēmas, vietēja aizdevuma zaudējumu rezerve, garantiju fondi un fondi, kas koncentrējas uz dziļo renovāciju un renovāciju, kurā panāk enerģijas ieguvumu minimumu;

e) veicina tehnisko palīdzību sociālajiem aktoriem ar mērķi veicināt mazaizsargāto lietotāju aktīvu iesaisti enerģijas tirgū un pozitīvas izmaiņas viņu enerģijas patēriņa paradumos;

f) nodrošina piekļuvi finansējumam, dotācijām vai subsīdijām, kas sasaistīti ar enerģijas ieguvumu minimumu.

4. Dalībvalstis izveido tīklu, ko veido eksperti no dažādām nozarēm, piemēram, veselības, būvniecības un sociālās nozares, un kas izstrādā stratēģijas ar mērķi vietējiem un valsts līmeņa lēmumu pieņēmējiem palīdzēt īstenot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, ar

kuriem mazina enerģētisko nabadzību, pasākumus, ar kuriem nodrošina stabilus ilgtermiņa risinājumus enerģētiskās nabadzības mazināšanai, un piemērotus tehniskās palīdzības un finanšu rīkus. Dalībvalstis cenšas nodrošināt tādu ekspertu tīkla sastāvu, kurš nodrošina dzimumu līdzsvaru un atspoguļo cilvēku perspektīvas visā to daudzveidībā.

Dalībvalstis tam pašam ekspertu tīklam var uzticēt:

a) izstrādāt enerģētiskās nabadzības, enerģētiski nabadzīgs nacionālās definīcijas, rādītājus un kritērijus un jēdzienu "mazaizsargātie lietotāji", kas ietver arī galaizmantotājus;

b) izstrādāt vai uzlabot relevantos rādītājus un datu kopas, kas attiecas uz enerģētiskās nabadzības jautājumu un kas būtu jāizmanto un par ko būtu jāziņo;

c) izstrādāt metodes un pasākumus, ar ko nodrošina pieejamību cenas ziņā un veicina mājokļu izmaksu neitralitāti, vai veidus, kā nodrošināt, ka no energoefektivitātes uzlabošanas pasākumos investētajiem publiskajiem līdzekļiem labumu gūst gan ēku un ēku vienību īpašnieki, gan īrnieki vai nomnieki, – īpašu uzmanību pievēršot mazaizsargātajiem lietotājiem, enerģētiskās nabadzības skartajiem cilvēkiem un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošajiem cilvēkiem;

d) novērtēt un attiecīgā gadījumā ierosināt pasākumus, ar ko nepieļauj un novērš situācijas, kurās konkrētas grupas, piemēram, sievietes, cilvēkus ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkus, bērnus un cilvēkus ar rasu vai etnisko piederību minoritātei, enerģētiskā nabadzība skar lielākā mērā, situācijas, kurās šīs grupas ir pakļautas lielākam enerģētiskās nabadzības riskam, vai situācijas, kurās šīs grupas ir mazāk aizsargātas pret enerģētiskās nabadzības negatīvajām sekām.

↓ 2012/27/ES (pielāgots)

~~3. Komisija pārskata, kāda ir ietekme tās pasākumiem, ar kuriem atbalsta platformu attīstību, iesaistot, *inter alia*, Eiropas sociālā dialoga struktūras energoefektivitātes apmācību programmu veicināšanā, un vajadzības gadījumā ierosina turpmākus pasākumus. Komisija veicina Eiropas sociālo partneru diskusijas par energoefektivitāti.~~

V~~III~~ NODAĻA

ENERĢIJAS PIEGĀDES EFEKTIVITĀTE

23~~14~~. pants

Siltumapgādes un aukstumapgādes ⌦ novērtēšana un plānošana ⌫~~efektivitātes veicināšana~~

⇩ jauns

1. Katra dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, turpmākajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un attiecīgajos progresa ziņojumos, ko paziņo saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999, paziņo Komisijai visaptverošu siltumapgādes un aukstumapgādes novērtējumu. Minētajā visaptverošajā novērtējumā ietver IX pielikumā noteikto informāciju, un tam pievieno novērtējumu, kas veikts saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 15. panta 7. punktu.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)

~~1. Dalībvalstis līdz 2015. gada 31. decembrim veic augstas efektivitātes koģenerācijas un efektīvas centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes izmantošanas potenciāla visaptverošu izvērtējumu, iekļaujot VIII pielikumā izklāstīto informāciju, un dara to zināmu Komisijai. Ja dalībvalstis jau ir veikušas līdzvērtīgu izvērtējumu, tās dara to zināmu Komisijai.~~

~~Visaptverošajā izvērtējumā pilnībā ņem vērā analīzi par valsts augstas efektivitātes koģenerācijas potenciālu, kas veikta saskaņā ar Direktīvu 2004/8/EK.~~

~~Pēc Komisijas pieprasījuma izvērtējumu ik pēc pieciem gadiem atjaunina un dara zināmu Komisijai. Komisija jebkuru šādu pieprasījumu iesniedz vismaz vienu gadu pirms paredzētā termiņa.~~

~~2. Dalībvalstis pieņem politikas pasākumus, ar ko mudina vietējā un reģionālā līmenī pienācīgi ņemt vērā efektīvu siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu izmantošanas potenciālu, jo īpaši tādu sistēmu, kurās tiek izmantota augstas efektivitātes koģenerācija. Ņem vērā vietēju un reģionālu siltumenerģijas tirgu attīstības potenciālu.~~

⇩ jauns

2. Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrībai tiek dota iespēja piedalīties siltumapgādes un aukstumapgādes plānu, visaptverošā novērtējuma un rīcībpolitiku un pasākumu sagatavošanā.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

3. Lai veiktu 1. punktā minēto novērtējumu, dalībvalstis ~~attiecībā uz savu teritoriju saskaņā ar IX pielikuma 1. daļu~~ veic izmaksu un ieguvumu analīzi, ⌦ kura aptver to teritoriju un ⌫ kuras pamatā ir klimatiskie apstākļi, ekonomiskā iespējamība un tehniskā piemērotība. Ar minētās izmaksu un ieguvumu analīzes palīdzību ir iespējams veicināt ⌦ resursefektīvāko un izmaksefektīvāko ⌫ ~~resursu izmantojuma ziņā visefektīvāko un rentablāko~~ risinājumu apzināšanu, lai nodrošinātu siltumapgādes un aukstumapgādes vajadzības. Minēto izmaksu un ieguvumu analīzi var veikt kā daļu no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/42/EK ~~(2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu~~[116] paredzētā vides novērtējuma.

⌦ Dalībvalstis izraugās kompetentās iestādes, kas atbild par izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanu, nodrošina detalizētas metodikas un pieņēmumus saskaņā ar X pielikumu, kā arī izveido un publisko ekonomiskās analīzes procedūras. ⌫

4. Ja 1. punktā minētajā ⌦ no ⌫~~iz~~vērtējumā un 3. punktā minētajā analīzē ir konstatēts, ka ir potenciāls, lai izmantotu augstas efektivitātes koģenerāciju un/vai efektīvu centralizētu siltumapgādi un aukstumapgādi, un tā radītie ieguvumi pārsniedz izmaksas, dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai tiktu attīstīta efektīva centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūra un/vai radītas iespējas augstas efektivitātes koģenerācijas

[116] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp.).

attīstībai un ⌦ atlikumsiltuma ⌫ ~~siltuma pārpalikumu~~ un ⌦ atjaunīgo ⌫ ~~atjaunojamo~~ energoresursu izmantošanai siltumapgādē un aukstumapgādē saskaņā ar ⇨ 1. punktu un 24. panta 4. un 6. punktu ⇦ ~~1., 5. un 7. punktu~~.

Ja 1. punktā minētajā ⌦ no ⌫~~iz~~vērtējumā un 3. punktā minētajā analīzē nav konstatēts potenciāls, kura radītie ieguvumi pārsniedz izmaksas, tostarp administratīvās izmaksas, kas saistītas ar 24. panta 4. punktā ~~5. punktā~~ minētās izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanu, attiecīgā dalībvalsts var iekārtām nepiemērot minētajā punktā paredzētās prasības.

⇩ jauns

5. Dalībvalstis pieņem rīcībpolitikas un pasākumus, kas nodrošina, ka tiek izmantots potenciāls, kas identificēts saskaņā ar 1. punktu veiktajos visaptverošajos novērtējumos. Šīs rīcībpolitikas un pasākumi ietver vismaz IX pielikumā noteiktos elementus. Katra dalībvalsts minētās rīcībpolitikas un pasākumus paziņo savā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna atjauninājumā, savos turpmākajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un attiecīgajos progresa ziņojumos, ko paziņo saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999.

6. Dalībvalstis mudina reģionālās un vietējās iestādes sagatavot vietējus siltumapgādes un aukstumapgādes plānus vismaz tajās pašvaldībās, kurās kopējais iedzīvotāju skaits pārsniedz 50 000. Šiem plāniem kā minimums vajadzētu:

a) būt balstītiem uz informāciju un datiem, kas sniegti saskaņā ar 1. punktu veiktajos visaptverošajos novērtējumos, un aplēst un kartēt energoefektivitātes palielināšanas potenciālu, ietverot atlikumsiltuma atgūšanu un atjaunīgās enerģijas izmantošanu siltumapgādē un aukstumapgādē konkrētajā teritorijā,

b) ietvert stratēģiju saskaņā ar 6. punkta a) apakšpunktu apzinātā potenciāla izmantošanai,

c) tikt sagatavotiem, iesaistot visas relevantās reģionālās vai vietējās ieinteresētās personas, un nodrošināt plašas sabiedrības līdzdalību,

d) ņemt vērā vietējo kopienu un vairāku vietējo vai reģionālo administratīvo vienību vai reģionu kopīgās vajadzības,

e) ietvert identificēto rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanas progresa uzraudzību.

Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrībai tiek dota iespēja piedalīties siltumapgādes un aukstumapgādes plānu, visaptverošā novērtējuma un rīcībpolitiku un pasākumu sagatavošanā.

Šajā nolūkā dalībvalstis reģionālo un vietējo iestāžu atbalstam izstrādā ieteikumus, kas palīdz īstenot rīcībpolitikas un pasākumus energoefektīvas un atjaunīgajā enerģijā balstītas siltumapgādes un aukstumapgādes jomā reģionālā un vietējā līmenī, lietderīgi izmantojot apzināto potenciālu. Dalībvalstis reģionālās un vietējās iestādes atbalsta, cik lielā mērā vien iespējams, izmantojot jebkādus līdzekļus, arī finansiālā atbalsta un tehniskā atbalsta shēmas.

24. pants

Siltumapgāde un aukstumapgāde

1. Lai palielinātu primārās enerģijas efektivitāti un atjaunīgās enerģijas īpatsvaru siltumapgādē un aukstumapgādē, efektīva centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēma ir sistēma, kas atbilst šādiem kritērijiem:

a) līdz 2025. gada 31. decembrim – sistēma, kurā izmanto vismaz 50 % atjaunīgās enerģijas, 50 % atlikumsiltuma, 75 % koģenerācijas režīmā saražota siltuma vai šādas enerģijas un siltuma kombināciju 50 % apmērā;

b) no 2026. gada 1. janvāra – sistēma, kurā izmanto vismaz 50 % atjaunīgās enerģijas, 50 % atlikumsiltuma, 80 % augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražota siltuma vai vismaz šādas siltumenerģijas kombināciju tīklā, atjaunīgās enerģijas īpatsvaram esot vismaz 5 % un kopējam atjaunīgās enerģijas, atlikumsiltuma vai augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražota siltuma īpatsvaram esot vismaz 50 %;

c) no 2035. gada 1. janvāra – sistēma, kurā izmanto vismaz 50 % atjaunīgās enerģijas un atlikumsiltuma, atjaunīgās enerģijas īpatsvaram esot vismaz 20 %;

d) no 2045. gada 1. janvāra – sistēma, kurā izmanto vismaz 75 % atjaunīgās enerģijas un atlikumsiltuma, atjaunīgās enerģijas īpatsvaram esot vismaz 40 %;

e) no 2050. gada 1. janvāra – sistēma, kurā izmanto tikai atjaunīgo enerģiju un atlikumsiltumu, atjaunīgās enerģijas īpatsvaram esot vismaz 60 %.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēma tiek būvēta vai būtiski pārjaunota, tā atbilst 1. punktā izklāstītajiem kritērijiem, kas piemērojami laikā, kad tās ekspluatācija tiek sākta vai turpināta pēc pārjaunošanas. Dalībvalstis arī nodrošina, ka līdz ar centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas būvniecību vai būtisku pārjaunošanu esošajos siltumavotos netiek palielināts tāda fosilā kurināmā izmantojums, kas nav dabasgāze, salīdzinājumā ar gada patēriņu, kas aprēķināts kā vidējais rādītājs no iepriekšējiem trīs pilnas ekspluatācijas kalendārajiem gadiem pirms pārjaunošanas, un ka nevienā jaunajā siltumavotā šajā sistēmā netiek izmantots fosilais kurināmais, kas nav dabasgāze.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka no 2025. gada 1. janvāra un pēc tam reizi piecos gados visu tādu esošo centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu operatori, kuru kopējā enerģijas izlaide pārsniedz 5 MW un kuras neatbilst 1. punkta b)–e) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem, sagatavo plānu primārās enerģijas efektivitātes un atjaunīgās enerģijas palielināšanai. Plānā ietver pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1. punkta b)–e) apakšpunktā noteiktos kritērijus, un to apstiprina kompetentā iestāde.

↓ 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

~~4~~5. ⇨ Lai novērtētu siltumapgādes un aukstumapgādes energoefektivitātes palielinājuma ekonomisko īstenojamību, ⇦ d~~D~~alībvalstis nodrošina, ka tiek veikta izmaksu un ieguvumu analīze ⇨ iekārtas līmenī ⇦ saskaņā ar X~~I~~X pielikum~~a~~ ⇨ tad, ja no jauna tiek plānotas vai būtiski pārjaunotas šādas iekārtas ⇦ ~~2. daļu tajos gadījumos, kad pēc 2014. gada 5. jūnija~~:

a) ~~tiek plānota jauna~~ termoelektroenerģijas ražošanas iekārta, kuras ⇨ gada vidējā kopējā enerģijas ielaide ⇦ ~~kopējā ievadītā siltumjauda~~ pārsniedz ⇨ 5 ⇦~~20~~ MW, – lai no~~iz~~vērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, nosakot, ka iekārtai jādarbojas kā augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtai;

~~b) pastāvoša termoelektroenerģijas ražošanas iekārta, kuras kopējā ievadītā siltumjauda pārsniedz 20 MW, tiek būtiski modernizēta, – lai izvērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, pārveidojot to par augstas efektivitātes koģenerāciju;~~

~~c) tiek plānota vai būtiski modernizēta rūpnieciska iekārta, kuras kopējā ievadītā siltumjauda pārsniedz 20 MW un kura rada siltuma pārpalikumu izmantojamā temperatūrā, — lai izvērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, izmantojot siltuma pārpalikumus, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu pieprasījumu, tostarp izmantojot koģenerāciju, kā arī pieslēdzot minēto iekārtu centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes tīklam;~~

~~d) tiek plānots jauns centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes tīkls, vai pastāvošā centralizētas siltumapgādes vai aukstumapgādes tīklā tiek plānota jauna enerģijas ražošanas iekārta, kuras kopējā ievadītā siltumjauda pārsniedz 20 MW, vai ir paredzēts būtiski modernizēt šādu pastāvošu iekārtu, — lai izvērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, izmantojot netālu esošu rūpnieciskū iekārtu siltuma pārpalikumu.~~

⇩ jauns

b) rūpnieciska iekārta, kuras gada vidējā kopējā enerģijas ielaide pārsniedz 5 MW, lai novērtētu atlikumsiltuma utilizāciju objektā un ārpus tā;

c) pakalpojumu komplekss, kura gada vidējā kopējā enerģijas ielaide pārsniedz 5 MW, piemēram, notekūdeņu attīrīšanas kompleksi un sašķidrinātas dabasgāzes kompleksi, lai novērtētu atlikumsiltuma utilizāciju objektā un ārpus tā,

d) datu centrs, kura kopējā nominālā enerģijas ielaide pārsniedz 1 MW līmeni, lai novērtētu izmaksas un ieguvumus, ko radītu atlikumsiltuma utilizācija, ja to izmantotu, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu pieprasījumu, un šīs iekārtas pieslēgšana centralizētas siltumapgādes tīklam vai efektīvai/AER balstītai centralizētas aukstumapgādes sistēmai. Analīzē apsver aukstumapgādes sistēmas risinājumus, kas ļauj aizvadīt vai uztvert atlikumsiltumu lietderīgā temperatūras līmenī ar minimālu papildu enerģijas ielaidi.

Lai b)–d) apakšpunkta vajadzībām novērtētu siltuma pārpalikumu objektā, šajā punktā izklāstītās izmaksu un ieguvumu analīzes vietā var veikt energoauditus saskaņā ar VI pielikumu.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

Tādas iekārtas uzstādīšana, ar ko uztvert sadedzināšanas iekārtā radīto oglekļa dioksīdu, lai to ģeoloģiski uzglabātu, kā paredzēts Direktīvā 2009/31/EK, neuzskata par ⌦ pārjaunošanu ⌫~~modernizāciju~~ šā punkta ⇨ b) un c) ⇦~~b), c) un d)~~ apakšpunkta nozīmē.

Dalībvalstis ⇨ prasa ⇦ ~~var pieprasīt~~, lai ~~šā punkta c) un d) apakšpunktā minētā~~ izmaksu un ieguvumu analīze tiktu veikta sadarbībā ar uzņēmumiem, kas atbild par ⇨ kompleksa ⇦ ~~centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes tīklu~~ darbību.

5~~6~~. Dalībvalstis var atbrīvot no 4~~5~~. punkta prasībām:

a) tādas maksimālās slodzes un rezerves elektroenerģijas ražošanas iekārtas, kuras paredzēts ekspluatēt mazāk nekā 1500 darba stundas gadā – rēķinot kā slīdošo vidējo piecu gadu laikposmā –, balstoties uz dalībvalstu noteiktu ⌦ verifikācijas ⌫~~pārbaudes~~ procedūru, ar ko tiek nodrošināta ⌦ šā atbrīvošanas kritērija ⌫ ~~šo atbrīvošanas kritēriju~~ ievērošana;

~~b) kodolenerģijas iekārtas;~~

b~~c~~) iekārtas, kam jāatrodas tuvu pie ģeoloģiskām uzglabāšanas vietām, kuras ir apstiprinātas saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK~~;~~.

⇩ jauns

c) datu centri, kuru atlikumsiltums tiek vai tiks izmantots centralizētās siltumapgādes tīklā vai tieši telpu apsildei, mājsaimniecības karstā ūdens sagatavošanai vai citiem lietojumiem ēkā vai ēku grupā, kurā datu centrs izvietots.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

Dalībvalstis ⇨ atsevišķu iekārtu atbrīvošanai no 5. punkta c) un d) apakšpunkta prasībām var arī noteikt ⇦ ~~var atbrīvot atsevišķas iekārtas no 5. punkta c) un d) apakšpunkta prasībām, nosakot šādiem atbrīvojumiem~~ robežvērtības, kas izteiktas kā pieejamā izmantojamā ⌦ atlikumsiltuma ⌫~~siltuma pārpalikuma~~ apjoms, siltuma pieprasījums vai attālums starp rūpnieciskām iekārtām un centralizētas siltumapgādes tīkliem.

Dalībvalstis ~~līdz 2013. gada 31. decembrim~~ paziņo Komisijai par atbrīvojumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo punktu~~, un par jebkādiem to turpmākiem grozījumiem~~.

6~~7~~. Dalībvalstis pieņem atļaujas izsniegšanas kritērijus, kā minēts Direktīvas (ES) 2019/944~~2009/72/EK~~ 8~~7~~. pantā, vai līdzvērtīgus atļaujas kritērijus, lai:

a) ņemtu vērā 13. punktā minētā visaptverošā no~~tz~~vērtējuma rezultātu;

b) nodrošinātu, ka tiek izpildītas 4~~5~~. punktā minētās prasības; ~~un~~

c) ņemtu vērā 4~~5~~. punktā minētās izmaksu un ieguvumu analīzes rezultātus.

7~~8~~. Dalībvalstis var uz konkrētām iekārtām neattiecināt prasības, kas noteiktas ar 6~~7~~. punktā minētajiem atļaujas izsniegšanas un atļaujas kritērijiem, īstenot risinājumus, kuru ieguvumi pārsniedz izmaksas, ja pastāv ⌦ sevišķi svarīgi iemesli ⌫ ~~obligāti ievērojami nosacījumi~~, kas izriet no tiesību aktiem, īpašumtiesībām vai finansējuma. Šādā gadījumā attiecīgā dalībvalsts trīs mēnešos pēc šāda lēmuma pieņemšanas iesniedz Komisijai ⌦ argumentētu ⌫~~pamatotu~~ paziņojumu par savu lēmumu. ⇨ Komisija trīs mēnešos pēc paziņojuma saņemšanas var izdot atzinumu par šo paziņojumu. ⇦

8~~9~~. Šā panta 4~~5~~., 5~~6~~., 6~~7~~. un 7~~8~~. punktu piemēro iekārtām, uz kurām attiecas Direktīva 2010/75/ES, neskarot minētās direktīvas prasības.

⇩ jauns

9. Dalībvalstis par izmaksu un ieguvumu analīzēm, kas veiktas saskaņā ar šā panta 4. punkta a), b), c) un d) apakšpunktu, vāc informāciju. Minētajai informācijai vajadzētu saturēt vismaz datus par pieejamajiem siltumapgādes apjomiem un siltuma parametriem, plānoto darbības stundu skaitu gadā un objektu ģeogrāfisko atrašanās vietu. Minētos datus publicē, pienācīgi ņemot vērā to iespējamo sensitivitāti.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

10. Pamatojoties uz III~~II~~ pielikuma f) punktā minētajām saskaņotajām efektivitātes atsauces vērtībām, dalībvalstis nodrošina, ka ir iespējams apliecināt augstas efektivitātes koģenerācijas

režīmā saražotās elektroenerģijas izcelsmi saskaņā ar objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, kurus noteikusi katra dalībvalsts. Tās nodrošina, ka šis izcelsmes apliecinājums atbilst prasībām un ka tajā ir iekļauta vismaz XI~~X~~ pielikumā norādītā informācija. Dalībvalstis savstarpēji atzīst savus izcelsmes apliecinājumus tikai kā šajā punktā minētās informācijas pierādījumu. Atteikums atzīt izcelsmes apliecinājumu kā šādu pierādījumu, jo īpaši ar krāpšanas novēršanu saistītu iemeslu dēļ, ir jāpamato ar objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem. Dalībvalstis paziņo Komisijai par šādu atteikumu un tā pamatojumu. Izcelsmes apliecinājuma atzīšanas atteikuma gadījumā Komisija var pieņemt lēmumu likt atteikuma paudējam atzīt izcelsmes apliecinājumu, jo īpaši atsaucoties uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ar kuriem pamatota šāda atzīšana.

Komisijai ir tiesības, pieņemot deleģētos aktus saskaņā ar šīs direktīvas 29~~23~~. pantu, ~~līdz 2014. gada 31. decembrim~~ pārskatīt saskaņotās efektivitātes atsauces vērtības, kas noteiktas Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2015/2402[117] ~~Komisijas Īstenošanas lēmumā 2011/877/ES([118]), pamatojoties uz Direktīvu 2004/8/EK~~.

11. Dalībvalstis nodrošina, ka jebkāds pieejamais koģenerācijas atbalsts tiek piešķirts tikai tad, ja elektroenerģija tiek ražota augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā un ⌦ atlikumsiltums ⌫~~siltuma pārpalikums~~ tiek lietderīgi izmantots, lai panāktu primārās enerģijas ietaupījumu. Publiskajam atbalstam koģenerācijai un centralizētas siltumapgādes ražošanai un tīkliem attiecīgā gadījumā piemēro noteikumus par valsts atbalstu.

25~~15~~. pants

Enerģijas pārveide, pārvade un sadale

1. ~~Dalībvalstis nodrošina, ka~~ V~~v~~alsts energoregulatori, veicot Direktīvā~~s~~ (ES) 2019/944~~2009/72/EK~~ un Direktīvā 2009/73/EK paredzētos regulatīvos uzdevumus attiecībā uz lēmumiem par gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras darbību ⇨ , arī lēmumiem par tīkla tarifiem ⇦, ~~pienācīgu uzmanību pievērš energoefektivitātei~~ ⇨ piemēro principu "energoefektivitāte pirmajā vietā" saskaņā ar šīs direktīvas 3. pantu ⇦.

~~Dalībvalstis jo īpaši nodrošina, ka valstu energoregulatori saskaņā ar Direktīvu 2009/72/EK un atbilstīgi katra pasākuma izmaksām un ieguvumiem, veidojot tīkla tarifus un noteikumus, stimulē to, lai tīklu operatori tīklu lietotājiem darītu pieejamus sistēmas pakalpojumus, kas ļautu tiem īstenot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus viedo tīklu ieviešanas kontekstā.~~

~~Šādus sistēmas pakalpojumus var noteikt sistēmas operators, un tie nelabvēlīgi neietekmē sistēmas drošību.~~

[117] Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/2402 (2015. gada 12. oktobris), ar ko pārskata saskaņotās efektivitātes atsauces vērtības elektroenerģijas un siltuma atsevišķai ražošanai, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2012/27/ES, un ar ko atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu 2011/877/ES (OV L 333, 19.12.2015., 54. lpp.).

[118] ~~OV L 343, 23.12.2011., 91. lpp.~~

⇩ jauns

2. Dalībvalstis nodrošina, ka gāzes un elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu operatori tīkla plānošanā, tīkla attīstīšanā un investīciju lēmumos piemēro principu "energoefektivitāte pirmajā vietā" saskaņā ar šīs direktīvas 3. pantu. Dalībvalstis, ņemdamas vērā piegādes drošību un tirgu integrāciju, nodrošina, ka nolūkā veicināt klimata pārmaiņu mazināšanu, pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori neinvestē balasta aktīvos. Valstu regulatīvajām iestādēm būtu jānodrošina metodika un norādījumi par to, kā, apstiprinot, verificējot vai uzraugot pārvades sistēmu operatoru vai sadales sistēmu operatoru iesniegtos projektus, izmaksu un ieguvumu analīzē novērtēt alternatīvas, ņemot vērā plašākus ieguvumus, un verificēt to, kā pārvades sistēmu operatori vai sadales sistēmu operatori ir īstenojuši principu "energoefektivitāte pirmajā vietā".

3. Dalībvalstis nodrošina, ka pārvades un sadales tīklu operatori kartē tīkla zudumus un veic izmakslietderīgus pasākumus, ar ko tīkla zudumus samazina. Pārvades un sadales tīklu operatori par minētajiem pasākumiem un paredzamo enerģijas ietaupījumu, ko dos tīkla zudumu samazināšana, ziņo valsts enerģētikas regulatīvajai iestādei. Valstu enerģētikas regulatīvās iestādes ierobežo pārvades un sadales tīklu operatoru iespējas novēršamus tīkla zudumus atgūt ar tarifiem, ko maksā patērētāji. Dalībvalstis nodrošina, ka pārvades un sadales operatori energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus novērtē attiecībā uz esošajām gāzes vai elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmām un energoefektivitāti uzlabo infrastruktūras konstrukcijā un ekspluatācijā. Dalībvalstis mudina pārvades un sadales tīklu operatorus izstrādāt inovatīvus risinājumus, kuri uzlabotu esošo sistēmu energoefektivitāti, un tam izmanto stimulos balstītus noteikumus.

4. Valstu enerģētikas regulatīvās iestādes gada ziņojumā, ko sagatavo saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 59. panta l) punktu un saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 41. pantu, iekļauj īpašu sadaļu par progresu, kas panākts energoefektivitātes uzlabošanā attiecībā uz gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras ekspluatāciju. Šajos ziņojumos valstu enerģētikas regulatīvās iestādes sniedz novērtējumu par tīkla zudumiem gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras ekspluatācijā, un par pārvades un sadales tīklu operatoru veiktajiem pasākumiem un attiecīgā gadījumā sniedz ieteikumus par energoefektivitātes uzlabošanu.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)

5. Attiecībā uz elektroenerģiju dalībvalstis nodrošina, ka tīklu noteikumi un tīklu tarifi atbilst XII~~XI~~ pielikumā noteiktajiem kritērijiem, ņemot vērā ⌦ vadlīnijas ⌫ ~~pamatnostādnes~~ un kodeksus, kas izstrādāti saskaņā ar Regulu (ES) 2019/943~~(EK) Nr. 714/2009~~.

~~2. Dalībvalstis līdz 2015. gada 30. jūnijam nodrošina, ka:~~

~~a) tiek veikts izvērtējums par gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras energoefektivitātes potenciālu, jo īpaši attiecībā uz pārvadi, sadali, slodzes vadību un savietojamību, kā arī pieslēgumu enerģijas ražošanas iekārtām, tostarp enerģijas mikroģeneratoru piekļuves iespējām;~~

~~b) tiek apzināti konkrēti pasākumi un ieguldījumi, lai tīkla infrastruktūrā ieviestu rentablus energoefektivitātes uzlabojumus, paredzot to ieviešanas termiņus.~~

↓ 2018/2002 1. panta 11. punkts

~~2.a Līdz 2020. gada 31. decembrim Komisija pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām izstrādā vienotu metodiku, lai rosinātu tīklu operatorus samazināt zaudējumus, īstenot rentablu un energoefektīvu ieguldījumu programmu infrastruktūrā un pienācīgi aprēķināt energoefektivitāti un tīkla elastību.~~

↓ 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

6~~3~~. Dalībvalstis var atļaut pie tīkla piesaistītai enerģijas pārvadei un sadalei izmantot tādus shēmu un tarifu struktūru elementus, kuriem ir sociāls mērķis, ar noteikumu, ka jebkāda kropļojoša ietekme uz pārvades un sadales sistēmu ir, cik vien iespējams, neliela un nav nesamērīga ar sociālo mērķi.

7~~4~~. ⇨ Valstu regulatīvās iestādes ⇦ ~~Dalībvalstis~~ nodrošina, ka tiek atcelti tie pārvades un sadales tarifos iestrādātie stimuli, kas negatīvi ietekmē ⌦ elektroenerģijas ⌫~~elektrības~~ ⇨ un gāzes ⇦ ražošanas, pārvades, sadales un piegādes ~~kopējo efektivitāti (tostarp~~ energoefektivitāti~~) vai kas varētu kavēt pieprasījuma reakcijas dalību balansēšanas tirgos un papildpakalpojumu iepirkumos. Dalībvalstis nodrošina, ka tīklu operatoriem ir stimuls uzlabot infrastruktūras plānojuma un darbības efektivitāti un – Direktīvas 2009/72/EK ietvaros – tarifi ļauj piegādātājiem uzlabot patērētāju līdzdalību sistēmas efektivitātē, tostarp pieprasījuma reakciju atkarībā no valsts apstākļiem.~~

↓ 2019/944 70. panta 5. punkta a) apakšpunkts

8~~5~~. Pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori ievēro XII~~XII~~ pielikumā noteiktās prasības.

↓ 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

~~Dalībvalstis var īpaši veicināt mazo koģenerācijas iekārtu un mikrokoģenerācijas iekārtu augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas pieslēgumu tīkla sistēmai. Attiecīgos gadījumos dalībvalstis veic pasākumus, ar ko tīklu operatori tiek mudināti izveidot vienkāršu procedūru "uzstādi un paziņo" mikrokoģenerācijas iekārtu uzstādīšanai, lai vienkāršotu un saīsinātu atļaujas izsniegšanas procedūru individuālām personām un uzstādītājiem.~~

~~6. Saskaņā ar prasībām, kas attiecas uz tīkla uzticamības un drošības uzturēšanu, dalībvalstis veic piemērotas darbības, lai nodrošinātu, ka gadījumos, kad tas ir tehniski un ekonomiski īstenojams saistībā ar augstas efektivitātes koģenerācijas darbības režīmu, augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtu operatori var piedāvāt balansēšanas pakalpojumus un citus operatīvus pakalpojumus pārvades sistēmu operatoru vai sadales sistēmu operatoru līmenī. Pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori nodrošina, ka šādi pakalpojumi ietilpst pakalpojumu iepirkuma procesā, kas ir pārredzams, nediskriminējošs un pieejams rūpīgām pārbaudēm.~~

9. Attiecīgos gadījumos ⇨ valstu regulatīvās iestādes ⇦ ~~dalībvalstis~~ var pieprasīt, lai pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori veicina augstas efektivitātes

koģenerācijas iekārtu izvietošanu netālu no ⇨ siltuma ⇦ ~~elektroenerģijas~~ pieprasījuma vietām, samazinot pieslēguma un sistēmas izmantošanas maksu.

10~~7~~. Dalībvalstis var ļaut elektroenerģijas ražotājiem, kas izmanto augstas efektivitātes koģenerācijas režīmu un vēlas pieslēgties tīklam, izsludināt konkursu par pieslēgšanas darbiem.

11~~9~~. Sniedzot ziņojumu saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES un neskarot tās 9. panta 2. punktu, dalībvalstis apsver iespēju ziņojumā iekļaut informāciju par energoefektivitātes līmeni iekārtās, kurās veic kurināmā sadedzināšanu un kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir 50 MW vai vairāk, ņemot vērā attiecīgos labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kas izstrādāti saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES ~~un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli~~[119].

~~Dalībvalstis var veicināt to, lai pirmajā daļā minēto iekārtu operatori uzlabotu savus gada vidējos neto darbības rādītājus.~~

VII~~IV~~ NODAĻA

HORIZONTĀLI ⌦ NOTEIKUMI ⌫~~PASĀKUMI~~

26~~16~~. pants

Kvalifikācijas, akreditācijas un sertifikācijas ⌦ shēmu ⌫ ~~sistēmu~~ pieejamība

~~1. Ja dalībvalsts uzskata, ka tehniskās kompetences, objektivitātes un uzticamības līmenis valstī nav pietiekams, tā nodrošina, ka energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem, energopārvaldniekiem un ar enerģiju saistītu būves elementu, kas definēti Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 9. punktā, uzstādītājiem līdz 2014. gada 31. decembrim tiek darītas pieejamas vai ir pieejamas sertifikācijas un/vai akreditācijas shēmas un/vai līdzvērtīgas kvalifikācijas shēmas, tostarp vajadzības gadījumā piemērotas apmācību programmas.~~

~~2. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētās shēmas ir patērētājiem pārredzamas un uzticamas un sniedz ieguldījumu valstu energoefektivitātes mērķu sasniegšanā.~~

⇩ jauns

1. Dalībvalstis nodrošina energoefektivitātes profesijām vajadzīgo kompetences līmeni, kas atbilst tirgus vajadzībām. Dalībvalstis ciešā sadarbībā ar sociālajiem partneriem nodrošina, ka energoefektivitātes profesijām, tai skaitā energopakalpojumu sniedzējiem, energoauditu sniedzējiem, energopārvaldniekiem, neatkarīgiem ekspertiem un Direktīvā 2010/31/ES definēto būvelementu uzstādītājiem, ir pieejamas sertifikācijas un/vai līdzvērtīgas kvalifikācijas shēmas un vajadzības gadījumā arī piemērotas mācību programmas un ka tās ir uzticamas un palīdz sasniegt nacionālos energoefektivitātes mērķus un vispārējos ES dekarbonizācijas mērķus.

[119] ~~Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli (OV L 24, 29.1.2008., 8. lpp.).~~

Sertifikācijas un/vai līdzvērtīgu kvalifikācijas shēmu un vajadzības gadījumā arī piemērotu mācību programmu nodrošinātāji ir akreditēti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 765/2008[120].

2. Dalībvalstis nodrošina, ka nacionālajās sertifikācijas shēmās vai līdzvērtīgās kvalifikācijas shēmās un vajadzības gadījumā arī mācību programmās ir ņemti vērā pastāvošie Eiropas vai starptautiskie standarti.

🡻 2012/27/ES (pielāgots) ⇨ jauns

3. Dalībvalstis 1. punktā minētās sertifikācijas, ~~un/vai akreditācijas~~ shēmas vai līdzvērtīgas kvalifikācijas shēmas ⇨ , vai piemērotas mācību programmas ⇦ dara publiski pieejamas un sadarbojas savā starpā un ar Komisiju, lai veiktu shēmu salīdzināšanu un atzīšanu.

~~Saskaņā ar 18. panta 1. punktu~~ Dalībvalstis veic piemērotus pasākumus, lai patērētāji būtu informēti par ⌦ 27. panta 1. punktā ⌫ minēto ~~kvalifikācijas un/vai akreditācijas~~ shēmu pieejamību.

⇩ jauns

4. Dalībvalstis līdz 2024. gada 31. decembrim un pēc tam reizi četros gados novērtē, vai shēmas nodrošina energopakalpojumu sniedzējiem, energoauditoriem, energopārvaldniekiem, neatkarīgiem ekspertiem un Direktīvā 2010/31/ES definēto būvelementu uzstādītājiem vajadzīgo kompetences līmeni, un šo novērtējumu un uz to balstītos ieteikumus dara publiski pieejamus.

🡻 2012/27/ES (pielāgots) ⇨ jauns

~~*17. pants*~~

~~Informācija un apmācība~~

~~1. Dalībvalstis nodrošina, ka informācija par pieejamiem energoefektivitātes mehānismiem un finanšu un tiesisko pamatu ir pārredzama un plaši izplatīta visiem attiecīgiem tirgus dalībniekiem, tostarp patērētājiem, celtniekiem, arhitektiem, inženieriem, vides auditoriem, energoauditoriem un būves elementu uzstādītājiem, kā tas noteikts Direktīvā 2010/31/ES.~~

~~4. Dalībvalstis, piedaloties ieinteresētajām personām, tostarp vietējām un reģionālām iestādēm, veicina piemērotas informācijas, izpratnes veidošanas un apmācību inieciatīvas, lai informētu iedzīvotājus par ieguvumiem un praktiskiem labumiem no energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem.~~

---

[120] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93.

27~~18~~. pants

Energopakalpojumi

1. Dalībvalstis veicina energopakalpojumu tirgu un MVU piekļuvi ⌦ tam ⌫ ~~šim tirgum~~:

~~a)~~ izplatot skaidru un viegli pieejamu informāciju par:

ai) pieejamiem energopakalpojumu līgumiem un noteikumiem, kas būtu jāiekļauj šādos līgumos, lai garantētu enerģijas ietaupījumu un galalietotāju tiesības;

b~~ii~~) finanšu instrumentiem, stimuliem, dotācijām ⇨ , apgrozības fondiem, garantijām, apdrošināšanas shēmām ⇦ un aizdevumiem, ar ko tiek atbalstīti energoefektivitātes pakalpojumu projekti;

⇩ jauns

c) pieejamajiem energopakalpojumu sniedzējiem, kas ir kvalificēti un/vai sertificēti, un to kvalifikāciju un/vai sertifikāciju saskaņā ar 26. pantu.

d) pieejamajām monitoringa un verifikācijas metodikām un kvalitātes kontroles shēmām.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

2.~~b)~~ ~~veicinot~~ ⌦ Dalībvalstis mudina tādu ⌫ kvalitātes marķējumu izstrādi, *inter alia* no tirgotāju apvienību puses ⇨ , kuri attiecīgā gadījumā ir balstīti uz Eiropas vai starptautiskiem standartiem ⇦;

3.~~c)~~ ⌦ Dalībvalstis dara publiski pieejamu un regulāri atjaunina ⌫ ~~saskaņā ar 16. pantu darot publiski pieejamu un regulāri atjauninot~~ pieejamo kvalificēto un/vai sertificēto energopakalpojumu sniedzēju un to kvalifikācijas dokumentu un/vai sertifikātu sarakstu ⌦ saskaņā ar 26. pantu ⌫ vai ⌦ nodrošina ⌫ ~~arī nodrošinot~~ saskarni, kur energopakalpojumu sniedzēji var sniegt informāciju.:

⇩ jauns

4. Dalībvalstis mudina publiskās struktūras lielu ēku renovācijai izmantot energoefektivitātes līgumus. Attiecībā uz tādu lielu nedzīvojamu ēku renovāciju, kuru izmantojamā platība pārsniedz 1000 m^2, dalībvalstis nodrošina, ka publiskās struktūras novērtē energoefektivitātes līgumu izmantošanas iespējamību.

Dalībvalstis var mudināt publiskās struktūras energoefektivitātes līgumus kombinēt ar paplašinātiem energopakalpojumiem, arī pieprasījumreakciju un uzkrāšanu.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

5.~~d)~~ ⌦ Dalībvalstis atbalsta ⌫ ~~atbalstot~~ to, ka publiskais sektors izmanto energopakalpojumu piedāvājumus, jo īpaši ēku ⌦ pārjaunošanai ⌫ ~~modernizācijai~~, un šajā nolūkā:

ai) nodrošina~~ot~~ energoefektivitātes līgumu paraugus, kuros ietilpst vismaz XIII~~XIII~~ pielikumā uzskaitītie elementi ⇨ un ir ņemti vērā pastāvošie Eiropas vai

starptautiskie standarti, pieejamās iepirkuma konkursu vadlīnijas un *Eurostat* rokasgrāmata par to, kā energoefektivitātes līgumi uzskaitāmi valdības kontos ⇦;

b~~ii~~) nodrošina~~ot~~ informāciju par paraugpraksi energoefektivitātes līgumu slēgšanā, tostarp izmaksu un ieguvumu analīzi, kurā izmantota dzīves cikla pieeja – ja tāda pieejama;

⇩ jauns

c) dara publiski pieejamu datubāzi par īstenotajiem un notiekošajiem energoefektivitātes līgumu projektiem, kas ietver prognozētos un sasniegtos enerģijas ietaupījumus.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

6~~2~~. Dalībvalstis atbalsta energopakalpojumu tirgus pareizu darbību, ⌦ un šajā nolūkā tās ⌫ ~~attiecīgā gadījumā~~:

a) apzina~~ot~~ un publisko~~jot~~ kontaktpunktus, kur galalietotāji var iegūt 1. punktā minēto informāciju;

b) ⌦ novērš ⌫ ~~vajadzības gadījumā veicot pasākumus, lai novērstu~~ regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas traucē slēgt energoefektivitātes līgumus un ieviest citus energoefektivitātes pakalpojumu ⌦ modeļus ⌫~~paraugus~~ enerģijas taupīšanas pasākumu apzināšanai un/vai īstenošanai;

~~c) apsverot iespēju izveidot neatkarīgu mehānismu, piemēram, ombudu, vai iecelt šādu uzdevumu veicēju, lai nodrošinātu sūdzību efektīvu izskatīšanu un strīdu ārpustiesas izšķiršanu saistībā ar energopakalpojumu līgumiem;~~

⇩ jauns

c) izveido padomdevējas struktūras un neatkarīgus tirgus starpniekus, tai skaitā vienas pieturas aģentūras vai līdzīgus atbalsta mehānismus, un veicina to lomu, lai stimulētu tirgus attīstību pieprasījuma un piedāvājuma pusē, un informāciju par šiem atbalsta mehānismiem dara publiski pieejamu un piekļūstamu tirgus dalībniekiem.

7. Lai atbalstītu energopakalpojumu tirgus pienācīgu darbību, dalībvalstis var izveidot atsevišķu mehānismu vai iecelt ombudu, kas nodrošinātu, ka tiek efektīvi izskatītas sūdzības un ārpustiesas kārtībā izšķirti strīdi, kas radušies energopakalpojumu un energoefektivitātes līgumu sakarā.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

~~d) radot iespēju neatkarīgiem tirgus starpniekiem veicināt tirgus attīstību pieprasījuma un piedāvājuma pusē.~~

8~~3~~. Dalībvalstis nodrošina, ka enerģijas sadales uzņēmumi, sadales sistēmu operatori un enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi atturas no jebkādām darbībām, kas var kavēt energopakalpojumu vai ~~citu~~ energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu pieprasījumu un

sniegšanu vai traucēt šādu pakalpojumu vai pasākumu tirgu attīstību, tostarp liedzot konkurentiem piekļuvi tirgum vai ļaunprātīgi izmantojot dominējošu stāvokli.

28~~20~~. pants

Valsts energoefektivitātes fonds, finansēšana un tehnisks atbalsts

1. Neskarot ⌦ LESD ⌫~~Līguma par Eiropas Savienības darbību~~ 107. un 108. pantu, dalībvalstis atvieglo finansēšanas mehānismu izveidi vai spēkā esošo mehānismu izmantošanu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, lai pēc iespējas palielinātu ieguvumus, ko sniedz dažādas finansējuma plūsmas ⇨ un dotāciju, finanšu instrumentu un tehniskās palīdzības kombinēšana ⇦ ~~dažādu finansējuma plūsmu sniegtos ieguvumus~~.

2. Komisija attiecīgā gadījumā tieši vai ar Eiropas finanšu iestāžu starpniecību palīdz dalībvalstīm izveidot finansēšanas mehānismus un ⇨ projektu izstrādes palīdzības mehānismus nacionālā, reģionālā vai vietējā līmenī ⇦ ~~tehniskā atbalsta sistēmas~~ ar mērķi paaugstināt ⇨ investīcijas ⇦ energoefektivitāt~~ē~~i dažādās nozarēs ⇨ un aizsargāt un iespēcināt mazaizsargātos lietotājus, enerģētiskās nabadzības skartos cilvēkus un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošos cilvēkus, arī integrējot līdztiesības perspektīvu tā, lai neviens netiktu atstāts novārtā ⇦.

⇨ 3. Dalībvalstis pieņem pasākumus, ar ko nodrošina, ka finanšu iestādes plaši un nediskriminējoši piedāvā energoefektivitātei veltītus aizdevumu produktus, piemēram, zaļos hipotekāros kredītus un zaļos aizdevumus (nodrošinātus un nenodrošinātus), un ka tie ir redzami un pieejami patērētājiem. Dalībvalstis pieņem pasākumus, ar ko sekmē rēķinos un nodokļos bāzētas finansēšanas shēmas. ⇦ Dalībvalstis ⇨ nodrošina, ka ⇦ ~~veicina to, lai bankām un citām finanšu iestādēm tiktu sniegta informācija~~ ⌦ bankas un citas finanšu iestādes saņem informāciju ⌫ par iespējām piedalīties energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu finansēšanā, tostarp veidojot publiskā un privātā sektora partnerības.

4~~3~~. Komisija veicina paraugprakses apmaiņu starp kompetentajām valsts vai reģionālajām iestādēm vai struktūrām, piemēram, izmantojot pārvaldes struktūru ikgadējas sanāksmes, publiskas datubāzes, kurās apkopota informācija par dalībvalstu īstenotajiem pasākumiem, un salīdzinājumu valstu starpā.

↓ 2018/2002 1. panta 12. punkts (pielāgots) ⇨ jauns

5.~~3.a~~ Lai mobilizētu privāto finansējumu energoefektivitātes pasākumiem un ar energoefektivitāti saistītai renovācijai saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES, Komisija rīkos dialogu gan ar publiskā, gan privātā finansējuma iestādēm, lai apzinātu iespējamās veicamās darbības.

6.~~3.b~~ Šā panta 4~~3.a~~ punktā minētās darbības ietver ⌦ šādus elementus ⌫:

a) kapitāla investīciju energoefektivitātē piesaistīšanu, apsverot plašāku~~o~~ enerģijas ietaupījumu ietekmi ~~uz finanšu riska pārvaldību~~;

b) labāku datu par energoefektivitāti un finanšu efektivitāti nodrošināšanu:

   i) turpinot izskatīt, kā investīcijas energoefektivitātē uzlabo pamatā esošo aktīvu vērtību;

   ii) atbalstot pētījumus nolūkā novērtēt, kā tiek naudas izteiksmē izteikti ar enerģiju nesaistītie ieguvumi no investīcijām energoefektivitātē.

7.~~3.e~~ Lai mobilizētu privāto finansējumu energoefektivitātes pasākumiem un ⌦ energorenovācijai ⌫ ~~ar energoefektivitāti saistītai renovācijai~~ dalībvalstis, īstenojot šo direktīvu:

a) apsver iespējas uzlabot energoauditu izmantošanu saskaņā ar 11~~8~~. pantu ar mērķi ietekmēt lēmumu pieņemšanu;

b) optimāli izmanto ⇨ no Savienības budžeta pieejamos un ⇦ iniciatīvā~~as~~ "Energoviedu ēku vieda finansēšana" ⇨ un Komisijas paziņojumā "Renovācijas vilnis" ⇦ ⌦ ierosinātās iespējas un rīkus ⌫ ~~iespējas un piedāvātos instrumentus~~.

8.~~3.d~~ Līdz ⇨ 2024. gada 31. decembrim ⇦ ~~2020. gada 1. janvārim~~ Komisija sniedz norādījumus dalībvalstīm ⇨ un tirgus dalībniekiem ⇦ par privāto investīciju piesaistīšanu.

⇩ jauns

Šo norādījumu mērķis ir palīdzēt dalībvalstīm un tirgus dalībniekiem dažādajās Savienības programmās izstrādāt un īstenot investīcijas energoefektivitātē, un tajos būs ierosināti pienācīgi finanšu mehānismi un risinājumi, kuros kombinētas dotācijas, finanšu instrumenti un projektu izstrādes palīdzība, ar mērķi kāpināt esošo iniciatīvu mērogu un izmantot Savienības finansējumu par katalizatoru privātā finansējuma piesaistei un atraisīšanai.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

9~~4~~. Dalībvalstis var izveidot valsts energoefektivitātes fondu. Fonda mērķis ir ⇨ energoefektivitātes pasākumus, arī pasākumus saskaņā ar 8. panta 3. punktu un 22. pantu, prioritāri īstenot mazaizsargāto lietotāju, enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū un īstenot ⇦ ~~atbalstīt~~ valstu ~~iniciatīvas energoefektivitātes jomā~~ ⇨ energoefektivitātes pasākumus, kas dalībvalstīm palīdz sasniegt nacionālo energoefektivitātes devumu un indikatīvo trajektoriju, kas minēti 4. panta 2. punktā. Valsts energoefektivitātes fondu var finansēt ar ieņēmumiem no emisijas kvotu izsolēm saskaņā ar ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu ēku un transporta sektorā ⇦.

10~~5~~. Dalībvalstis var ⇨ publiskajām struktūrām ⇦ ļaut 6~~5~~. panta 1. punktā izklāstītos pienākumus izpildīt, katru gadu valsts energoefektivitātes fondā ⌦ veicot iemaksu ⌫ ~~iemaksājot summu~~, kas ir līdzvērtīga ⌦ investīciju summai, kura nepieciešama ⌫~~ieguldījumiem, kuri būtu nepieciešami~~, lai izpildītu minētos pienākumus.

11~~6~~. Dalībvalstis var noteikt, ka atbildīgās puses savus 9~~7~~. panta 1. ⌦ un 4. ⌫ punktā paredzētos pienākumus var izpildīt, katru gadu valsts energoefektivitātes fondā iemaksājot summu, kas ir līdzvērtīga ⌦ investīcijām, kuras nepieciešamas ⌫ ~~ieguldījumiem, kuri būtu nepieciešami~~, lai izpildītu minētos pienākumus.

12~~7~~. Ieņēmumus, kas gūti no Lēmumā 406/2009/EK minētajiem ikgadējiem emisiju ie~~sa~~dales apjomiem, dalībvalstis var izmantot ⇨ energoefektivitātes uzlabojumu inovatīva finansējuma izstrādei ⇦~~inovatīvu finansēšanas mehānismu attīstībai, lai praktiski realizētu 65. pantā noteikto mērķi – uzlabot ēku energoefektivitāti~~.

29~~21~~. pants

Pārrēķina koeficienti ⌦ un primārās enerģijas faktori ⌫

1. Lai salīdzinātu enerģijas ietaupījumu un veiktu pārrēķinu uz salīdzināmu vienību, piemēro ⇨ zemāko siltumspēju, kas noteikta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066[121] VI pielikumā, un primārās enerģijas faktorus, kas noteikti ⇦ ⌦ 2. punktā ⌫~~IV pielikumā noteiktos~~ ~~pārrēķina koeficientus~~, izņemot gadījumus, kad var pamatot citu ⇨ vērtību vai ⇦ ~~pārrēķina~~ koeficientu izmantošanu.

⇩ jauns

2. Primārās enerģijas faktorus piemēro tad, ja enerģijas ietaupījumu aprēķina primārās enerģijas izteiksmē, izmantojot augšupēju pieeju, ko balsta uz enerģijas galapatēriņu.3. Attiecībā uz elektroenerģijas ietaupījumu (kWh), lai panāktā primārās enerģijas patēriņa ietaupījuma aprēķins būtu precīzs, dalībvalstis piemēro koeficientu. Ja vien pamatotu nacionālo apstākļu dēļ dalībvalstis neizmanto rīcības brīvību definēt citu koeficientu, tās piemēro standartkoeficientu 2,1.

4. Attiecībā uz citu enerģijas nesēju ietaupījumu (kWh), lai panāktā primārās enerģijas patēriņa ietaupījuma aprēķins būtu precīzs, dalībvalstis piemēro koeficientu.

5. Ja kādas saskaņā ar šo direktīvu sniegtas standartvērtības vietā dalībvalstis nosaka savu koeficientu, tās to nosaka ar pārredzamu metodiku, pamatojoties uz nacionāliem apstākļiem, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu. Minētos apstākļus pamato, tie ir verificējami, un to pamatā ir objektīvi un nediskriminējoši kritēriji.

6. Ja dalībvalstis nosaka pašas savu koeficientu, tās ņem vērā energoresursu struktūru, kas iekļauta to integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjauninājumos un turpmākajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kuri jāpaziņo Komisijai saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999. Ja dalībvalstis neizmanto standartvērtību, tās Komisijai savos integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjauninājumos un turpmākajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999 paziņo koeficientu, ko tās izmanto, kā arī aprēķina metodiku un pamatā esošos datus.

7. Līdz 2022. gada 25. decembrim un pēc tam ik pēc četriem gadiem Komisija standartkoeficientu pārskata, balstoties uz novērotajiem datiem. Pārskatīšanā ņem vērā ietekmi uz citiem Savienības tiesību aktiem, piemēram, Direktīvu 2009/125/EK un Regulu (ES) 2017/1369.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

VII~~V~~ NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

30~~13~~. pants

Sankcijas

[121] Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2066 (2018. gada 19. decembris) par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012 (OV L 334, 31.12.2018., 1.–93. lpp.).

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kuras piemēro par to valsts noteikumu neievērošanu, kuri pieņemti saskaņā ar ⇨ šo direktīvu ⇦ ~~7. līdz 11.a pantu~~ ~~un 18. panta 3. punktu~~, un veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un preventīvas. Dalībvalstis minētos noteikumus paziņo Komisijai ⇨ līdz [transponēšanas diena] ⇦ ~~līdz 2014. gada 5. jūnijam~~ un nekavējoties tai paziņo par jebkuriem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.

31~~22~~. pants

Deleģētie akti

1. Komisija ⌦ ir ⌫~~tiek~~ pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 32~~23~~. pantu ⌦ attiecībā uz ⌫ ~~, lai pārskatītu saskaņotās efektivitātes atsauces vērtības, kas minētas~~ 24~~14~~. panta 10. punkta otrajā daļā ⌦ minēto efektivitātes atsauces vērtību pārskatīšanu ⌫.

🡻 2018/2002 1. panta 13. punkts (pielāgots)

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 32~~23~~. pantu, lai šo direktīvu ~~grozītu~~ ⌦ grozītu vai papildinātu ⌫, pielāgojot tehnikas attīstībai ⌦ 29. pantā un ⌫ II, III, V, VII līdz XI un XIII~~I līdz V, VII līdz X un XII~~ pielikumā noteiktās vērtības, aprēķina metodes, ⌦ primārās enerģijas standartkoeficientus ⌫ ~~iepriekš noteiktu primārās enerģijas koeficientu~~ un prasības.

⇩ jauns

3. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 32. pantu, lai šo direktīvu pēc apspriešanās ar relevantajām ieinteresētajām personām papildinātu, izveidojot kopīgu Savienības shēmu tās teritorijā izvietoto datu centru ilgtspējas reitinga noteikšanai. Šajā shēmā nosaka datu centru ilgtspējas rādītāju definīciju un saskaņā ar šīs direktīvas 10. panta 9. punktu definē minimālos būtiska energopatēriņa sliekšņus, un nosaka galvenos rādītājus un metodiku, ar ko tos mērīt.

🡻 2012/27/ES

32~~23~~. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

🡻 2018/2002 1. panta 14. punkta a) apakšpunkts
⇨ jauns

2. Pilnvaras pieņemt 31~~22~~. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no ⇨ [*OV publikācijas datums*] ⇦~~2018. gada 24. decembra~~. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja

vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

↓ 2012/27/ES

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 31~~22~~. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

↓ 2018/2002 1. panta 14. punkta b) apakšpunkts

4.~~3.a~~ Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu[~~122~~].

↓ 2012/27/ES

5~~4~~. Tiklīdz Komisija~~tā~~ pieņem deleģētu aktu, tā~~Komisija~~ par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6~~5~~. Saskaņā ar 31~~22~~. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

33~~24~~. pants

Īstenošanas pārskatīšana un pārraudzība

↓ 2018/2002 1. panta 15. punkta a) apakšpunkts (pielāgots)
⇨ jauns

1.~~4.a~~ Enerģētikas savienības stāvokļa apskata kontekstā Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 35. panta 1. punktu un 2. punkta c) apakšpunktu ziņo par ⌦ oglekļa ⌫~~CO2 emisiju~~ tirgus darbību, ņemot vērā ⇨ šīs direktīvas īstenošanas ietekmi ⇦ ~~apsvērumus par ietekmi uz šīs direktīvas īstenošanu~~.

↓ 2012/27/ES (pielāgots)

~~5. Veicot pirmā valsts energoefektivitātes rīcības plāna izvērtējumu, Komisija pirmo reizi pārskata, vai joprojām ir vajadzīga iespēja noteikt 14. panta 6. punktā paredzētos~~

[122] ~~OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.~~

~~atbrīvojumus, un pēc tam ik pēc trim gadiem to pārskata atkārtoti. Ja pārskats liecina, ka kāds no atbrīvojumu kritērijiem vairs nav pamatots, ņemot vērā siltumslodzes pieejamību un to iekārtu faktisko darbības režīmu, uz kurām attiecas atbrīvojums, Komisija ierosina attiecīgus pasākumus.~~

⇩ jauns

2. Līdz 2025. gada 31. oktobrim un pēc tam reizi četros gados Komisija izvērtē esošos pasākumus, ar ko panāk energoefektivitātes pieaugumu un siltumapgādes un aukstumapgādes dekarbonizāciju. Izvērtējumā ņem vērā šādus elementus:

a) energoefektivitātes un siltumnīcefekta gāzu emisiju tendences siltumapgādē un aukstumapgādē, arī centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē,

b) savstarpējās saiknes starp veiktajiem pasākumiem,

c) izmaiņas energoefektivitātē un siltumnīcefekta gāzu emisijās siltumapgādē un aukstumapgādē,

d) esošās un plānotās energoefektivitātes rīcībpolitikas un pasākumi un siltumnīcefekta gāzu samazināšanas rīcībpolitikas un pasākumi nacionālā un ES līmenī, un

e) pasākumi, ko dalībvalstis paredzējušas savos visaptverošajos novērtējumos saskaņā ar 23. panta 1. punktu un paziņojušas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 17. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

Komisija attiecīgā gadījumā var ierosināt pasākumus, ar ko nodrošina Savienības klimata un enerģētikas mērķrādītāju sasniegšanu.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)

3~~6~~. Saskaņā ar II~~I~~ pielikumā norādīto metodoloģiju dalībvalstis katru gadu līdz 30. aprīlim iesniedz Komisijai statistikas datus par ⌦ valstī augstas un zemas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģijas un siltuma daudzumu ⌫ ~~valsts elektroenerģijas un siltuma ražošanu augstas un zemas efektivitātes koģenerācijas režīmā~~ attiecībā pret kopējo ⌦ saražoto siltuma un elektroenerģijas daudzumu ⌫ ~~siltuma un elektroenerģijas ražošanas jaudu~~. Tās iesniedz arī ikgadējos statistikas datus par koģenerācijas siltuma un elektroenerģijas ražošanas jaudu un koģenerācijai izmantoto kurināmo, un par centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes ⌦ saražoto daudzumu ⌫ ~~ražošanu~~ un jaudu attiecībā pret kopējo siltuma un elektroenerģijas ⌦ saražoto daudzumu ⌫ ~~ražošanu~~ un jaudu. Dalībvalstis saskaņā ar III~~II~~ pielikumā noteikto metodoloģiju iesniedz statistikas datus par primārās enerģijas ietaupījumu, kas sasniegts, izmantojot koģenerāciju.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)

~~7. Komisija līdz 2014. gada 30. jūnijam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei 3. panta 2. punktā minēto novērtējumu, kam nepieciešamības gadījumā pievieno priekšlikumus turpmākiem pasākumiem.~~

~~8. Komisija līdz 2015. gada 5. decembrim pārskata, cik efektīvi īstenots 6. pants, ņemot vērā prasības, kas noteiktas Direktīvā 2004/18/EK, un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus turpmākiem pasākumiem.~~

~~9. Līdz 2016. gada 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par 7. panta īstenošanu. Minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu vienam vai vairākiem šādiem nolūkiem:~~

~~a) mainīt 67. panta 1. punktā norādīto beigu datumu;~~

~~b) pārskatīt 67. panta 1., 2. un 3. punktā noteiktās prasības;~~

~~c) noteikt papildu kopējās prasības, jo īpaši attiecībā uz 67. panta 7. punktā minētajiem jautājumiem.~~

~~10. Līdz 2018. gada 30. jūnijam Komisija izvērtē panākumus, ko dalībvalstis guvušas, novēršot regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas minēti 19. panta 1. punktā. Šim izvērtējumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus turpmākiem pasākumiem.~~

↓ 2018/2002 1. panta 15. punkta b) apakšpunkts (pielāgots)
⇨ jauns

~~12. Līdz 2019. gada 31. decembrim Komisija izvērtē, cik efektīvi 8. panta 4. punkta piemērošanas nolūkā tiek īstenota mazo un vidēju uzņēmumu definīcija, un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Pēc iespējas drīz pēc minētā ziņojuma iesniegšanas Komisija attiecīgā gadījumā pieņem tiesību aktu priekšlikumus.~~

413. Līdz 2021. gada 1. janvārim Komisija veic izvērtējumu par to, kāds ir energoefektivitātes potenciāls enerģijas pārveidošanas, pārveides, pārvades, transportēšanas un uzglabāšanas ziņā, un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Vajadzības gadījumā minētajam ziņojumam pievieno leģislatīvo aktu priekšlikumus.

514. ⌦ Ja vien netiks veiktas izmaiņas Direktīvas 2009/73/EK noteikumos par mazumtirdzniecības tirgiem ⌫~~Ja vien pa šo laiku nav ierosinātas izmaiņas mazumtirdzniecības tirgus noteikumos, kas paredzēti Direktīvā 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu~~, Komisija līdz 2021. gada 31. decembrim veic izvērtējumu un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par noteikumiem saistībā ar dabasgāzes uzskaiti, rēķinu vai patēriņa informāciju, lai attiecīgā gadījumā panāktu to atbilstību attiecīgajiem noteikumiem par elektroenerģiju, kas paredzēti Direktīvā (ES) 2019/944~~2009/72/EK~~, lai pastiprinātu patērētāju aizsardzību un ļautu galalietotājiem saņemt regulārāku, skaidru un aktualizētu informāciju par viņu dabasgāzes patēriņu un ļautu viņiem regulēt savu enerģijas izmantošanu. Pēc iespējas drīz pēc minētā ziņojuma iesniegšanas Komisija attiecīgā gadījumā pieņem tiesību aktu priekšlikumus.

↓ 2018/2002 1. panta 2. punkts (pielāgots)

64. Komisija līdz 2022. gada 31. oktobrim izvērtē, vai Savienība ir sasniegusi savus 2020. gada energoefektivitātes ⌦ pamatmērķrādītājus ⌫ ~~pamatmērķus~~.

↓ 2018/2002 1. panta 15. punkta b)apakšpunkts (pielāgots)
⇨ jauns

715. Līdz ⇨ 2027 ⇦ ~~2024~~. gada 28. februārim un turpmāk ik pēc pieciem gadiem Komisija novērtē šo direktīvu un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

Minētajā ⌦ iz ⌫~~no~~vērtējumā iekļauj:

~~a) izvērtējumu tam, vai pēc 2030. gada koriģēt 5. pantā noteiktās prasības un alternatīvo pieeju;~~

a~~b~~) ⌦ novērtējumu par to ⌫ ~~izvērtējumu tam~~, kāda ir šīs direktīvas vispārējā efektivitāte un vai ir vajadzīgs pielāgot Savienības energoefektivitātes ⌦ rīcīb ⌫politiku saskaņā ar 2015. gada Parīzes nolīguma ~~par klimata pārmaiņām, ko pieņēma pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām pušu konferences 21. sesijas~~[123]~~,~~ mērķiem un ņemot vērā ekonomikas un inovāciju attīstību~~;~~.

⇩ jauns

b) Savienības 2030. gadam nospraustos energoefektivitātes pamatmērķrādītājus, kas noteikti 4. panta 1. punktā, lai minētos mērķrādītājus augšupēji pārskatītu tādu būtisku izmaksu samazinājumu gadījumā, kuru iemesls ir ekonomiskas un tehnoloģiskas norises, vai tad, ja tas ir nepieciešams, lai sasniegtu Savienības 2040. un 2050. gadam nospraustos dekarbonizācijas mērķrādītājus vai izpildītu Savienības starptautiskās saistības dekarbonizācijas jomā;

c) to, vai dalībvalstīm desmit gadu periodos pēc 2030. gada ir jāturpina sasniegt jauni ikgadēji ietaupījumi saskaņā ar 8. panta pirmās daļas c) punktu;

d) to, vai dalībvalstīm ir jāturpina nodrošināt, ka katru gadu tiek renovēti vismaz 3 % publiskajām struktūrām piederošu apsildāmu un/vai dzesējamu ēku kopplatības saskaņā ar 6. panta 1. punktu, lai pārskatītu minētajā pantā minēto renovācijas normu;

e) to, vai dalībvalstīm desmit gadu periodos pēc 2030. gada ir jāturpina mazaizsargāto lietotāju, enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku un attiecīgā gadījumā sociālajos mājokļos dzīvojošo cilvēku vidū panākt enerģijas ietaupījuma daļu saskaņā ar 8. panta 3. punktu;

f) to, vai dalībvalstīm ir jāturpina panākt enerģijas galapatēriņa samazinājumu saskaņā ar 5. panta 1. punktu.

🡻 2018/2002 1. panta 15. punkta b)apakšpunkts

Minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus turpmākiem pasākumiem.

🡻 2012/27/ES (pielāgots)
⇨ jauns

~~*25. pants*~~

~~**Tiešsaistes forums**~~

---

123 ~~OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.~~

~~Komisija izveido tiešsaistes forumu, lai veicinātu šīs direktīvas praktisko īstenošanu valsts, reģionālā un vietējā līmenī. Ar minēto forumu veicina pieredzes apmaiņu attiecībā uz praksi, salīdzinošu vērtēšanu, sadarbības tīkla pasākumiem, kā arī inovatīviem paņēmieniem.~~

34~~26~~. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja ~~Eiropas Parlamenta un Padomes~~ Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

35~~28~~. pants

Transponēšana

1. Normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu ⌦ […] pantu un […] pielikumu ⌫ [panti un pielikumi, kuri būtiski grozīti salīdzinājumā ar atcelto direktīvu] ~~šīs direktīvas~~ prasības, dalībvalstīs stājas spēkā līdz ⇨ […] ⇦ ~~2014. gada 5. jūnijam~~.

~~Neatkarīgi no pirmās daļas dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz attiecīgajos pantos un punktos noteiktajam laikam izpildītu prasības, kuras minētas 4. pantā, 5. panta 1. punkta pirmajā daļā, 5. panta 5. punktā, 5. panta 6. punktā, 7. panta 9. punkta pēdējā daļā, 14. panta 6. punktā, 19. panta 2. punktā, 24. panta 1. punktā, un 24. panta 2. punktā, kā arī V pielikuma 4. punktā.~~

Tās ⌦ nekavējoties ⌫ ~~tūlīt~~ dara Komisijai zināmu minēto ⌦ pasākumu ⌫ ~~noteikumu~~ tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos ⌦ pasākumus, tajos ietver ⌫ ~~noteikumus, tajos iekļauj~~ atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. ⌦ Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsauces esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uz direktīvu, kas atcelta ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. ⌫ Dalībvalstis nosaka ~~paņēmienus~~, kā izdarāma šāda atsauce ⌦ un kā formulējams minētais paziņojums ⌫.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus galvenos noteikumus tiesību aktos, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

36~~27~~. pants

~~Grozījumi un~~ Aatcelšana

~~1.~~ Direktīvu 2012/27/ES~~2006/32/EK~~ ⌦ , kas grozīta ar XV pielikuma A daļā uzskaitītajiem aktiem, ⌫ atceļ no ⇨ […] ⇦ [diena pēc dienas, kas minēta 35. panta 1. punkta pirmajā daļā] ~~2014. gada 5. jūnija, izņemot tās 4. panta 1. līdz 4. punktu un I, III un IV pielikumu~~, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz ⌦ termiņiem ⌫~~termiņu~~, ⌦ kuros XV pielikuma B daļā minētās direktīvas transponējamas ⌫~~kurā tā ir transponējama~~ valstu tiesību aktos. ~~Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. līdz 4. punktu un I, III un IV pielikumu ateceļ no 2017. gada 1. janvāra.~~

~~Direktīvu 2004/8/EK ateceļ no 2014. gada 5. jūnija, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņu, kurā tā ir transponējama valstu tiesību aktos.~~

Atsauces uz ⌦ atcelto ⌫ d~~D~~irektīvu ~~2006/32/EK un Direktīvu 2004/8/EK~~ uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu XVI~~X~~V pielikumā.

~~2. Direktīvas 2010/30/ES 9. panta 1. un 2. punktu svītro no 2014. gada 5. jūnija.~~

~~3.~~ ~~Direktīvu 2009/125/EK groza šādi:~~

~~(1)~~ ~~iekļauj šādu apsvērumu:~~

~~"(35.a) Direktīvā 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti[124] prasīts, ka dalībvalstīm ir jānosaka energoefektivitātes prasības attiecībā uz būves elementiem, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa, un sistēmas prasības attiecībā uz vispārējo energoefektivitāti, pareizu uzstādīšanu un pienācīgiem izmēriem, regulējumu un kontroli esošajās ēkās ierīkotajām inženiertehniskajām sistēmām. Šīs direktīvas mērķi saskan ar iespēju konkrētos apstākļos ar minētajām prasībām ierobežot tādu ar enerģiju saistītu ražojumu uzstādīšanu, kuri atbilst šai direktīvai un tās īstenošanas pasākumiem, ar noteikumu, ka šādas prasības nerada nepamatotu tirgus šķērsli.~~

~~(2)~~ ~~direktīvas 6. panta 1. punkta beigās pievieno šādu teikumu:~~

~~"Tas neskar energoefektivitātes prasības un sistēmas prasības, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 4. panta 1. punktu un 8. pantu."~~

37~~29~~. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

⌦ Šīs direktīvas [...] pantus un [...] pielikumus [panti un pielikumi, kuri salīdzinājumā ar atcelto direktīvu nav mainīti] piemēro no [diena pēc 35. panta 1. punkta pirmajā daļā minētās dienas]. ⌫

38~~30~~. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*

[124] ~~OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.";~~